

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ.

DZIENNIK PRAW.

Tom 65.

WARSZAWA.

**W Drukarni Rządowej przy Komisji Rządowej Oświecenia
Publicznego.**

1866.

D-59/82

DZIENNIK PRAW

№ 211.

Tom Szesćdziesiąty Piąty.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИСИЯ

ЮСТИЦИИ.

Во исполнение предписания Его Сиятельства Графа Намѣстника Царства, объявленнаго въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 2 (14) Іюля 1866 г. № 23,656, Правительственная Коммисія Юстиціи публикуетъ въ Дневникѣ Законовъ Высочайшій Указъ, данный Правительствующему Сенату отъ 7 (19) Іюня того же года, вмѣстѣ съ Уставомъ о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ.

г. Варшава 9 (21) Іюля 1866 г.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu polecenia JW. Hrabiego Namiestnika Królestwa, objawionego przez odezwę Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 2 (14) Lipca r. b. № 23,656, Ukaz NAJWYŻSZY z dnia 7 (19) Czerwca t. r., wydany do Rządzącego Senatowi, wraz z Ustawą o akcyzie od trunków w Królestwie Polskiem ogłasza w Dzienniku Praw.

Warszawa dnia 9 (21) Lipca 1866 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, *Wosiński.*

za Dyrektora Kancellaryi, *Zaborowski.*

УКАЗЪ

Правительствующему Сенату.

Указомъ 2 (14) Сентября 1864 года, Мы повелѣли Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету, для введенія тамъ правильнѣйшаго и однообразнаго взиманія питейныхъ сборовъ, составить предположенія о примѣненіи къ нимъ, по возможности, существующей въ Имперіи питейно-акцизной системы.

Вмѣстѣ съ тѣмъ, имѣя въ виду, что Указами Нашими отъ 19-го Февраля (2 Марта) 1864 г. положены прочныя основанія къ устройству сельскихъ обывателей въ Царствѣ и обративъ за сѣмъ вниманіе на положеніе многочисленнаго класса мѣщанъ, Мы удостовѣрились, что одну изъ главнѣйшихъ причинъ, препятствующихъ развитію благосостоянія въ городскихъ населеніяхъ Царства, и особенно въ бѣднѣйшей ихъ части, составляютъ лежащія на городахъ и мѣстечкахъ консумціонныя сборы съ мяса и съ туземныхъ напитковъ, такъ какъ эти сборы не только возвышаютъ для городскихъ жителей цѣну необходимѣйшихъ предметовъ потребленія, но взиманіе ихъ стѣсняетъ сообщеніе городовъ и мѣстечекъ съ окрестными селами, а отдача сихъ сборовъ на откупъ арендаторамъ, влечетъ за собою многочисленныя затрудненія для мѣстныхъ жителей.

Посему, Мы признали необходимымъ, вмѣстѣ со введеніемъ въ Царствѣ Польскомъ системы питейно-акцизнаго сбора на началахъ, принятыхъ въ Имперіи, отмѣнить консумціонныя сборы съ городовъ и мѣстечекъ; для возмѣщенія же убытка въ доходахъ казны, отъ сего происходящаго, возвысить акцизы, взимаемый нынѣ въ количествѣ 1 руб. съ 78% спирта до 1 руб. 95 коп., т. е. до 2 руб. 50 коп. съ ведра безводнаго спирта; причемъ для успѣшнѣйшаго взиманія означеннаго акциза, сосредоточить завѣдываніе всѣми акцизными въ Царствѣ Польскомъ сборами въ Министерствѣ Финансовъ, подобно тому, какъ Министерство сіе завѣдываетъ уже таможенными сборами въ Царствѣ.

Утвердивъ сего числа на таковыхъ основаніяхъ составленные и Комитетомъ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнные:

Уставъ о питейномъ сборѣ въ Царствѣ;

Росписаніе патентнаго сбора съ заводовъ для приготовленія питей и издѣлій изъ вина и спирта, а равно съ заведеній для продажи сихъ питей;

Правила для перехода къ новой системѣ, вводимой Уставомъ о питейномъ сборѣ;

Росписаніе должностей и окладовъ по акцизнымъ управленіямъ въ Царствѣ, и

Временныя правила о порядкѣ извлеченія дохода отъ продажи питей на земляхъ, поступившихъ въ собственность крестьянъ въ имѣніяхъ частныхъ, институтскихъ и маіоратныхъ, —

Мы препровождаемъ означенные Уставъ, Росписанія и Правила въ Правительствующій Сенатъ и вмѣстѣ съ тѣмъ Повелѣваемъ:

1. Уставъ о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ ввести въ дѣйствіе съ 3 (15) Сентября сего 1866 года, съ соблюденіемъ

UKAZ

do Rządzącego Senatu.

Ukazem z dnia 2 (14) Września 1864 r. poleciliśmy Komitetowi Urządzącemu w Królestwie Polskim, aby dla wprowadzenia tam więczej prawidłowego i jednostajnego poboru podatku od trunków, sporządził projekt o zastosowaniu, w miarę możliwości, do Królestwa, istniejącego w Cesarstwie systemu.

Obok tego mając na uwadze, że Ukazami Naszemi z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. ustanowione są trwałe zasady do uregulowania obywateli wiejskich w Królestwie, a następnie zwracając uwagę na położenie licznzej klasy mieszczan, przekonaliśmy się, że jedną z główniejszych przyczyn, stojących na przeszkodzie do rozwoju dobrobytu ludności miejskiej Królestwa, a szczególnie klasy jej biedniejszej, stanowią ciążące na miastach i miasteczkach opłaty konsumcyjne od mięsa i trunków krajowych, ponieważ opłaty te nie tylko, że podwyższają cenę niezbędnych przedmiotów konsumcyi, lecz pobór ich ścieśnia stosunki miast i miasteczek z okolicznymi wsiami, a wydzierzawianie tych dochodów pociąga za sobą rozliczne utrudnienia dla miejscowych mieszkańców.

Dla tego uznaliśmy za konieczne przy wprowadzeniu w Królestwie Polskim systemu opodatkowania trunków podług zasad przyjętych w Cesarstwie, uchylić opłaty konsumcyjne z miast i miasteczek, a dla zastąpienia ubytku, w dochodach Skarbu ztąd wynikającego, podwyższyć akcyzę od okowity, obecnie pobieraną w ilości rsr. 1 od wiadra 78%, do rsr. 1 kop. 95, czyli do rsr. 2 kop. 50 od wiadra bezwodnego spirytusu; przyczem dla skuteczniejszego poboru téjże akcyzy, skoncentrować zarząd wszystkimi dochodami akcyznymi z Królestwa Polskiego, w Ministerjum Finansów w tym sposobie, jak to już ma miejsce z dochodami celnymi Królestwa.

Zatwierdziwszy w dniu dzisiejszym według takich zasad sporządzone i przez Komitet do spraw Królestwa Polskiego rozpoznane:

Ustawę o akcyzie od trunków w Królestwie;

Taryfę opłat patentowych z zakładów do fabrykacyi trunków i wyrobów z wódki i spirytusu, tudzież z zakładów do sprzedaży trunków;

Przepisy przechodnie do nowego systemu wprowadzanego przez Ustawę o akcyzie od trunków;

Etat urzędów i płac w zarządach akcyznych w Królestwie; — i

Czasowe przepisy o pobieraniu dochodu za sprzedaż trunków na gruntach na teraz włóściańskich w dobrach prywatnych, instytucyjnych i donacyjnych;

Załączając powyżej wyrażoną Ustawę wraz z annexami, Rozkazujemy zarazem Rządzącemu Senatowi:

1) Ustawę o akcyzie od trunków w Królestwie Polskim wprowadzić w wykonanie od dnia 3 (15) Września r. b. 1866 przy, zachow-

утвержденныхъ Нами правилъ, для перехода къ новой системѣ питейно-акцизнаго сбора.

2. Со введеніемъ въ дѣйствіе новаго Устава о питейномъ сборѣ, то есть съ 3 (15) Сентября, отмѣнить: консумціонный сборъ, взимаемый въ городахъ въ пользу казны съ туземныхъ напитковъ и съ мяса, а равно сборъ съ пропинаціонныхъ патентовъ и шинковый сборъ съ евреевъ.

3. Равнымъ образомъ, съ того же числа, отмѣнить консенсовый сборъ съ туземныхъ напитковъ и сборъ отъ убоя скота, взимаемые въ пользу города Варшавы.

4. Пропинаціонные и другіе, по питейной продажѣ взимаемые сборы въ пользу какъ частныхъ владѣльцевъ городовъ, такъ и разныхъ учреждений (институтовъ), въ томъ числѣ и самыхъ городскихъ кассъ и обществъ, согласовать съ основаніемъ новаго Устава о питейномъ сборѣ, или вовсе отмѣнить за вознагражденіе; о чемъ Учредительный Комитетъ, по соглашенію съ Министерствомъ Финансовъ, не оставитъ немедленно представить надлежащія предположенія на Наше утвержденіе.

5. Арендаторамъ пропинаціонныхъ доходовъ, взятыхъ въ содержаніе какъ отдѣльно, такъ и въ совокупности съ другими статьями, въ городахъ, селеніяхъ и фольваркахъ, предоставить право требовать расторженія заключенныхъ ими контрактовъ на остальное время ихъ аренднаго содержанія, по предварительномъ о томъ, за шесть недѣль, заявленіи владѣльцамъ пропинаціи.

6. Вновь учреждаемыя въ Царствѣ Польскомъ центральное, губернска и участковыя акцизные управленія, открыть въ Юліи мѣсяцѣ сего 1866 года, въ томъ составѣ, въ какомъ то окажется нужнымъ, по ближайшему усмотрѣнію Министра Финансовъ, ассигновавъ на содержаніе сихъ управленій и на расходы по устройству оныхъ въ текущемъ году изъ казны Царства 250-т. р.

Съ того же времени ввести въ дѣйствіе утвержденныя Нами росписанія должностей и окладовъ означенныхъ управленій, предоставивъ Министру Финансовъ назначать какъ число губернскихъ акцизныхъ управленій и должностныхъ лицъ въ губерніяхъ и участкахъ, такъ и содержаніе имъ по мѣрѣ дѣйствительной надобности, не выходя изъ размѣра окладовъ, въ росписаніи означенныхъ, и съ тѣмъ, чтобы съ 1867 г. общій годовой расходъ на содержаніе питейно-акцизнаго въ Царствѣ Польскомъ управленія не превышалъ суммы 400 т. р.

При семъ Министру Финансовъ поручается въ теченіе 1868 года составить, по указанію опыта, постоянные штаты акцизнаго въ Царствѣ Польскомъ управленія и представить оныя на утвержденіе въ установленномъ порядкѣ.

7. Съ $\frac{3}{15}$ Сентября сего 1866 года отчислять ежегодно по 2% со всего питейнаго дохода, въ вознагражденіе должностныхъ лицъ губернскихъ и участковыхъ акцизныхъ управленій, сверхъ окладовъ, присвоиваемыхъ ихъ должностямъ, съ тѣмъ, чтобы годовая сумма этого отчисленія не превышала 180,000 р. Распредѣленіе сего вознагражденія производить на основаніи правилъ, устанавливаемыхъ Министромъ Финансовъ.

ваніи затвержденныхъ przez Nas przepisów przechodnich do nowego systemu opodatkowania trunków.

2) Z wprowadzeniem nowej Ustawy o akcyzie od trunków, to jest od dnia 3 (15) Września, uchylić opłaty konsumcyjne, pobierane w miastach na korzyść Skarbu od trunków krajowych i mięsa, jak również opłaty za patenta propinacyjne oraz szynkowe od żydów.

3) Również od téjże daty uchylić opłatę zwaną konsensową od trunków krajowych i opłatę od rzezi bydła, pobieraną na korzyść miasta Warszawy.

4) Propinacyjne i inne opłaty, pobierane ze sprzedaży trunków na korzyść tak prywatnych właścicieli miast, jako też i różnych Instytutów, a w téj liczbie i samych kass i gmin miejskich, zastosować do zasad nowej Ustawy o podatku od trunków, albo uchylić wzupełności za wynagrodzeniem, o czém Komitet Urządzający, po zniesieniu się z Ministerstwem Finansów nie zaniedba natychmiast przedstawić swoje w tym względzie wnioski do NASZEGO zatwierdzenia.

5) Dzierżawcom dochodów propinacyjnych, wziętych w dzierżawę oddzielnie lub z innemi dochodami w miastach, wsiach i folwarkach, pozostawić prawo żądania rozwiązania zawartych przez nich kontraktów na czas przyszły do końca ich trwania, za poprzedniem na sześć tygodni naprzód zawiadomieniem o tém właścicieli propinacyj.

6) Nowo ustanawiające się w Królestwie Polskiem Zarządy Akcyjne: Centralny, Gubernialne i Ucząstkowe otworzyć w Lipcu 1866 r. w takim składzie, jaki okaże się potrzebnym po bliższem rozpoznaniu przez Ministra, assygnując z kassy Królestwa na utrzymanie tych Zarządów i na wydatki na urządzenie takowych w roku bieżącym rsr. 250,000.

Jednocześnie wprowadzić w wykonanie zatwierdzony przez Nas etat urzędów i płac wymienionych Zarządów, pozostawiając Ministrowi Finansów oznaczenie tak liczby Zarządów Gubernialnych i Ucząstkowych, jako też wydatków na ich utrzymanie podług rzeczywistej potrzeby, nie przekraczając wszakże wysokości etatów i pod warunkiem, żeby na rok 1867 ogólny roczny wydatek na utrzymanie Zarządu Akcyjnego w Królestwie Polskiem nie przewyższał summy rsr. 400,000.

Obok czego poleca się Ministrowi Finansów w ciągu r. 1868 ułożyć podług nabytego doświadczenia stałe etaty Zarządu Akcyjnego w Królestwie i takowe przedstawić do zatwierdzenia właściwym porządkiem.

7) Od dnia 3 (15) Września r. b. 1866 potrącać corocznie po 2% z ogólnego dochodu od trunków na wynagrodzenie osób urzędujących w Zarządach Akcyjnych Gubernialnych i Ucząstkowych, oprócz płacy przywiązanej do ich urzędów — z tém jednakże zastrzeżeniem, aby summa tego potrącenia nie przenosiła rsr. 180,000. Rozdział tego wynagrodzenia dopełniać podług prawideł, postanowionych przez Ministra Finansów.

8. Со введеніемъ въ Царствѣ новой системы питейно-акцизныхъ сборовъ, заведеніе акцизными тамъ сборами съ табаку, туземнаго сахара и соли, подчинить также Министерству Финансовъ по Департаменту неокладныхъ сборовъ, и для того передать во вновь учреждаемы въ Царствѣ акцизныя управления, заведеніе акцизными сборами съ табаку, сахара и соли, на основаніи дѣйствующихъ о сихъ сборахъ въ Царствѣ узаконеній, съ перечисленіемъ въ сія акцизныя управления заведеніи нынѣ означенными сборами мѣстныхъ должностныхъ лицъ и суммъ, на ихъ содержаніе отпускаемыхъ. Въ учреждаемое же въ Варшавѣ Центральное Управление акцизными сборами въ Царствѣ передать всѣ относящіяся до означенныхъ сборовъ дѣла изъ Отдѣленія неокладныхъ доходовъ Правительственной Коммисіи Финансовъ, а засимъ Отдѣленіе это упразднить, съ отчисленіемъ прочихъ дѣлъ онаго въ другія учрежденія той же Коммисіи Финансовъ.

9. За отмѣною консумціонныхъ сборовъ и за введеніемъ въ дѣйствіе новаго Устава о питейномъ сборѣ, упразднить:

- а) консумціонное управленіе г. Варшавы;
- б) должности губернскихъ ревизоровъ, уѣздныхъ контролеровъ и ихъ помощниковъ;
- в) должности пропинаціонныхъ рахмистровъ въ канцеляріяхъ уѣздныхъ начальниковъ.

Порядокъ упраздненія означенныхъ управленій и должностей, а также способъ окончанія расчетовъ и дѣлъ по консумціоннымъ и другимъ сборамъ, отмѣняемымъ и замѣняемымъ новымъ Уставомъ о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ, будутъ опредѣлены Намѣстникомъ Нашимъ по соглашенію, въ чемъ окажется нужнымъ, съ Министромъ Финансовъ.

10. Чиновниковъ, которые при преобразованіи Управленія питейною частью останутся за нѣтатомъ, уволить отъ службы, съ предоставленіемъ имъ правъ, указанныхъ въ утвержденномъ Нами въ 1859 г. Уставѣ о гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ.

11. Со введеніемъ въ дѣйствіе новаго Устава о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ, т. е. съ 3 (15) Сентября сего года, отмѣнить всѣ существующія законоположенія и распоряженія, несогласныя съ настоящими постановленіями.

12. Всѣ распоряженія по введенію въ дѣйствіе настоящихъ постановленій, возложить на Министра Финансовъ по соглашенію съ Нашимъ въ Царствѣ Намѣстникомъ, которому предоставляется принять надлежащія мѣры, чтобы мѣстныя власти и учрежденія оказывали должное содѣйствіе новому акцизному управленію, исполняя всѣ законныя онаго требованія.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего Указа Нашего надлежащія распоряженія.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.”

Въ с. Ильинскомъ, 7 (19) Іюня 1866 года.

Съ подлиннымъ вѣрно: Министръ Финансовъ,

Статсъ-Секретарь, (подписалъ) Рейтернъ.

8) Z wprowadzeniem w Królestwie nowej Ustawy o akcyzie od trunków, dochody tabaczne, solne i od wyrobu cukru krajowego oddają się także pod Zarząd Ministerstwa Finansów, a mianowicie Departamentu Dochodów Niestalych; dla tego poruczyć nowo ustanawiającym się Zarządom Akcyznym zawiadywanie temi dochodami na zasadzie obowiązujących w Królestwie w téj mierze prawideł, z zaliczeniem do tych Zarządów Akcyznych zawiadujących obecnie temi dochodami miejscowych osób urzędujących i summ na ich utrzymanie wyznaczonych. Do zaprowadzającego się zaś w Warszawie Zarządu Centralnego dochodami akcyznymi w Królestwie, oddać wszystkie odnoszące się do wymienionych dochodów akta z Wydziału dochodów niestalych przy Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, a następnie Wydział ten zwinąć, rozdzielając pozostałe jego akta na inne Wydziały téjże Kommissyi.

9) Z powodu uchylenia opłat konsumcyjnych i wprowadzenia nowej Ustawy o akcyzie od trunków, znieść:

- a) Urząd konsumcyjny m. Warszawy.
- b) Urzęda rewizorów gubernialnych, kontrollerów powiatowych i ich pomocników.
- c) Urzęda rachmistrzów propinacyjnych w biurach Naczelników Powiatowych.

Porządek zniesienia wymienionych urzędów, jako téż sposób ukończenia obrachunków i interesów, dotyczących się dochodów konsumcyjnych i innych, uchylanych lub zmienianych przez nową Ustawę o akcyzie od trunków w Królestwie Polskiem, będą ustanowione przez Namiestnika NASZEGO za zniesieniem się w miarę potrzeby z Ministrem Finansów.

10) Urzędników, którzy przez przekształcenie Zarządu podatkami od trunków spadną z etatu, uwolnić ze służby z pozostawieniem im praw zapewnionych w zatwierdzonej przez NAS w roku 1859 Ustawie o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem.

11) Z wprowadzeniem nowej Ustawy o akcyzie od trunków w Królestwie Polskiem, to jest od d. 3 (15) Września b. r. uchylić wszelkie istniejące przepisy i rozporządzenia, obecnie wydanym postanowieniom nieodpowiadające.

12) Wydanie potrzebnych rozporządzeń przy wprowadzeniu niniejszych postanowień, poleca się Ministrowi Finansów za porozumieniem się z NASZYM Namiestnikiem w Królestwie, któremu pozostawia się przedsięwzięcie właściwych środków, aby władze miejscowe wspomagały działania nowych Zarządów Akcyznych, przez spełnianie wszelkich ich legalnych żądań.

Senat Rządzący nie zaniedba uczynić należnych ku wprowadzeniu téj Ustawy rozporządzeń.

Naoryginalne własną JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ.”

We wsi Ilińskoje, dnia 7 (19) Czerwca 1866 r.

Za zgodność z oryginałem: Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisał) Рейтерн.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ с. Ильинскомъ,
7 (19) Юня 1866 года.

УСТАВЪ О ПИТЕЙНОМЪ СБОРѢ.

ВВЕДЕНІЕ.

Статья 1. Доходъ съ питей въ пользу казны получается въ Царствѣ Польскомъ въ слѣдующихъ видахъ: 1) акциза съ производимаго количества питей, и 2) патентнаго сбора съ заводовъ для приготовления питей и разныхъ издѣлій изъ вина и спирта, а также съ заведеній для продажи питей.

Ст. 2. Акцизу подлежатъ:

а) спиртъ, вино и водки, выдѣльваемые изъ разнаго рода припасовъ, и
б) пиво всѣхъ родовъ, портеръ и медъ.

Ст. 3. Не подлежатъ платежу акциза:

а) всѣ спиртовые напитки и издѣлія, приготовляемые изъ вина и спирта, уже оплаченныхъ акцизомъ.

б) спиртъ, употребляемый для выдѣлки освѣтительной жидкости, а также для нѣкоторыхъ другихъ техническихъ производствъ, на основаніи особыхъ о семъ разрѣшеній Министерства Финансовъ.

в) спиртъ, вино и издѣлія изъ оныхъ, вывозимые за границу.

г) виноградное вино и уксусъ.

Ст. 4. Акцизъ со спирта, вина и водокъ назначается по количеству содержащагося въ нихъ безводнаго спирта; акцизъ съ портера, пива и меда назначается соразмѣрно силѣ и продолжительности дѣйствія заводовъ, на которыхъ приготовляются сии напитки. Патентный сборъ соразмѣняется съ родомъ заведеній и выгодами мѣстностей, въ которыхъ находятся эти заведенія.

Ст. 5. Размѣръ какъ акциза съ питей, такъ и патентнаго сбора съ заводовъ и съ заведеній для продажи питей, назначается Высочайшею властію.

Ст. 6. Продажа оптовая и раздробительная оплаченныхъ акцизомъ питей и издѣлій изъ оныхъ, составляетъ предметъ вольнаго промысла, съ тѣми ограниченіями, какія сими Уставомъ опредѣлены.

Ст. 7. Акцизъ со спирта и вина взимается въ казну по мѣрѣ ихъ продажи изъ заводскихъ подваловъ и оптовыхъ складовъ. Акцизъ съ нейсаховой водки, выдѣльваемой изъ медовой пѣны, взимается по мѣрѣ выдѣлки сей водки (ст. 208). Акцизъ съ заводовъ пиво —

Na oryginale własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być według tego“.

We wsi Ilinskoje,
dnia 7 (19) Czerwca 1866 r.

U S T A W A O AKCYZIE OD TRUNKÓW.

W S T Ę P.

Art. 1. Dochód od trunków na rzecz Skarbu Królestwa pobierany być ma pod tytułem: 1) akcyzy od wyrobu trunków; 2) opłaty patentowej od zakładów, służących do fabrykacyi trunków i różnych wyrobów ze spirytusu i wódki, tudzież od zakładów, służących do sprzedaży trunków.

Art. 2. Opłacie akcyzy od wyrobu podlegają:

a) spirytus i wódki wyrabiane z różnego rodzaju materyałów, i

b) piwo wszelkiego rodzaju, porter i miód.

Art. 3. Podatkowi temu nie podlegają:

a) wszelkie spirytusowe trunki i wyroby otrzymywane z wódki i spirytusu, od których akcyza opłaconą już została.

b) spirytus użyty do wyrobu płynu oświetlającego i innych fabrykatów technicznych, na zasadzie oddzielnych co do tego decyzji Ministerstwa Finansów.

c) spirytus, wódka i wyroby z nich wyprowadzane za granicę;

d) wino i ocet.

Art. 4. Akcyza od spirytusu i wódki oblicza się według ilości zawartego w nich bezwodnego spirytusu; akcyza od portera, piwa i miodu oblicza się w stosunku wielkości zakładów i czasu trwania w nim fabrykacyi tychże trunków. Opłata patentowa ustanawia się odpowiednio do rodzaju zakładów i korzyści z miejscowości.

Art. 5. Stopa akcyzy od trunków i wysokość opłaty patentowej od zakładów, służących do wyrobu i sprzedaży tychże trunków, ustanawia się za Najwyższem zezwoleniem.

Art. 6. Hurtowa i częstkowa sprzedaż trunków, od których akcyza została opłaconą i wyrobów z nich, stanowi przedmiot wolnego handlu, z temi wszakże ograniczeniami, jakie niniejszą Ustawą są oznaczone.

Art. 7. Akcyza od spirytusu i wódki pobiera się na rzecz Skarbu w miarę ich sprzedaży ze składów gorzelnianych i hurtowych. Akcyza od pęjsachowej wódki, wyrabianej z szumowin miodowych, pobiera się w miarę wyrobu téjże wódki (art. 208). Akcyza z browarów pi-

и медоваренныхъ вносятся за время ихъ дѣйствія въ сроки, опредѣленные статьею 214 сего устава.

Ст. 8. Патентный сборъ взимается при выдачѣ патентовъ на право производства напитков или на право торговли оными.

Ст. 9. Акцизъ вносится въ уѣздныя казначейства заводчиками или покупателями напитков, а патентный сборъ — хозяевами заведеній для выдѣлки и продажи напитков и издѣлій изъ вина и спирта.

РАЗДѢЛЪ ПЕРВЫЙ.

Учрежденіе Управленія Питейнымъ Сборомъ

ГЛАВА I.

Положенія общія.

Ст. 10. Главное управленіе дѣлами, по взиманію въ казну дохода съ питей, принадлежитъ Министерству Финансовъ, по Департаменту неокладныхъ сборовъ.

Ст. 11. Мѣстное завѣдываніе питейнымъ доходомъ въ Царствѣ Польскомъ возлагается на особое Отдѣленіе Департамента неокладныхъ сборовъ Министерства Финансовъ, учреждаемое въ Варшавѣ подъ именемъ Центрального Управленія акцизными сборами, которое подчиняется Министерству Финансовъ по Департаменту неокладныхъ сборовъ.

Ст. 12. Завѣдываніе въ каждой губерніи питейнымъ доходомъ возлагается на Губернское акцизное управленіе, которое подчиняется Центральному управленію акцизными сборами. Каждая губернія подраздѣляется на участки, завѣдываніе которыми поручается акцизнымъ Надзирателямъ. Раздѣленіе въ этомъ отношеніи губерніи на участки предоставляется Губернскому акцизному управленію съ утвержденія Центрального управленія.

Ст. 13. Министръ Финансовъ уполномочивается: 1) разрѣшать всѣ случаи, могущіе возникнуть какъ при введеніи сего устава, такъ и при дальнѣйшемъ примѣненіи его; 2) давать акцизнымъ управленіямъ чрезъ Центральное управленіе пужмы наставленія и инструкции; 3) объяснять и дополнять означенный уставъ подробными правилами, на сколько это, по ходу новой системы, представится необходимымъ, съ тѣмъ однакоже, чтобы сіи правила и разрѣшенія не противорѣчили главнымъ основаніямъ системы и не касались предметовъ и дѣлъ, по свойству своему, подлежащихъ судебному или законодательному разсмотрѣнію.

ГЛАВА II.

Образованіе Акцизнаго Управленія

ОТДѢЛЕНІЕ I.

СОСТАВЪ УПРАВЛЕНІЯ.

1. Центральное Управленіе акцизными сборами.

Ст. 14. Центральное Управленіе акцизными сборами составляютъ: директоръ, его помощникъ и ревизоры.

wnych i fabryk miodu opłaca się za czas ich czynności w terminach oznaczonych art. 214 niniejszej Ustawy.

Art. 8. Opłata patentowa pobiera się przy wydawaniu patentów, na prawo wyrobu trunków i prawo sprzedaży onych.

Art. 9. Akcyzę od wyrobu wnoszą do Kass Powiatowych, posiadacze zakładów lub kupujący trunki, a opłatę patentową, posiadacze zakładów, służących do wyrobu i sprzedaży trunków, oraz wyrobów wódczanych i spirytusowych.

DZIAŁ PIERWSZY.

Ustanowienie Zarządu dochodem z akcyzy od trunków.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 10. Główny Zarząd czynnościami, dotyczącymi dochodu na rzecz Skarbu z akcyzy od trunków, należy do Ministerstwa Finansów, a mianowicie do Departamentu Dochodów Niestających.

Art. 11. Miejscowe zawiadywanie dochodami od trunków w Królestwie Polskiem, wkłada się na osobny Wydział Departamentu Dochodów Niestających w Ministerstwie Finansów, urządzony w Warszawie pod nazwą Zarządu Centralnego opłat akcyznych, który zależeć będzie od Ministerstwa Finansów Departamentu Dochodów Niestających.

Art. 12. Zawiadywanie dochodami od trunków w każdej Gubernii wkłada się na Zarząd Akcyzny Gubernialny, który zależeć będzie od Zarządu Centralnego Akcyznego. Każda Gubernia podzieloną być ma na Ucząstki, zawiadywanie któremi porucza się Nadzorcom Akcyznym. Podział pod tym względem Gubernii na Ucząstki, pozostawia się Zarządowi Gubernialnemu Akcyznemu, z zatwierdzeniem Zarządu Centralnego.

Art. 13. Minister Finansów upoważniony jest: 1) do wydawania decyzji co do wszystkich kwestyj wyniknąć mogących, tak przy wprowadzaniu w wykonanie niniejszej Ustawy, jako też przy dalszém jej zastosowaniu; 2) do udzielania Zarządom Akcyznym za pośrednictwem Zarządu Centralnego potrzebnych informacji i instrukcyj; 3) do objaśniania i uzupełniania rzeczonych Ustawy szczegółowemi przepisami, o ile to z zastosowania nowego systemu okaże się niezbędnem, z tém jednakże zastrzeżeniem, iżby przepisy te i decyzje nie były przeciwnie głównym zasadom systemu i nie tyczyły się przedmiotów i spraw, z natury swęj podlegających sądowemu albo prawnemu dochodzeniu.

ROZDZIAŁ II.

Ustanowienie Zarządu Akcyznego.

ODDZIAŁ I.

SKŁAD ZARZĄDU.

1. Zarząd Centralny akcyznemi opłatami.

Art. 14. Zarząd Centralny Akcyzny składają: Dyrektor, jego Pomocnik i Rewizorowie.

Ст. 15. При Центральномъ управленіи состоитъ Канцелярія, составъ которой опредѣляется Министромъ Финансовъ изъ должностныхъ лицъ, поименованныхъ въ росписаніи къ сему Уставу приложенномъ.

2) *Губернское Акцизное Управленіе.*

Ст. 16. Губернское акцизное управленіе сосредоточивается въ лицѣ управляющаго акцизнымъ сборомъ, въ помощь которому назначаются одинъ или нѣсколько ревизоровъ.

Ст. 17. При Управляющемъ акцизнымъ сборомъ состоитъ подъ непосредственнымъ его завѣдываніемъ, Канцелярія, составъ которой опредѣляется Министромъ Финансовъ изъ должностныхъ лицъ, поименованныхъ въ прилагаемомъ къ сему росписаніи.

3) *Участковое Акцизное Управленіе.*

Ст. 18. Участковое акцизное управленіе сосредоточивается въ лицѣ надзирателя акцизнаго сбора.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

Опредѣленіе, перемѣненіе и увольненіе должностныхъ лицъ Акцизнаго Управленія.

Ст. 19. Установленный общими законами Имперіи порядокъ поступленія на службу, опредѣленія къ должностямъ, перевода съ одной должности на другую, увольненія въ отпуски и отъ службъ распростаивается на должностныхъ лицъ акцизнаго управленія, съ тѣми дополненіями и измѣненіями, которыя содержатся въ нижеслѣдующихъ статьяхъ.

Примѣчаніе. Установленному законами, дѣйствующими въ Царствѣ Польскомъ, порядку вычетовъ въ эмеритальную кассу и назначенія пенсій, могутъ подлежать и чиновники акцизнаго вѣдомства, если изъявить на то желаніе.

Ст. 20. Директоръ, его Помощникъ и Ревизоры центральнаго управленія, опредѣляются и увольняются Министромъ Финансовъ должностныя лица канцеляріи Центрального управленія опредѣляются Директоромъ сего Управленія.

Ст. 21. Губернскіе управляющіе акцизнымъ сборомъ опредѣляются и увольняются Министромъ Финансовъ, по представленію директора центральнаго управленія; Ревизоры Губернскаго управленія опредѣляются и увольняются Директоромъ Центрального Управленія; всѣ прочія должностныя лица Губернскаго и участковаго акцизныхъ управленій, опредѣляются и увольняются Губернскимъ управляющими акцизными сборами.

Ст. 22. Владѣльцы заводовъ для выдѣлки питей въ Царствѣ не могутъ быть назначаемы въ должности Директора, его Помощника и Ревизоровъ центральнаго управленія. Равнымъ образомъ владѣльцы заводовъ для выдѣлки питей, не могутъ быть назначаемы въ должности управляющихъ губернскими акцизными сборами.

Art. 15. Przy Zarządzie Centralnym zaprowadzoną być ma Kancelaryę, skład której ustanawia Minister Finansów z Urzędników wymienionych w załączonym do niniejszej Ustawy etacie.

2. *Gubernialny Zarząd Akcyzny.*

Art. 16. Zarząd Gubernialny koncentruje się w osobie Zarządzającego dochodem z akcyzy, któremu do pomocy przeznacza się jeden lub kilku Rewizorów.

Art. 17. Przy Zarządzającym akcyznym dochodem i pod bezpośredniem jego zawiadywaniem utworzoną być ma Kancelaryę, skład której oznaczy Minister Finansów z Urzędników, wymienionych w załączonym do niniejszej Ustawy etacie.

3. *Zarząd Akcyzny Ucząstkowy.*

Art. 18. Zarząd Ucząstkowy koncentruje się w osobie Nadzorcy dochodu z akcyzy.

ODDZIAŁ II.

Mianowanie, przenoszenie i uwalnianie Urzędników Zarządu Akcyznego.

Art. 19. Wskazany ogólnemi prawami w Cesarstwie porządek względem wstępowania do służby, mianowania na urzędy, przenoszenia z jednych obowiązków do drugih, udzielania urlopów i uwalniania ze służby, rozciąga się do Urzędników Zarządu dochodu z akcyzy, ze zmianami i uzupełnieniami w następujących artykułach zawartemi.

Uwaga. Z ustanowionego w Królestwie Polskiem na zasadzie praw obowiązujących porządku opłacania składki na fundusz emerytalny i nabywania przez to prawa do pensji emerytalnej, korzystać mogą i Urzędnicy władzy akcyznej, jeżeli co do tego wyrażą swoje żądanie.

Art. 20. Dyrektora, jego Pomocnika i Rewizorów Zarządu Centralnego, mianuje i uwalnia Minister Finansów, Urzędników zaś Kancelaryi Zarządu Centralnego, mianuje Dyrektor tegoż Zarządu.

Art. 21. Gubernialnych Zarządzających dochodem akcyzy mianuje i uwalnia Minister Finansów, na przedstawienie Dyrektora Zarządu Centralnego; Rewizorów Zarządu Gubernialnego mianuje i uwalnia Dyrektor Zarządu Centralnego; wszystkich zaś innych Urzędników Zarządów Gubernialnego i Ucząstkowego, mianują i uwalniają Gubernialni Zarządzający dochodem z akcyzy.

Art. 22. Posiadacze zakładów do wyrobu trunków w Królestwie nie mogą sprawować urzędu Dyrektora, jego Pomocnika i Rewizorów Zarządu Centralnego. Podobnie posiadacze zakładów do wyrobu trunków nie mogą być powoływani do obowiązków Gubernialnych Zarządzających dochodem z akcyzy i Rewizorów tej Gubernii, w której znaj-

и ревизоров той губернии, въ которой имѣютъ сн заводы, а въ должности надзирателей акцизныхъ сборовъ, въ тѣ участки, гдѣ находятся таковыя заводы.

Ст. 23. Воспрещается должностнымъ лицамъ акцизнаго управленія устраивать вновь или брать въ аренду заводы для выдѣлки питей въ той губернии, въ которой они состоятъ на службѣ. Равнымъ образомъ воспрещается чиновникамъ акцизнаго вѣдомства производить отъ своего или чужаго имени торговлю питеями, или участвовать въ компаніи по производству такой торговли.

Ст. 24. Увольненіе въ отпуски должностныхъ лицъ губернскаго и участковаго акцизныхъ управленій, зависитъ отъ управляющаго акцизнымъ сборомъ; увольненіе же въ отпуски его самаго на 29 дней разрѣшается Директоромъ Центрального Управленія, а свыше сего срока — Министромъ Финансовъ.

Ст. 25. Въ должности по акцизному управленію могутъ быть опредѣляемы лица всѣхъ сословій; тѣ изъ нихъ лица, которые не имѣютъ права поступать въ государственную службу, пользуются, во время служенія въ акцизномъ управленіи, присвоенными имъ должностямъ содержаніемъ и другими служебными преимуществами, исключая правъ на чины и пенсію; лица сн, при поступленіи на службу по акцизному управленію, приводятся къ присягѣ на общемъ основаніи.

Ст. 26. Управляющій акцизнымъ сборомъ можетъ причислять къ губернскому акцизному управленію до шести сверхштатныхъ служащихъ для приготовленія къ службѣ, безъ жалованья, но съ назначеніемъ путевого содержанія, въ случаѣ командировокъ, изъ суммы на сн опредѣленной.

Отдѣленіе III.

Служебныя права и преимущества должностныхъ лицъ акцизнаго управленія.

Ст. 27. Служащіе въ акцизномъ управленіи состоятъ по должностямъ своимъ въ классахъ опредѣленныхъ росписаніемъ упомянутымъ въ ст. 15. Тѣмъ же росписаніемъ установлены оклады ихъ содержанія и разряды мундировъ.

Ст. 28. Независимо отъ жалованья, служащіе въ губернскомъ и участковомъ акцизныхъ управленіяхъ, пользуются на основаніи правилъ, которыя будутъ изданы, вознагражденіемъ, ежегодно выдаваемымъ изъ суммы, ассигнуемой въ опредѣленномъ процентѣ на счетъ акцизнаго сбора.

Ст. 29. Всякое сопротивленіе или оскорбленіе должностнымъ лицамъ акцизнаго управленія, при исполненіи ими служебныхъ обязанностей, признается за явное нарушеніе государственнаго порядка и подвергается виновныхъ уголовному суду.

Отдѣленіе IV.

Порядокъ подчиненности и сношеній акцизнаго управленія.

Ст. 30. Губернскія акцизныя управленія непосредственно подчиняются центральному управленію, а это послѣднее Министерству Финансовъ.

дуя сн тѣз заклады, а до обязанностей Надзорцы акцеыного в том Учѣстку, в котѣрымъ posiadają такіежъ свое заклады.

Art. 23. Zabrania się również Urzędnikom Zarządu dochodu z akcyzy urządzać na nowo lub wydzierżawiać zakłady, służące do wyrobu trunków w tej Gubernii, w której pełnią służbę. Zabrania się wreszcie Urzędnikom władzy akcyjnej prowadzić handel trunkami pod swoim lub cudzem imieniem, jako też brać udział we wspólnie do prowadzenia tegoż handlu.

Art. 24. Udzielanie urlopów Urzędnikom Zarządów Gubernialnego i Uczęstkowego, zależy od Zarządzającego dochodem z akcyzy; udzielenie zaś jemu samemu urlopu na dni 29, zależy od decyzji Dyrektora Zarządu Centralnego, a na czas dłuższy od decyzji Ministra Finansów.

Art. 25. Do służby Zarządu Akcyjnego mogą być przypuszczane osoby wszelkich stanów. Te z nich, które nie mają prawa wstępować do służby rządowej, korzystają w czasie swęj służby w Zarządzie Akcyjnym, z przywiązanej do sprawowanych przez nich obowiązków, płacy i innych służbowych prerogatyw, z wyłączeniem prawa do rangi i pensji emerytalnej; osoby te przy wejściu do służby w Zarządzie Akcyjnym, wykonywają przysięgę według ogólnych zasad.

Art. 26. Zarządzający dochodem z akcyzy może zaliczać do Zarządu Gubernialnego do 6ciu nadetatowych osób, dla usposobienia się do tej służby bez pensji, a tylko w razie ich delegacyi z wyznaczeniem im kosztów podróży, z funduszu na ten cel oznaczonego.

ODDZIAŁ III.

O prawach i prerogatywach służbowych Urzędników Zarządu dochodu z akcyzy.

Art. 27. Urzędnicy Zarządu według zajmowanych posad zaliczają się do klass oznaczonych w etacie, o jakim wyżej mowa (art. 15). W tymże etacie oznaczona jest wysokość płacy i stopnie mundurów.

Art. 28. Urzędnicy służący w Zarządach Akcyjnych Gubernialnych i Uczęstkowych, oprócz pobieranej płacy etatowej otrzymywać będą na zasadzie wydać się mających przepisów, wynagrodzenie udzielane corocznie z summy, potrącanęj w oznaczonym procencie z akcyjnego dochodu.

Art. 29. Wszelki opór lub obelga wyrządzona Urzędnikom Zarządu, w czasie pełnienia przez nich obowiązków służby, uważane będą za pogwałcenie porządku publicznego i ściągają na winnych odpowiedzialność kodeksem karnym zagrożoną.

ODDZIAŁ IV.

O zależności i stosunkach Zarządu dochodem z akcyzy.

Art. 30. Zarządy Gubernialne Akcyjne zależą bezpośrednio od Zarządu Centralnego, a ten ostatni od Ministerstwa Finansów.

Ст. 31. Формы сношеній акцизныхъ управленій центральнаго, губернскаго и участковыхъ съ равными и низшими мѣстами и лицами опредѣляются на общемъ основаніи.

ГЛАВА III.

Власть и обязанности должностныхъ лицъ акцизнаго управленія.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

Положенія общія.

Ст. 32. Всѣ должностныя лица акцизнаго управленія имѣютъ право свободнаго, во всякое время, входа въ винокуренныя, водочныя, пиво и медоваренныя заводы, аравно въ заводы, приготовляющіе освѣтительную жидкость и издѣлія изъ вина и спирта, оплаченныхъ акцизомъ.

Ст. 33. Равнымъ образомъ, должностныя лица акцизнаго управленія имѣютъ свободный входъ во всѣ мѣста оптовой и раздробительной продажи питей, подлежащихъ платежу акциза, во всякое время, пока заведеніе открыто для публики; когда же оно не открыто для публики, то должностныя лица акцизнаго управленія могутъ, въ видахъ надзора, требовать впуска въ сии мѣста днемъ отъ 5-ти часовъ утра до 9-ти часовъ вечера. Осмотръ ночью производится только въ случаѣ крайней необходимости, когда есть въ виду основательное подозрѣніе, что въ означенныхъ мѣстахъ совершается нарушение правилъ о продажѣ питей или скрываются улики сихъ нарушенийъ, и то не иначе какъ въ присутствіи полиціи съ соблюденіемъ предписаннаго закономъ порядка.

Ст. 34. Должностныя лица акцизнаго управленія, наблюдая за исполненіемъ установленныхъ по производству питей и торговлѣ напитками правилъ, прекращаютъ нарушенія оныхъ, касающіяся казеннаго интереса, немедленно на мѣстѣ, или непосредственнымъ дѣйствіемъ или сношеніемъ съ подлежащими лицами и вѣдомствами; по нарушеніямъ же, которыя не соединены съ ущербомъ для казны, не принимая сами никакихъ мѣръ, обязаны увѣдомлять о томъ мѣстную полицію для зависящихъ съ ея стороны распоряженій.

Ст. 35. Должностнымъ лицамъ акцизнаго управленія предоставляется въ случаѣ открытія корчемства, преслѣдовать корчемниковъ въ другомъ сосѣднемъ уѣздѣ и губерніи и даже за предѣлами Царства Польскаго въ Имперіи, приглашая немедленно къ содѣйствію мѣстную полицію. Въ случаѣ открытія послабленія по корчемству виномъ со стороны таможенной стражи въ Царствѣ Польскомъ или корчемной стражи Имперіи, должностныя лица акцизнаго управленія обязаны доводить о томъ до свѣдѣнія таможеннаго начальства или подлежащаго акцизнаго управленія въ Имперіи для принятія вообще всѣхъ зависящихъ отъ нихъ мѣръ въ предупрежденію корчемства виномъ изъ Царства Польскаго въ Имперію и изъ за границы въ Царство.

Art. 31. Znoszenie się Zarządów Akcyznych: Centralnego, Gubernialnego i Uczastkowych z władzami i osobami równymi i niższemi, odbywa się w formie i porządku według ogólnej zasady.

ROZDZIAŁ III.

O władzy i obowiązkach Urzędników Zarządu Akcyznego.

ODDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 32. Wszyscy Urzędnicy Zarządu Akcyznego mają w każdym czasie prawo wolnego wstępu do gorzelni, browarów, fabryk miodu, dystylarni, tudzież fabryk przygotowujących płyn oświetlający i wyroby z wódki i spirytusu, już opodatkowanych.

Art. 33. Podobnież do wszystkich miéjsc hurtowej i cząstkowej sprzedaży trunków, ulegających opłacie podatku, służy Urzędnikom Zarządu wolny wstęp o każdym czasie, dopóki zakład otwartym jest dla publiczności, a gdy jest zamkniętym, w takim razie Urzędnicy Zarządu mogą w celu nadzoru żądać wejścia do tych miéjsc, w dzień od godziny 5-jej rano, do 9-jej wieczorem. Rewizja zaś w nocy następować może w razie tylko niezbędnej konieczności, o ile zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż w pomienionych miéjscach przekraczane są przepisy o sprzedaży trunków, albo że znajdują się tam przedmioty, służyć mogące za poszlakę tych przekroczeń. Taka zaś rewizja odbywać się powinna tylko w asystencji policyi i z zachowaniem prawem wskazanego porządku.

Art. 34. Urzędnicy Zarządu akcyznego przestrzegając ścisłego wykonania przepisów o wyrobie i sprzedaży trunków, za dostrzeżeniem przekroczenia pociągającego za sobą szkodę Skarbu, winni zaraz na miéjscu takowemu zapobiedz, bądź bezpośrednio działając, bądź znośząc się z właściwemi Urzędnikami i Władzami. Za dostrzeżeniem zaś uchybień nie połączonych ze stratą Skarbu, nie rzedsiębiorac sami żadnych kroków, zawiadamiają o tém miéjscową policyę dla zależnego od niéj postąpienia.

Art. 35. Ciż Urzędnicy, w razie odkrycia defraudacyi trunków, mają prawo ścigania defraudantów w drugim sąsiednim Powiecie i Gubernii, a nawet za granicą Królestwa Polskiego w Cesarstwie, przyzywając bezzwłocznie do współdziałania miéjscową policyę. W razie dostrzeżonego pobłażania defraudacyom wódki ze strony Straży celnej w Królestwie Polskiem, albo Straży wódczanej w Cesarstwie, Urzędnicy Zarządu Akcyznego obowiązani są uwiadamiać o tém Władzę celną, albo właściwy Zarząd Akcyzny w Cesarstwie, dla przedsięwzięcia wszelkich w ogóle zależnych od nich środków, w celu niedopuszczania defraudacyi wódki z Królestwa Polskiego do Cesarstwa i z zagranicy do Królestwa.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

*Власть и обязанности центрального управления
акцизнымъ сборомъ.*

Ст. 36. Директору центрального управления акцизными сборами принадлежит общее наблюдение за исполненіемъ на всемъ пространствѣ Царства Польскаго правилъ настоящаго Устава, въ видахъ охраненія казеннаго интереса по питейному сбору и принятіе всѣхъ необходимыхъ для этой цѣли законныхъ мѣръ. На немъ же лежитъ и отвѣтственность за успѣшный ходъ дѣлъ акцизнаго управления.

Ст. 37. Центральному управленію акцизнымъ сборомъ предоставляется относительно акцизнаго управления Царства Польскаго та же власть, которая предоставлена департаменту неокладныхъ сборовъ относительно акцизныхъ управленій Имперіи.

Ст. 38. Въ случаѣ отсутствія по дѣламъ службы, отпуска или болѣзни, директоръ центрального управления передаетъ исполненіе своей должности помощнику, а въ случаѣ болѣзни или отсутствія сего послѣдняго, одному изъ ревизоровъ центрального управления.

Ст. 39. Помощникъ директора вступаетъ во всѣ права и обязанности директора въ упомянутыхъ въ предыдущей статьѣ случаяхъ; а при нахожденіи директора въ должности, помогаетъ ему въ разрѣшеніи поступающихъ въ управленіе дѣлъ; имѣетъ ближайшее наблюдение за теченіемъ дѣлъ въ канцеляріи и исполняетъ особыя возлагаемыя на него директоромъ порученія.

Ст. 40. Ревизоры центрального управления исполняютъ всѣ порученія, какія на нихъ будутъ возложены директоромъ по надзору за заводами, за питейною продажей, за поступленіемъ акциза и за дѣйствіями служащихъ въ губернскихъ и участковыхъ акцизныхъ управленіяхъ. Равномѣрно и сами они должны, не ожидая распоряженія директора, обнаруживать злоупотребленія, о которыхъ, во время разъѣздовъ по губерніямъ, до нихъ дойдутъ свѣдѣнія.

ОТДѢЛЕНІЕ III.

*Власть и обязанности губернскаго управляющаго
акцизнымъ сборомъ.*

Ст. 41. Мѣстожителство управляющаго акцизнымъ сборомъ назначается въ губернскомъ городѣ. Отправляясь въ уѣзды, онъ передаетъ исполненіе своей должности ревизору, а въ случаѣ его отсутствія — одному изъ надзирателей акцизнаго сбора.

Ст. 42. Управляющій акцизнымъ сборомъ по всѣмъ дѣламъ дѣйствуетъ или лично или даетъ предписанія и разрѣшенія подвѣдомственнымъ ему лицамъ, на основаніи точнаго смысла изданныхъ узаконеній; въ случаяхъ же, требующихъ дополненія, поясненія, отмѣны или исправленія правилъ сего Устава, равно ассигнованія суммъ на расходы, сверхъ положенныхъ по росписи, входитъ съ представленіями въ центральное управленіе.

ОДДZIAŁ II.

*O władzy i obowiązkach Zarządu Centralnego
dochodem z akcyzy.*

Art. 36. Do Dyrektora Centralnego Zarządu dochodami akcyznymi należy ogólny nadzór nad wykonaniem na całej przestrzeni Królestwa Polskiego przepisów niniejszej Ustawy, w celu zabezpieczenia interesu Skarbu w poborze dochodu od trunków, jak niemniej przedsięwzięcia wszelkich nieodzownych, do celu tego prowadzących prawnych środków. Na nim także spoczywa odpowiedzialność za skuteczność czynności Akcyznego Zarządu.

Art. 37. Centralnemu Zarządowi dochodami akcyznymi nadaną zostaje taż sama władza co do Zarządów Akcyznych Królestwa Polskiego, jaka jest nadaną Departamentowi Dochodów Niestalych co do Zarządów Akcyznych Cesarstwa.

Art. 38. Na wypadek wydalenia się w czynnościach służbowych, urlopu albo choroby, Dyrektor Centralnego Zarządu powierza spełnianie swych obowiązków Pomocnikowi, a w razie choroby albo nieobecności tego ostatniego, jednemu z Rewizorów Centralnego Zarządu.

Art. 39. Pomocnik Dyrektora wchodzi we wszelkie prawa i obowiązki Dyrektora, w wymienionych w poprzednim artykule wypadkach; w czasie zaś znajdowania się Dyrektora w miejscu, dopomaga mu w decydowaniu przychodzących do Zarządu interesów; ma najbliższy nadzór nad załatwianiem czynności w Kancellaryi i spełnia dawane mu przez Dyrektora oddzielne polecenia.

Art. 40. Rewizorowie przy Centralnym Zarządzie spełniają wszelkie poruczenia, jakie otrzymywać będą od Dyrektora w przedmiocie nadzoru nad fabrycznemi zakładami, nad sprzedażą trunków, nad wpływami dochodu z akcyzy i nad czynnościami Urzędników Gubernialnych i częściowych akcyznych urzędów. Sami oni nadto, nie oczekując rozporządzeń Dyrektora, winni wykrywać nadużycia, o których w czasie objazdów po Guberniach powezmą wiadomość.

ОДДZIAŁ III.

*O władzy i obowiązkach Zarządzającego w Gubernii
dochodem z akcyzy.*

Art. 41. Zarządzający dochodem z akcyzy zamieszkuje w mieście Gubernialnem. Udając się w objazd Powiatów, obowiązki swoje porucza zastępczo Rewizorowi, a w razie jego nieobecności, jednemu z Nadzorców dochodu z akcyzy.

Art. 42. Zarządzający wykonywa wszelkie swoje czynności, albo osobiście, albo przez polecenia i rozporządzenia powołanym mu Urzędnikom wydane, w ściśłym zastosowaniu się do obowiązujących przepisów; w wypadkach zaś wymagających uzupełnienia, objaśnienia, uchylenia lub poprawienia przepisów niniejszej Ustawy, jako też wyznaczenia funduszu na wydatki etatem nie objęte, wchodzi o to z przedstawieniem do Zarządu Centralnego.

Ст. 43. Управляющий акцизным сбором обязан заботиться о том, чтобы питейный доход поступал в казну сполна, без малейшего ущерба или утайки, и чтобы правила настоящего Устава соблюдались во всей точности.

Ст. 44. Управляющий акцизным сбором командует ревизора или других должностных лиц акцизного управления для обозрения действий заводов, во всех случаях, когда или сам признает то нужным, или когда замечены будут какие либо злоупотребления.

Ст. 45. Управляющий акцизным сбором обязан ежегодно объезжать уезды для наблюдения на местах за исполнением правил настоящего Устава.

Ст. 46. Управляющий акцизным сбором, в случаях несоблюдения правил настоящего Устава, принимает меры к устранению замеченных отступлений и о важнейших из них немедленно доносит центральному управлению.

Ст. 47. Управляющий акцизным сбором, в случае надобности, представляет начальнику губернии о понуждении местных в уездах, городах и сельских гминах полиции к точному исполнению возложенных на них настоящим Уставом обязанностей по питейному сбору (ст. 97 и 98), а также о содействии должностным лицам акцизного управления к открытию или преследованию замеченных злоупотреблений.

Ст. 48. Управляющий акцизным сбором наблюдает, чтобы должностные лица, ему подчиненные, производили своевременно описание и измерение заводов, согласно установленным правилам; чтобы свидетельства на выделку напитков и разрешения на получение патентов были выдаваемы без промедления, и чтобы обозрение и ревизия заводов подведомственными ему должностными лицами, производилась столь возможно чаще.

Ст. 49. В случае открытия каких либо упущений или злоупотреблений со стороны должностных лиц акцизного управления, управляющий акцизным сбором, смотря по роду преступления или проступка, либо предаст виновных суду (за исключением ревизоров, которых он может отстранить временно от исправления должности, донося, в то же время, центральному управлению для дальнейшего с его стороны распоряжения), либо сам подвергает взысканиям, установленным в законах Империи.

Ст. 50. Получая ежемесячно из уездных казначейств ведомости о поступлении питейных доходов, управляющий акцизным сбором, в случае уменьшения оных, сравнительно с прежними годами, в каком либо из подведомственных ему уездов, входит немедленно в рассмотрение и объяснение причин такого уменьшения, и если оны заключаются в упущениях или злоупотреблениях должностных лиц или заводчиков и торговцев, то он принимает немедленно меры к устранению таких упущений или злоупотреблений и, в случаях надобности, об оказании ему содействия сносится с подлежащими, ему неподведомственными, местами и лицами.

Art. 43. Obowiązkiem jest Zarządzającego starać się, aby dochód z opłat od trunków wpływał do Skarbu w całości, bez najmniejszego uszczerbku czyli utajenia, tudzież aby przepisy niniejszej Ustawy wykonywane były z całą ścisłością.

Art. 44. Dla sprawdzenia czynności w zakładach, Zarządzający dochodem z akcyzy deleguje Rewizora lub innych Urzędników Zarządu, według własnego uznania, albo w razie dostrzeżonych nadużyć.

Art. 45. Zarządzający dochodem z akcyzy, obowiązany corocznie objeżdżać Powiaty dla przekonania się na miejscu o ścisłym spełnianiu przepisów niniejszej Ustawy.

Art. 46. Zarządzający dochodem z akcyzy przedsięwziera środki dla sprostowania dostrzeżonych, a z niezachowania przepisów niniejszej Ustawy wynikłych uchybień, i o ważniejszych z nich, donosi jednocześnie Zarządowi Centralnemu.

Art. 47. Zarządzający dochodem z akcyzy w razie potrzeby czyni przedstawienie do Gubernatora Cywilnego o znaglenie miejscowych policyj w Powiatach, miastach i gminach wiejskich, do ścisłego wykonywania włożonych na nie niniejszą Ustawą obowiązków, tak co do poboru opłat od trunków (art. 97 i 98), jako też o okazanie współdziałania Urzędnikom Zarządu Akcyznego do odkrycia lub dochodzenia dostrzeżonych nadużyć.

Art. 48. Zarządzający dochodem z akcyzy czuwa nad tem, aby podwładni mu Urzędnicy, w swoim czasie i według obowiązujących przepisów, dopełniali i sprawdzali opisy zakładów i przemiany naczyni; aby świadectwa na wyrób trunków i decyzje na udzielanie patentów, były wydawane bezzwłocznie; oraz aby przegląd i rewizya zakładów przez podwładnych mu Urzędników, wykonywane były o ile można najczęściej.

Art. 49. W razie odkrycia jakiegobądź uchybień lub nadużyć, przez Urzędników Zarządu spełnionych, Zarządzający dochodem z akcyzy stosownie do rodzaju przestępstwa lub wykroczenia, albo oddaje winnych pod Sąd, z wyłączeniem Rewizorów, których może tymczasowo zawiesić w urzędowaniu, donosząc o tem natychmiast Zarządowi Centralnemu, dla dalszego w tej mierze z jego strony rozporządzenia, albo sam wymierza na winnych kary, przepisane w prawach Cesarstwa.

Art. 50. Zarządzający dochodem z akcyzy odbierać będzie co miesiąc z kass powiatowych wykazy wpływów z dochodów od trunków; gdyby więc okazało się ztąd zmniejszenie tych dochodów w porównaniu lat poprzednich, w którymkolwiek Powiecie, w zakresie jego nadzoru wchodzącym, powinien bezzwłocznie wéść w rozpoznanie i wyjaśnienie przyczyn takiego zmniejszenia, a jeżeli te wynikły z uchybień lub nadużyć Urzędników, albo też producentów i handlujących, obowiązany jest przedsięwziąć zaraz należyte środki dla zapobieżenia temu, a w razie potrzeby, w celu uzyskania pomocy, znosić się z właściwemi Władzami i osobami, pod zwierzchnictwem jego nie zostającemi.

Ст. 51. Управляющий питейным сбором обязан доставлять центральному управлению, по установленной форме, ежемѣсячныя вѣдомости о поступлении питейного дохода вообще и о ходѣ винокуренной операции въ особенности.

Ст. 52. По истечении года, управляющий акцизным сбором представляет центральному управлению, по установленной форме, годовой отчетъ о всѣхъ питейныхъ по губернии доходахъ и, въ то же время, копию съ сего отчета, вмѣстѣ съ заводскими книгами и документами, передаетъ для ревизіи въ мѣстное губернское правление.

Ст. 53. Управляющий акцизным сборомъ по дѣламъ о нарушении правилъ объ акцизѣ съ питей, или самъ постановляетъ окончательныя рѣшенія и налагаетъ штрафы и взысканія, или передаетъ такіа дѣла на разсмотрѣніе и рѣшеніе подлежащихъ мѣстъ.

Примѣчаніе. Порядокъ производства дѣлъ сего рода и степень власти, предоставленной управляющему акцизнымъ сборомъ, при рѣшеніи оныхъ, излагаются въ особыхъ правилахъ о взысканіяхъ за нарушение постановленій о питейномъ сборѣ и о судопроизводствѣ по симъ дѣламъ.

Ст. 54. Управляющий акцизнымъ сборомъ наблюдаетъ, чтобы нигдѣ не было производимо питейной торговли безъ установленныхъ патентовъ, и чтобы въ каждомъ заведеніи производился тотъ родъ торговли напитками, на который выданъ патентъ.

Ст. 55. Въ правильности производства питейной торговли, управляющий акцизнымъ сборомъ долженъ удостовѣряться черезъ уазирателей, коимъ особенно поручается сей надзоръ, равно черезъ командированныхъ имъ другихъ должностныхъ лицъ акцизнаго управления, и наконецъ собственнымъ наблюденіемъ при обзорѣнн уѣздовъ.

Отдѣленіе IV.

Обязанности Ревизоровъ.

Ст. 56. Ревизоръ вступаетъ въ права и исполняетъ обязанности управляющаго во время его отсутствія, болѣзни, увольненія въ отпускъ и отъ службы.

Ст. 57. Если управляющий отсутствуетъ изъ губернскаго города, по дѣламъ службы, въ уѣзды поѣздомъ ответственнаго ему управленія, то ревизоръ, оставаясь въ губернскомъ городѣ и исполняя обязанности управляющаго акцизнымъ сборомъ по текущимъ дѣламъ, не приступаетъ, кромѣ случаевъ, не терпящихъ отлагательства, къ рѣшительнымъ распоряженіямъ, по особенно важнымъ дѣламъ, безъ разрѣшенія управляющаго. Къ этого рода дѣламъ относятся: 1) опредѣленіе и увольненіе должностныхъ лицъ акцизнаго управления и наложеніе на нихъ взысканій, назначаемыхъ властію управляющаго; 2) распоряженія, которыми отмѣняются предписанія, уже данныя управляющимъ и 3) всѣ дѣла, по которымъ послѣдуетъ особое распоряженіе управляющаго о передачѣ ихъ на его разрѣшеніе.

Art. 51. Zarządzający dochodem z akcyzy obowiązany jest składać Zarządowi Centralnemu miesięczne wykazy podług przepisanej formy, tak w ogólności o wpływie dochodu od trunków, jako téż w szczególności o postępie wszelkich operacyj wódczanych.

Art. 52. Z upływem roku Zarządzający przedstawia Zarządowi Centralnemu roczne sprawozdanie w formie wskazanej, o ogólnym dochodzie z opłat od trunków z Gubernii, a jednocześnie kopią takowego sprawozdania, wraz z księgami gruntowymi i dowodami, przesyła miéjscowemu Rządowi Gubernialnemu do rewizyi.

Art. 53. Zarządzający dochodem z akcyzy, w sprawach o przekroczenia przepisów, dotyczących akcyzy od trunków, albo sam wydaje ostateczne decyzje i wymierza kary pieniężne i inne, albo téż przesyła sprawy takie pod rozbiór i decyzje właściwych władz.

Uwaga. Sposób załatwiania spraw tego rodzaju i zakres władzy Zarządzającego dochodem z akcyzy, określone są w oddzielnych przepisach o karach za przekroczenia urzędzeń, dotyczących dochodu od trunków i postępowania w tychże sprawach.

Art. 54. Zarządzający dochodem z akcyzy przestrzega, aby sprzedaż trunków bez ustanowionych patentów nigdzie nie była wykonywaną, oraz aby w każdym zakładzie odbywał się ten tylko rodzaj sprzedaży trunków, na jaki patent został wydany.

Art. 55. O należyтым porządku w sprzedaży trunków, Zarządzający dochodem z akcyzy przekonywać się powinien przez Nadzorców, szczególnie do tego nadzoru obowiązanych, jako téż przez delegowanych przez niego innych Urzędników Zarządu akcyznego, i wreszcie przez osobiste wglądanie przy objeździe Powiatów.

ODDZIAŁ IV.

O obowiązkach Rewizorów.

Art. 56. Rewizor wchodzi w prawa i pełni obowiązki Zarządzającego, w czasie jego nieobecności, słabości, wydalénia się za urlopem, lub uwolnienia go od służby.

Art. 57. Jeżeli Zarządzający wydalą się z miasta Gubernialnego w objazd służbowy Powiatów, do zarządu jego należących, to Rewizor w mieście Gubernialnem pozostając i pełniąc obowiązki Zarządzającego odnoszące się tylko do czynności bieżących, w przedmiotach szczególnéj wagi, prócz takich które nie cierpią żadnéj zwłoki, nie wydaje stanowczych decyzyj i poleceń, bez upoważnienia Zarządzającego. Do tego rodzaju przedmiotów należą: 1. nominowanie i uwalnianie osób należących do Zarządu dochodem z akcyzy, i wymierzanie na nich kar, zawisłych od władzy Zarządzającego; 2; rozporządzenia, któreby zmieniały polecenia przez Zarządzającego już wydane; i 3, wszystkie przedmioty, które Zarządzający oddzielnie poleci przedstawiać do swéj decyzyi.

Ст. 58. По упомянутымъ въ ст. 57-й дѣламъ, ревизоръ ожидаетъ разрѣшенія управляющаго акцизнымъ сборомъ, посылая ему, если нужно, особия о томъ представленія.

Примѣчаніе. Обязанности, возложенныя статьями 57 и 58 на ревизора, по исполненію должности управляющаго акцизнымъ сборомъ, относятся также и къ надзирателю, въ случаѣ исправленія симъ послѣднимъ должности управляющаго.

Ст. 59. Независимо отъ обязанностей по исполненію должности управляющаго акцизнымъ сборомъ, ревизоръ исполняетъ всѣ порученія, какія на него будутъ возложены управляющимъ, по надзору за заводами, за питейною продажей, за поступленіемъ акциза и за дѣйствіями служащихъ въ участковыхъ управленіяхъ. Кроме того, ревизоръ обязывается, и не ожидая приказанія управляющаго, обнаруживать злоупотребленія по питейно-акцизной части.

ОТДѢЛЕНІЕ V.

Обязанности должностныхъ лицъ участковаго акцизнаго управленія.

Ст. 60. На надзирателя акцизнаго сбора лежитъ отвѣтственность за успѣшный ходъ дѣлъ во вѣренномъ его надзору участкѣ. Надзиратель дѣйствуетъ по управленію питейнымъ сборомъ, на основаніи сего Устава.

Ст. 61. Главнѣйшія обязанности надзирателя состоятъ въ повѣркѣ описаній заводовъ, приготавливающихъ питья, подлежащія платежу акциза; въ измѣреніи заводской посуды; въ выдачѣ свидѣтельствъ на производство напитковъ и разрѣшеній на получение патентовъ на заводы и торговлю напитками; въ наблюденіи за выдѣлкою и продажей напитковъ; въ наблюденіи за поступленіемъ казенныхъ доходовъ; въ полученіи и доставленіи отчетныхъ свѣдѣній губернскому акцизному управленію и въ производствѣ дѣлъ по нарушеніямъ правилъ настоящаго Устава.

1) По повѣркѣ описаній заводовъ и измѣренію посуды.

Ст. 62. Надзиратель акцизнаго сбора повѣряетъ на мѣстѣ описаніе заводовъ и измѣряетъ посуду, дѣйствуя въ этомъ случаѣ на точномъ основаніи правилъ сего Устава и особой отъ Министерства Финансовъ инструкціи, и наблюдалъ, чтобы такія описанія были согласны съ дѣйствительнымъ положеніемъ заводовъ и чтобы посуда была заклемена и измѣрена съ совершенною вѣрностію.

2) По выдачѣ свидѣтельствъ и разрѣшеній на получение патентовъ.

Ст. 63. Надзиратель акцизнаго сбора принимаетъ отъ винокуренныхъ, пиво-и медоваренныхъ заводчиковъ объявленія о производствѣ напитковъ и выдаетъ на выдѣлку вина установленныя свидѣтельства (ст. 136). Онъ же выдаетъ разрѣшенія на получение патентовъ, какъ на заводы, такъ и на производство питейной продажи, по предъявленіи ему дозволеній отъ подлежащихъ начальствъ или лицъ на открытіе заведеній.

Ат. 58. W przedmiotach wymienionych w art. 57, Rewizor oczekuje na decyzją Zarządzającego, a w miarę potrzeby odnosi się o to do niego z przedstawieniem.

Uwaga. Włożone artykułami 57 i 58 na Rewizora obowiązki przy zastępowaniu przezeń Zarządzającego dochodem z akcyzy, odnoszą się także do Nadzorcy, wrazie jeżeli ten zastępować będzie Zarządzającego.

Art. 59. Niezależnie od czynności, wynikających ze sprawowania zastępczo obowiązków Zarządzającego, Rewizor wykonywa wszelkie poruczenia udzielane mu przez Zarządzającego, względem nadzoru nad zakładami, nad sprzedażą trunków, nad wpływem podatku, oraz nad czynnościami Urzędników Zarządów Uczastkowych. Oprócz tego sam także, nie czekając polecenia Zarządzającego, obowiązany jest zajmować się dochodzeniem nadużyć względem dochodu od trunków.

ODDZIAŁ V.

O obowiązkach Urzędników Zarządu Akcyznego Uczastkowego.

Art. 60. Nadzorca dochodu z akcyzy jest odpowiedzialnym za regularny bieg czynności w powierzonym jego dozorowi Uczastku. Na zasadzie niniejszej Ustawy, Nadzorca zawiaduje dochodem z akcyzy od trunków.

Art. 61. Do główniejszych obowiązków Nadzorcy należy: sprawdzanie opisów zakładów wyrabiających trunki, ulegające opłacie podatku; wymiar naczyń w tych zakładach; wydawanie świadectw na fabrykację trunków i kwalifikację do otrzymania patentów na zakłady do wyrobu i sprzedaży trunków służące; dozór nad wyrobem i sprzedażą trunków, dozór nad wpływem dochodów Skarbowych; zebranie i dostarczenie Zarządowi Gubernialnemu Akcyznemu wiadomości rachunkowych, i wyrabianie spraw o przekroczenia niniejszej Ustawy.

1) Co do sprawdzenia opisów zakładów fabrycznych i wymiaru naczyń.

Art. 62. Nadzorca dochodu z akcyzy sprawdza na gruncie opisy zakładów fabrycznych i wymierza naczynia ze ściśłem zastosowaniem się do przepisów niniejszej Ustawy i oddzielnej instrukcyi Ministerstwa Finansów bacząc na to, aby opisy te były zgodne z rzeczywistym stanem zakładów i aby naczynia były wymierzone i ocechowane z zupełną dokładnością.

2) Co do wydawania świadectw i kwalifikacji do otrzymania patentów.

Art. 63. Nadzorca dochodu z akcyzy przyjmuje od posiadaczy gorzelni, browarów piwnych i fabryk miodu deklaracje na wyrób trunków i wydaje na wyrób wódki przepisane świadectwa (art. 136). Wydaje także kwalifikacje do otrzymania patentów tak na zakłady fabryczne, jako téż na sprzedaż trunków, po złożeniu mu konsensów właściwych władz lub osób na zaprowadzenie tychże zakładów.

Ст. 64. Надзиратель акцизного сбора, въ указанных въ семъ Уставѣ случаяхъ, даетъ разрѣшеніе заводчикамъ на отступленія (ст. 143) отъ первоначально выданныхъ свидѣтельствъ, донося о томъ управляющему акцизнымъ сборомъ.

3) По наблюденію за выдѣлкою и продажей напитковъ.

Ст. 65. Надзиратель акцизного сбора, обозрѣвая производство на заводахъ, доноситъ губернскому управляющему о всемъ имъ замѣченномъ и особенно о замѣченныхъ нарушеніяхъ сего Устава, со стороны заводчиковъ и торговцевъ.

Ст. 66. Надзиратель акцизного сбора, получивъ увѣдомленіе отъ заводчика о такихъ починкахъ и передѣлкахъ на заводахъ, которыя могутъ измѣнить силу заводовъ и емкость измѣренной и заклеименной посуды, доноситъ о томъ каждый разъ управляющему акцизнымъ сборомъ, и своевременно, въ указанныхъ въ семъ Уставѣ случаяхъ, распоряжается объ опечатаніи заводской посуды и о снятіи съ нея клеймъ и печатей.

Ст. 67. Надзиратель обязанъ производить сколь можно чаще и, во всякомъ случаѣ, по крайней мѣрѣ, одинъ разъ въ мѣсяцъ, ревизію каждаго изъ находящихся въ участкѣ заводовъ, выдѣлывающихъ напитки, подлежащіе оплатѣ акцизомъ.

Ст. 68. Надзиратель, при ревизіи заводовъ, наблюдаетъ, согласно ли съ выданными свидѣтельствами производилась выдѣлка вина на винокуренномъ заводѣ и согласно ли съ представленными объявленіями производилась выдѣлка пива и меда на пиво-и медоваренномъ заводѣ; если сдѣланы отступленія, то были ли онѣ установленнымъ порядкомъ заявлены и разрѣшены; если была остановка на заводѣ, то заявлена ли она въ свое время и дѣйствительно ли заводъ былъ въ бездѣйствіи; нѣтъ ли на заводахъ тайныхъ аппаратовъ, непредъявленныхъ при описаніи и измѣреніи посуды, и не сдѣлано ли измѣненій въ измѣренной и заклеименной посудѣ.

Ст. 69. Въ отношеніи собственно винокуренныхъ заводовъ, надзиратель наблюдаетъ, чтобы заводчики доставляли ему ежегодно вѣдомости изъ книгъ и, при ревизіи заводовъ, особенное вниманіе обращаетъ на слѣдующіе предметы:

- а) вѣрно ли вписаны въ заводскія и подвальные книги тѣ свѣдѣнія, которыя должны быть въ оныя внесены;
- б) не производится ли на винокуренныхъ заводахъ выкурка вина съ отступленіемъ отъ условий свидѣтельства;
- в) правильно ли и своевременно ли вносятся акцизы и не бываетъ ли отпуска вина до оплаты его акцизомъ, за исключеніемъ тѣхъ случаевъ, въ которыхъ таковой отпускъ разрѣшенъ симъ Уставомъ.

Ст. 70. При каждомъ посѣщеніи винокуреннаго завода, надзиратель повѣряетъ установленныя заводскія книги и результаты сихъ повѣрокъ отмѣчаетъ въ самыхъ книгахъ.

Ст. 71. При освидѣтельствованіи подвала, надзиратель приводитъ въ извѣстность, по подвальной книгѣ, количество поступившаго въ подвалъ вина; сливаетъ его съ количествомъ вина, показаннаго въ винокуренной книгѣ; исчисляетъ расходъ вина и его оста-

Art. 64. W wypadkach wymienionych w niniejszej Ustawie, Nadzorca wydaje posiadaczom gorzelni upoważnienie do odstąpienia (art. 143) od pierwotnie wydanych świadectw, donosząc o tém Zarządzającemu dochodem z akcyzy.

3) Co do dozoru nad wyrobem i sprzedażą trunków.

Art. 65. Nadzorca dochodu z akcyzy doglądając fabrykacyi w zakładach, przedstawiać rza Zarządzającemu Gubernialnemu wszelkie swoje ztąd spostrzeżenia, a szczególnie o dostrzeżonych przekroczeniach niniejszej Ustawy, ze strony producentów i handlujących.

Art. 66. Nadzorca dochodu z akcyzy otrzymawszy zawiadomienie od posiadacza zakładu o takich reparacjach i przeróbkach w zakładach, które pociągają za sobą zmianę ich skali lub objętości wymierzonych i ocechowanych naczyń, donosi o tém za każdym razem Zarządzającemu, i w swoim czasie, w wypadkach Ustawą niniejszą przewidzianych, zarządza opieczetowanie naczyń zakładu, oraz zdjęcie z nich cech lub pieczęci.

Art. 67. Nadzorca obowiązany jest o ile można najczęściej a w każdym razie przynajmniej jeden raz w miesiąc, odbywać rewizję każdego ze znajdujących się w Uczastku zakładów, wyrabiających trunki ulegające opłacie akcyzy.

Art. 68. Nadzorca przy rewizyi Zakładów, powinien się przekonywać: czy wyrób wódki w gorzelniach odbywał się zgodnie z udzielonymi na to świadectwami, oraz czyli zgodnie z podanymi deklaracyami dopełniał się wyrób piwa i miodu w właściwych na to zakładach. Jeżeli zaszyły odstąpienia, czy o takowych w sposób wskazany było doniesioném i czy na to uzyskano upoważnienie; wrazie przerwy w fabrykacyi, czy o niej było doniesiono w terminie oznaczonym, i czyli rzeczywiście fabryka była nie czynną; czy w zakładzie nie ma ukrytych aparatów nie okazanych przy opisie i wymiarze naczyń, i czyli nie zaszyła jaka zmiana w wymierzonych i ocechowanych naczyniach.

Art. 69. Co się tycze samych gorzelni, Nadzorca obowiązany jest przestrzegać, aby posiadacze takowych składał mu miesięcznie wykazy z ksiąg, i przy rewizyi gorzelni szczególniejszą zwracać bacność na to.

- a) czy rzetelnie zapisane są do ksiąg gorzelanej i składowej te wiadomości, które w nich winny być zamieszczone;
- b) czy w gorzelniach nie odbywa się wyrób wódki z przekroczeniem warunków świadectwa;
- c) czy regularnie i w czasie właściwym wnoszony jest podatek i czyli wódka przed opłaceniem od niej podatku, nie jest wydaną ze składu z wyłączeniem tych wypadków, w których wydanie wódki bez opłaty podatku jest dozwolone niniejszą Ustawą.

Art. 70. Przy każdym zwiedzeniu gorzelni, Nadzorca sprawdza książkę gorzelaną i w niej zapisuje rezultaty z tych sprawdzeń.

Art. 71. Przy odbywaniej rewizyi składu gorzelanego, Nadzorca dochodzi z książki składowej, jaka ilość wódki była oddaną do składu; porównywa ją z ilością wykazaną w książce gorzelanej; oblicza rozchód wódki i jej remanent; porównywa ten ostatni z rzeczywistą

токъ; сличаетъ сей послѣдній съ наличностію хранящагося въ подвалѣ вина и выводитъ невяку его противъ показаннаго въ заводской книгѣ; исчисляетъ сумму причитающагося акциза съ выпущеннаго изъ подвала вина и сличаетъ оную съ квитанціями уѣзднаго казначейства, выданными заводчику, и съ особыми разрѣшеніями на выпускъ вина безъ предварительной оплаты акцизомъ.

Ст. 72. Надзиратель, въ случаѣ особой надобности, имѣетъ право ставить на заводы, ввѣренные его надзору, особыхъ надсмотрщиковъ, обязанность коихъ должна состоять въ постоянномъ наблюдении, чтобы производство питей было согласно условіямъ означеннымъ въ выданномъ свидѣтельствѣ и вообще правиламъ сего Устава.

Ст. 73. Надзиратель обязанъ наблюдать и за педѣйствующими заводами, чтобы не производилась на оныхъ выдѣлка напитковъ.

Ст. 74. Надзиратель обязанъ наблюдать не производится ли въ участкѣ ему ввѣренномъ, тайнаго, помимо заводовъ, приготовленія напитковъ, подлежащихъ акцизу.

Ст. 75. О содѣйствіи, въ случаѣ надобности, къ прекращенію открываемыхъ злоупотребленій по производству или продажѣ напитковъ, надзиратель акцизнаго сбора обязанъ сноситься съ мѣстными въ уѣздахъ, городахъ и сельскихъ гминахъ полиціями; о понужденіи же ихъ, въ случаѣ бездѣйствія, представлять управляющему акцизнымъ сборомъ.

Ст. 76. Относительно продажи напитковъ, на надзирателя возлагается ближайшее наблюденіе за точнымъ исполненіемъ, со стороны виноторговцевъ, правилъ настоящаго Устава.

4) По наблюденію за поступленіемъ дохода.

Ст. 77. Надзиратель наблюдаетъ, чтобы всѣ доходы, подлежащіе его вѣдѣнію, поступали въ казну своевременно и сполна, а именно:

1) чтобы все количество напитковъ, подлежащее акцизу, было оплачиваемо въ положенные сроки, тѣмъ порядкомъ, который установленъ въ настоящемъ Уставѣ, и

2) чтобы присуждаемые денежныя взысканія поступали въ казну безъ всякаго замедленія и отлагательства.

5) По полученію и доставленію отчетныхъ свѣдѣній.

Ст. 78. Надзиратель, по полученіи ежемѣсячно отъ всѣхъ винокуренныхъ заводчиковъ вѣдомостей изъ упомянутыхъ въ ст. 159-й книгѣ, удостовѣряетъ оныя своею подписью и доставляетъ въ губернское акцизное управленіе.

Ст. 79. Надзиратель обязанъ доставлять управляющему акцизнымъ сборомъ ежемѣсячно вѣдомости по формамъ, устанавливаемымъ Министерствомъ Финансовъ, о предположенной по объявленіямъ заводчиковъ выдѣлкѣ напитковъ и о причитающемся въ казну акцизѣ; о количествѣ выдѣланныхъ напитковъ; о продажѣ оныхъ, наличности и по другимъ предметамъ, входящимъ въ кругъ дѣйствій акцизнаго управленія.

6) Co do wyrabiania spraw o przekroczenia przepisów niniejszej Ustawy.

Art. 80. Obowiązki Nadzorcy, co do wyrabiania spraw o przekroczenia przepisów niniejszej Ustawy, określone są oddzielnie, w przepisach o karach za też przekroczenia i o postępowaniu w tychże sprawach.

ROZDZIAŁ IV.

O odpowiedzialności Urzędników Zarządu Akcyznego.

Art. 81. Za niewypełnianie obowiązków służbowych i w ogóle przepisów niniejszej Ustawy, Urzędnicy Zarządu Akcyznego ulegają odpowiedzialności na zasadzie ogólnych praw Cesarstwa i oddzielnych przepisów o karach za przekraczanie postanowień o dochodzie od trunków.

ROZDZIAŁ V.

O obowiązkach Rządu Gubernialnego co do dochodu od trunków.

Art. 82. Rząd Gubernialny na zasadzie istniejących przepisów i oddzielnych instrukcyj, rewiduje rachunek Zarządu Gubernialnego Akcyznego, i przedstawione przez niego książki gorzelane.

Art. 83. O poczynionych spostrzeżeniach nad rachunkiem i otrzymanych na takowe od Zarządu Akcyznego objaśnieniach, Rząd Gubernialny zawiadamia Zarząd Centralny.

Art. 84. Rząd Gubernialny rozpoznaje i przyjmuje kaucye hypoteczne przy podzieleniu na raty opłaty akcyzy i na podzieloną na raty akcyzę wydaje ustanowione świadectwa.

ROZDZIAŁ VI.

O obowiązkach Kassy Powiatowej.

Art. 85. Kassa Powiatowa obowiązana jest prowadzić według formy przepisanej oddzielny rachunek (conto) podatku od trunków wpływającego z każdego zakładu.

Art. 86. Kassa Powiatowa przyjmuje opłaty od wyrobu trunków należne i wydaje z ich odbioru pokwitowania, jako też przyjmuje składane do jej depozytu gotowiznę lub papiery procentowe na zabezpieczenie podzielonej na raty opłaty akcyzy i wydaje ustanowione na ten wypadek świadectwa.

Art. 87. Kassa Powiatowa po otrzymaniu od posiadacza zakładu służącego do wyrobu trunków, lub od handlującego wódką upoważnienia Zarządu Akcyznego do otrzymania patentu, wydaje tenże patent na przepisany blankiecie, pobrawszy poprzednio przypadającą za patent należność.

Art. 88. O wszelkich wpływach z opłat od trunków, Kassa Powiatowa co miesiąc formuje wykazy i takowe Zarządzającemu dochodem z podatku od trunków przesyła.

Art. 89. Na żądanie Nadzorcy dochodu z akcyzy, Kassa Powiatowa obowiązana jest okazywać książki, obejmujące wpływ dochodu od trunków, dla porównania ich z posiadanymi przezeń wiadomościami.

Ст. 90. Уездное казначейство представляет губернскому правлению о всех доходах по питейной части ведомости и отчеты в те сроки, какие установлены для отчетности по прочим государственным доходам.

ГЛАВА VII.

Власть и обязанности губернатора в отношении акцизного управления.

Ст. 91. Губернаторъ, по обязанности охранять исполнение законовъ, имѣетъ наблюдение во вверенной ему губернии за исполненіемъ всехъ постановленій сего Устава и за дѣйствіями акцизнаго управленія.

Ст. 92. Губернаторъ не только обязывается содѣйствовать акцизному управленію по его представленіямъ, но и принимать непосредственно зависящіе мѣры къ огражденію казны во всехъ случаяхъ, клонящихся къ ущербу въ питейномъ доходѣ.

Ст. 93. Губернаторъ имѣетъ право требовать отъ губернскаго акцизнаго управленія все тѣ свѣдѣнія, какія онъ признаетъ нужными для своихъ соображеній о положеніи питейнаго дохода.

Ст. 94. Когда губернаторъ усмотритъ гдѣ либо по ведомству акцизнаго управленія безпорядки и злоупотребленія, то даетъ о томъ знать управляющему акцизнымъ сборомъ, и можетъ требовать отъ акцизнаго управленія немедленнаго принятія мѣръ къ исправленію упушеній или къ прекращенію нарушеній правилъ Устава не вмѣшиваясь, однако, въ хозяйственныя распоряженія сего управленія, которыя зависятъ единственно отъ Министерства Финансовъ.

Въ случаѣ открытія злонамѣренныхъ дѣйствій, губернаторъ дѣлаетъ распоряженіе о преданіи суду на общемъ основаніи должностныхъ лицъ акцизнаго управленія, о преданіи же суду лицъ опредѣленныхъ Министеромъ Финансовъ или центральнымъ управленіемъ акцизнаго сбора, входитъ съ представленіемъ въ Министерство Финансовъ.

Въ случаяхъ особенной важности, губернаторъ можетъ командировать прямо отъ себя довѣреннаго чиновника для ревизіи заводовъ и вообще для изслѣдованія злоупотребленій, и о всехъ замѣченныхъ въ акцизномъ управленіи безпорядкахъ, доносить Министерству Финансовъ.

Ст. 95. Губернаторъ ревизуетъ акцизное управленіе на общихъ основаніяхъ, для обозрѣнія губерніи постановленныхъ; причемъ, если признаетъ нужнымъ, ревизуетъ винокуренные, пиво — и медоваренные и все другіе заводы, находящіеся подъ тѣмъ же контролемъ.

Ст. 96. Губернаторъ строго наблюдаетъ, чтобы по требованіямъ должностныхъ лицъ акцизнаго управленія оказываемо было со стороны мѣстныхъ въ уѣздахъ, городахъ и сельскихъ гминахъ полицій, своевременное и дѣятельное пособіе къ прекращенію или отвращенію нарушеній настоящаго Устава.

ілоścią wódki znajdującą się w składzie, wykazuje, czy zachodzi i jaka niezgodność z tą ilością, jaka być powinna podług książki gorzelanej, oblicza podatek od wódki ze składu wydanej i porównywa z kwitami Kassy Powiatowej, udzielonemi posiadaczowi gorzelni, lub z oddzielnemi upoważnieniami do wydania wódki ze składu, bez poprzedniego opłacenia podatku.

Art. 72. Nadzorca w razie szczególniej potrzeby, ma prawo umieszczac w zostających pod jego kontrolą zakładach fabrycznych oddzielnych dozorców, których obowiązkiem będzie pilnować nieodstępnie, aby fabrykacja była prowadzoną zgodnie z warunkami w świadectwie oznaczonemi i w ogóle z zastosowaniem się do przepisów niniejszej Ustawy.

Art. 73. Nadzorca obowiązany jest także rozciągać dozór nad gorzelniami nieczynnymi, aby w nich nie były wyrabiane trunki.

Art. 74. Nadzorca obowiązany jest, ściśle przestrzegać, aby w powierzonym mu Uczastku nie odbywała się za obreęb zakładów pokatna fabrykacja trunków, ulegających opłacie akcyzy.

Art. 75. O współdziałanie w dochodzeniu nadużyć przy wyrobie lub sprzedaży trunków dostrzeżonych, Nadzorca w miarę potrzeby obowiązany jest znosić się z miejscową policją w powiatach, miastach i gminach wiejskich, a w razie jej nieczynności, donosić ma o tém Zarządzającemu dochodem z akcyzy.

Art. 76. Co się tycze sprzedaży trunków, Nadzorca rozciągać winien bliższy dozór nad ściśłem wykonywaniem przepisów niniejszej Ustawy, przez handlujących wódką.

4) *Co do dozoru nad wpływem dochodów.*

Art. 77. Nadzorca przestrzega, aby wszelkie dochody z jego Uczastka przypadające, wpływały do Skarbu w swoim czasie i w zupełności, a mianowicie:

1) aby całkowita ilość trunków, ulegająca opłacie akcyzy była opodatkowaną w oznaczonych terminach i w ten sposób, jaki wskazuje niniejsza Ustawa;

2) aby zasądzane kary pieniężne wpływały do Skarbu bez żadnego opóźnienia i zwłoki.

5) *Co do otrzymywania i składania wykazów rachunkowych.*

Art. 78. Nadzorca, otrzymawszy co miesiąc od wszystkich posiadaczy gorzelni wykazy z ich ksiąg (art. 159) stwierdza takowe swoim podpisem i przedstawia Zarządowi Gubernialnemu dochodem z akcyzy.

Art. 79. Nadzorca obowiązany jest co miesiąc składać Zarządzającemu dochodem z akcyzy wykazy, w formie przez Ministerstwo Finansów przepisanej, o zamierzonej przez producentów fabrykacji trunków podług podanych deklaracji i o przypadającej Skarbowi od tychże akcyzie; o ilości wyprodukowanych trunków; o ich sprzedaży i zapasach, oraz o innych szczegółach, wchodzących w zakres czynności Zarządu Akcyznego.

б) По производству дѣлъ о нарушеніи правил настоящаго Устава.

Ст. 80. Обязанности надзирателя по производству дѣлъ о нарушеніяхъ настоящаго Устава излагаются особо въ правилахъ о взысканіяхъ за нарушение постановленій о питейномъ сборѣ и о судопроизводствѣ по сѣмъ дѣламъ.

ГЛАВА IV.

Ответственность должностныхъ лицъ акцизнаго управленія.

Ст. 81. Должностные лица акцизнаго управленія за нарушение своихъ служебныхъ обязанностей и вообще правилъ сего Устава, подвергаются ответственности на основаніи общихъ законовъ Имперіи и особыхъ правилъ о взысканіяхъ за нарушение постановленій о питейномъ сборѣ.

ГЛАВА V.

Обязанности губернскаго правленія по питейному сбору.

Ст. 82. Губернское правленіе ревизуетъ, на основаніи существующихъ правилъ и особыхъ наставленій, отчетъ губернскаго акцизнаго управленія и представляемыя имъ заводскія книги.

Ст. 83. О всѣхъ замѣчаніяхъ по отчету, съ доставленными по нимъ отъ акцизнаго управленія объясненіями, губернское правленіе увѣдомляетъ центральное управленіе.

Ст. 84. Губернское правленіе разсматриваетъ и принимаетъ ипотечные залоги по разсрочкѣ во взносѣ акциза и выдаетъ на разсроченный акцизъ установленныя свидѣтельства.

ГЛАВА VI.

Обязанности уѣзднаго казначейства.

Ст. 85. Уѣздное казначейство обязано вести, по даннымъ формамъ, отдѣльный счетъ акцизу, поступающему съ каждаго завода.

Ст. 86. Уѣздное казначейство принимаетъ поступающія въ уплату акциза суммы и выдаетъ въ пріемъ ихъ квитанціи, а равно принимаетъ состоящее изъ наличныхъ денегъ и процентныхъ бумагъ обезпеченіе по разсрочкѣ во взносѣ акциза и выдаетъ на разсроченный акцизъ установленныя свидѣтельства.

Ст. 87. Уѣздное казначейство, по представленіи заводчикомъ или виноторговцемъ разрѣшенія, выданнаго акцизнымъ управленіемъ на полученіе патента, выдаетъ таковой патентъ на установленной бумагѣ, по предварительномъ взносѣ причитающейся за патентъ суммы.

Ст. 88. Уѣздное казначейство о всѣхъ питейныхъ доходахъ доставляетъ ежемѣсячно вѣдомости управляющему акцизнымъ сборомъ.

Ст. 89. Уѣздное казначейство открываетъ свои книги о поступленіи питейныхъ доходовъ надзирателю акцизнаго сбора, по его требованію, для сличенія таковыхъ книгъ съ тѣми свидѣніями, которыми имѣются у надзирателя акцизнаго сбора.

Jeżeli to uzna za potrzebne, nie czekając na odniesienie się Zarządu Akcyznego, wydaje stosowne w powyższym celu rozporządzenia tymże policyom w powiatach, w miastach i gminach wiejskich.

ROZDZIAŁ VIII.

O obowiązкахъ Policyi co do dochodu z trunków.

Art. 97. Władze policyjne w powiatach, miastach i gminach wiejskich, przestrzegają wykonywania przepisów niniejszej Ustawy i praw ogólnych, tak przez producentów, jako też i sprzedających trunki, we względzie ogólnego porządku, bezpieczeństwa i publicznego zdrowia. Prócz tego, na policyę w ogóle wkłada się obowiązek wglądania, aby trunki nie były sprzedawane z miejsc nieposiadających właściwych na to patentów i oraz, aby trunki nie były przewożone bez przepisanych świadectw, w razach, w których też świadectwa są wymagane.

Art. 98. Co się tyczy dozoru nad wykonywaniem przepisów przez posiadaczy zakładów, co do fabrykacji trunków i wydawania takowych z zakładów i składów, który to dozór należy właściwie do Zarządu Akcyznego, Władze policyjne działają tylko na żądanie tegoż Zarządu, — bezpośrednio zaś ich rozporządzenia mogą tylko mieć miejsce w wypadkach niniejszą Ustawą wyraźnie wskazanych.

DZIAŁ DRUGI.

O wyrobie trunków ulegających opłacie akcyzy.

ROZDZIAŁ I.

O urządzeniu zakładów służących do wyrobu trunków podlegających akcyzie.

Art. 99. Zakłady, służące do wyrobu trunków ulegających opłacie akcyzy, powinny być urządzone oddzielnie jeden od drugiego; a jeżeli mieszczą się w jednym zabudowaniu, w takim razie nie mogą mieć między sobą żadnej zgoła wewnętrznej komunikacji. Zakłady służące do fabrykacji ze spirytusu i wódki, innych różnego rodzaju trunków i wyrobów, nie mogą być urządzone razem z gorzelnią w jednym zabudowaniu, ani w przyległych budynkach, mających między sobą jakąbądź wewnętrzną komunikację.

Uwaga. Wyłączają się od tego przepisu tylko fabryki miodu, które mogą być urządzone razem z browarami piwnymi.

Art. 100. Każdemu w ogólności, na własnym, lub w jego posiadaniu zostającym gruncie, w miejscowościach, w których prawo sprzedaży trunków nie służy komubądź wyłącznie, wolno jest urządzać zakłady do wyrobu trunków podlegających opłacie akcyzy, z obowiązkiem za-wiadomienia o tém miejscowej policyi i Uczastkowego Nadzorcy dochodu z akcyzy, jak równie dopełnienia przepisów policyjnych i niniejszą Ustawą wskazanych.

Przepis ten odnosi się także do zakładów wyrobów z wódki i spirytusu, od których podatek opłacony już został.

Примѣчаніе. Устройство завода для приготовления пейсаховой водки, изъ оставшейся отъ выдѣлки меду и воска медовой пѣны и восковой воды, дозволяется только въ губернскихъ городахъ, съ разрѣшенія управляющаго акцизнымъ сборомъ.

Ст. 101. Всѣмъ вообще лицамъ, имѣющимъ право на заводскую и фабричную промышленность, дозволяется брать въ аренду винокуренные, водочные, пиво-и медоваренные заводы, а также заводы, на которыхъ выдѣлываются издѣлія изъ вина и спирта, оплаченныхъ акцизомъ.

ГЛАВА II.

О винокурении на заводахъ.

Отдѣленіе I.

Общія правила.

Ст. 102. Винокуренные заводы устроиваются съ вѣдома надзирателя акцизнаго сбора съ соблюденіемъ слѣдующихъ условий:

а) Емкость каждаго квасильнаго чана не можетъ быть менѣе 90 ведръ;

б) На одномъ и томъ же винокуренномъ заводѣ допускается нѣсколько порядковъ квасильныхъ чановъ, но съ тѣмъ, чтобы чаны каждаго порядка были одной мѣры и чтобы число таковыхъ чановъ въ каждомъ порядкѣ было не болѣе пяти.

в) На винокуренномъ заводѣ дозволяется для очистки выкуриваемаго на ономъ вина, имѣть аппаратъ, дѣйствующій перегонкою, но не иначе, какъ въ непрерывной и прочной связи съ перегоннымъ снарядомъ. Не воспрещается также имѣть снаряды для очистки вина, отдѣльно устроенные, но въ этомъ случаѣ они должны дѣйствовать холоднымъ способомъ, а не перегонкою.

Примѣчаніе. Заводы, существовавшіе до введенія въ дѣйствіе настоящаго Устава о питейномъ сборѣ и не удовлетворяющіе требованіямъ сей статьи, должны быть, до открытія на нихъ винокурения, передѣланы согласно этимъ требованіямъ.

Ст. 103. По окончаніи устройства завода, заводчикъ или его повѣренный проситъ надзирателя акцизнаго сбора особымъ объявленіемъ, о прибытіи акцизнаго чиновника на заводъ для описанія и измѣренія оного. Надзиратель акцизнаго сбора, по полученіи такого объявленія, тотчасъ назначаетъ день, когда на заводъ придетъ, и о чемъ увѣдомляетъ заводчика. Для измѣренія завода, акцизный надзиратель обязанъ прибыть на заводъ, ни въ какомъ случаѣ, не позже какъ черезъ двѣ недѣли со дня полученія имъ вышеупомянутаго объявленія.

Ст. 104. Описаніе завода и измѣреніе посуды, производятся, согласно особой инструкціи, надзирателемъ акцизнаго сбора, въ присутствіи владѣльца, или арендатора, или довѣреннаго отъ нихъ лица.

Ст. 105. Описаніе завода должно заключать въ себѣ подробное и точное показаніе всѣхъ частей винокуреннаго завода, а равно всѣхъ аппаратовъ, чановъ и посуды, находящихся на заводѣ и имѣющихъ отношеніе къ винокурению.

Art. 90. Kassa Powiatowa składa Rządowi Gubernialnemu wykazy i rachunki o wszelkich wpływach z opłat od trunków, w tych samych terminach, jakie są naznaczone dla składania rachunków z innych dochodów Państwa.

ROZDZIAŁ VII.

О władzy i obowiązкахъ Gubernatora względem Zarządu Akcyznego.

Art. 91. Gubernator ze swego Urzędu obowiązany przestrzegać wykonywania praw, ma tém samém w powierzonej mu Gubernii nadzór nad wykonaniem wszelkich postanowień tej Ustawy i nad czynnościami Zarządu akcyznego.

Art. 92. Na Gubernatora wkłada się obowiązek, nietylko współdziałać na przedstawienie tegoż Zarządu, ale także przedsiębrać bezpośrednio zależne od niego środki, w celu zabezpieczenia Skarbu we wszelkich wypadkach mogących wpłynąć na ubytek dochodu od trunków.

Art. 93. Gubernator ma prawo żądać od Zarządu Gubernialnego Akcyznego wszystkich tych wiadomości, które uzna za potrzebne do rozpoznania stanu dochodów od trunków.

Art. 94. Skoro Gubernator dostrzeże gdziekolwiek bądź w Zarządzie Akcyznym nieporządku lub nadużycia, zawiadamia o tém Zarządzającego dochodem z akcyzy, i może żądać od Zarządu Akcyznego bezzwłoczного przedsięwzięcia środków do sprostowania uchybień, lub zapobieżenia przekroczeniu przepisów Ustawy, nie wdając się w wewnętrzne rozporządzenia tegoż Zarządu, co jedynie do Ministerstwa Finansów należy.

W razie odkrycia czynów szkodliwych, Gubernator zarządza oddanie winnych Urzędników Zarządu Akcyznego pod Sąd, podług ogólnych przepisów, jednakże dla oddania pod Sąd Urzędników, mianowanych przez Ministra Finansów, albo przez Zarząd Centralny Akcyzny, wchodzi o to z przedstawieniem do Ministerstwa Finansów.

W wypadkach szczególnej wagi, Gubernator może delegować wprost od siebie zaufanego Urzędnika na rewizye zakładów i w ogóle dla dochodzenia nadużyć, a o wszystkich dostrzeżonych w Zarządzie Akcyznym nieporządkach, donosi Ministerstwu Finansów.

Art. 95. Gubernator odbywa przegląd czynności Zarządu Akcyznego, według ogólnych zasad postanowionych względem przeglądu Gubernii; obok czego, jeśli to uzna za potrzebne, odbywa rewizye gorzelń, browarów i fabryk miodu, jako też i wszelkich innych zakładów, znajdujących się pod kontrolą Zarządu Akcyzny, a również i składy wódek, do tej kontroli należących.

Art. 96. Gubernator jak najściślej przestrzega, aby na żądanie Urzędników Zarządu Akcyznego, miejscowe police, w powiatach, miastach i gminach wiejskich, udzielały spiesznej i czynnej pomocy w celu zatamowania nadużyć lub zapobieżenia takowym i uchybieniu przeciwko przepisom niniejszej Ustawy.

Въ случаѣ усмотрѣнной имъ надобности, онъ и безъ требованія акцизнаго управленія, даетъ о семъ надлежащія предписанія мѣстнымъ въ уѣздахъ, городахъ и сельскихъ гминахъ полиціямъ.

ГЛАВА VIII.

Обязанности полиціи по питейному сбору.

Ст. 97. Мѣстныя въ уѣздахъ, городахъ и сельскихъ гминахъ полиціи, имѣютъ наблюденіе за исполненіемъ какъ заводчиками такъ и продавцами питей, правилъ, установленныхъ настоящимъ Уставомъ и общими законами въ видахъ общественной безопасности, благочинія и народнаго здравія. Сверхъ того, повсемѣстно на обязанность полиціи возлагается наблюденіе, чтобы продажа питей не производилась изъ мѣстъ, не имѣющихъ надлежащихъ патентовъ и чтобы не была допускаема развозка питей безъ свидѣтельствъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда таковыя требуются.

Ст. 98. По предмету возлагаемаго собственно на акцизное управленіе надзора за исполненіемъ заводчиками правилъ о порядкѣ производства питей и выпуска оныхъ изъ заводовъ и складовъ, полиція дѣйствуетъ лишь вслѣдствіе требованія акцизнаго управленія, приступая къ непосредственнымъ распоряженіямъ только въ случаяхъ, точно обозначенныхъ въ семъ Уставѣ.

РАЗДѢЛЬ ВТОРЫЙ.

О производствѣ питей, подлежащихъ акцизу.

ГЛАВА I.

Объ устройствѣ заводовъ, на которыхъ выдѣлываются напитки подлежащіе акцизу.

Ст. 99. Заводы, на которыхъ выдѣлываются напитки, подлежащіе оплатѣ акцизомъ, должны быть устроены отдѣльно одинъ отъ другаго; если же они помѣщаются въ одномъ и томъ же зданіи, то не должны имѣть между собою никакого внутренняго сообщенія. Заводы, выдѣлывающіе изъ спирта и вина другіе разныхъ сортовъ напитки и издѣлія, не могутъ быть устроены съ винокуренными заводами въ одномъ зданіи или въ смежныхъ строеніяхъ, имѣющихъ съ ними какое либо внутреннее сообщеніе.

Примѣчаніе. Исключеніе изъ сего правила допускается только для медоваренныхъ заводовъ, которые могутъ быть устраиваемы вмѣстѣ съ пивоваренными.

Ст. 100. Всѣ вообще лица на собственной своей или въ ихъ владѣніи состоящей землѣ, а также въ мѣстностяхъ, гдѣ право продажи напитковъ не принадлежитъ кому нибудь исключительно, могутъ устраивать заводы для выдѣлки питей, подлежащихъ оплатѣ акцизомъ, съ заявленіемъ о томъ мѣстной полиціи и участковому надзирателю акцизнаго сбора и съ соблюденіемъ полицейскихъ, а равно симъ Уставомъ установленныхъ правилъ.

Тоже самое относится и до заводовъ, выдѣлывающихъ издѣлія изъ спирта и вина, уже оплаченныхъ акцизомъ.

Увѣра. Wyrób pęjsachowej wódki, z odchodzących przy fabrykacyi miodu i wosku, szumowin miodowych i wody woskowej, dozwala się tylko w miastach Gubernialnych i za zezwoleniem Zarządzającego dochodem z akcyzy.

Art. 101. Wszystkim w ogólności osobom, którym służy prawo trudnienia się fabrycznym przemysłem, dozwala się dzierżawić gorzelnie, browary i fabryki miodu, jako téż zakłady do fabrykacyi wyrobów z wódki i spirytusu, od których akcyza opłacona została.

ROZDZIAŁ II.

O wyrobie wódki w gorzelniach.

ODDZIAŁ I.

Ogólne przepisy.

Art. 102. Gorzelnie urządzone być winny za wiedzą Nadzorcy dochodu akcyzy i z zachowaniem następujących warunków:

a) Objętość każdej kadzi fermentacyjnej nie może być mniejszą od 90 wiader.

b) W jednej i téj samej gorzelni może być zaprowadzonych kilka kompletów kadzi fermentacyjnych, lecz kadzie każdego kompletu powinny być równéj objętości, a liczba ich w każdym takim komplecie nie może przewyższać pięciu.

c) W gorzelni może się znajdować aparat do oczyszczania przez dystylację wyrobionej w niej wódki służyący, który jednakże powinien być w ścisłym i nieprzerwanym związku z głównym aparatem gorzelnianym. Wolno także mieć w gorzelni oddzielny przyrząd służyący do oczyszczania wódki, lecz działać on powinien na zimno, a nie przez odpędzenie za pomocą ognia lub pary.

Uwaga. Gorzelnie, istniejące przed wprowadzeniem w wykonanie niniejszej Ustawy o akcyzie od trunków, a nie odpowiadające wymaganiom tego artykułu, powinny być urządzone, według tychże wymagań, zanim wyrób wódki rozpoczęty w nich będzie.

Art. 103. Po ukończeniu urządzenia gorzelni, posiadacz téjże, lub upoważniony przez niego, zawiadomi o tém Nadzorcę dochodu z akcyzy i przez oddzielną deklarację zażąda przybycia Urzędnika akcyznego do gorzelni, dla jej opisania i wymiaru naczyń. Nadzorca dochodu z akcyzy po otrzymaniu takiej deklaracji, naznaczy zaraz dzień, w którym przybędzie do gorzelni i o tém zawiadomi jej posiadacza. Dla dopełnienia przemiaru, Nadzorca przybyć powinien do gorzelni, w żądnym razie nie później, jak w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania przez niego powyższej deklaracji.

Art. 104. Opis gorzelni i wymiar naczyń, stosownie do oddzielnej instrukcyi, dopełniony być winien przez Nadzorcę akcyzy w obecności właściciela lub dzierżawcy gorzelni, albo osoby do tego umocowanej.

Art. 105. Opis gorzelni obejmować powinien szczegółowe i dokładne wymienienie wszystkich naczyń, kadzi i przyrządów, znajdujących się w téjże gorzelni i mających łączność z wyrobem wódki.

Ст. 106. Посуда, не означенная заводчикомъ въ описаніи, не можетъ въ послѣдствіи находиться въ заводѣ. Изъ сего правила исключается мелкая ручная посуда, которая въ описаніе не вводится.

Ст. 107. Изъ показанной въ описаніи посуды, измѣренію подлежатъ: квасильные чаны, чанъ для разварки картофеля (парникъ), дрожжевые чаны, дрожжевые кадки и передаточные резервуары для перепуска бражки изъ квасильнаго отдѣленія въ перегонное.

Ст. 108. Число дрожжевыхъ чановъ и дрожжевыхъ кадокъ для приготовления маточныхъ дрожжей зависитъ отъ усмотрѣнія заводчика, но съ тѣмъ, чтобы таковая посуда для каждого порядка квасильныхъ чановъ была особая, и чтобы совокупная емкость дрожжевой посуды не превышала десяти процентовъ совокупной емкости квасильныхъ чановъ того порядка, къ которому дрожжевая посуда относится.

Ст. 109. Посредствующихъ резервуаровъ на заводѣ не должно быть болѣе двухъ, а именно: одного ниже квасильныхъ чановъ, а другого выше предварительнаго пагрѣвателя, общая емкость которыхъ не должна быть болѣе $\frac{3}{4}$ емкости квасильнаго чана изъ наибольшаго порядка, и притомъ, квасильные чаны не должны имѣть никакаго другаго сообщенія съ перегоннымъ аппаратомъ, какъ только чрезъ эти резервуары.

Ст. 110. Квасильные чаны, чанъ для разварки картофеля, дрожжевая посуда, а равно передаточные резервуары измѣряются по особой инструкціи, геометрически; но по усмотрѣнію чиновника или желанію заводчика, квасильные чаны измѣряются также и водою; при чемъ измѣреніе водою должно считаться окончательнымъ; сверхъ того, чанъ для разварки картофеля, независимо отъ геометрическаго измѣренія, вымѣряется картофелемъ на всѣхъ, при чемъ чанъ долженъ быть совершенно наполненъ картофелемъ.

Ст. 111. По описаніи завода и измѣреніи посуды, на сію послѣднюю накладываются казенныя клейма и выставляются номера и цифры емкости оной.

Ст. 112. Если бы для уравниенія емкости чановъ одного и того же порядка потребовалось который нибудь изъ нихъ обрѣзать, а заводчикъ не сіе на соглашался, то основаніемъ всѣхъ расчетовъ съ заводчикомъ принимается емкость наибольшаго чана.

Ст. 113. Всѣ необходимыя при измѣреніи работы производятся рабочими заводчика.

Ст. 114. По окончаніи измѣренія, акцизный чиновникъ опечатываетъ посуду такъ, чтобы невозможно было производить винокурение.

Ст. 115. Замѣна ветхой посуды и испортившихся аппаратовъ новыми и прибавленіе новой посуды производятся заводчикомъ свѣдома надзирателя акцизнаго сбора; измѣреніе же и клейменіе оныхъ производятся вышеуказаннымъ порядкомъ.

Ст. 116. Винокурение можетъ производиться въ теченіе всего года.

Art. 106. Naczynie nie wyszczególnione przy opisie gorzelni, nie może następnie znajdować się w gorzelni. Od tego wyłączają się drobne ręczne naczynia, które w tymże opisie nie zamieszczają się.

Art. 107. Z objętych w opisie gorzelni naczyń wymierzone być winny: kadzie fermentacyjne, parnik, kadzie i kadki drożdżowe, oraz rezerwuary służące dla przeprowadzenia brażki (roboty) z kadzi fermentacyjnej, do aparatu dla odpędzenia na wódkę.

Art. 108. Liczba większych i mniejszych kadzi, służących wyłącznie dla przysposobienia drożdży do zacieru potrzebnych (tak zwanęj matki), zawisa od uznania posiadacza gorzelni, pod warunkiem jednakże, aby przyrząd ten drożdżowy, do każdego kompletu kadzi fermentacyjnych był oddzielny, i aby ogólna jego objętość nie przewyższała dziesięciu procentów, razem wziętej objętości kadzi fermentacyjnych tego kompletu, do którego odnoszą się naczynia drożdżowe.

Art. 109. Rezerwuarów, o jakich wyżej mowa, nie może być więcej w gorzelni jak dwa, a w tym razie, jeden powinien być umieszczony poniżej kadzi fermentacyjnych, drugi zaś wyżej od wygrzewacza, których ogólna objętość nie może być większą od $\frac{3}{4}$ objętości kadzi fermentacyjnej z największego kompletu; nadto, kadzie fermentacyjne nie mogą mieć żadnej innej komunikacji z aparatem do odpędzenia, jak tylko przez pośrednictwo tych rezerwuarów.

Art. 110. Kadzie fermentacyjne, parnik, przyrząd drożdżowy i rezerwuary wymierzone być winny według oddzielnej instrukcyi, sposobem geometrycznym; a w razie uznanej potrzeby przez Urzędnika, albo na żądanie posiadacza gorzelni, kadzie fermentacyjne wymierzają się także wodą, i wtenczas przmiar ten wodą powinien być uważany za stanowczy; parnik zaś niezależnie od wymiaru geometrycznego, przemierza się kartoflami na wagę, zaś przy wymiarze tym, parnik powinien być całkowicie wypełniony kartoflami.

Art. 111. Po dopełnionym opisie gorzelni i wymiarze naczyń, te ostatnie cechują się stemplami Skarbowemi, oraz wypisują się na nich kolejne numera i liczby wskazujące ich objętość.

Art. 112. Gdyby dla zrównania objętości kadzi fermentacyjnych jednego i tegoż samego kompletu, zaszła potrzeba niektóre z nich oberznać, a posiadacz gorzelni na to się nie zgodził, w takim razie za zasadę do wszelkich z nim obrachunków, przyjmuje się objętość największej kadzi.

Art. 113. Przy wymiarze naczyń, wszelkie niezbędne roboty uskuteczniają się przez ludzi posiadacza gorzelni.

Art. 114. Po ukończonym przmiarze naczyń, Urzędnik akcyzny pieczętuje te naczynia tak, aby wyrób wódki w gorzelni był niemożliwym.

Art. 115. Zastąpienie zniszczonych naczyń i aparatów nowymi, jako też powiększanie liczby naczyń, następować może z wiedzą Nadzorca dochodu z akcyzy; przmiar zaś i ocechowanie ich dopełnia się w sposobie powyżej wskazanym.

Art. 116. Wyrób wódki w gorzelni może się odbywać w ciągu całego roku.

Ст. 117. Винокуренный период или сидка, считается с 19 Юня (1 Юля) одного года, по 19 (1) число тѣхъ же мѣсяцевъ слѣдующаго года. Въ теченіи сидки заводчикъ можетъ, по своему усмотрѣнію, прерывать винокурение или производить оное безостановочно; но обязанъ на каждый срокъ, т. е. на каждое предполагаемое имъ для винокурения время, испрашивать особое свидѣтельство.

Ст. 118. Вино и спиртъ дозволяется курить изъ хлѣба, солода, свекловицы и картофеля, но безъ примѣси патоки и другихъ сахаристыхъ веществъ; сверхъ того, вино и спиртъ могутъ быть выкуриваемы изъ патоки; причемъ только для дрожжей дозволяется употреблять солодъ и муку.

Примѣчаніе. Изъ всѣхъ прочихъ матеріаловъ могутъ быть производимы на винокуреньномъ заводѣ, предварительные опыты винокурения, съ разрѣшенія центрального управленія, подъ наблюдениемъ командированнаго для сего чиновника.

Ст. 119. Винокурение производится не иначе, какъ по полученіи отъ акцизнаго надзирателя надлежащаго свидѣтельства. Винокурение должно начинаться въ срокъ, въ этомъ свидѣтельствѣ обозначенный.

Ст. 120. Каждый срокъ, на который заводчикъ испрашиваетъ особое свидѣтельство, долженъ быть не короче двухъ недѣль. Въ разрѣшенный срокъ винокурение должно производиться безъ перерыва, за исключеніемъ тѣхъ праздничныхъ дней, о которыхъ заложено будетъ особо въ объявленіи на винокурение.

Ст. 121. Заводчикъ имѣетъ право дѣлать заторъ для выкурки вина одинъ или два раза и даже болѣе въ сутки; но тотъ или другой порядокъ производства онъ долженъ избрать на весь испрашиваемый срокъ для винокурения; употребить же въ одинъ срокъ винокурения разные порядки производства, смѣшанно, воспрещается.

Ст. 122. Если заводчикъ будетъ дѣлать только одинъ заторъ въ сутки, то обязанъ въ объявленіи на винокурение означить, въ какое приблизительно время, т. е. между какими часами ежедневно будетъ начинаться отварка затора въ заторномъ чанѣ; и такого порядка при производствѣ заторовъ, заводчикъ долженъ неуклонно держаться въ теченіи объявленнаго срока. Промежутокъ времени между часами, выбранными въ этомъ случаѣ заводчикомъ, не долженъ быть продолжительнѣе трехъ часовъ.

Ст. 123. Продолжительность броженія заторовъ не можетъ быть болѣе пятисуточного, т. е. періодъ времени отъ впуска одного затора до впуска слѣдующаго затора въ тотъ же квасильный чанъ, включая въ этотъ срокъ и время, необходимое для спуска бражки и приготовления чана къ приему слѣдующаго затора, не долженъ превышать пяти сутокъ.

Ст. 124. Квасильные чаны должны быть употребляемы поочередно, слѣдуя порядку ихъ номеровъ.

Ст. 125. Заводчику предоставляется дѣйствовать или всею силою завода, употребляя ежедневно всѣ порядки квасильныхъ чановъ, или уменьшенною силою, употребляя не всѣ порядки квасиль-

Art. 117. Rok fabrykacyjny, czyli okres roczny wyrobu wódki liczy się od 19 Czerwca (1 Lipca) jednego, do d. 19 Czerwca (1 Lipca) następnego roku. W ciągu okresu rocznego, producent według własnego uznania może wykonywać wyrób wódki albo ciągle, albo z przestankami; lecz obowiązany jest na każdy okres czasowy, to jest na każdy przeciąg czasu zamierzonego wyrobu wódki pozyskiwać oddzielne świadectwo.

Art. 118. Wyrób wódki i spirytusu w gorzelniach wykonywać się może ze zboża, słodu, buraków i kartofli, lecz bez dodania melassy i innych cukrowych materiałów. Oprócz tego, wyrób wódki odbywać się może z melassy; przycém tylko na drożdże można używać mąkę i sód.

Uwaga. Ze wszystkich innych materiałów mogą być dopełniane w gorzelnii próby wyrobu wódki z upoważnienia Zarządu Centralnego pod nadzorem delegowanego w tym celu Urzędnika.

Art. 119. Wyrób wódki nie może mieć miejsca przed otrzymaniem od akcyznego Nadzorcy przepisane świadectwa. Fabrykacja rozpoczynać się powinna w terminie w témże świadectwie oznaczonym.

Art. 120. Okres czasowy, na który posiadacz gorzelnii żąda wydania świadectwa, nie może być krótszy od dwóch tygodni. W dozwolonym okresie czasowym, wyrób wódki powinien odbywać się bez przerwy, z wyłączeniem tych tylko dni świątecznych, które wyszczególnione będą w deklaracyi.

Art. 121. Producentowi wolno robić w ciągu doby jeden lub dwa i więcej zacierów na wódkę; w każdym jednak razie, liczba codziennych zacierów w gorzelnii przez cały okres czasowy powinna być jednostajną, to jest: że wykonywać tych zacierów jednego dnia mniej, a drugiego więcej, w jednym okresie czasowym, nie pozwala się.

Art. 122. Gdy posiadacz gorzelnii wykonywać będzie jeden zacier na dobę, w takim razie obowiązany jest w deklaracyi na wyrób wódki wskazać w jakim w przybliżeniu czasie, to jest pomiędzy którymi godzinami rozpoczynać się będzie codziennie zacier w kadzi zaciernej i tego porządku ściśle trzymać się winien codziennie w ciągu zadeklarowanego terminu. Przeciąg czasu pomiędzy wskazanymi w tym celu godzinami nie może być dłuższy od 3-ich godzin.

Art. 123. Fermentacya zacierów nie może trwać dłużej nad pięć dób, to jest: że przeciąg czasu od spuszczenia jednego do spuszczenia następnego zacieru do téj saméj kadzi fermentacyjnej, włączając w to czas potrzebny do spuszczenia brażki i przygotowania kadzi dla przyjęcia następnego zacieru, nie może być dłuższy od 5-ciu dób.

Art. 124. Kadzie fermentacyjne powinny być używane porządkiem, czyli kolejną numerów, którymi są oznaczone.

Art. 125. Producentowi pozwala się wykonywać wyrób wódki albo całą siłą zakładu, to jest z użyciem codziennie wszystkich kompletów kadzi fermentacyjnych, albo siłą zmniejszoną, czyli z użyciem nie

ныхъ чановъ; въ семь послѣднемъ случаѣ, посуда не назначаема по объявленію заводчика, къ употребленію, должна быть опечатана

Ст. 126. Число квасильныхъ чановъ, представленныхъ къ употребленію, должно быть сообразно съ избраннымъ заводчикомъ срокомъ броженія, такъ напримѣръ, при 5-ти суточномъ броженіи—5 чановъ, при 4-хъ суточномъ—4 чана, при 3-хъ суточномъ броженіи—3; или двойное или большее число таковыхъ чановъ, если употребляется къ каждый разъ для одного затора по два или болѣе чановъ. Изъ дрожжевой посуды на заводѣ, въ которомъ находится нѣсколько порядковъ квасильныхъ чановъ, должна быть предоставлена къ употребленію только та посуда, которая относится къ тѣмъ порядкамъ квасильныхъ чановъ, которыми заводчикъ будетъ дѣйствовать, согласно поданному объявленію на винокурение.

Ст. 127. Количество и родъ матеріаловъ, употребляемыхъ для каждаго затора, должны быть назначены заводчикомъ на весь испрашиваемый срокъ винокурения съ положительною точностію, т. е. заводчикъ долженъ объявить: въ какой пропорціи каждый матеріалъ онъ будетъ употреблять для винокурения, съ тѣмъ притомъ, чтобы пропорція эта соотвѣтствовала емкости квасильнаго чана (ст. 129), за исключеніемъ случая, означеннаго ниже въ ст. 130-й.

Ст. 128. Затворъ въ полномъ количествѣ, за исключеніемъ части, отбираемой для заготовленія дрожжей, долженъ быть спущенъ въ квасильные чаны подъ тѣми померами, какъ означено въ объявленіи на винокурение. При чемъ не дозволяется спускать слѣдующіе другъ за другомъ заторы половинами въ одни и тѣ же квасильные чаны.

Ст. 129. На каждый пудъ затираемой муки и сухаго солода изъ всякаго хлѣба полагается емкости въ квасильномъ чанѣ 9 ведеръ; на каждый пудъ картофеля 3 ведра, а на каждый пудъ све-кловицы $2\frac{1}{4}$ ведра; на каждый пудъ зеленого солода 6 ведеръ и на каждый пудъ патоки 8 ведеръ.

На этомъ основаніи, т. е. по такой емкости квасильныхъ чановъ, рассчитывается количество припасовъ, ежедневно затираемыхъ на заводѣ.

Примѣчаніе. Если по емкости квасильныхъ чановъ будетъ причитаться припасовъ къ употребленію неполное число пудовъ, но съ фунтами, то въ избѣжаніе мелкихъ расчетовъ, заводчикъ обязанъ дополнить это количество припасовъ, такимъ образомъ, чтобы въ расчетахъ были употребляемы или пуды, или полупуды, или четверти пудовъ.

Ст. 130. Не запрещается заводчику затирать и болѣе того количества, какое причитается по емкости чановъ, т. е. дѣлать заторы гуще; но о семъ должно быть заявлено надзирателю въ подаваемомъ объявленіи, съ обозначеніемъ: сколько и какихъ именно припасовъ полагается на одинъ затворъ и затѣмъ уже не затирать болѣе сего количества.

Ст. 131. Определенной крѣпости выкуриваемымъ вину или спирту не назначается, а предоставляется заводчику выкуривать ви-

всѣхъ комплектъ тыхъ кадзи; lecz w tym ostatnim razie, naczynia nie wskazane w deklaracji do użycia przy wyrobie wódki, powinny być opieczątowane.

Art. 126. Liczba kadzi fermentacyjnych wskazanych do użycia, powinna być zastosowaną do obranego przez producenta czasu trwania fermentacji zacierów, np. przy fermentacji 5-cio dniowej 5 kadzi, przy czterodniowej 4, a przy trzydniowej 3 kadzi; albo téż podwójna lub większa liczba tychъ kadzi, skoro na każdy raz do jednego zacieru, po dwie lub więcej kadzi ma być użytych. W gorzelnii posiadającej kilka kompletów kadzi fermentacyjnych, kadki służące dla przysposobiania drożdży do zacieru, te tylko mogą być użytymi, jakie należą do tych kompletów kadzi fermentacyjnych, które mają być czynnemi zgodnie z podaną na wyrób wódki deklaracją.

Art. 127. Ilość i rodzaj materyałów użyć się mających na każdy zacier, oznaczone być winny przez producenta ze ścisłą dokładnością na cały okres czasowy, jakiego na fabrykację zażąda, to jest posiadacz gorzelnii winien wskazać w deklaracji: w jakim stosunku używać będzie na wyrób wódki każdego materyału, bacząc na to, aby stosunek ten odpowiadał objętości kadzi fermentacyjnej (art. 129), z wyjątkiem określonym w art. 130.

Art. 128. Każdy zacier, po wzięciu z niego potrzebnej części na przysposobienie drożdży, spuszczone być winien w całości do tych numerów kadzi fermentacyjnych, które są do tego wskazane w deklaracji. Nie wolno jest zatem do tych samych kadzi spuszczać następnych zacierów jeden za drugim lub w jakich bądź ich częściach.

Art. 129. Na każdy pud użytej na zacier mąki i suchego siodu z wszelkiego zboża oznacza się objętość kadzi fermentacyjnej na wiader 9;

na każdy pud kartofli	wiader 3
„ „ buraków	„ $2\frac{1}{4}$
„ „ zielonego siodu	„ 6
„ „ melassy	„ 8

Na téj zasadzie, czyli podług tego stosunku objętości kadzi fermentacyjnych, oblicza się ilość użytych dziennie produktów na zacier w gorzelnii.

Uwaga. Jeżeli w stosunku do objętości kadzi fermentacyjnych, użyć się mogąca ilość produktów, nie wypadnie w całych pudach lecz z funtami, to dla uniknienia drobiazgowych rachunków, producent powinien uzupełnić tę ilość produktów aby do obrachunku, wchodziły tylko pudy, pół pudy i ćwierć pudy.

Art. 130. Posiadaczowi gorzelnii wolno używać na zaciery większą ilość produktów od téj, jaka wypada według objętości kadzi fermentacyjnych, to jest robić zaciery gęstsze; lecz wykazać to powinien Nadzorca w podanej deklaracji z oznaczeniem, ile mianowicie i jakich produktów używać będzie na jeden zacier, na który brać większej ilości produktów nie wolno.

Art. 131. Producent może wyrabiać w gorzelnii wódkę albo spirtus w dowolnej tęgosci i takowa się nie ustanawia, lecz wyrób ten

но или спиртъ такой крѣпости, какой самъ пожелаетъ; но расчеты съ казною ведутся по количеству содержащагося въ винѣ безводнаго спирта, опредѣляемому по спиртомеру Траллеса.

Ст. 132. Если заводчикъ не самъ управляетъ винокуреннымъ заводомъ, то долженъ имѣть собственно для сего управляющаго, которымъ можетъ быть и винокуръ. Заводчикъ долженъ извѣщать подлежащаго надзирателя акцизнаго сбора, кто на заводѣ отвѣтственный винокуръ и управляющій заводомъ, если таковой имѣется.

Ст. 133. О всѣхъ дѣйствіяхъ по винокурению должна быть введена при заводѣ, по установленной формѣ, винокуренная книга.

Ст. 134. Вино, по мѣрѣ выкурки, должно быть сдаваемо ежедневно въ магазины или подвалы при заводѣ и немедленно записываться на приходъ по книгѣ, которая ведется при томъ подвалѣ. На малыхъ же заводахъ, на которыхъ въ теченіе сутокъ не выкуривается полной бочки, вино можетъ быть сдаваемо съ завода въ подвалъ на другой день послѣ выкурки, но въ такомъ случаѣ, оно должно быть вывезено съ завода прежде, чѣмъ наступитъ слѣдующая сгонка.

Отдѣленіе П.

Объ объявленіяхъ и свидѣтельствахъ на винокурение и о производствѣ онаго.

Ст. 135. Заводчикъ, желающій производить винокурение, обязанъ одновременно, по крайней мѣрѣ за пять дней предъ наступленіемъ каждаго срока, подать о томъ надзирателю акцизнаго сбора объявленіе въ 3-хъ экземплярахъ, по установленной формѣ, на бланкахъ; въ семъ объявленіи должны быть положительно опредѣлены: а) срокъ, на который испрашивается дозволеніе; при чемъ слѣдуетъ означить дни, въ которые предполагается начать и окончить винокурение; б) праздничные дни, въ которые заводъ не будетъ дѣйствовать; в) число предполагаемыхъ заторовъ въ теченіе всего срока винокурения; г) количество и родъ матеріаловъ, потребныхъ какъ порознь для каждаго затора, такъ и вообще на весь срокъ винокурения; д) число заторовъ въ сутки; е) время, въ которое приблизительно будетъ начинаться отварка затора, если заторъ производится одинъ разъ въ сутки; ж) избранный срокъ броженія, т. е. 5-ти 4-хъ или 3-хъ суточныхъ, при чемъ слѣдуетъ указать: какого числа и въ какіе квасильные чаны, т. е. подъ какими номерами, имѣетъ быть ввѣрена бражка.

Ст. 136. Надзиратель акцизнаго сбора немедленно повѣряетъ представленное ему объявленіе съ описаніемъ завода и удостовѣряясь, что предполагаемое къ перекуркѣ количество принасовъ не менѣе того, какое должно быть по емкости квасильныхъ чановъ и что условія объявленія не противорѣчатъ общимъ правиламъ винокурения, изъясненнымъ въ 1-мъ отдѣленіи сей главы, дѣлаетъ на одномъ изъ экземпляровъ объявленія надпись: „Свидѣтельство: согласно сему объявленію, производство винокурения на срокъ (съ такою-то по такою-то число) разрѣшается; согласно нормѣ и ком-

декларованныхъ на выпаление продуктовъ należy się akcyzy od 000 wiader bezwodnego spirytusu, w summie rs. 000 kop. 00, dzień, miesiąc, rok i podpis Nadzorca.“

Декларация з такимъ поswiadczeniem и подписемъ зwraca się do gorzelni i służy jej posiadaczowi za świadectwo (pozwolenie) na wyrób wódki; drugi egzemplarz deklaracji pozostaje w Zarządzie Uczętkowym, a trzeci odsyła się do Zarządu Gubernialnego Akcyznego.

Art. 137. Gdyby podana przez posiadacza gorzelni deklaracja, okazała się niezgodną z opisem gorzelni, lub nieodpowiadającą ogólnym przepisom o wyrobie wódki, w takim razie Nadzorca akcyzny zaznaczy w czymъ mianowicie jest niedokładną lub niewłaściwą i natychmiast zwraca ją posiadaczowi gorzelni, dla podania deklaracji według wskazania poprawionej.

Art. 138. W dniu wyznaczonym do rozpoczęcia fabrykacji wódki, Nadzorca akcyzny powinien przybyć do gorzelni dla zdjęcia pieczęci z tych tylko naczyń, które wskazane są do użycia przy fabrykacji. Przyczemъ, w jego obecności, posiadacz gorzelni lub jego zarządzający obowiązany wszystkim robotnikom, a w szczególności gorzelanemu odczytać głośnie, zrozumiale co do słowa całą ośnowę świadectwa, przestrzegając ich, że o wszelkiem odstąpieniu od porządku oznaczonego w świadectwie, obowiązani są zawiadomić Zarząd dochodu z akcyzy. Poczemъ świadectwo, o którymъ mowa w art. 136, powinno być zawieszane w gorzelni na widocznymъ miejscu.

Art. 139. Jeżeli Nadzorca dochodu z akcyzy przy udzieleniu rzeczzonego świadectwa przewidzi, że nie będzie mógł przybyć do gorzelni na dzień przeznaczony do rozpoczęcia fabrykacji, to zawiadomi o tém jednocześnie Burmistrza, jeżeli gorzelnia znajduje się w mieście, lub Wójta Gminy, gdy takowa położona będzie we wsi. W takim razie Burmistrz przyzawszy dwóch świadków, a Wójt Gminy, oprócz świadkówъ łącznie z miejscowymъ Sołtysemъ i Pisarzemъ obowiązani są przybyć do gorzelni dla zdjęcia pieczęci, o czemъ sporządzony być powinienъ protokół, który bezzwłocznie przesłać należy Nadzorce dochodu z akcyzy.

W ten samъ sposóbъ zdjmuje pieczęcie Burmistrz lub Wójt Gminy i w tymъ razie, gdy o to wezwany będzie przez posiadacza gorzelni z powodu nieprzybycia Nadzorca na czas przez niego oznaczony.

Art. 140. W takichъ zdarzeniachъ Nadzorca po przybyciu na miejsce, obowiązany jest przekonać się, kiedy mianowicie rozpoczęła się fabrykacja i czy takowa wykonywa się we wszelkichъ szczegółachъ zgodnie z deklaracją przez producenta podaną.

Art. 141. Gdyby wykonywany w gorzelni wyrób wódki z upływem któregoбądź czasowego okresu, miałъ być przerwanymъ, lub gdyby producent podał deklarację na wyróbъ w następnymъ okresie, siłą zmniejszoną zakładu, w tychъ razachъ Urzędnik akcyzny przybyć powinienъ w czasie właściwymъ do gorzelni i opieczętować albo cały aparatъ, albo te tylko naczynia, które według deklaracji czynnymi w tymъże następnymъ okresie być nie mają.

Art. 142. Wszelkie produkta wydawane być powinny do zacieru na wagę, dla tego też w kaźdej gorzelni mieć należy dokładne wagi i oce-

заводѣ, должны быть вѣрные вѣсы и клейменные гири; что же касается картофеля, то онъ не взвѣшивается при каждомъ отпускѣ въ заторъ, но отпускается въ такомъ количествѣ, чтобы разварный чанъ былъ совершенно наполненъ; причемъ, для учета нормальнаго выхода, принимается, на каждый заторъ, тотъ вѣсъ картофеля, который оказался, при пробномъ взвѣшиваніи его въ разварочномъ чанѣ, въ присутствіи акцизнаго чиновника, какъ изложено въ ст. 110-й.

Примѣчаніе. Пробное взвѣшиваніе картофеля, о которомъ упоминается въ сей статьѣ, независимо отъ первоначальнаго взвѣшиванія при открытіи производства, можетъ быть повторяемо и въ теченіи винокуреннаго періода, по усмотрѣнію чиновника или заводчика, о чемъ, каждый разъ, долженъ быть составленъ надлежащій актъ, и въ такомъ случаѣ вѣсъ картофеля, оказавшійся въ разварочномъ чанѣ, при послѣдней пробѣ, принимается въ расчетъ при учетѣ нормальнаго выхода, со дня производства пробы.

Ст. 143. Работы на заводѣ должны быть во все продолженіе разрѣшеннаго срока винокурения производимы согласно съ условіями, означенными въ свидѣтельствѣ, безъ малѣйшаго отступленія; но, въ случаѣ необходимости, дозволяется заводчику, и до истеченія срока винокурения, перемѣнять припасы одни на другіе, или измѣнять ихъ количество, испрашивая на то новое свидѣтельство, которое и можетъ быть выдаваемо надзирателемъ акцизнаго сбора, въ замѣну прежняго.

Ст. 144. Если выкурка остановится по печальнымъ причинамъ, на примѣръ, отъ порчи аппаратовъ, прорванія плотины и т.п., то немедленно долженъ быть составленъ о томъ актъ, за подписью заводчика или управляющаго заводомъ, винокура и свидѣтелей не менѣе трехъ, и доставленъ при объявленіи къ надзирателю акцизнаго сбора, въ поверстный срокъ, полагая на каждые сутки по 30 верстѣ. Копія же съ такового акта должна находиться на заводѣ.

Ст. 145. Если не будетъ подано донесенія, согласно ст. 144-й, объ остановкѣ выкурки, то винокуренный заводъ, во все время остановки, считается въ ходу, какъ означено въ свидѣтельствѣ.

Ст. 146. По устраненіи причинъ, препятствующихъ винокурению, когда окажется возможнымъ возобновить дѣйствіе завода, заводчикъ увѣдомляетъ надзирателя акцизнаго сбора, съ котораго числа начнется винокурение, если впрочемъ о днѣ возобновленія дѣйствія на заводѣ не было сдѣлано оговорки въ первоначальномъ донесеніи на счетъ происшедшей остановки.

Ст. 147. Заводчику предоставляется право прекратить дальнейшее производство на заводѣ во всякое время и до истеченія срока, на который выдано свидѣтельство на винокурение; но въ этомъ случаѣ заводчикъ обязанъ своевременно пригласить на заводъ акцизнаго чиновника, а если бы нельзя было этого сдѣлать, то войта гмины или бургомистра, смотря потому, гдѣ находится заводъ, въ деревнѣ или въ городѣ, для опечатанія заторнаго чана и парника, а также той квасильной и дрожжевой посуды, которая не занята бражкой, и для составленія надлежащаго акта, который долженъ

въ обрѣскахъ ze Skarbem обличать się będzie według ilości bez wodnego spirytusu, zawierającej się w wódce, podług probierza Trallesa.

Art. 132. Posiadacz gorzelni, sam bezpośrednio takową nie zajmujący się, obowiązany jest mieć odpowiedniego do tego Zarządcę, którym może być i gorzelany, oraz uwiadomić właściwego Nadzorcę dochodu z akcyzy, kto jest w gorzelni odpowiedzialnym gorzelanym i zarządzającym takową, gdy znajduje się.

Art. 133. Wszystkie czynności fabrykacyjne zapisywane być mają do książki gorzelnianej, która według przepisanej formy powinna być w gorzelni prowadzoną.

Art. 134. Wódka w miarę jej wyrabiania, powinna być oddawaną codziennie do składu gorzelnianego i natychmiast zapisaną jako przychód do księgi prowadzonej w tym składzie. W mniejszych zaś gorzelniach, w których na dobę nie odpędza się pełnej beczki (zbiornika), wódka może być oddawaną z gorzelni do składu na drugi dzień po wypędzeniu, lecz w takim razie powinna być wywiezioną z gorzelni przed rozpoczęciem następnego pędzenia.

ODDZIAŁ II.

O deklaracjach i świadectwach na wyrób wódki i o produkcji téjże.

Art. 135. Posiadacz gorzelni zamierzający wykonywać w niej wyrób wódki, obowiązany jest wcześniej, a przynajmniej na pięć dni przed nadjeściem każdego czasowego okresu, podać Nadzorcę akcyznemu deklarację w 3-ch egzemplarzach na blankietach przepisanej formy. W deklaracji téj należy stanowczo oznaczyć: a) na jaki okres czasowy żądane jest pozwolenie, i według tego wskazać dnie, w których ma się rozpocząć i ukończyć wyrób wódki; b) dnie świąteczne, w których gorzelnia czynną nie będzie; c) liczbę zamierzonych zaciérów w ciągu całego czasowego okresu; d) ilość i rodzaj produktów na każdy w szczególności zaciér i w ogóle użyć się mających przez cały czasowy okres wyrobu wódki; e) liczbę zaciérów na dobę; f) w jakim w przybliżeniu czasie rozpoczynać się będzie zaciér, jeżeli na dobę jeden się tylko wykonywa; g) jaki przyjmuje się termin do fermentacji, to jest 5-cio, 4-ro, albo trzech-dniowy, obok czego wskazać należy: którego dnia i do których numerów kadzi fermentacyjnych, ma być spuszczone każdy zaciér.

Art. 136. Nadzorca dochodu z akcyzy złożoną mu deklarację sprawdza bezzwłocznie z opisem gorzelni i przekonawszy się, iż zadeklarowana do przerobienia na wódkę ilość produktów, nie jest mniejszą od téj, jaka powinna być użytą w stosunku objętości kadzi fermentacyjnych, oraz że warunki deklaracji nie są przeciwne ogólnym przepisom o wyrobie wódki w Oddziale I niniejszego Rozdziału objętym, domieszcza na jednym z egzemplarzy następujące poświadczenie: „Świadectwo: zgodnie z niniejszą deklaracją pozwala się wyrób wódki w okresie czasowym od dnia N do dnia N; a według normy i ilości za-

честову назначенныхъ къ перекурки припасовъ, подлежитъ уплатѣ акцизомъ не меньше 000 ведеръ безводнаго спирта, на сумму 000 р. 00 к. с., годъ, мѣсяцъ, число и подпись надзирателя.

Объявленіе съ такою надписью и подписью возвращается заводчику и служитъ свидѣтельствомъ на винокурение; другой экземпляръ объявленія оставляется въ участковомъ управленіи, а третій отсылается въ гу бериское акцизное управленіе.

Ст. 137. Если бы объявленіе заводчика оказалось не соответствующимъ свѣдѣніямъ, въ описаніи завода заключающимся или общимъ правиламъ, установленнымъ для производства винокурения, то надзиратель акцизнаго сбора отмѣчаетъ: въ чемъ именно состоитъ неполнота или неправильность объявленія и немедленно возвращаетъ оное заводчику, для подачи въ исправленномъ видѣ.

Ст. 138. Ко дню, назначенному для открытія винокурения, на заводъ долженъ прибыть надзиратель акцизнаго сбора для снятія печатей съ той только посуды, которая назначается къ употребленію и при этомъ случаѣ, въ его присутствіи, заводчикъ или его управляющій обязанъ прочитатъ свидѣтельство отъ слова до слова вслухъ и внятно всѣмъ рабочимъ на заводѣ, особенно винокуру, внушивъ имъ, что о всякомъ отступленіи отъ порядка означеннаго въ свидѣтельствѣ, они обязаны доводить до свѣдѣнія акцизнаго управленія. Засимъ свидѣтельство, о которомъ упоминается въ ст. 136-й сего Устава, должно быть вывѣшено на заводѣ на видномъ мѣстѣ.

Ст. 139. Если надзиратель акцизнаго сбора, при выдачѣ свидѣтельства, предвидитъ, что онъ къ назначенному для открытія винокурения дню прибыть на заводъ не можетъ, то въ то же время увѣдомляетъ о семъ или бургомистра, если заводъ находится въ городѣ, или войта гмины, если заводъ находится въ деревнѣ. Въ семъ случаѣ бургомистръ, пригласивъ двоихъ свидѣтелей, а войтъ гмины, кроме свидѣтелей еще мѣстнаго солтыса съ писаремъ, должны прибыть на заводъ, для снятія печатей, о чемъ долженъ быть составленъ актъ и представленъ надзирателю акцизнаго сбора.

Бургомистръ или войтъ гмины, по приглашенію заводчика, тѣмъ же порядкомъ снимаетъ печати съ посуды и въ томъ случаѣ, когда надзиратель къ назначенному имъ сроку на заводъ не прибываетъ.

Ст. 140. Въ сихъ случаяхъ надзиратель, по прибытіи на заводъ, обязанъ удостовѣриться, когда именно винокурение началось и производилось ли оно согласно съ тѣми условіями, кои заводчикомъ въ объявленіи обозначены.

Ст. 141. Если по окончаніи срока винокурения, заводчикъ не пожелаетъ продолжать производство или подастъ объявленіе о продолженіи винокурения, но съ уменьшеною силою завода, то акцизный чиновникъ долженъ прибыть своевременно на заводъ, для опечатанія или всей посуды или той части ея, которая не предполагается болѣе къ употребленію.

Ст. 142. Всѣ припасы за исключеніемъ картофеля, должны отпускатся въ заторъ на всѣхъ, и для сего на каждомъ винокуренномъ

зорцы дохода з акцызы в термине означенномъ в арт. 144. Такие опечатываніе и списаніе протоколу наступитъ ма в дзень уководченія олатннего зацера и в оооносі оіоб, в арт. 139 вымненонх.

Art. 148. Po przerwaniu fabrykacji wódki, na żądanie producenta, według poprzedniego artykułu, wznowienie ję nastąpić może nieinaczę, jak po otrzymaniu od Nadzorca dochodu z akcyzy nowego świadectwa.

Art. 149. Nadzorca przy pierwszej rewizji gorzelni sprawdza okoliczności przywiedzone w doniesieniach co do odstąpienia od warunków deklaracji, i jeżeli okoliczności te okażą się rzeczywistymi, to poświadczają o tém w książce gorzelnianej, a w razie następczącej się wątpliwości, dopełnia przedwstępne śledztwo.

Art. 150. Gdyby zrobione zacier z powodu zepsucia się aparatu nie mogły być odpędzone na wódkę, a posiadacz gorzelni pragnął uwolnić się od opłaty przypadającego od nich podatku, w takim razie też zacier winny pozostawać w kadziach fermentacyjnych, do czasu przybycia Nadzorca, w obecności którego też zacier wylewają się do brahy.

Art. 151. O każdym odstąpieniu od pierwotnego świadectwa, jako też w razie nie przybycia Nadzorca na termin otwarcia gorzelni, o przyczynach tego Nadzorca akcyzny donosi natychmiast Zarządzającemu dochodem z akcyzy.

Art. 152. Po ustaniu wyrobu wódki, chociażby tylko na pewien przeciąg czasu, aparat służący do odpędzania wódki, opieczetowuje się przez Nadzorcę w ten sposób, aby fabrykacja w gorzelni nie mogła być wykonywaną.

ODDZIAŁ III.

O księgach gorzelnianej i składowej, tudzież o księdze świadectw do przewozu wódki.

Art. 153. Przed rozpoczęciem się okresu wyrobu wódki, producent obowiązany jest nabyć w Kassie Powiatowej za oznaczoną opłatą książkę: gorzelnianą składową i książkę ze świadectwami do przewozu wódki.

Art. 154. W każdej gorzelni jak to już powiedziano w art. 133 i 134, powinna być prowadzoną przez producenta lub zarządzającego gorzelnią, księga gorzelniana, a w składzie księga składowa, i księga świadectw do przewozu wódki, w formie dla każdej z tych ksiąg przepisanej.

Art. 155. Do księgi gorzelnianej codziennie zapisywać należy: ilość i rodzaj użytych na zacier produktów, numer kadzi fermentacyjnych, do których zacier spuszczonej został, tudzież ilość wyrobionej wódki i moc tężże, podług probierza.

Art. 156. Do księgi składowej, zapisywany być ma w swoim czasie, jako przychód, każdy odbiór wódki z gorzelni do składu, jak również, codzienny ję rozchód. W księdze tę wykazywać także należy, ile przypada podatku od zapisanej do rozchodu wódki i w jakiej ilości podatek do Kassы Powiatowej, został wniesiony.

Ст. 157. Въ книгу свидѣтельствъ на провозъ вина вносятся каждый отпускъ вина изъ подвала, съ указаніемъ: когда, кому и куда отпущено вино, въ какомъ количествѣ и какого качества; дубликатъ такого свидѣтельства долженъ быть вырѣзанъ изъ книги и выданъ провозителю вина.

Ст. 158. Случающіяся въ книгахъ описки не могутъ быть подчищаемы и замарываемы, а должны быть зачеркнуты такъ, чтобы написанное можно было прочесть.

Ст. 159. По истеченіи каждаго календарнаго мѣсяца, заводчикъ или его управляющій немедленно сводить въ винокуренной и подвальной книгахъ итоги перекуранныхъ матеріаловъ: количества нормальнаго изъ нихъ выхода вина, дѣйствительной выкурки и расхода вина, и выводить суммы причитающагося и внесеннаго акциза. Затѣмъ не далѣе, какъ въ теченіе первыхъ 7-ми дней наступившаго мѣсяца, должна быть представлена надзирателю акцизнаго сбора перечневая вѣдомость изъ винокуренной и подвальной книгъ, за подписью отвѣтственнаго на заводѣ лица.

Ст. 160. Упомянутыя въ ст. 153-й книги должны быть сохраняемы въ цѣлости на самомъ заводѣ, на попеченіи заводчика или его управляющаго, и предъявляемы по востребованію должностныхъ лицъ, свидѣтельствующихъ заводъ и подвалъ.

Ст. 161. По окончаніи полнаго періода винокуренія, заводчикъ передаетъ надзирателю акцизнаго сбора, для ревизіи (ст. 52), винокуренную книгу, которая, послѣ окончательной ревизіи книгъ, возвращается заводчику. Въ новую подвальную книгу вносятся остатки отъ прежней, съ засвидѣтельствованіемъ въ ней надзирателемъ вѣрности переносовъ.

ГЛАВА III.

О выдѣлкѣ пейсаховой водки.

Ст. 162. Выдѣлка пейсаховой водки изъ патоки подчиняется общимъ правиламъ винокуренія изъ патоки.

Ст. 163. Производство пейсаховой водки изъ оставшихся отъ выдѣлки меду и воску медовой пѣны и восковой воды, можетъ быть допущено не иначе, какъ на особо устроенномъ заводѣ, согласно примѣчанію къ ст. 100.

Ст. 164. Заводъ для выдѣлки пейсаховой водки изъ медовой пѣны и восковой воды долженъ быть, до начала производства, измѣренъ акцизнымъ чиповникомъ, согласно особой инструкціи.

Ст. 165. Не позже какъ за три дня до начала производства заводчикъ обязанъ подать объявленіе надзирателю акцизнаго сбора объ открытіи дѣйствія завода, и въ семь объявленія долженъ означить дни и часы, въ теченіе которыхъ будетъ производство пейсаховой водки и количество матеріала, ежедневно предполагаемаго къ употребленію. Таковое объявленіе, по надлежащей повѣркѣ надзирателемъ акцизнаго сбора, возвращается заводчику съ подписью на немъ о разрѣшеніи начать производство въ заявленный срокъ.

chowane gwichty. Kartofle jednakże nie wazą się do każdego zacieru, lecz brane być mogą w tej ilości, jaka wchodzi do parnika pod sam wierzch wypełnionego; a dla obliczenia normalnej wydajności wódki, przyjmuje się na każdy zacier ta waga kartofli, jaka wykazała się przy ich zważeniu sposobem próby w parniku, w obecności Urzędnika akcyznego (artykuł 110).

Uwaga. Przeważanie kartofli, o którym mowa w tym artykule, niezależnie od dopełnionego pierwotnie przy rozpoczęciu fabrykacji, może być powtarzane w ciągu okresu wyrobu wódki, na żądanie tak Urzędnika, jako też i producenta, a z czynności tej za każdym razem sporządzony być powinien stosowny protokół, i w takim wypadku waga kartofli wynaleziona w parniku przy ostatniej próbie, przyjmuje się za zasadę do obliczenia normalnej wydajności wódki, od dnia, w którym ta próba została wykonana.

Art. 143. Czynności fabrykacyjne w gorzelnii przez cały ciąg okresu na wyrób wódki dozwolonego, odbywać się powinny ściśle według wydanego na tenże wyrób świadectwa, bez najmniejszego w niczem odstąpienia. Jeżeliby jednak zaszła konieczna tego potrzeba, dozwala się producentowi przed upływem rzeczzonego okresu, zmieniać produkta jedne na drugie, albo ich ilość; wszelako zażądać powinien na tę zmianę nowego świadectwa, które przez Nadzorcę dochodu z akcyzy może mu być wydane w miejsce poprzedniego.

Art. 144. Gdyby wyrób wódki przerwany został z nieprzewidzianej przyczyny, np. skutkiem zepsucia się aparatu, przerwania grobli i t. p., w takim razie powinien być natychmiast sporządzony co do zaszłego wypadku protokół, podpisany przez posiadacza gorzelnii lub jego zarządzającego, gorzelanego, oraz najmniej 3-ch świadków i przesłany przy doniesieniu o tém Nadzorcę dochodu z akcyzy, w terminie zastosowanym do odległości miejsca, licząc po 30 wiorst na każdą dobę. Kopia zaś tego protokołu w gorzelnii pozostawioną być winna.

Art. 145. Gdyby doniesienie o przerwie w fabrykacji nie było uczynionem, w myśl art. 144, to gorzelnia uważać się ma za pozostającą w ciągłym ruchu, według tego jak oznaczono w świadectwie.

Art. 146. Po usunięciu przyczyn przerywających wyrób wódki, skoro wznowienie takowego nastąpić będzie mogło, producent zawiadamia Nadzorcę dochodu z akcyzy, którego dnia wznowioną fabrykację rozpocznie, jeżeli już w doniesieniu o nastąpieniu przerwy nie był oznaczony dzień wznowienia czynności w gorzelnii.

Art. 147. Producentowi służy prawo w każdym czasie i przed upływem nawet okresu, na który udzielone zostało świadectwo, przzerwania dalszego wyrobu wódki. — W takim jednak razie, producent obowiązany będzie zażądać w swoim czasie przybycia do gorzelnii Urzędnika akcyznego, gdyby się zaś to okazało niemożliwem, Wójta Gminy lub Burmistrza, podług tego, gdzie się znajduje gorzelnia — w mieście lub na wsi, a to w celu opieczętowania kadzi zaciernej i parnika, oraz tych kadzi fermentacyjnych i drożdżówek, które będą próżne, oraz w celu spisania odpowiedniego protokołu, który doręczony być ma Nad-

быть доставленъ надзирателю акцизнаго сбора въ поверстный срокъ, согласно ст. 144-й. Таковое опечатаніе и составленіе акта должны быть произведены въ самый день окончанія послѣдняго затора, и при участіи тѣхъ же лицъ, какъ указано въ ст. 139.

Ст. 148. Въ случаѣ прекращенія винокуренія, по желанію заводчика, согласно предъидущей статьѣ, винокурение можетъ быть возобновлено не иначе, какъ по полученіи новаго свидѣтельства отъ надзирателя акцизнаго сбора.

Ст. 149. Надзиратель при первомъ посѣщеніи завода, повѣряетъ обстоятельства значащіяся въ донесеніяхъ объ отступленіи отъ условій объявленія и если обстоятельства эти подтвердятся, то дѣлаетъ объ нихъ засвидѣтельствованіе въ винокуренной книгѣ, а если встрѣтятся сомнѣніе, то производитъ предварительное дознаніе.

Ст. 150. Если бы сдѣланные заторы, по случаю порчи аппаратовъ, не могли быть обращены въ вино и если заводчикъ желаетъ освободиться отъ платежа за нихъ акциза, то заторы сіи должны оставаться въ квасильныхъ чанахъ, до прибытія надзирателя акцизнаго сбора, въ присутствіи котораго такіе заторы спускаются въ барду.

Ст. 151. О всѣхъ отступленіяхъ отъ первоначальныхъ свидѣтельствъ, а равно въ случаѣ неприбытія надзирателя въ срокъ къ открытію завода, о причинахъ того надзиратель акцизнаго сбора доноситъ немедленно управляющему акцизнымъ сборомъ.

Ст. 152. По окончаніи винокуренія, хотя бы только на время, спиртогонные снаряды опечатываются надзирателемъ такъ, чтобы винокурение на заводѣ не могло быть производимо.

Отдѣленіе III.

О книгахъ винокуренной и подвальной и о книгѣ свидѣтельствъ для провоза вина.

Ст. 153. Заводчикъ обязанъ заблаговременно, до начала періода винокуренія, получить изъ уѣзднаго казначейства, за установленную плату, книги: винокуренную, подвальную и книгу свидѣтельствъ на провозъ вина.

Ст. 154. На всякомъ винокуренномъ заводѣ, согласно ст. 133-й и 134-й, должна быть ведена заводчикомъ или его управляющимъ, по установленной формѣ, винокуренная книга, а при подвалѣ подвальная книга и книга свидѣтельствъ для провоза вина.

Ст. 155. Въ винокуренную книгу ежедневно записывается количество и родъ затертыхъ припасовъ, номера квасильныхъ чановъ въ которые заторъ спущенъ, а также отмѣчается количество полученнаго вина и крепость его, по показанію спиртометра.

Ст. 156. Въ подвальную книгу вносится своевременно приходъ полученное въ подвалѣ съ завода вино, отмѣчается ежедневный его расходъ, а также сколько акциза подлежитъ уплатѣ за внесенное въ расходъ вино и сколько внесено акциза въ уѣздное казначейство.

Art. 157. Do księgi świadectw na przewóz wódki, zamieszcza się każda jej wysyłka ze składu, z oznaczeniem: kiedy, komu i dokąd, oraz w jakiej ilości i jakiego gatunku wydano wódkę ze składu; duplikat takiego świadectwa powinien być wycięty z księgi i wydany biorącemu wódkę ze składu.

Art. 158. Zdarzające się w księgach omyłki, nie mogą być skrobane, albo zamazywane, lecz powinny być przekreślone tak, aby można przeczytać co było napisanem.

Art. 159. Z upływem każdego kalendarzowego miesiąca, posiadacz lub zarządzający gorzelnią, zasummuje bezzwłocznie w księgach gorzelnianej i składowej szczegółowe zebrania, wykazujące: ilość użytych do fabrykacji produktów, normalny i rzeczywisty z nich wyrób wódki, tudzież jej rozchód, a przytém wykaże ile od niego przypadało i ile opłacono podatku. Na podstawie tego zasummowania, uformowany treściwie i najpóźniej w ciągu pierwszych 7 dni następnego miesiąca podany być winien Nadzorcy dochodu z akcyzy, wykaz powyższych wiadomości z ksiąg gorzelnianej i składowej wziętych, po podpisaniu przez osobę w gorzelni odpowiedzialną.

Art. 160. Wymienione w art. 153 księgi, powinny być zachowywane w całości w samym zakładzie pod dozorem posiadacza gorzelni lub zarządzającego i być okazywane na żądanie Urzędników odbywających rewizję gorzelni i składu.

Art. 161. Po skończeniu się całorocznego okresu wyrobu wódek producent odsyła Nadzorcy dochodu z akcyzy do kewizji (art. 52) księgę gorzelnianą, która po ostatecznie odbytej rewizji sięg, zwraca się posiadaczowi gorzelni. — Do nowej księgi składowej przenosi się rimanent z poprzedzającej, a przeniesienie to poświadcza za zgodność Nadzorca akcyzy.

ROZDZIAŁ III.

O wyrobie wódki pęjsachowej.

Art. 162. Wyrób wódki pęjsachowej z melassy, podlega przepisom o wyrobie z tegoż produktu wódki z melassy.

Art. 163. Wyrób wódki pęjsachowej z odchodzących przy fabrykacji miodu i wosku szumowin miodowych i wody woskowej, odbywać się może tylko w oddzielnym urządzonym do tego zakładzie, zgodnie z uwagą do art. 100.

Art. 164. Zakład służący do wyrobu wódki pęjsachowej z szumowin miodowych i wody woskowej, przed rozpoczęciem w nim fabrykacji powinien być wymierzony przez Urzędnika akcyznego, według oddzielnej instrukcji.

Art. 165. Nie później jak na trzy dni przed rozpoczęciem fabrykacji producent obowiązany podać deklarację Nadzorcy dochodu z akcyzy o otworzeniu zakładu, i w niej oznaczyć: dnie i godziny, w których odbywać się będzie pędzenie wódki, oraz ilość użyć się mających każdodziennie do tego materiałów. Deklaracja ta po należytem sprawdzeniu przez Nadzorę, zwraca się producentowi z zapisaniem na niej pozwolenia do fabrykacji wódki w zadeklarowanym terminie.

Ст. 166. Въ назначенный день для открытія производства, долженъ прибыть на заводъ акцизный чиновникъ для постоянного наблюденія за самымъ производствомъ.

Ст. 167. Производство на заводѣ, въ теченіи означеннаго срока, должно быть ежедневное, за исключеніемъ тѣхъ праздничныхъ дней, о которыхъ упомянуто въ объявленіи.

Ст. 168. При производствѣ пейсачовой водки не должно быть допускаемо отступленій отъ поданнаго объявленія, которое должно быть вывѣшено на заводѣ на видномъ мѣстѣ.

Ст. 169. Если производство, вслѣдствіе непредвидѣнныхъ обстоятельствъ, должно быть остановлено на извѣстное время, вопреки объявленію, то заводчикъ и акцизный чиновникъ, наблюдающій за производствомъ, каждый особо, немедленно должны увѣдомить мѣстнаго надзирателя о случившейся остановкѣ.

Ст. 170. На заводѣ должна находиться заводская книга, въ которую вносится количество и родъ ежедневно употребляемыхъ материаловъ и количество и крѣпость получаемой водки, а при подвалѣ, подвальная книга, въ которой отмѣчается приходъ и расходъ водки, съ означеніемъ причитающагося и уплаченнаго акциза. Сверхъ того, при подвалѣ должна находиться книга свидѣтельствъ на провозъ водки.

Примѣчаніе. Книжки, о которыхъ упоминается въ сей статьѣ, ведутся заводчикомъ по установленной формѣ и приобретаются изъ уѣзднаго казначейства, примѣнительно къ ст. 153-й, за установленную плату.

ГЛАВА IV.

О выдѣлкѣ сухихъ дрожжей на винокуренныхъ заводахъ.

Ст. 171. Заводчику дозволяется производить на винокуренномъ заводѣ выдѣлку сухихъ прессованныхъ дрожжей и остатки отъ такового производства перегонять въ вино, на основаніи общихъ правилъ.

Ст. 172. При производствѣ сухихъ дрожжей, заводчикъ пользуется емкостію квасильныхъ чановъ, на каждый пудъ затираемыхъ припасовъ на $\frac{1}{6}$ болѣе, и учитывается въ уплатѣ акциза по нормѣ выходовъ на $\frac{1}{6}$ менѣе, нежели при обыкновенномъ винокуренномъ производствѣ.

Ст. 173. Заводчикъ, въ теченіе одного и того же срока винокурения, не имѣетъ права одни заторы перегонять прямо въ вино, а другіе заторы, предварительно перегонки, обращать на производство сухихъ прессованныхъ дрожжей; но онъ обязанъ избрать тотъ или другой порядокъ производства на весь срокъ винокурения.

Ст. 174. Во всемъ прочемъ заводчики, при производствѣ сухихъ дрожжей, подчиняются всѣмъ правиламъ, установленнымъ для винокуренныхъ заводовъ.

ГЛАВА V.

О пиво-и медовареніи.

Ст. 175. Пивоваренные заводы дозволяется устроять или для выдѣлки высшихъ сортовъ пива, какъ то: баварскаго, англійскаго, портера и другихъ, или для выдѣлки обыкновеннаго пива.

Art. 166. W dniu oznaczonym do rozpoczęcia fabrykacji, przybyć powinien do zakładu Urzędnik akcyzny dla ciągłego dozoru wyrobu wódki.

Art. 167. Wyrób wódki w ciągu zadeklarowanego okresu odbywać się powinien codziennie, z wyłączeniem tych świątecznych dni, które są wymienione w deklaracji.

Art. 168. Przy wyrobie wódki pęjsachowej nie mogą być dopuszczane odstąpienia od deklaracji, która w miejscu widocznym w zakładzie ma być wywieszona.

Art. 169. Wszelako gdyby wyrób wódki w takim zakładzie, z przyczyn nieprzewidzianych, z odstąpieniem od deklaracji, na pewien czas wstrzymanym być potrzebował — to o przerwie tej producent i Urzędnik akcyzny mający dozór nad wyrobem wódki, każdy oddzielnie, obowiązani są natychmiast zawiadomić Nadzorcę.

Art. 170. W zakładzie znajdować się powinna książka do zapisywania w niej ilości i rodzaju materiałów codziennie na wyrób wódki użytych, oraz ilości i stopnia mocy otrzymywanej z tego wyrobu wódki; w składzie zaś utrzymywana być ma książka składowa, do której zapisuje się przychód i rozchód wódki, z oznaczeniem przypadającego i opłaconego podatku. Oprócz tego, przy składzie prowadzoną być winna książka ze świadectwami do przewozu wódki.

Uwaga. Książki o jakich mowa w tym artykule prowadzone być powinny przez posiadacza zakładu w przepisanej formie, które do nabycia za oznaczoną opłatą, stosownie do art. 153, w Kassie Powiatowej znajdować się będą.

ROZDZIAŁ IV.

O fabrykacji suchych drożdży w gorzelniach

Art. 171. W gorzelni mogą być wyrabiane suche prassowane drożdże, z odpędzeniem na wódkę reszt pozostałych od fabrykacji suchych drożdży, na zasadzie ogólnych przepisów.

Art. 172. Kadzie fermentacyjne do tego rodzaju fabrykacji znajdujące się w gorzelni, mogą być na każdy pud branych na zacier produktów, o $\frac{1}{6}$ część większe, wydajność zaś wódki z takiej fabrykacji, liczy się do opłaty podatku według normy o $\frac{1}{6}$ część mniejsza niż przy zwyczajnym wyrobie wódki.

Art. 173. W ciągu jednego i tego samego okresu wyrobu wódki, posiadacz gorzelni nie ma prawa jednych zacierów odpędzać wprost na wódkę, a z drugich przed ich odpędzeniem dopełniać fabrykację suchych prassowanych drożdży, lecz obowiązany jest zadeklarować jeden lub drugi rodzaj wyrobu i trzymać się go przez ciąg całego okresu.

Art. 174. We wszystkiem inném, posiadacz gorzelni przy fabrykacji suchych drożdży podlegają przepisom postanowionym względem zwyczajnego wyrobu wódki.

ROZDZIAŁ V.

O wyrobie piwa i miodu.

Art. 175. Dozwala się urządzać browary, albo do wyrobu piwa wyższych gatunków, jako to: bawarskiego, angielskiego, portera i innych, albo do wyrobu piwa zwyczajnego.

Примѣчаніе. Министерство Финансовъ опредѣлить въ инструкціи главные признаки, отличающіе производство пива высшихъ сортовъ отъ выдѣлки обыкновеннаго пива.

Ст. 176. Пиво-и медоваренные заводы, какъ нынѣ существующіе, такъ и вновь открываемые, должны быть устроены такъ, чтобы на пивоваренномъ заводѣ емкость заторнаго чана и котла, въ отдѣльности, была не менѣе 30 ведеръ, а на медоваренномъ заводѣ емкость котла — не менѣе 10 ведеръ.

Примѣчаніе. Подъ именемъ заторнаго чана разумѣется всякая посуда, въ которой производится затираніе пивоваренныхъ припасовъ; а подъ именемъ пивовареннаго котла, всякая посуда, употребляемая для варенія сусла.

Ст. 177. Всѣ вообще пиво-и медоваренные заводы, до открытія на нихъ производства, должны быть измѣрены акцизнымъ чиновникомъ, о прибытіи котораго на заводъ для сего измѣренія, заводчикъ обязанъ подать объявленіе надзирателю, и въ семь объявленіи объяснить, устроенъ ли заводъ для производства пива обыкновеннаго или высшихъ сортовъ.

Ст. 178. По полученіи такового объявленія, надзиратель акцизнаго сбора распоряжается на счетъ осмотра и описанія завода, измѣренія и клейменія посуды по особо составленной Министерствомъ Финансовъ инструкціи.

Ст. 179. Правила относительно починки и измѣненій въ посудѣ, установленныя для винокуренныхъ заводовъ, примѣняются и къ заводамъ пиво-и медовареннымъ (ст. 115).

Ст. 180. Если заводчикъ не самъ управляетъ пиво-и медовареннымъ заводомъ, то долженъ извѣстить надзирателя, кто на заводѣ отвѣтственный пиво-или медоваръ.

Ст. 181. На заводѣ, устроенномъ для производства высшихъ сортовъ пива, дозволяется готовить и обыкновенное пиво; но въ такомъ случаѣ за сие послѣднее акцизъ уплачивается, согласно ст. 213-й, въ одинаковомъ размѣрѣ, какъ и за пиво высшихъ сортовъ; на заводѣ же, устроенномъ для приготовления обыкновеннаго пива, не дозволяется производства высшихъ сортовъ пива.

Примѣчаніе. Впрочемъ, на заводѣ, устроенномъ для производства высшихъ сортовъ пива, дозволяется также готовить пиво обыкновенное и съ уплатою согласно ст. 213-й акциза, какъ съ завода, устроеннаго для производства обыкновеннаго пива; но въ такомъ случаѣ заводчикъ обязанъ вынести съ завода всю ту излишнюю посуду, которая употребляется только для производства пива высшихъ сортовъ и притомъ обязанъ въ теченіи 3-хъ мѣсяцевъ, со дня перваго объявленія о производствѣ обыкновеннаго пива, выдѣлывать только этотъ послѣдній сортъ пива.

Ст. 182. На вареніе всѣхъ сортовъ пива, портера и меда могутъ быть употребляемы солодъ, медъ и про не припасы, по усмо-

Увага. Министерство Финансовъ oznaczy w instrukcji główne cechy odróżniające wyrób piwa wyższych gatunków, od wyrobu piwa zwyczajnego.

Art. 176. Wszelkie browary i fabryki miodu, obecnie istniejące i na przyszłość zaprowadzane, powinny być tak urządzone, iżby w browarach piwnych objętość kadzi zaciernej i warzelnego kotła (każdego z tych naczyń w szczególności) była nie mniejszą od 30 wiader, a w fabryce miodu objętość kotła nie mniejszą od 10 wiader.

Uwaga. Pod nazwą kadzi zaciernej uważa się każde naczynie w którym dopełnia się zacier użytych na wyrób piwa produktów, a pod nazwą kotła, każde naczynie przeznaczone do gotowania brzezki.

Art. 177. Wszystkie w ogóle browary i fabryki miodu przed rozpoczęciem w nich fabrykacji, powinny być wymierzone przez Urzędnika akcyznego, który aby w tym celu przybył do zakładu, posiadacz tegoż zakładu obowiązany jest podać Nadzorcy dochodu z akcyzy stosowną deklarację i w tej wskazać, czy browar urządzone jest do wyrobu piwa zwyczajnego, lub do wyższych gatunków.

Art. 178. Nadzorca dochodu z akcyzy otrzymawszy taką deklarację, dopełni przegląd i opisanie zakładu, oraz przemiaru i o cechowania naczyń, według wydanej przez Ministerstwo Finansów instrukcji.

Art. 179. Przepisy względem reparacji zmian w naczyniach, postanowione dla gorzelni, obowiązują także posiadaczy browarów i fabryk miodu (art. 115.)

Art. 180. Jeżeli posiadacz browaru lub fabryki miodu sam zakładem swym nie zarządza, w takim razie powinien uwiadomić Nadzorę, kto w zakładzie jest odpowiedzialnym piwowarem lub fabrykantem miodu.

Art. 181. W browarze urządzone do wyrobu piwa wyższych gatunków, dozwala się wyrabiać także piwo zwyczajne; lecz w takim razie opłata akcyzy od piwa zwyczajnego, stosownie do art. 213, pobierana będzie taka sama jak od piwa wyższych gatunków. — W browarze zaś urządzone do wyrobu piwa zwyczajnego, piwo wyższych gatunków wyrabiane być nie może.

Uwaga. Zresztą w browarze urządzone do wyrobu wyższych gatunków piwa, dozwala się także wyrabiać piwo zwyczajne, za opłatą akcyzy według art. 213, jak z browaru urządzonego do wyrobu piwa zwyczajnego; lecz w takim razie posiadacz browaru obowiązany jest usunąć z niego wszelki przyrząd, który tylko do wyrobu piwa wyższych gatunków jest używany, a nadto obowiązany jest w przeciągu trzech miesięcy od podania deklaracji na wyrób piwa zwyczajnego, wyrabiać tylko piwo tego gatunku.

Art. 182. Na wyrób wszelkich gatunków piwa, porteru i miodu, mogą być używane: słód, miód i inne materiały, według uznania samych

трѣнію самихъ заводчиковъ, съ тѣмъ однако, чтобы сіи припасы были свѣжіе и добротные и чтобы не было вредной для здоровья примѣси.

Ст. 183. Назначеніе ежедневнаго числа заторовъ на пивоваренномъ заводѣ, а равно срока для производства пива и медоваренія предоставляется усмотрѣнію заводчика.

Ст. 184. Заводчикъ, желающій производить пиво и медовареніе, обязанъ, до начатія оного, заблаговременно, по крайней мѣрѣ за день, подать или послать надзирателю акцизнаго сбора объявленіе, съ означеніемъ въ немъ: а) будетъ ли производство непрерывное и въ теченіи какаго срока, а если производство будетъ не ежедневное, то въ какія именно числа мѣсяца въ теченіе объявленнаго срока; б) число ежедневныхъ пивныхъ заторовъ, которые предполагается дѣлать; в) часть, съ котораго полагается на пивоваренномъ заводѣ начинать работы, собственно въ заторномъ чану, и г) посуду, которую будетъ употреблять. Другой экземпляръ такового объявленія заводчикъ обязанъ выставить, до начала производства, на видномъ мѣстѣ, въ самомъ заводѣ.

Ст. 185. Если производство на заводѣ остановится по непредвидѣннымъ причинамъ, то заводчикъ обязанъ составить надлежащій актъ въ присутствіи не менѣе двухъ свидѣтелей и доставить его надзирателю въ поверстный срокъ, назначенный въ ст. 144 сего Устава.

Ст. 186. Въ то время, когда пиво-и медоваренный заводъ не дѣйствуютъ, заторные чаны и котлы, въ нихъ находящіеся, должны быть опечатаны заводскою печатью. Распечатаніе должно быть произведено въ самый день открытія производства, а опечатаніе не далѣе какъ на другой день по окончаніи производства. Распечатаніе и опечатаніе это производится самимъ пиво-и медоваромъ или отвѣтственнымъ на заводѣ лицомъ, при свидѣтеляхъ изъ рабочихъ или постороннихъ людей, не менѣе двухъ, съ запискою въ особую шнуровую книгу (перенумерованную и засвидѣтельствованную мѣстнымъ надзирателемъ), когда и при комъ именно сдѣлано распечатаніе и опечатаніе. Такимъ же порядкомъ должны быть опечатываемы и распечатываемы тѣ чаны и котлы, которые не будутъ находиться въ дѣйствіи, въ теченіи объявленнаго срока.

Ст. 187. Вареніе меда для домашняго употребленія, но не для продажи, и притомъ только у себя въ домѣ, но не въ особо устроенномъ для сего заводѣ, дозволяется безъ оплаты акцизомъ и безъ всякихъ особыхъ разрѣшеній.

РАЗДѢЛЪ ТРЕТІЙ.

Объ акцизѣ съ питей.

ГЛАВА I.

Объ акцизѣ съ вина и спирта.

Ст. 188. Для учета слѣдующаго къ поступленію въ казну акциза за вино и спиртъ, выдѣлываемые на заводахъ, принимаются въ основаніе: нормальные выходы спирта и вина изъ употребленныхъ въ заторъ продуктовъ (ст. 192).

fabrykantów; powyższe jednak materiały powinny być świeże i w dobrym gatunku, bez żadnych szkodliwych dla zdrowia dodatków.

Art. 183. Liczbę codziennych zacierów w browarze, a także oznaczenie okresu na wyrób piwa i miodu, pozostawia się uznaniu producenta.

Art. 184. Posiadacz zakładu, pragnący wykonywać w nim wyrób piwa lub miodu, obowiązany jest wcześniej, a przynajmniej na jeden dzień przed rozpoczęciem tegoż wyrobu, złożyć albo posłać Nadzorcę dochodu z akcyzy deklarację i w niej oznaczyć: a) czy w ciągu zadeklarowanego okresu będzie wykonywał wyrób bez przerwy, a jeżeli fabrykacja nie będzie codzienną, to w których mianowicie dniach miesiąca w tymże zadeklarowanym okresie będzie miała miejsce; — b) liczbę codziennych zacierów na piwo, które wykonać zamierza; — c) godzinę o której ma rozpoczynać roboty w browarze piwnym, właściwie w zaciernej kadzi; — d) naczynia których będzie używał. — Drugi egzemplarz takiej deklaracji przed rozpoczęciem wyrobu piwa, powinien być wywieszony w zakładzie w miejscu widocznym.

Art. 185. Jeżeli dla nieprzewidzianej przyczyny, fabrykacja w zakładzie wstrzymana zostanie, to posiadacz zakładu obowiązany jest sporządzić protokół w obecności dwóch najmniej świadków i przedstawić takowy Nadzorcę dochodu z akcyzy, w terminie art. 144 niniejszej Ustawy oznaczonym.

Art. 186. W czasie nieczynności browaru lub fabryki miodu, znajdujące się w nich kadzie zacierne i kotły powinny być opieczętowane pieczęcią zakładu. Odjęcie pieczęci dopełniać się ma w dniu rozpoczęcia fabrykacji, opieczętowanie zaś na nowo nie później jak na drugi dzień po ukończeniu fabrykacji. Opieczętowanie to, jak również zdjmowanie pieczęci, dopełnia sam fabrykant piwa i miodu lub osoba w zakładzie odpowiedzialna, w obecności najmniej dwóch świadków z miejscowych robotników lub obcych ludzi, z zapisaniem do oddzielnej sznurowej książki, (oparowanej i poświadczonej przez właściwego Nadzorcę akcyznego) kiedy i przy kim w szczególności dopełniono opieczętowanie i zdjęcie pieczęci. Tym samym porządkiem dopełnia się opieczętowanie i zdjmowanie pieczęci z kadzi i kotłów, które nie będą użytemi do fabrykacji w ciągu zadeklarowanego okresu.

Art. 187. Wyrób miodu na domową potrzebę, a tём samém nie na sprzedaż i w swym domu a nie w oddzielnie urządzonym do tego zakładzie, jest dozwolony, bez opłaty akcyzy i bez wszelkich oddzielnych decyzji.

DZIAŁ TRZECI.

O akcyzie od trunków.

ROZDZIAŁ I.

O akcyzie od wódki i spirytusu.

Art. 188. Do obrachowania przypadającej Skarbowi akcyzy od wyrobionej w gorzelniach wódki i spirytusu, przyjmuje się za zasadę normalna wydajność wódki z produktów na zacier użytych według art. 192.

Ст. 129. Выходъ спирта и вина приводится въ извѣстность измѣреніемъ количества оныхъ на ведра и опредѣленіемъ крѣпости, т. е. содержанія въ ведрѣ алкоголя или безводнаго спирта, посредствомъ спиртомѣра Траллеса, который показываетъ, сколько въ данномъ количествѣ вина, напримѣръ въ ведрѣ, заключается градусовъ, т. е. процентовъ безводнаго спирта или алкоголя; почему за облагаемую акцизомъ единицу принимается градусъ или $\frac{1}{100}$ часть ведра безводнаго спирта.

Ст. 130. Нормальная выкурка вина или спирта на заводѣ опредѣляется по разчисленію количества и рода припасовъ, употребленныхъ на винокурениіе и сообразно установленной симъ Уставомъ нормѣ выходовъ вина изъ каждаго рода продуктовъ.

Ст. 131. Количество припасовъ, могущихъ быть употребленными для винокурениія на заводѣ, опредѣляется вѣсомъ или сообразно емкости чановъ, какъ сказано въ ст. 129 сего Устава, или согласно показанію заводчика, какъ сказано въ ст. 130.

Ст. 132. Нормальные выходы вина изъ пуда каждаго рода припасовъ назначаются слѣдующіе:

всякой муки и всякаго сухаго солода	34	градусовъ
зеленаго солода	23	или сотыхъ
картофеля	11,3	частей ве-
свекловицы	7	дра безвод-
патки (меласы)	30	наго спирта.

Ст. 133. Акцизъ съ выкуриваемаго на заводахъ вина или спирта назначается *два съ половиною копейки съ градуса или два рубля пятьдесятъ копѣекъ съ ведра безводнаго спирта.*

Ст. 134. Уплатѣ акциза подлежитъ все количество вина или спирта, причитающееся по смѣтному численію, хотя бы даже былъ противъ онаго недокуръ, т. е. хотя бы дѣйствительные выходы вина были ниже, чѣмъ полагается по нормѣ; если же будетъ перекуръ, т. е. если выходы вина у заводчика будутъ болѣе нормальныхъ, то сіе превышающее норму количество вина вовсе освобождается отъ акциза.

Ст. 135. Винокуренный заводчикъ обязанъ вносить въ уѣздное казначейство причитающійся акцизъ за проданное нормальное вино или спиртъ, за усучку и утечку и недокуръ противъ нормы, въ установленные сроки.

Ст. 136. Разсчетъ количества недокура, неоплачиваемаго акцизомъ, производится заводчикомъ, по окончаніи каждаго календарнаго мѣсяца, въ винокуренной книгѣ; каковой разсчетъ удостоверяется мѣстнымъ акцизнымъ чиновникомъ.

Ст. 137. Количество спирта или вина, превышающее нормальную выкурку и не подлежащее акцизу, о которомъ разсчетъ, согласно предъидущей статьѣ оконченъ, можетъ быть выпущено заводчикомъ изъ подвала, по истеченіи каждаго мѣсяца, въ которомъ таковой перекуръ получится, — но только въ томъ случаѣ, если за заводчикомъ по взносу акциза нѣтъ никакой недоимки.

Art. 129. Wydajność spirytusu i wódki ustanawia się przez oznaczenie ilości téjże na wiadra i przez obliczenie mocy wódki to jest: ilości zawartego w niej alkoholu czyli bezwodnego spirytusu, według probierza Trallesa, który wskazuje: ile w danej ilości np. w wiadrze, znajduje się stopni czyli procentów bezwodnego spirytusu czyli alkoholu; dla tego za jednostkę do opłaty akcyzy przyjmuje się stopień, czyli $\frac{1}{100}$ część wiadra bezwodnego spirytusu.

Art. 130. Normalny wyrób wódki albo spirytusu w gorzelniach, ustanawia się z obliczenia ilości i rodzaju produktów, na ten cel użytych i według oznaczonej w niniejszej Ustawie normy wydajności wódki z każdego rodzaju produktu.

Art. 131. Ilość produktów mogących się użyć na wyrób wódki, oznacza się na wagę, albo według objętości kadzi fermentacyjnych, stosownie do art. 129 niniejszej Ustawy, albo według zadeklarowania producenta, jak powiedziano w art. 130.

Art. 132. Normalna wydajność wódki z jednego puda każdego rodzaju produktów oznacza się jak następuje:

z wszelkiego rodzaju mąki i suchego słodcu	34	} Stopni czyli setnych części wiadra bezwodnego spirytusu.
z zielonego słodcu	23	
z kartofli	11,3	
z buraków	7	
z melassy	30	

Art. 133. Akcyza od wyrobionej w gorzelniach wódki, albo spirytusu, ustanawia się po kopiejek *dwie i pół* od stopnia czyli po rsr. *dwa* kopiejek *pięćdziesiąt* od jednego wiadra bezwodnego spirytusu.

Art. 134. Opłacie akcyzy ulega spirytus i wódka według powyższego obrachowania, chociażby rzeczywisty wyrób mniejszym był od ustanowionej normy. Jeżeli zaś okaże się superata, czyli wyższa wydajność wódki lub spirytusu od normalnej, to ilość przewyższająca oznaczoną normę, nie-ulega opłacie akcyzy.

Art. 135. Posiadacz gorzelni obowiązany jest wnosić do Kasy Powiatowej, w terminach ustanowionych, akcyzę przypadającą od wódki lub spirytusu z normalnej wydajności, tak sprzedanych jako też uschniętych lub wyciekłych, a także od ilości brakującej z powodu mniejszej wydajności od normalnej.

Art. 136. Obrachunek co do superaty wolnej od opłaty podatku, posiadacz gorzelni skutecznie w księdze gorzelnianej po upływie każdego kalendarzowego miesiąca a sprawdza takowy, właściwy Urzędnik akcyzny.

Art. 137. Ilość spirytusu lub wódki przewyższająca normalną i opłacie akcyzy nieulegającą, której obrachunek według poprzedniego artykułu będzie skończony, może być wydana przez producenta ze składu po skończeniu miesiąca, w ciągu którego też superatę wódki otrzymano, lecz w takim tylko razie, jeżeli w opłacie akcyzy żadna producenta nie ciąży zaległość.

Ст. 198. Если, при ревизии завода, окажется неувка против нормального выхода или против подвальной книги и заводчик не представит на таковое же количество квитанции об уплате акциза, то в случае, если недоимка будет превышать сумму, которая, на основании ст. 221 может оставаться на льготу у заводчика, ревизирующий чиновник назначает семидневный срок заводчику для взноса таковой недоимки в казначейство.

Ст. 199. Если по истечении семидневного срока (ст. 198) недоимка вся сполна не будет уплачена, то арестуется наличное вино, находящееся в заводских подвалах, в размыр недоимки, и немедленно продается с торгов; а при недостатке вина, взыскание обращается на всю движимость заводчика, на которой лежит недоимка. Если же и за сию недоимку не может быть пополнена, то казенный долг вписывается в ипотечную книгу имения, принадлежащего заводчику, и взыскание производится на общем законном основании.

Ст. 200. Неплатеж акциза за напитки, выпущенные с утайкою оных с завода, составляет похищение казенных денег, подвергает виновного ответственности по уголовным законам; но при сем не останавливается ни в каком случае взыскание самого акциза с заводчика.

Ст. 201. Если завод находится в аренде или во временном владении, то арендатор должен представить от собственника завода поручительство за себя в исправном взносе акциза, за который в таком случае отвечают: наличность вина и припасов, все движимое имущество, сначала арендатора и затем все имущество заводчика, на общем законном основании, согласно ст. 199-й.

Ст. 202. Если бы арендатор не представил поручительства за себя от владельца завода, согласно предыдущей статье, то разрешение на производство винокурения в объявленный срок, может быть выдано от надзирателя акцизного сбора арендатору не прежде, как по представлении сию последним в уездное казначейство акциза или залога в размыр $\frac{1}{2}$ части всей суммы причитающегося по сему численному акциза за объявленный срок винокурения.

Ст. 203. Если сгорит винокурный завод или заводский подвал вместе с вином, в них находящимся и не оплаченным еще акцизом, то заводчик или его управляющий обязан немедленно дать о том знать надзирателю и местной полиции, которая должна тотчас распорядиться производством на законном основании, следствия при участии акцизного управления.

Ст. 204. Заводчик подлежит платежу акциза за сгоревшее вино в том только случае, если доказано будет, что пожар произошел по его, заводчика, злоумышлению.

Art. 198. Jeżeli przy rewizji zakładu, okaże się mniejsza ilość wódki od téj, jaka według normalnej wydajności, albo według księgi składowej znajdować się tam powinna, a producent na brakującą ilość wódki nie przedstawi kwitu z opłaconej akcyzy, wtedy w razie, jeżeli zaległość będzie przewyższać sumę, która stosownie do art. 221 sposobem ulgi zostawiać może przy producencie, rewizujący Urzędnik wyznaczy mu 7-mio dniowy termin do zaspokożenia w Kassie téjże zaległości.

Art. 199. Gdyby z upływem 7-miu dni (art. 198) cała zaległość opłaconą nie została, w takim razie wódka znajdująca się w składzie gorzelnianym, zajęta być powinna w stosunku zaległości i natychmiast sprzedana przez publiczną licytację; w braku zaś wódki, odzyskanie akcyzy nastąpić ma z zajęcia i sprzedaży wszelkich ruchomości należących do posiadacza gorzelni, którego ciąży zaległość. Gdyby zaś i w ten sposób zaległość nie mogła być pokryta, to dług skarbowy należy wpisać do księgi hipotecznej dóbr należących do posiadacza gorzelni i odzyskać ją w porządku prawem przepisany.

Art. 200. Nieopłacenie akcyzy od trunków, których wydanie z zakładu utajonem zostało, stanowi zabór skarbowych pieniędzy i ściaga na winnego odpowiedzialność kodexem karnym zagrożoną; co wszakże w żadnym razie nie wstrzymuje ściągnięcia akcyzy z posiadacza gorzelni.

Art. 201. Jeżeli gorzelnia zostaje w dzierżawie albo w czasowem posiadaniu, to dzierżawca winien przedstawić poręczenie jej właściciela, co do regularnego uiszczenia akcyzy, i w tym razie, względem odzyskania téjże akcyzy stanowią rękojmię: wódka i produkta znajdujące się w gorzelni, i z kolei przedewszystkiem cały ruchomy majątek dzierżawcy, a następnie cały majątek właściciela gorzelni, według przepisów obowiązującego prawa, stosownie do art. 199.

Art. 202. Gdyby dzierżawca gorzelni nie złożył poręczenia artykułem poprzednim zastrzeżonego, w takim razie wyrób wódki w zadeklarowanym okresie nie pierwój przez Nadzorcę dochodu z akcyzy dozwolony mu być może, aż dopóki nie złoży w Kassie Powiatowej akcyzy albo kaucyi w stosunku połowy téj summy, jaka przypada od niego z obliczenia akcyzy za mający się dopełnić wyrób wódki w tymże okresie.

Art. 203. Na wypadek spalenia się gorzelni albo gorzelnego składu wraz z będącą w nich wódką, od której akcyza nie została jeszcze opłaconą, w takim razie producent lub jego zarządzający obowiązany jest natychmiast zawiadomić o tém Nadzorcę i miejscową policję, która natychmiast zarządzi według istniejących przepisów, śledztwo przy współudziale Akcyznego Zarządu.

Art. 204. Opłata akcyzy od wódki przez pożar zniszczonej, w takim tylko razie od producenta ściągnięta być winna, skoroby dowiedzionem zostało, że pogorzel wynikała ze złego jego zamiaru.

ГЛАВА II.

Объ акцизъ съ пейсаховой водки.

Ст. 205. Акцизъ съ пейсаховой водки, выдѣлываемой какъ изъ патоки, такъ и изъ медовой пѣны и восковой воды, назначается, по разсчету содержащагося въ таковой водкѣ безводнаго спирта въ томъ же размѣрѣ, какъ съ вина и спирта.

Ст. 206. Относительно разсчета и взиманія акциза съ пейсаховой водки, выдѣлываемой изъ патоки, соблюдаются всѣ правила, установленныя по сему предмету относительно вина и спирта. Что же касается до пейсаховой водки, выдѣлываемой изъ медовой пѣны и восковой воды, то акцизъ взимается по дѣйствительному выходу водки изъ употребленныхъ матеріаловъ въ томъ случаѣ, если таковой выходъ будетъ не менѣе нормы, установленной въ ст. 207-й; въ противномъ же случаѣ, по сей послѣдней нормѣ.

Ст. 207. Норма назначается въ 25° безводнаго спирта изъ каждыхъ 10-ти ведеръ медовыхъ остатковъ и восковой воды, употребляемыхъ для выдѣлки пейсаховой водки.

Ст. 208. Акцизъ вносится заводчикомъ по мѣрѣ выкурки таковой водки, при чемъ наблюдается, чтобы весь причитающійся акцизъ за водку, выкуренную въ теченіи истекшаго мѣсяца, былъ уплаченъ сполна въ уѣздное казначейство, не далѣе какъ въ теченіи первыхъ трехъ дней наступившаго мѣсяца.

Ст. 209. Не дозволяется выпускать пейсаховой водки изъ заводскаго подвала впродъ до оплаты ея акцизомъ.

Ст. 210. Въ случаѣ неплатежа акциза или тайнаго выпуска пейсаховой водки съ завода, установленныя для винокуренныхъ заводчиковъ правила примѣняются и къ заводамъ, выдѣлывающимъ пейсаховую водку.

ГЛАВА III.

Объ акцизѣ съ пиво-и медоваренія.

Ст. 211. Акцизъ съ пивоваренія взимается:

1) по совокупной емкости (въ ведрахъ) заводской посуды, именно, заторныхъ чановъ и котловъ, употребляемыхъ для каждаго отдѣльнаго затора и 2) сообразно сорту выварываемаго пива.

Ст. 212. Акцизъ съ медоваренія взимается по вмѣстимости медоваренныхъ котловъ, за каждый день дѣйствія завода.

Ст. 213. Акцизъ назначается съ ведра емкости пивоваренной посуды за каждый заторъ на заводѣ, устроенномъ для производства высшихъ сортовъ пива, по восьми копѣекъ, а на заводѣ, устроенномъ для производства обыкновеннаго пива, — по пяти копѣекъ; съ медоваренія же — по сорока восьми копѣекъ; съ каждаго ведра емкости медовареннаго котла за каждый день дѣйствія завода.

Ст. 214. Акцизъ съ каждаго пиво-и медовареннаго завода вносится заводчикомъ въ уѣздное казначейство въ слѣдующемъ порядкѣ: а) съ завода, находящагося въ городѣ, гдѣ есть уѣздное казначейство, акцизъ вносится два раза въ мѣсяцъ, въ томъ коли-

ROZDZIAŁ II.

O akcyzie od wódki pęjsachowej.

Art. 205. Akcyza od wódki pęjsachowej, wyrobionej tak z melassy jako téż z szumowin miodowych i wody woskowej, ustanawia się po obliczeniu zawartego w téjże wódce bezwodnego spirytusu w téj samej wysokości, jak od zwyczajnej wódki lub spirytusu.

Art. 206. Obliczenie i pobór akcyzy od wódki pęjsachowej wyrobionej z melassy, dopełnia się według prawideł ustanowionych w tym przedmiocie dla wyrobu zwyczajnej wódki i spirytusu. Co się zaś tyczy wódki pęjsachowej wyrobionej z szumowin miodowych i wody woskowej, akcyza ustanawiać i pobierać się ma od rzeczywistej wydajności téjże wódki z użytych materiałów w takim razie, jeżeli takowa wydajność nie będzie mniejszą od normalnej w art. 207 ustanowionej; w przeciwnym zaś razie, pobiera się według téjże normy.

Art. 207. Norma wydajności ustanawia się po 25° bezwodnego spirytusu z każdych 10 wiader miodowych остатковъ i wody woskowej, użytych na wyrób wódki pęjsachowej.

Art. 208. Akcyza opłacaną być winna w miarę wyrobu téjże wódki, przyczém przestrzegać należy, aby całkowita należność przypadająca od wódki wyrobionej w ciągu ubiegłego miesiąca, wniesioną była w zupełności do Kassy Powiatowej nie później, jak w ciągu pierwszych 3-ch dni następnego miesiąca.

Art. 209. Wódka pęjsachowa nie może być wydawaną z fabrycznego składu przed opłaceniem od nię akcyzy.

Art. 210. W razie nieopłacenia akcyzy albo pokryjomego wydania wódki z zakładu, przepisy wydane w téj mierze dla posiadaczy zwyczajnych gorzelni, stosują się i do wyrabiających wódkę pęjsachową.

ROZDZIAŁ III.

O akcyzie od wyrobu piwa i miodu.

Art. 211. Akcyza od wyrobu piwa pobiera się:

1) od łącznej objętości (na wiadra) naczyń zakładów, a w szczególności kadzi zacierныхъ i kotłów użytych do każdego oddzielnego zacieru, 2) i według gatunku wyrobionego piwa.

Art. 212. Akcyza od wyrobu miodu pobiera się w stosunku objętości kotłów do gotowania miodu służących, za każdy dzień czynnego stanu zakładu.

Art. 213. Podatek ustanawia się od każdego wiadra objętości browarnych naczyń, za każdy zacier w browarze, urządzonym do wyrobu piwa wyższych gatunków, po kop. ośm, a w browarze urządzonym do wyrobu piwa zwyczajnego, po kop. pięć; od wyrobu zaś miodu po kop. czterdzieści ośm z każdego wiadra objętości kotła, za każdy dzień czynnego stanu zakładu.

Art. 214. Posiadacze browarów piwnych i fabryk miodu, opłacają akcyzę ze swych zakładów do Kassy Powiatowej w sposobie następującym: a) z zakładu położonego w mieście, w którym znajduje się Kassa Powiatowa, opłata akcyzy dopełnia się dwa razy w miesiąc,

чествъ, которое будетъ причитаться за производство на заводѣ въ теченіе первой и второй половины календарнаго мѣсяца; таковой акцизъ долженъ быть уплаченъ не далѣе какъ въ первые три дня послѣ 15-го и послѣдняго чиселъ каждаго мѣсяца и б) съ заводовъ находящихся во всѣхъ прочихъ мѣстностяхъ, акцизъ вносится по истеченіи каждаго мѣсяца, не далѣе какъ въ первые семь дней слѣдующаго мѣсяца, въ томъ количествѣ, которое будетъ причитаться за производство на заводѣ въ теченіи истекшаго мѣсяца.

Ст. 215. Выданныя квитанціи уѣзднаго казначейства въ уплатѣ акциза должны быть сохраняемы въ теченіи года, на заводѣ и предъявляемы акцизному чиновнику по первому требованію.

Ст. 216. Въ случаѣ неуплаты акциза въ положенный срокъ, правила, постановленныя въ этомъ отношеніи для винокуренныхъ заводчиковъ, распространяются на пиво-и медоваренныхъ заводчиковъ и притомъ, впредь до окончательной уплаты недоимки, дальнѣйшее производство пиво-и медоваренія не допускается и заводская посуда опечатывается (ст. 198 и 199).

ГЛАВА IV.

О выпускѣ вина и спирта изъ заводскаго подвала безъ платежа акциза и о возвращеніи акциза.

Ст. 217. Вино и спиртъ, отправляемые за границу, не подлежатъ платежу акциза, при выпускѣ изъ заводскихъ подваловъ или оптовыхъ складовъ; но на время перевозки акцизъ обезпечивается залогами въ полной суммѣ: рубль за рубль.

Ст. 218. При отправленіи за границу вина и спирта, оплаченныхъ акцизомъ, а также водокъ, лака, политуры и другихъ издѣлій изъ оплаченныхъ акцизомъ вина и спирта, акцизъ возвращается изъ казны отправителямъ питей и издѣлій.

Ст. 219. Вино и спиртъ, а также издѣлія изъ оныхъ, назначаемые для отправки за границу, свидѣтельствуются въ таможеннѣ таможеннымъ чиновникомъ, должностнымъ лицомъ акцизнаго управленія и чиновникомъ отъ мѣстной полиціи. Таковое освѣдѣтельство должно состоять въ опредѣленіи количества и крѣпости отправляемыхъ за границу напитковъ и издѣлій, о чемъ составляется, за подписомъ означенныхъ лицъ, актъ, копія съ котораго выдается отправителю. На основаніи сей копіи, порядкомъ, который для сего имѣетъ быть установленъ особо министерствомъ финансовъ, возвращается отправителю изъ казначейства или уплаченный акцизъ за вино и спиртъ и издѣлія изъ оныхъ, или залоги, обезпечивавшіе причитающійся акцизъ за вино и спиртъ, во время ихъ перевозки.

Примѣчаніе. Крѣпость водокъ сладкихъ, а равно лака и политуры опредѣляется посредствомъ перегонки вынутыхъ пробъ изъ бочекъ или изъ бутылокъ, если издѣлія отправляются разлитыми въ посудѣ.

въ такой количествѣ, яка przypadać będzie за фабрикацѣю въ первой и второй половинѣ календарнаго мѣсяца; оплата та должна быть уплачена не позднѣе какъ въ первыхъ трехъ дняхъ по 15-м и по послѣднемъ дню каждаго мѣсяца; б) зъ закладовъ положенныхъ во всѣхъ прочихъ мѣстностяхъ, оплата акциза доплатнаго быть должна по истеченіи каждаго мѣсяца, не позднѣе какъ въ первыхъ семи дняхъ слѣдующаго мѣсяца, въ такой количествѣ, яка przypadać będzie за фабрикацѣю въ закладѣ въ ciągu ubiegłego miesiąca.

Art. 215. Kwity z opłaconej akcyzy wydane przez Kasę Powiatową, powinny być w ciągu roku zachowywane w zakładzie i okazywane Urzędnikowi akcyznemu na każde żądanie.

Art. 216. W razie nieopłacenia akcyzy w terminie oznaczonym, odnosząc się do posiadaczy browarów piwnych i fabryk miodu te same przepisy, jakie pod tym względem wydane zostały dla posiadaczy gorzelni, a nadto do czasu zapłacenia całkowitej należności, dalsza fabrykacja piwa i miodu wzbroniona być winna, a naczynia w zakładzie opieczutowane być mają (art. 198 i 199).

ROZDZIAŁ IV.

O wydawaniu wódki i spirytusu ze składu gorzelnianego bez opłaty akcyzy, tudzież o zwrocie téjże.

Art. 217. Wódka i spirytus wyprowadzane za granicę, nie ulegają opłacie akcyzy przy wydawaniu ich ze składów gorzelnianych lub hurtowych; lecz na czas przewózki, akcyza zabezpieczoną być winna przez wystawienie kaucyi wyrównywującej całkowitej summy akcyzy, czyli rubel za rubel.

Art. 218. Od wódki i spirytusu, od których akcyza została już opłaconą, tudzież od wódek, lakieru, politory i innych wyrobów przygotowanych z wódki i spirytusu opodatkowanych, po wyprowadzeniu ich za granicę, akcyza zwraca się ze Skarbu wyprowadzającym téż trunki i wyroby.

Art. 219. Wódka, spirytus i wyroby z nich przeznaczone do wyprowadzenia za granicę, powinny być poświadczone na Komorze przez Urzędnika celnego, oraz Urzędnika z Zarządu dochodu z akcyzy i Urzędnika miejscowej policji. Poświadczenie to polegać powinno na sprawdzeniu ilości i mocy wysłanych za granicę trunków i wyrobów; przy sprawdzeniu tém sporządza się protokół przez osoby wyżej wymienione podpisany, którego kopję doręcza się wyprowadzającemu. Na podstawie téj kopji, porządkiem jaki będzie przepisany przez Ministerstwo Finansów, albo zwraca się podatek opłacony od wódki, spirytusu i wyrobów z nich, albo zwalnia się kaucya zabezpieczająca podatek od wódki i spirytusu na czas przewózki.

Uwaga. Tegość słodkich wódek, oraz lakieru i politory dochodzi się za pomocą dystylacji próbek wziętych z beczek lub butelek, według tego, w czém te wyroby będą wywożone.

Ст. 220. Спиртъ, употребляемый для выдѣлки освѣтительной жидкости или другаго технического производства, можетъ быть отпускаемъ изъ заводскихъ подваловъ или оптовыхъ складовъ, безъ оплаты акцизомъ, когда таковой спиртъ въ присутствіи должностнаго лица акцизнаго управленія будетъ измѣрять и сдѣланъ посредствомъ примѣси на тѣхъ же основаніяхъ, какъ это принято въ Имперіи, негоднымъ для питья. Въ семъ случаѣ составляется акцизнымъ чиновникомъ актъ о количествѣ и крѣпости испорченнаго спирта и передается винокуренному заводчику или содержателю оптоваго склада, для которыхъ такой актъ замѣняетъ квитанцію въ уплатѣ акциза.

ГЛАВА V.

О разсрочкахъ въ платежъ акциза за вино, отпускаемое изъ заводскихъ подваловъ и оптовыхъ складовъ.

Ст. 221. Акцизъ уплачивается по мѣрѣ продажи вина. Впрочемъ, заводчику предоставляется право отпускать изъ заводскаго подвала въ продажу, вино и спиртъ, съ полученіемъ отъ покупателей слѣдующаго за оныя въ казну акциза, но съ тѣмъ, чтобы у заводчика никогда не оставалось невнесенной въ мѣстное уѣздное казначейство акцизной суммы, болѣе слѣдующихъ размѣровъ: 300 руб. по заводу, на которомъ общая емкость квасильной посуды не превышаетъ 500 ведеръ; 600 руб. по заводу, на которомъ общая емкость квасильной посуды не превышаетъ 1,000 ведеръ; 1,000 руб. по заводу, на которомъ общая емкость квасильной посуды превышаетъ 1,000 ведеръ.

Ст. 222. Заводчику вѣщается въ обязанность, въ теченіе первыхъ семи дней каждаго календарнаго мѣсяца, вносить въ мѣстное уѣздное казначейство сполна акцизъ за все нормальное вино, имъ проданное въ теченіи истекшаго мѣсяца, хотя бы причитающаяся акцизная сумма и не доходила до размѣровъ, означенныхъ въ предъидущей статьѣ.

Ст. 223. При отправкѣ вина или спирта изъ заводскаго подвала въ оптовые склады, отсрочки во взносѣ акциза допускаются подъ залогъ, предварительно представленные хозяиномъ оптоваго склада, или заводчикомъ.

Ст. 224. Залоги должны обезпечивать отсрочиваемую акцизную сумму въ полномъ размѣрѣ, т. е. рубль за рубль; но по доставленіи вина въ тѣ склады, которые находятся въ тѣхъ же мѣстностяхъ, гдѣ надзиратель имѣетъ жительство, размѣръ залоговъ, имѣющихъ обезпечивать отсрочиваемую акцизную сумму, назначается въ половину оной.

Ст. 225. Хозяину оптоваго склада, воспользовавшемуся отсрочкою акциза, предоставляется право отпускать изъ склада въ продажу вино съ полученіемъ отъ покупателей слѣдующаго за оное въ казну акциза, но съ тѣмъ, чтобы у хозяина склада никогда не оставалось невнесенной въ мѣстное уѣздное казначейство акцизной суммы болѣе 300 руб. сер., и чтобы, въ теченіи первыхъ трехъ дней каждаго календарнаго мѣсяца, онъ непременно вносилъ сполна акцизъ за все вино, имъ проданное въ теченіе истекшаго мѣсяца, хотя бы собранная акцизная сумма и не доходила до вышеозначеннаго размѣра.

Art. 220. Spirytus używany do wyrobu płynu oświetlającego, lub do innej technicznej fabrykacji, wydany być może ze składów gorzelnianych i hurtowych bez opłaty akcyzy, skoro spirytus takowy w obecności Urzędnika Zarządu Akcyznego będzie wymierzonym i za pomocą odpowiedniego przymieszania, zrobionym do picia niezdatnym, podług tego, jak to jest przyjęte w Cesarstwie. W tym wypadku, Urzędnik akcyzny sporządza protokół wykazujący ilość i moc zepsutego spirytusu i doręcza go posiadaczowi gorzelni lub utrzymującemu skład hurtowy, dla których protokół ten zastąpi kwit z opłaconego podatku.

ROZDZIAŁ V.

O zawieszeniu w opłacie akcyzy od wódki, wydawaney ze składów gorzelnianych i hurtowych.

Art. 221. Akcyza opłaca się w miarę sprzedaży wódki; wszelako dozwala się producentowi wydawać ze składu gorzelnianego na sprzedaż spirytus i wódkę, z pobraniem od kupujących przypadającej za takowe dla Skarbu akcyzy, lecz z zastrzeżeniem, ażeby przy produkcie nigdy nie pozostawało nieuiszczonej do Kassy Powiatowej summy akcyznej więcej nad rs. 300 z gorzelni, w której ogólna objętość kadzi fermentacyjnych nie przenosi 500 wiader; rs. 600 z gorzelni, w której ogólna objętość tychże kadzi nie przewyższa 1,000 wiader; rs. 1,000, z gorzelni w której ogólna objętość kadzi fermentacyjnych przewyższa 1,000 wiader.

Art. 222. W ciągu pierwszych siedmiu dni każdego kalendarzowego miesiąca, producent obowiązany jest wnieść do właściwej Kassy Powiatowej całkowitą akcyzę od wódki z normalnego wyrobu w ubiegłym miesiącu sprzedanej, chociażby przypadająca należność była mniejszą od ilości oznaczonych w poprzednim artykule.

Art. 223. Przeprowadzenie wódki lub spirytusu ze składów gorzelnianych do składów hurtowych, z zawieszeniem opłaty akcyzy, dozwala się nieinaczaj jak za kaucyą przez posiadacza składu hurtowego, lub przez samego producenta poprzednio wystawioną.

Art. 224. Kaucye powinny zabezpieczać zawieszoną w opłacie akcyzę w pełnej summie, czyli rubel za rubel; lecz po dostawieniu wódki do składu położonego w miejscu, gdzie zamieszkuje Nadzorca, wysokość kaucyi ubezpieczającej zawieszoną w opłacie akcyzę zmniejsza się do połowy zawieszonej w opłacie summy.

Art. 225. Składnikowi hurtowemu korzystającemu z zawieszenia w opłacie akcyzy, dozwala się również wydawać ze składu na sprzedaż wódkę z pobraniem od kupujących należnej za nią do Skarbu akcyzy, pod warunkiem jednakże, aby przy tymże składniku nigdy niepozostawało niewniesionej do miejscowej Kassy Powiatowej akcyznej summy więcej nad rs. 300, oraz aby w ciągu pierwszych trzech dni każdego kalendarzowego miesiąca wniesioną była przezeń do Kassy Powiatowej całkowita należność od wódki w ciągu ubiegłego miesiąca sprzedanej, chociażby zebrana summa akcyzna nie dochodziła powyższego stosunku.

Ст. 226. Хозяин оптового склада отвечает за вѣрный взносъ акциза по своему складу не одними залогами, но и прочимъ своимъ имуществомъ.

Ст. 227. Лицамъ, оказавшимся неисправными во взносѣ акциза, вновь льгота не допускается.

Ст. 228. Залоги, подлежащіе къ приему въ обеспечение акцизной суммы, опредѣляются особымъ положеніемъ, которое, по представленію министра финансовъ, утверждается Высочайшею властію.

Ст. 229. Залогъ вносится, по желанію залогодателя, въ одно изъ губернскихъ правленій или уѣздныхъ казначействъ, которыя, по приемъ залога, выдаютъ залогодателю особо установленныя для того свидѣтельства.

Ст. 230. Хозяинъ перевозимаго вина обязанъ увѣдомить мѣстнаго надзирателя о прибытіи въ склады вина и спирта, которые поступаютъ съ того времени подъ надзоръ акцизнаго управленія.

Ст. 231. Не воспрещается хозяину перевозимаго вина и спирта продавать оные въ пути частью или всею партією; но въ такомъ случаѣ онъ обязанъ, по продажѣ, не далѣе какъ черезъ 15-ть дней, внести причитающіеся акцизы въ ближайшее уѣздное казначейство.

Ст. 232. Въ случаѣ неявки или гибели вина въ пути, хозяинъ отвѣчаетъ за акцизы, слѣдующіе за оное.

Ст. 233. Владелецъ склада обязанъ окончательно внести отсрочиваемый акцизъ не позже 18-ти мѣсяцевъ со дня открытія ему кредита.

Ст. 234. Залоги освобождаются по мѣрѣ оплаты акциза.

Ст. 235. На сихъ главныхъ основаніяхъ предоставляется министерству финансовъ составить подробную инструкцію губернскимъ правленіямъ и уѣзднымъ казначействамъ, а также — и акцизнымъ управленіямъ: первымъ двумъ касательно принятія, храненія, возвращенія залоговъ и выдачи свидѣтельствъ, а послѣднимъ, относительно принятія и возвращенія свидѣтельствъ и надзора за виномъ, во время храненія его въ складахъ.

РАЗДѢЛЪ ЧЕТВЕРТЫЙ.

О приготовленіи питья и издѣлій изъ вина и спирта, оплаченныхъ акцизомъ.

Ст. 236. Напитки всякихъ родовъ (водка, ромъ, коньякъ, аракъ, ликеры, наливки и т. п.) должны быть приготовляемы не иначе, какъ изъ оплаченныхъ акцизомъ вина и спирта, и не подвергаются платежу вторичнаго акциза.

Ст. 237. Равнымъ образомъ, не подвергаются вновь платежу акциза издѣлія изъ оплаченнаго акцизомъ спирта, какъ то: лакъ, политура, одеколонъ, духи и проч.

Ст. 238. Изъ оплаченнаго акцизомъ вина дозволяется домашнее приготовленіе водокъ и наливокъ не на продажу, а для собственнаго употребленія.

Art. 226. Składnik hurtowy odpowiedzialnym jest za regularną opłatę akcyzy od wódki z jego składu, nie tylko z kaucyi, lecz z całego swego majątku.

Art. 227. Osoby dopuszczające się nieregularnej opłaty akcyzy, nie będą miały udzielonego na nowo kredytu.

Art. 228. Kaucye mogące być przyjmowanymi na ubezpieczenie należności akcyzynych, określone będą w oddzielnych przepisach, na przedstawienie Ministerstwa Finansów Najwyżej zatwierdzonych.

Art. 229. Wystawiający kaucyę, składa takąową według własnego uznania w jednym z Rządów Gubernialnych, albo w którejbądź Kassie Powiatowej i w dowód przyjęcia kaucyi otrzymuje przepisane na to świadectwo.

Art. 230. Właściciel przewożonej wódki obowiązany jest uwiadomić miejscowego Nadzorcę o przybyciu do składu wódki lub spirytusu, które odtąd przechodzą pod nadzór Zarządu Akcyznego.

Art. 231. Przewożona ze składu gorzelnego do hurtowego wódka lub spirytus, mogą być sprzedawane w drodze częściowo, albo całą partią, lecz w takim razie akcyza przypadająca od sprzedanej w ten sposób wódki powinna być wniesiona w ciągu najdalej dni 15-tu do najbliższej Kassy Powiatowej.

Art. 232. W razie niezameldowania, albo zniszczenia wódki w drodze, właściciel odpowiada za przypadającą od téjże wódki akcyzę.

Art. 233. Właściciel składu obowiązany jest ostatecznie uiścić zawieszoną w opłacie akcyzę z upływem najdalej 18 miesięcy, licząc od dnia udzielonego kredytu.

Art. 234. Kaucye zwalniają się w miarę opłaty akcyzy.

Art. 235. Na tych głównych zasadach Ministerstwo Finansów przepisze szczegółową instrukcyę dla Rządów Gubernialnych, Kass Powiatowych i dla Zarządów Akcyzynych, dla pierwszych dwóch: o przyjmowaniu, zachowywaniu i zwrocie kaucyi, oraz o wydawaniu świadectw, a dla ostatnich, względem przyjmowania, zachowywania i zwrotu świadectw, tudzież nadzoru nad wódką w czasie znajdowania się jej w składzie hurtowym.

DZIAŁ CZWARTY.

O fabrykacji trunków i innych wyrobów z wódki i spirytusu już opodatkowanych.

Art. 236. Trunki wszelkiego rodzaju (wódki słodkie, koniak, arak, likiery, nalewki i t. p.) powinny być wyrabiane nie inaczej, jak z opodatkowanych już wódki lub spirytusu, i nie ulegają powtórnej opłacie akcyzy.

Art. 237. Podobnie nie ulegają powtórnej opłacie akcyzy wyroby ze spirytusu już opodatkowanego, jako to: lakier, politura, woda kolońska, perfumy i t. p.

Art. 238. Z wódki, od której akcyza została już opłaconą, dozwala się przysposabiać wódki słodkie i naliwki na domową potrzebę a nie na sprzedaż.

Ст. 239. На заводахъ, выдѣлывающихъ напитки и издѣлія изъ оплаченныхъ акцизомъ спирта и вина, дозволяется имѣть только перегонные кубы, заторныхъ же и квасильныхъ чановъ имѣть на оныхъ не дозволяется.

Ст. 240. Вино и спиртъ, приобретаемые для выдѣлки напитковъ и издѣлій, а равно и сія послѣдніе должны храниться въ подвалахъ или иныхъ помѣщеніяхъ, принадлежащихъ исключительно къ тѣмъ заводамъ, гдѣ таковыя напитки и издѣлія готовятся.

Ст. 241. На заводахъ, готовящихъ разныя воды, лакъ, политуру и другія издѣлія изъ вина и спирта, должны сохраняться въ теченіи года, въ чѣлости, установленныя свидѣтельства, выданныя изъ заводскихъ подваловъ и оптовыхъ складовъ при отпускѣ спирта и вина на вышеозначенные заводы.

Ст. 242. На упомянутыхъ въ предыдущей статьѣ заводахъ, напитки и издѣлія изъ спирта и вина дозволяется готовить всякой крѣпости и качества, соотвѣтственно требованію покупателей.

Ст. 243. Всѣ заводы, о которыхъ упоминается въ статьѣ 241, должны приобрести, порядкомъ, указаннымъ для винокуренныхъ заводовъ, шнуровыя книги, въ которыя вносятся: а) количество и крѣпость приобретаемаго по свидѣтельствамъ спирта или вина; б) количество произведенныхъ продуктовъ, и в) отпуски оныхъ.

РАЗДѢЛЪ ПЯТЫЙ.

О патентномъ сборѣ съ заводовъ, выдѣлывающихъ напитки и съ заведеній для продажи питей

ГЛАВА I.

О патентномъ сборѣ съ заводовъ для выдѣлки напитковъ и разныхъ издѣлій изъ вина и съ заведеній для продажи питей.

Ст. 244. Съ заводовъ, выдѣлывающихъ напитки, подлежащихъ оплатѣ акцизомъ, и издѣлія изъ спирта или вина, а равно съ заведеній, изъ которыхъ производится продажа питей (за исключеніемъ заводскихъ подваловъ), взимается патентный сборъ. Сборъ сей получается казною съ содержателей заведеній, которые обязаны брать ежегодно патенты на установленной для сего бумагѣ.

Примѣчаніе. Размѣръ патентнаго сбора означенъ въ росписаніи, приложенномъ къ сему Уставу.

Ст. 245. Безъ взятія установленныхъ патентовъ, нивыдѣлка питей, подлежащихъ акцизу, и издѣлій изъ вина и спирта, оплаченныхъ акцизомъ, ни продажа питей—не дозволяется.

Ст. 246. Зароды для выдѣлки напитковъ, подлежащихъ акцизу, и издѣлій изъ вина и спирта, оплаченныхъ акцизомъ, облагаемые патентнымъ сборомъ суть:

- 1) винокуренные заводы;
- 2) заводы, выдѣлывающіе разнаго рода водки изъ оплаченныхъ уже акцизомъ вина и спирта, а также заводы, выдѣлывающіе пейсаховыя водки;

Art. 239. W zakładach fabrykujących trunki i wyroby z opodatkowanego już spirytusu i wódki znajdować się mogą tylko alembiki, czyli aparaty dystylacyjne, kadzi zaś zaciernych i fermentacyjnych mieć w nich nie wolno.

Art. 240. Wódka i spirytus przez też zakłady nabywane do fabrykacji trunków i innych wyrobów, jak równie też trunki i wyroby powinny znajdować się w składach lub innych pomieszczeniach, należących wyłączenie do tych zakładów, gdzie trunki takowe i wyroby fabrykują się.

Art. 241. W zakładach fabrykujących różne wódki, lakier, politure i inne wyroby spirytusowe, znajdować się powinny przez ciąg roku w całości świadectwa, wydane ze składów, gorzelnianych albo hurtowych na wzięte do rzeczonych zakładów wódkę lub spirytus.

Art. 242. W zakładach wymienionych w poprzedzającym artykule, dozwala się ich posiadaczom przygotowywać wyroby ze spirytusu i wódki wszelkiej mocy i gatunku, według żądania kupujących.

Art. 243. Wymienione w artykule 241 zakłady, w ten sam sposób jak wskazano co do gorzelnii, zaopatrzyć się winny w księgi sznurowe, do których zapisywać należy: a) ilość i moc spirytusu lub wódki nabytych za świadectwami, b) ilość otrzymanych fabrykatów i c) rozchód onych.

DZIAŁ PIĄTY.

O opłacie za patenta z zakładów do wyrobów i sprzedaży trunków.

ROZDZIAŁ I.

O opłacie za patenta z zakładów wyrabiających trunki i inne wyroby spirytusowe, oraz z zakładów służących do sprzedaży trunków.

Art. 244. Opłata patentowa pobiera się z zakładów wyrabiających trunki ulegające opłacie akcyzy, oraz wyroby z wódki i spirytusu, tudzież z zakładów służących do sprzedaży trunków (z wyłączeniem składów przy zakładach też trunki wyrabiających). Opłatę takową Skarb pobiera od posiadaczy zakładów, którzy obowiązani są wykupować patenta corocznie, na ustanowionym do tego druku.

Uwaga. Stopa opłaty patentowej, oznaczona jest w taryfie do niniejszej Ustawy załączonej.

Art. 245. Bez wykupienia ustanowionych patentów, ani wyrób trunków ulegających opłacie akcyzy, ani fabrykacja wyrobów z wódki i spirytusu, od których akcyza opłaconą została, ani wreszcie sprzedaż trunków, nie może być wykonywana.

Art. 246. Zakładami służącymi do wyrobu trunków ulegających opłacie akcyzy, oraz do fabrykacji wyrobów z wódki i spirytusu już opodatkowanych, które opatrzone być powinny w patenta, są:

- 1) gorzelnie;
- 2) zakłady wyrabiające różnego rodzaju wódki ze spirytusu i wódki od których akcyza opłaconą już została, oraz zakłady wyrabiające wódkę пейсахową;

- 3) заводы пивоваренные и медоваренные;
- 4) заводы для выдѣлки освѣтительной жидкости;
- 5) заводы для приготовления лака, политуры, одеколона и духовъ.

Ст. 247. Заведенія, назначенныя для продажи напитковъ, облагаемыя патентнымъ сборомъ суть:

- 1) оптовые склады вина и спирта, (за исключеніемъ складовъ собственно при заводахъ);
- 2) шинки и корчмы;
- 3) заѣзжіе или постоянные дворы;
- 4) трактирные заведенія, т. е. гостиницы, трактиры, кофейни, кондиторскія, и т. п.;
- 5) ренсковые погреба;
- 6) портерные и пивные шинки;
- 7) буфеты на станціяхъ желѣзныхъ дорогъ, на пароходахъ, при клубахъ, театрахъ, купальняхъ, баняхъ и загородныхъ гуляньяхъ.

Ст. 248. Патенты выдаются на каждый заводъ и на каждое заведеніе порознь и должны быть прибиты на видномъ мѣстѣ въ тѣхъ самыхъ заводахъ и заведеніяхъ, на которые они выданы.

Ст. 249. Патенты выдаются изъ уѣзднаго казначейства за установленную плату, по доставленіи лицомъ, желающимъ получить патентъ, удостовѣренія отъ мѣстнаго надзирателя акцизнаго сбора въ томъ, что имѣетъ надлежащее право на полученіе патента. Патенты выдаются на печатныхъ бланкахъ, кои вырѣзываются изъ шпуровыхъ книгъ, препровождаемыхъ на сей предметъ изъ центрального управленія въ каждое казначейство.

Ст. 250. Патенты выдаются: а) на винокуренные заводы на весь періодъ винокурения (сидку); б) на прочіе заводы, поименованныя въ пунктахъ 2, 3, 4 и 5 ст. 246, въ Маѣ и Іюні мѣсяцахъ, всегда на годъ, считая сей послѣдній съ 19 Іюня (1 Іюля) одного года по то же число другого; в) на всѣ заведенія, поименованныя въ ст. 247, патенты могутъ быть выдаваемы или годовые или полугодовые, смотря по желанію торговцевъ, съ уплатою опредѣленнаго патентнаго сбора впередъ или за годъ, считая сей послѣдній съ 19 Іюня (1 Іюля), или впередъ за полугодіе съ 19 Іюня (1 Іюля) по 20 Декабря (1 Января) и съ 20 Декабря (1 Января) по 19 Іюня (1 Іюля).

Примѣчаніе 1. На заведенія съ раздробительною продажей питей въ городахъ первыхъ трехъ разрядовъ, патенты могутъ быть выдаваемы и на три мѣсяца, съ уплатою впередъ за четверть года, считая съ 19 Іюня (1 Іюля), 19 Сентября (1 Октября), 20 Декабря (1 Января) и 20 Марта (1 Апрѣля). Впрочемъ выдача патентовъ на четверть года допускается только временно въ теченіи перваго года со дня введенія сего Устава.

Примѣчаніе 2. На всѣ заводы и заведенія патенты могутъ быть выдаваемы во всякое время въ теченіе года, смотря по надобности, но таковыя патенты имѣютъ силу только въ теченіе

- 3) browary piwne i fabryki miodu;
- 4) zakłady wyrabiające płyn oświetlający;
- 5) zakłady wyrabiające lakiery, politurę, wodę kolońską i perfumy.

Art. 247. Zakładami służącymi do sprzedaży trunków, dla których patenta wykupywane być powinny, są:

- 1) hurtowe składy wódki i spirytusu (z wyłączeniem składów przy samych zakładach);
- 2) szynki i karczmy;
- 3) zajezdne domy i oberże;
- 4) zakłady traktyernicze: to jest: hotele, traktyernie, kawiarnie, cukiernie i t. p.;
- 5) handle winne;
- 6) szynki piwne i porterowe;
- 7) bufety na stacyach dróg żelaznych i statkach parowych, przy resursach, teatrach, kąpielach i łaźniach, oraz w miejscach służących do zamięjskich spacerów.

Art. 248. Patenta wykupywane być powinny oddzielnie na każdy z powyższych zakładów i mają być przybite w miejscu widoczném w tych samych zakładach, dla których zostały wydane.

Art. 249. Patenta wydawać się mają przez Kassy Powiatowe, za pobraniem ustanowionej opłaty i po przedstawieniu przez osobę żądającą patentu, poświadczenia otrzymanego od Nadzorca akcyznego, że patent pozyskać ma prawo. Patenta wydają się na drukowanych blankietach, wyciętych z ksiąg sznurowych, przesyłanych w tym celu do Kass Powiatowych przez Zarząd Centralny.

Art. 250. Patenta udzielane będą: а) dla gorzelni na cały okres roczny fabrakacy; б) dla innych zakładów pod punktami 2, 3, 4 i 5 w art. 246 wyszczególnionych, w miesiącach Maju i Czerwcu, zawsze na cały rok, licząc takowy od 19 Czerwca (1 Lipca) jednego do téjże daty następnego roku; в) dla wszystkich zakładów wyszczególnionych w art. 247, patenta mogą być udzielane roczne albo półroczne, stosownie do żądania handlujących za oznaczoną opłatą patentową z góry, albo na cały rok, licząc takową od 19 Czerwca (1 Lipca), albo z góry za półroczcie, licząc od 19 Czerwca (1 Lipca), do 20 Grudnia (1 Stycznia) i od 20 Grudnia (1 Stycznia), do 19 Czerwca (1 Lipca).

Uwaga I. Dla zakładów do cząstkowej sprzedaży trunków w miastach pierwszych trzech rzędów, patenta mogą być wydawane i na trzy miesiące, za opłatą kwartalną z góry, licząc od dnia 19 Czerwca (1 Lipca), 19 Września (1 Października), 20 Grudnia (1 Stycznia) i 20 Marca (1 Kwietnia). Zresztą wydawanie patentów na kwartał dozwala się tylko czasowo, w ciągu pierwszego roku, od dnia wprowadzenia w wykonanie téj Ustawy.

Uwaga II. Na wszystkie powyższe zakłady, tak do fabrykacy jako téż do sprzedaży służące, patenta mogą być wydawane w każdym czasie w ciągu roku, według zachodzącej potrzeby, wszelako takie pa-

вышеозначенныхъ сроковъ; плата же взимается за полный срокъ, т. е. за годъ, за половину года или за четверть года.

Ст. 251. Желающій получить патентъ на питейную продажу обязанъ подать или прислать надзирателю акцизнаго сбора объявленіе, съ означеніемъ въ ономъ уѣзда, города, мѣстечка или деревни, или вообще мѣста, гдѣ заведеніе открыто будетъ, а равно и рода каждаго заведенія. При объявленіи должно быть каждый разъ представлено свидѣтельство, удостоверяющее о личности желающаго производить питейную торговлю и, сверхъ того, если торговля питеями открывається въ мѣстностяхъ, гдѣ, по праву пропинаціи, исключительное право на продажу напитковъ принадлежитъ или казѣ, или особымъ учрежденіямъ, или частнымъ лицамъ, то должно быть представлено разрѣшеніе подлежащаго вѣдомства или лица на торговлю питеями. Упомянутыя свидѣтельства о личности и разрѣшенія должны быть, по минованіи надобности, возвращаемы просителю.

РАЗДѢЛЪ ШЕСТОЙ.

О торговлѣ напитками.

ГЛАВА I.

Положенія общія.

Ст. 252. Оптовая и раздробительная продажа питей составляетъ предметъ свободной торговли, съ соблюденіемъ правилъ сего Устава.

Примѣчаніе. Евреямъ дозволяется производить, на основаніяхъ правилъ сего Устава, оптовую торговлю питеями повсемѣстно и раздробительную въ городахъ и мѣстечкахъ, а изъ деревень только въ тѣхъ, гдѣ живутъ одни евреи; относительно же раздробительной торговли питеями въ прочихъ деревняхъ, остаются въ своей силѣ правила, воспрещающія евреямъ таковую торговлю, впредь до окончательнаго по сему предмету постановленія.

Ст. 253. Продажа напитковъ производится по вольной цѣнѣ, устанавливаемой взаимнымъ соглашеніемъ продавца съ покупателемъ.

Ст. 254. Определенной крѣпости для вина, водки и другихъ питей, получаемыхъ изъ вина и спирта и поступающихъ въ продажу вообще, не устанавливается.

Ст. 255. Напитки должны быть доброкачественные, безъ вредной для здоровья примѣси.

Ст. 256. Продажу питей дозволяется производить изъ заводскихъ подваловъ и, кромѣ того, изъ слѣдующихъ торговыхъ заведеній: оптовыхъ складовъ, гостинницъ, трактировъ, кофейныхъ домовъ, кондиторскихъ заведеній, шинковъ, рейсковыхъ погребовъ, пивныхъ лавокъ, борчмъ, заѣздныхъ или постоянныхъ домовъ, буфетовъ на станціяхъ желѣзныхъ дорогъ, на пароходахъ, при клубахъ, театрахъ, купальняхъ, баняхъ и загородныхъ гуляньяхъ. Кромѣ означенныхъ мѣстъ, продажа питей повсюду запрещается, а равно не дозволяется развозить и разносить питей для продажи по хуторамъ, дорогамъ, полямъ и домамъ.

тента служатъ только до вышѣ означенныхъ terminów, оплата zaś pobiera się za cały okres, t. j. za rok, półrocze, albo za kwartał.

Art. 251. Żądający patentu na sprzedaż trunków, obowiązany jest podać Nadzorca dochodu z akcyzy deklarację i w niej wskazać w jakim powiecie, mieście, miasteczku lub wsi albo w ogóle w jakim miejscu ma prowadzić zakład, oraz jakiego rodzaju. Do takiej deklaracji za każdym razem dołączone być powinno świadectwo udawadniające osobistość pragnącego trudnić się handlem trunków, i nadto, jeżeli handel trunkami ma być prowadzony w miejscowości, w której z prawa propinacji też sprzedaż służy wyłącznie Skarbowi, albo instytucjom, albo też prywatnym osobom, w takim razie przy deklaracji przedstawić należy zezwolenie właściwej Władzy lub osoby na żądany handel trunkami. Świadectwa i zezwolenia o jakich mowa, po ustaniu ich potrzeby, zwracają się podającym.

DZIAŁ SZÓSTY.

O handlu trunkami.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 252. Hurtowa i częstkowa sprzedaż trunków jest przedmiotem wolnego handlu, z zachowaniem jednakże względem nich przepisów niniejszej Ustawy.

Uwaga. Żydom pozwala się na zasadzie przepisów tej Ustawy, wykonywać hurtową sprzedaż trunków wszędzie, a częstkową w miastach i miasteczkach, oraz co do wsi w tych tylko, w których zamieszkują sami żydzi; co się zaś tyczy częstkowej sprzedaży trunków w innych wsiach, utrzymują się w swęj mocy przepisy zabraniające żydom takiej sprzedaży, a to aż do ostatecznego w tym przedmiocie postanowienia.

Art. 253. Sprzedaż trunków odbywa się po dowolnej cenie, zależącej od wzajemnego zgodzenia się sprzedającego z kupującym.

Art. 254. Przy sprzedaży wódki, wódek słodkich i innych trunków z wódki i spirytusu, tęgość czyli moc tychże jest także dowolną.

Art. 255. Trunki powinny być w dobrym gatunku i bez szkodliwych dla zdrowia dodatków.

Art. 256. Sprzedaż trunków może się odbywać w składach przy fabrykach, gdzie były wyrobione, a prócz tego w następujących zakładach: w składach hurtowych, hotelach, restauracjach, traktyerniach, kawiarniach, cukierniach, w szynkach wódczanych, w handlach winnych, w szynkach piwnych, karczmach, zajezdnych domach lub ober-sursach, teatrach, łaźniach, łaźniach i w miejscach zamięjskich spacerów. We wszelkich innych miejscach zabrania się sprzedaży trunków, jak również nie wolno jest roznosić i rozwozić ich dla sprzedaży po folwarkach, drogach, polach i domach.

Ст. 257. Всякое заведение, въ которомъ продаются питья, должно имѣть соотвѣтственную вывѣску.

Ст. 258. Для продажи питей не назначается опредѣленнаго числа мѣстъ.

Ст. 259. Изъ заводскихъ подваловъ и складовъ продажа питей дозволяется только оптомъ.

Ст. 260. Склады для оптовой продажи вина и спирта дозволяется учреждать всѣмъ вообще лицамъ, коимъ предоставлено, по дѣйствующимъ законамъ, право вообще на оптовую торговлю.

Ст. 261. Склады для вина дозволяется учреждать въ городахъ, посадахъ, селеніяхъ и другихъ населенныхъ мѣстахъ, гдѣ не менѣе пяти жилыхъ домовъ, съ соблюденіемъ правилъ относительно безопасности отъ пожара.

Примѣчаніе. Въ мѣстностяхъ, находящихся въ районѣ на 21 версту въ ширину отъ границы Царства, учрежденіе складовъ дозволяется только въ городахъ.

Ст. 262. Въ трактирныхъ и кондиторскихъ заведеніяхъ, открытыхъ установленнымъ для нихъ въ законахъ порядкомъ, дозволяется производить питейную продажу съ тѣми ограниченіями, которые изложены ниже.

Ст. 263. Прочія питейныя заведенія, а именно: шинки, ренсковые погреба, корчмы, заѣзжіе или постоялыя дворы и цѣлые шинки предоставляется содержать всѣмъ лицамъ, имѣющимъ право, по дѣйствующимъ законамъ, на мелочную торговлю съ соблюденіемъ изложеннаго въ примѣчаніи къ ст. 252.

Ст. 264. На открытіе заведеній, упомянутыхъ въ ст. 247, въ мѣстностяхъ, гдѣ право на продажу напитковъ не принадлежитъ кому либо исключительно, не требуется, кромѣ взятія патента, особаго разрѣшенія. Въ прочихъ же мѣстностяхъ открытіе вышеозначенныхъ заведеній разрѣшается: а) въ городахъ, посадахъ и мѣстечкахъ владѣльческихъ—владѣльцами оныхъ; б) въ имѣніяхъ казенныхъ—арендаторами сихъ имѣній или права продажи питей въ сихъ имѣніяхъ, если таковое право отдается въ аренду особо отъ имѣнія, и в) на земляхъ, принадлежащихъ частнымъ владѣльцамъ—владѣльцами сихъ земель.

Ст. 265. Право на продажу питей на земляхъ, приобретенныхъ крестьянами въ собственность въ имѣніяхъ частныхъ, цѣстныхъ и маіоратныхъ, на основаніи Высочайшаго указа 19 Февраля 1864 года, временно принадлежащее казнѣ, отдается въ арендное содержаніе.

Примѣчаніе. Правила, на основаніи которыхъ право продажи питей на упомянутыхъ земляхъ отдается въ арендное содержаніе, излагаются въ особыхъ временныхъ правилахъ, къ сему Уставу приложенныхъ.

Ст. 266. Заведенія для раздробительной продажи питей на крестьянскихъ земляхъ могутъ быть содержимы только лицами, которые, на основаніи особыхъ временныхъ правилъ, къ сему Уставу прилагаемыхъ, возьмутъ въ свое арендное содержаніе право продажи питей на сихъ земляхъ. Владѣльцы отдѣльныхъ усадебъ, (не исключая и тѣхъ, въ которыхъ находятся корчмы), расположенныхъ посреди крестьянскихъ земель или смежно съ ними, не мо-

Art. 257. Każdy zakład, w którym sprzedają się trunki, powinien być oznaczony właściwym sobie szyldem.

Art. 258. Liczba zakładów do sprzedaży trunków nie jest ograniczoną.

Art. 259. Ze składów w ogólności tylko hurtowa sprzedaż trunków jest dozwolona.

Art. 260. Składy hurtowe wódki i spirytusu dozwala się urządzać wszystkim w ogóle osobom, którym według obowiązujących przepisów służy prawo trudnienia się hurtowym handlem.

Art. 261. Składy wódek mogą być urządzone w miastach, osadach, wsiach i w innych zaludnionych miejscach, mających najmniej 5 zamieszkałych domów, z zachowaniem przepisów dotyczących ostrożności od ognia.

Uwaga. W 21 wiorstowym pasie granicznym Królestwa, składy wódek urządzone być mogą tylko w miastach.

Art. 262. W zakładach traktyerniczych i w cukierniach zaprowadzonych według obowiązujących przepisów, sprzedaż trunków dozwala się wykonywać z ograniczeniami poniżej zamieszczonemi.

Art. 263. Wszelkie inne zakłady, a mianowicie: szynki, handle winne, karczmy, domy zajezdne, oberże, szynki piwne, mogą utrzymywać wszyscy, którym podług obowiązujących przepisów, służy prawo trudnić się drobnym handlem, z zachowaniem ograniczenia określonego w Uwadze do art 252.

Art. 264. W miejscowościach, w których prawo sprzedaży trunków nie służy komu bądź wyłącznie, otworzenie zakładów wymienionych w art. 247, oprócz wykupienia patentu, nie potrzebuje oddzielnego zezwolenia. W innych zaś miejscowościach na otworzenie tychże zakładów, potrzebne jest zezwolenie: a) w miastach, osadach i miasteczkach dziedzicznych, od właścicieli onych; b) w dobrach rządowych, od dzierżawców tychże dóbr, albo prawa sprzedaży trunków w tychże dobrach, jeżeli toż prawo wydzierżawione jest oddzielnie od dóbr; c) na gruntach należących do prywatnych właścicieli, od właścicieli tychże gruntów.

Art. 265. Prawo sprzedaży trunków na gruntach przeszłych na własność włościan w dobrach prywatnych, instytucyjnych i donacyjnych, na zasadzie Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego 1864 roku, czasowo należące do Skarbu, oddaje się w dzierżawę.

Uwaga. W załączonych do tej Ustawy czasowych przepisach wyłożone są zasady, na podstawie których wydzierżawiać się ma prawo sprzedaży trunków na pomienionych gruntach.

Art. 266. Zakłady do cząstkowej sprzedaży trunków na gruntach włościańskich, mogą być utrzymywane tylko przez osoby, które według oddzielnych czasowych przepisów do niniejszej Ustawy załączonych, wezmą w dzierżawę prawo sprzedaży trunków na tychże gruntach. Właściciele oddzielnych osad, (nie wyłączając i tych w których znajdują się karczmy), położonych w pośród gruntów włościańskich, lub graniczących z nimi, nie mogą w tychże osadach utrzymywać za-

гутъ на упомянутыхъ усадьбахъ содержать заведенія для раздробительной продажи питей, если не будутъ содержателями права продажи питей на крестьянскихъ земляхъ.

Ст. 267. Если прежній собственникъ крестьянскихъ земель не возьметъ въ содержаніе право продажи питей на оныхъ, а между тѣмъ имѣетъ посреди селенія или смежно съ нимъ корчемную усадьбу, то при сдачѣ упомянутого въ ст. 265 права съ торговъ, какъ онъ, такъ и прочіе владѣльцы некрестьянскихъ отдѣльныхъ усадьбъ, о коихъ говорится въ предыдущей статьѣ, участвуютъ въ раздѣлѣ дохода, на торгахъ установившагося по числу владѣемыхъ ими усадьбъ. При чемъ владѣлецъ того строенія, въ которомъ будетъ оставленъ шинокъ, получаетъ въ вознагражденіе за помѣщеніе оного 5% съ арендной платы, вносимой содержателемъ за право раздробительной торговли виномъ. Если для шинка нѣтъ торгового помѣщенія, то казна не принимаетъ на себя обязанности отводить арендатору какое либо на сей предметъ строеніе.

Ст. 268. Всѣмъ вообще лицамъ дозволяется для собственнаго употребленія приобрѣтать пнтѣя, гдѣ пожелаютъ, и оныя безпрепятственно къ себѣ провозить.

ГЛАВА II.

О продажѣ напитковъ оптомъ.

Ст. 269. Подъ оптовою продажей питей разумѣется продажа: вина и спирта количествами не менѣе 3 ведеръ; водокъ бочками не менѣе 3 ведеръ, а въ разлитой посудѣ, не менѣе $\frac{1}{4}$ ящика, полагая въ ящикъ 120 бутылокъ; пива и меда, бочками всякой мѣры, а разлитыхъ въ стеклянную посуду, не менѣе $\frac{1}{4}$ ящика, полагая въ ящикъ 120 бутылокъ.

Примѣчаніе. При продажѣ водокъ наблюдается, чтобы отпускъ одному лицу каждый разъ былъ не менѣе вышеозначеннаго количества, но въ числѣ этомъ могутъ быть водки разныхъ сортовъ.

Ст. 270. Каждый оптовой складъ долженъ быть снабженъ приобрѣтенными, за установленную плату, пзъ уѣзднаго казначейства: шнуровою книгою для записки прихода и расхода продающихся въ немъ питей и шнуровою книгою со свидѣтельствами для отпуска спирта и вина.

Ст. 271. Каждый отпускъ вина и спирта изъ оптовыхъ складовъ, равно какъ изъ заводскихъ подваловъ, долженъ быть снабженъ свидѣтельствомъ, вырѣзаннымъ изъ шнуровой книги, въ которомъ должно быть означено, когда именно, кому, въ какое мѣсто, какое количество и какой крѣпости отпущено вино и спиртъ.

Ст. 272. Владѣльцамъ оптовыхъ складовъ, находящимся въ районѣ на 21 версту въ ширину отъ границы Царства, не дозволяется продавать пнтѣя иначе какъ для мѣстнаго потребленія, а потому воспрещается выдавать упомянутые въ предыдущей статьѣ свидѣтельства на провозъ вина и спирта въ другія мѣстности, кромѣ тѣхъ, гдѣ таковыя склады находятся.

Ст. 273. Оптовая продажа водокъ всѣхъ вообще сортовъ дозволяется не иначе какъ въ посудѣ, снабженной ярлыкомъ, съ озна-

кладовъ до частковой продажи trunkовъ, jeżeli nie są dzierżawcami prawa sprzedaży trunków na gruntach włościańskich.

Art. 267. Jeżeli poprzedni właściciel gruntów włościańskich nie weźmie w dzierżawę prawa sprzedaży trunków na tychże gruntach, a przytém posiada w pośród wsi, lub obok niej osadę karczemną, w takim razie przy wydzierżawieniu wymienionego w art. 265 prawa przez licytację, tak on jak i inni właściciele oddzielnych osad nie włościańskich, o których mowa w poprzednim artykule, należą do rozdziału dochodu na licytacji ustanowionego według liczby posiadanych przez nich osad. A nadto właściciel tej budowli, w której będzie szynk urządzony, otrzymuje wynagrodzenie za pomieszczenie takowego 5% od summy dzierżawnęj, wnoszonej przez dzierżawcę prawa częstkowej sprzedaży wódki. Jeśli dla szynku nie ma gotowego pomieszczenia, to Skarb nie przyjmuje na siebie obowiązku oddawania dzierżawcy jakiegobądź na ten cel budowli.

Art. 268. Wszystkim w ogólności dozwala się na własny użytek nabywać trunki tam, gdzie zechcą i takowe bez żadnych przeszkód do siebie sprowadzać.

ROZDZIAŁ II.

O hurtowej sprzedaży trunków.

Art. 269. Za hurtową sprzedaż trunków uważa się: sprzedaż wódki i spirytusu w ilościach nie mniejszych od 3-ch wiader; wódek słodkich w beczułkach nie mniej od 3-ch wiader, a w butelkach nie mniej jak $\frac{1}{4}$ części skrzyni (paki), licząc na każdą skrzynię 120 butelek; sprzedaż piwa i miodu beczkami wszelkiej miary, a w butelkach nie mniej jak $\frac{1}{4}$ część skrzyni, licząc w takowej po 120 butelek.

Uwaga. Sprzedaż wódek na jeden raz dla każdej osoby nie może być mniejszą od oznaczonej powyżej ilości, do której jednak mogą wchodzić wódki różnych gatunków.

Art. 270. Każdy skład hurtowy zaopatrzony być powinien w księgi pozyskane za oznaczoną opłatą z Kasy Powiatowej, jako to: w księgę sznurową do zapisywania przychodu i rozchodu tych trunków i księgę sznurową ze świadectwami do wydawania wódki i spirytusu.

Art. 271. Wódka i spirytus wydawane być mogą ze składów hurtowych i składów przy gorzelniach, tylko za świadectwami do każdej sprzedaży wyciętymi z księgi sznurowej, w których wskazanem być powinno: kiedy mianowicie, кому, do którego miéjsca, w jakiej ilości i jakiej próby wydane zostały ze składu wódka i spirytus.

Art. 272. Posiadaczom składów hurtowych, znajdujących się w 21 wiorstowym pasie granicznym Królestwa, nie wolno sprzedawać trunków, jak tylko na miejscowe potrzeby, a tѣm samѣm nie wolno im jest wydawać świadectw w poprzednim artykule wspomnianych na przewóz wódki i spirytusu do wszelkich innych miéjsc, oprócz tych, w których tѣż składy znajdują się.

Art. 273. Sprzedaż hurtowa wódek wszelkich w ogólności gatunków dozwoloną jest tylko w naczyniach opatrzonych etykietą oznaczającą

ченіемъ количества и качества водокъ и фирмы завода, на которомъ таковыя водки приготовлены.

ГЛАВА II.

О раздробительной продажѣ нитей.

Отдѣленіе I.

О мѣстахъ раздробительной продажи нитей.

Ст. 231. Раздробительная продажа нитей производится: 1) *распивочно и на выносъ* изъ шинковъ, корчемъ, заѣзжихъ или постоянныхъ дворовъ и пивныхъ шинковъ; 2) *только распивочно* въ гостиницахъ и трактирныхъ заведеніяхъ, кофейныхъ домахъ, кондиторскихъ и буфетахъ, и 3) *распивочно и на выносъ или только на выносъ*, изъ ренсковыхъ погребовъ, смотря по патенту, который выданъ на открытіе погреба.

Ст. 232. Въ означенныхъ заведеніяхъ, за исключеніемъ портерныхъ лавокъ, дозволяется продажа всѣхъ вообще нитей, оплаченныхъ акцизомъ.

Ст. 233. Въ пивныхъ шинкахъ дозволяется продажа только пива, портера и меда разныхъ сортовъ.

Ст. 234. Изъ упомянутыхъ въ ст. 274 нитейныхъ заведеній, изъ которыхъ дозволена продажа спирта, вина и водокъ, таковыя нити могутъ быть продаваемы, по требованію покупателя, разными количествами, по каждый разъ одному лицу на выносъ, въ количествахъ, не доходившихъ до трехъ ведеръ.

Ст. 235. Виноторговецъ долженъ имѣть клейменные мѣры и предъявить ихъ по первому требованію покупателя, въ случаѣ, еслибы онъ желалъ удостовѣриться, дѣйствительно ли ему отпущено то количество, которое онъ требовалъ.

Отдѣленіе II.

О порядкѣ открытія заведеній для раздробительной нитейной продажи и о производствѣ въ оныхъ таковой продажи.

Ст. 236. Заведенія для раздробительной продажи дозволяется учреждать во всякомъ населенномъ мѣстѣ, гдѣ не менѣе пяти жилыхъ домовъ; но учрежденіе корчемъ и заѣзжихъ дворовъ дозволяется и не въ населенныхъ мѣстахъ, не иначе однако же какъ на проѣзжихъ дорогахъ, на переправахъ и пристаняхъ.

Ст. 237. Заведенія, коимъ разрѣшена продажа нитей, не могутъ быть помѣщаемы въ зданіяхъ, занимаемыхъ учебными и богоугодными заведеніями, казармами и тюрьмами.

Ст. 238. Не дозволяется въ городахъ учреждать шинковъ въ строеніяхъ противлежащихъ христіанскимъ храмамъ, во всю длину фасада сихъ послѣднихъ, и на разстояніи тринадцати сажень, а также въ другихъ домахъ, противлежащихъ боковымъ сторонамъ храмовъ на томъ же разстояніи.

Примѣчаніе. Правило это не относится однако же къ существующимъ уже на этомъ разстояніи постояннымъ дворамъ.

Ст. 239. Шинки по селеніямъ въ виду храмовъ не могутъ быть заводимы ближе какъ на разстояніи сорока сажень отъ оградъ,

ілоść i gatunek wódek, oraz firmę zakładu, w którym téż wódki zostały wyrobione.

ROZDZIAŁ III.

O cząstkowej sprzedaży trunków.

ODDZIAŁ I.

O zakładach do cząstkowej sprzedaży trunków.

Art. 240. Częstkowa sprzedaż trunków odbywać się może:

1) Do wypicia w miejscu i do domów w szynkach, karczmach, zajezdnych domach lub oberżach i w szynkach piwnych.

2) Tylko do wypicia w hotelach, zakładach traktyerniczych, kawiarniach, cukierniach i bufetach.

3) Do wypicia w miejscu i do domów z handłów winnych, stosownie do patentu, jaki dla handlu winnego wydany został.

Art. 241. W wymienionych zakładach, z wyłączeniem szynków piwnych, dozwala się sprzedaż wszelkich w ogóle trunków, od których akcyza została opłaconą.

Art. 242. W szynkach piwnych dozwolona jest tylko sprzedaż piwa, porteru i miodu w wszelkich gatunkach.

Art. 243. Z wymienionych w art. 274 zakładów, z których dozwolona jest sprzedaż spirytusu, wódki i wódek słodkich, téż trunki mogą być sprzedawane do domu według żądania kupującego w różnych ilościach, lecz 3-ch wiader nie dochodzących, na każdy raz dla jednej osoby.

Art. 244. Sprzedający wódkę posiadać powinien cechowane miary, i okazywać takowe na żądanie kupującego, gdyby tenże chciał się przekonać, czyli sprzedaną mu została taka rzeczywiście ilość jakiej potrzebował.

ODDZIAŁ II.

Przepisy dotyczące otworzenia zakładów do cząstkowej sprzedaży trunków i wykonywania w nich téżże sprzedaży.

Art. 245. Zakłady do cząstkowej sprzedaży trunków wolno urządzać w każdej zaludnionej miejscowości, w której znajduje się najmniej pięć zamieszkałych domów; karczmy zaś i zajezdne domy urządzone być mogą w miejscach nawet niezaludnionych, lecz tylko przy drogach komunikacyjnych, przy przewozach i przystaniach.

Art. 246. Zakłady, którym dozwolono sprzedawać trunki, nie mogą być pomieszczane w zabudowaniach zajętych na zakłady naukowe i dobroczynne, koszary i areszta lub więzienia.

Art. 247. W miastach nie mogą być urządzone szynki w budowlach leżących naprzeciw świątyń chrześcijańskich, na całą długość ich frontu i w odległości trzynastu sażeni, jako téż i w innych domach stojących naprzeciw boków świątyń na téżże odległości.

Uwaga. Przepis ten nie stosuje się jednakże do istniejących już na téj odległości domów zajezdnych.

Art. 248. Szynki we wsiach naprzeciwko świątyń, nie mogą być zaprowadzane bliżej jak w odległości 40 sażeni od ogrodzeń otaczających

окужающих храмы, а гдѣ нѣтъ оградъ или другаго какаго ли-бо забора, на разстояніи *восемидесяти* саженой отъ стѣнъ свя-тыни.

Примѣчаніе. Правило это не распространяется на существую-щія постоянныя дворы, а равно на такіе дома, которые именно для шинка выстроены, и которыхъ безъ ущерба хозяину нель-зя обратить на другое употребленіе.

Ст. 283. Не дозволяется открытіе шинковъ по городскимъ улицамъ, пересѣкаемымъ желѣзными дорогами, ближе *тридцати* са-женей отъ угловъ, выходящихъ на линію дорогъ. Запрещается по протяженію желѣзныхъ дорогъ, открывать вновь шинки внѣ горо-довъ, на пространствѣ ближе одной версты отъ пограничной съ обѣихъ сторонъ черты этихъ дорогъ, открытыхъ для движенія.

Ст. 284. Лицамъ, состоящимъ подъ судомъ или слѣдствіемъ по уголовнымъ преступленіямъ, или оставленнымъ по суду въ по-дозрѣніи по такимъ преступленіямъ; за которыхъ опредѣлены въ законахъ наказанія, соединенныя съ потерей правъ состоянія, не дозволяется быть шинкарями.

Ст. 285. Не дозволяется содержать шинковъ должностнымъ лицамъ гминныхъ управленій и членамъ ихъ семействъ въ предѣ-лахъ той же гмины, а должностнымъ лицамъ сельскихъ управленій и членамъ ихъ семействъ въ предѣлахъ селенія.

Ст. 286. Въ питейномъ заведеніи, въ которомъ не будетъ лично торговать самъ содержатель, должно быть отвѣтственное лицо, которое за нарушеніе правилъ о питейной продажѣ, когда за тако-вое нарушеніе, кромѣ денежныхъ взысканій, полагаются еще лич-ныя, подлежало бы симъ послѣднимъ. Отвѣтственное лицо сидѣ-лецъ или приказчикъ, должны удовлетворять всѣмъ тѣмъ условіямъ, которыя поименованы въ ст. 284.

Ст. 287. Во всѣхъ мѣстахъ, для продажи питей назначен-ныхъ, должны быть соблюдаемы чистота и опрятность и не должно быть допущаемо въ нихъ никакого неустройства и безчистоты.

Ст. 288. Запрещается въ шинкахъ учреждать всякія игры.

Ст. 289. Въ шинкахъ и корчмахъ музыка допускается въ дни праздничные; въ будни же запрещается. Впрочемъ для празд-нованія свадебъ можно употреблять музыку и въ будни, въ шин-кахъ и корчмахъ.

Ст. 290. Продажу въ шинкахъ разрѣшается производить отъ восхожденія солнца до 10 часовъ вечера.

Ст. 291. Въ воскресные, торжественные и табельные дни запрещается производить распивочную питейную продажу въ селе-ніяхъ, гдѣ есть храмы, и въ городахъ до окончанія въ приходскомъ храмѣ Божественной литургіи и во время крестнаго хода. Но въ корчмахъ и постоянныхъ дворахъ, продажа питей собственно проѣз-жающимъ можетъ производиться во всякое время.

Ст. 292. По селеніямъ, гдѣ происходятъ гминные и сель-скіе сходы, распивочная продажа запрещается въ тѣ дни, въ кото-рыхъ происходятъ тѣ сходы, до окончанія оныхъ.

святynie, а гдѣ не ма ни паркану, ни какогобѣзъ огороженія, то въ отдаленности 80 сажени отъ стѣнъ святыни.

Увага. Преписъ тен не стосуе сѣ до истнеячыхъ жу домѡвъ заеждныхъ, како тѣз до такихъ домѡвъ, кѡре з преезначенія свего на шынкъ выставлене зосталы и до иннего узытку безъ страты вѣащелелала преезначене быѣ не мѡга.

Art. 283. Nie mogą być otwierane szynki przy ulicach miѣjskich, przeciętych drogą żelazną bliżej jak w odległości 30 sażeni od węglów wychodzących na linję tѣjże drogi. Zabrania się również urządzac nowe szynki za miastem wzdłuż linii drѡg żelaznych w bliższej jak jedna wiorsta odległości, z obu stron od linii odgraniczającej tѣż drogi otwarte dla ruchu.

Art. 284. Osoby zostające pod sądem albo śledztwem w zarzutach kryminalnych, albo te, które przez sąd tymczasowo uwolnione będą w zarzutach o przestępstwo, pociągające za sobą z mocy prawa, pozbawienie wszelkich praw stanu, nie mogą być szynkarzami.

Art. 285. Osobom zostającym w służbie w Zarządach Gminnych i członkom ich familii, zabrania się utrzymywać szynki w obrębie tѣj samej gminy, a osobom będącym w służbie w zarządach wiѣjskich i członków ich familii, w obrębie tѣjże wsi.

Art. 286. W zakładzie do sprzedaży trunków, w którym sam posia- dacz zakładu zajmować się tąż sprzedażą nie będzie, powinna być osoba odpowiedzialna za przekroczenia przepisów odnoszących się do sprzedaży trunków, aby w razie takich przekroczeń, za które prócz kar pieniężnych postanowione są kary osobiste, podlegała tym ostatnim karom. Odpowiedzialna osoba, szynkarz lub jego wyręczyciel, powinni czynić zadosyć tym wszystkim warunkom, które określone są w art. 284.

Art. 287. We wszystkich mѣjscach służących do sprzedaży trunków, powinny być zachowywane i przestrzegane, czystość i porządek, a nie mogą być dopuszczane nieład i rozpusta.

Art. 288. W szynkach wszelkie gry są zabronione.

Art. 289. Muzyka dozwoloną jest w szynkach i karczmach w dnie świąteczne, w dnie zaś powszednie zabrania się. Wszelako zabawy weselne mogą się i w te dnie odbywać z muzyką w szynkach i karcz- mach.

Art. 290. Sprzedaż w szynkach może być wykonywaną od wschodu słońca do godziny 10 wieczorem.

Art. 291. W dnie niedzielne, świąteczne i galowe zabrania się sprze- daży trunków dla wypicia w mѣjscu we wsiach w których są świąty- nie i w miastach, do czasu skończenia nabożeństwa w parafialnej świą- tyni i podczas processyi. W karczmach zaś i domach zajezdnych sprze- daż trunków przejeżdżającym może mieć mѣjsce w każdym czasie.

Art. 292. We wsiach, w których odbywają się gminne i wiѣjskie ze- brania, nie może mieć mѣjsca sprzedaż trunków do wypicia w szynku, w czasie trwania tychże zebrań.

Ст. 293. Запрещается продавать вино и другіе напитки рас-
пивочно малолѣтнимъ.

Ст. 294. Питія не должны быть продаваемы въ долгъ, на
счетъ будущаго урожая, или подъ закладъ платя, посуды или ин-
ныхъ вещей, и промѣниваемы на хлѣбъ и другія сельскія произве-
денія; но могутъ быть продаваемы всегда только на наличныя
деньги. Равнымъ образомъ, воспрещается виноторговцамъ, при ка-
кихъ бы то ни было условіяхъ, выговаривать и производить уплату
вмѣсто денегъ, виномъ, а также производить подобную уплату
по долговымъ обязательствамъ или за произведенныя для нихъ
работы.

Ст. 295. Если кто либо, въ распивочномъ заведеніи, упо-
требить столько хмѣльнаго напитка, что безъ очевидной опасности,
не можетъ быть оставленъ безъ надзора, то виноторговецъ обязанъ
имѣть пьянаго подъ надзоромъ и оказывать ему нужную помощь
до его вытрезвленія.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ
Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Финансовъ, Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *Рейтернъ*.

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Заборовскій*.

Art. 293. Zabrania się także sprzedawać wódkę i inne trunki ma-
łoletnim do wypicia w miejscu.

Art. 294. Nie wolno jest sprzedawać trunków na kredyt, na rachun-
ek przyszłego zbioru, albo na zastaw odzienia, naczyń i innych rze-
czy i nie można ich wymieniać za zboże lub inne wiejskie produkta, lecz
sprzedawane być powinny tylko za gotowe pieniądze. Również zabra-
nia się sprzedającym wódkę, pod jakimibądź warunkami, umawiać się
o zapłatę i dopełniać takową wódką, zamiast pieniędzmi, jako też spła-
cać tym sposobem długi, lub wynagrodzenie za wykonane dla nich
roboty.

Art. 295. Jeżeli kto w zakładzie, w którym odbywa się sprzedaż
trunków upije się tak dalece, że bez oczywistego niebezpieczeństwa nie
może być pozostawiony bez dozoru, w takim razie sprzedający wódkę
obowiązany jest rozciągnąć potrzebny dozór nad pijanym i okazywać
mu potrzebną pomoc, dopóki się nie wytrzeźwi.

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do spraw Królestwa
Polskiego, *Książę Paweł Gaгарын*.

Za zgodność z oryginałem:

Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisano) *Rejtern*.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski*.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

Въ с. Ильинскомъ,
7 (19) Юня 1866 года.

„Быть по сему.“

РОСПИСАНИЕ

ПАТЕНТНАГО СБОРА СЪ ЗАВОДОВЪ ДЛЯ ПРИГОТОВЛЕНИЯ ПИТЕЙ И ИЗДѢЛІЙ ИЗЪ ВІНА И СПИРТА, И СЪ ЗАВЕДЕНІЙ ДЛЯ ПРОДАЖИ ПИТЕЙ.

О размѣрѣ патентнаго сбора.

Патентный сборъ съ поименованныхъ ниже заведеній взимается: или въ одинаковомъ размѣрѣ повсемѣстно или въ разныхъ размѣрахъ, смотря по мѣстностямъ. Мѣстности въ отношеніи патентнаго сбора раздѣляются на семь разрядовъ.

Къ 1-му разряду относится городъ Варшава вмѣстѣ съ Прагою.

Къ 2-му разряду причисляются всѣ губернскіе города, а также города, имѣющіе 10,000 жителей и болѣе.

Къ 3-му разряду относятся всѣ уѣздные города, а также города имѣющіе 6,000 жителей и болѣе.

Къ 4-му разряду относятся всѣ прочіе города.

Къ 5-му разряду причисляются селенія, имѣющія болѣе 30 жилыхъ домовъ.

Къ 6-му разряду относятся селенія, имѣющія отъ 10 до 30 жилыхъ домовъ включительно.

Къ 7-му разряду причисляются селенія, имѣющія отъ 5 до 10 жилыхъ домовъ включительно.

На семъ основаніи патентный сборъ взимается, ежегодно, съ 19 Юня (1 Юля) въ слѣдующихъ размѣрахъ:

а) Съ заводовъ для выдѣлки напитковъ.

1) Съ винокуренныхъ заводовъ: по совокупной емкости квасильныхъ чановъ, разсчитывая съ каждаго ведра емкости по 1 коп.

2) Съ пивоваренныхъ заводовъ, имѣющихъ посуду емкостью въ 60 ведеръ . . . . . 6 рублей и за симъ, за каждый десятокъ, хотя бы и неполный, по 1 рублю.

3) Съ медоваренныхъ заводовъ, имѣющихъ котлы емкостью въ 10 ведеръ . . . . . 5 рублей, и за симъ, за излишекъ, не превышающій каждыя пять ведеръ, прибавляется по 2 руб. 50 коп.

4) Съ водочныхъ заводовъ:

Повсемѣстно.

Na oryginalne własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką napisano:

„Быть по сему.“

We wsi Ilinskoje,
dnia 7 (19) Czerwca 1866 r.

TARYFFA

DO POBORU OPŁATY PATENTOWEJ Z ZAKŁADÓW DO FABRYKACYI TRUNKÓW I WYROBÓW Z WÓDKI I SPIRYTUSU, TUDZIEŻ Z ZAKŁADÓW SPRZEDAŻY TRUNKÓW.

O stopie opłaty patentowej.

Opłata patentowa z wymienionych poniżej zakładów pobiera się, albo podług jednakowej stopy wszędzie, albo też podług stopy zmieniającej się stosownie do miejscowości. Miejscowości pod względem téższej opłaty patentowej dzielą się na siedm rzędów:

Do 1-go rzędu należą miasto Warszawa łącznie z Pragą.

Do 2-go wszystkie miasta gubernialne, tudzież miasta 10,000 i więcej mieszkańców liczące.

Do 3-go wszystkie miasta powiatowe, tudzież miasta 6,000 i więcej ludności liczące.

Do 4-go należą wszelkie inne miasta.

Do 5-go zaliczają się wsie obejmujące więcej niż 30 zamieszkałych domów.

Do 6-go wsie mające od 10 do 30 włącznie zamieszkałych domów.

Do 7-go należą wsie mające 5 do 10 włącznie zamieszkałych domów.

Na téj zasadzie opłata patentowa pobierać się ma, corocznie począwszy od dnia 19 Czerwca (1 Lipca) według następującej stopy.

A. Z zakładów wyrabiających trunki.

1) Z gorzelni: od łącznej objętości wszystkich kadzi fermentacyjnych, licząc od każdego wiadra objętości . . . . . po kop. 1

2) Z browarów piwnych, których kadzie zacierne i kotły zawierają objętości wiader 60 . . . . . rsr. 6
następnie, za każde dziesięć wiader chociażby niezupełne, po rsr. 1

3) Z fabryk miodu, których kotły obejmują wiader 10, po . . . . . rsr. 5
od kotłów zaś większej objętości, za każde 5 wiader dodaje się po . . . . . rsr. 2 kop. 50

4) Z dystylarni:

Wszędzie

въ мѣстностяхъ	1	разряда.	. . .	200 руб.
"	2	"	. . .	100 "
"	3	"	. . .	60 "
"	4	"	. . .	40 "
"	5	"	. . .	30 "
"	6	"	. . .	
"	7	"	. . .	

5) Съ заводовъ, выдѣлывающихъ пейсаховую водку, повсемѣстно . . . . . 25 руб.

6) Съ заводовъ, выдѣлывающихъ лакъ, политуры, духи и освѣтительную жидкость, повсемѣстно . . . . . 25 руб.

б) Съ заведеній для продажи напитковъ.

1) Съ оптовыхъ складовъ:

въ мѣстностяхъ	1	разряда.	. . .	200 руб.
"	2	"	. . .	100 "
"	3	"	. . .	60 "
"	4	"	. . .	40 "
"	5	"	. . .	30 "
"	6	"	. . .	
"	7	"	. . .	

2) Съ шинковъ, корчемъ, заѣзжихъ домовъ и ренсковыхъ погребовъ съ распивочною продажей:

въ мѣстностяхъ	1	разряда.	. . .	200 руб.
"	2	"	. . .	100 "
"	3	"	. . .	60 "
"	4	"	. . .	40 "
"	5	"	. . .	30 "
"	6	"	. . .	20 "
"	7	"	. . .	10 "

3) Съ трактирныхъ заведеній, кофейныхъ домовъ, кондиторскихъ и ренсковыхъ погребовъ безъ распивочной продажи, если производится въ этихъ заведеніяхъ продажа акцизныхъ питей мѣстной выдѣлки:

въ мѣстностяхъ	1	разряда.	. . .	100 руб.
"	2	"	. . .	50 "
"	3	"	. . .	30 "
"	4	"	. . .	20 "
"	5	"	. . .	
"	6	"	. . .	
"	7	"	. . .	10 "

4) Съ пивныхъ шинковъ:

въ мѣстностяхъ	1	разряда.	. . .	50 руб.
"	2	"	. . .	25 "
"	3	"	. . .	12 "
"	4, 5, 6 и 7	"	. . .	5 "

въ мѣстностяхъ	1-го	разряда	rsr.	200
"	2-го	"	"	100
"	3-го	"	"	60
"	4-го	"	"	40
"	5-го	"	"	30
"	6-го	"	"	
"	7-го	"	"	

5) Z zakładów do wyrobu wódki piśsachowej, wszędzie . rsr. 25

6) Z fabryk wyrabiających lakiery, politurę, perfumy i płyn oświeclający, wszędzie po . . . . . rsr. 25.

B. Z zakładów do sprzedaży trunków.

1) Ze składów hurtowych:

въ мѣстностяхъ	1-го	разряда	rsr.	200
"	2-го	"	"	100
"	3-го	"	"	60
"	4-го	"	"	40
"	5-го	"	"	30
"	6-го	"	"	
"	7-го	"	"	

2) Z szynków, karczem, zajezdnych domów i z handłów winnych ze sprzedażą do wypicia w miejsu:

въ мѣстностяхъ	1-го	разряда	rsr.	200
"	2-го	"	"	100
"	3-го	"	"	60
"	4-го	"	"	40
"	5-го	"	"	30
"	6-го	"	"	20
"	7-го	"	"	10

3) Z zakładów traktyernicznych, kawiarni, cukierni i handłów winnych, (w tych ostatnich bez sprzedaży do wypicia w miejsu), jeżeli w zakładach tych dokonywa się sprzedaż trunków krajowego wyrobu opłacie akcyzy ulegających:

въ мѣстностяхъ	1-го	разряда	rsr.	100
"	2-го	"	"	50
"	3-го	"	"	30
"	4-го	"	"	20
"	5-го	"	"	
"	6-го	"	"	
"	7-го	"	"	10

4) Z szynków piwnych:

въ мѣстностяхъ	1-го	разряда	rsr.	50
"	2-го	"	"	25
"	3-го	"	"	12
"	4-го, 5-го, 6-го и 7-го	"	"	5

5) Съ буфетовъ повсемѣстно:

а) при театрахъ, клубахъ, пароходахъ, купальняхъ, баняхъ и загородныхъ гуляньяхъ и т. п., 25 руб.

б) на станціяхъ желѣзныхъ дорогъ:

1 класса	100 руб.
2 „	50 „
3 „	25 „

Примѣчаніе. Съ водочныхъ заводовъ, а также съ заведеній для продажи напитковъ, которыя означены въ семъ росписаніи въ п. п. 1, 2, 3 и 4, если они будутъ находиться въ селеніяхъ на разстояніи не болѣе 2 верстъ отъ городовъ, отнесенныхъ по сему росписанію къ 1, 2 и 3 разрядамъ, патентная плата назначается въ половинномъ размѣрѣ противъ назначенной для мѣстностей 1, 2 и 3 разрядовъ.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, Князь Павелъ Гшаринъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Финансовъ, Статсъ-Секретарь, (подписалъ) Рейтернъ.

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) А. Заборовскій.

5) Z bufetów wszędzie:

а) Przy teatrach, resursach, parostatkach, łaźniach, kąpielniach i zamięjskich mięjskach spacerowych, po . . . . . rs. 25.

б) Na stacjach żelaznych dróg:

I-jej klasy	rsr. 100
II-jej „	rsr. 50
III-jej „	rsr. 25

Uwaga. Dystylarnie, jako téż zakłady do sprzedaży trunków, wymienione w niniejszej taryfie pod ustępmi 1, 2, 3 i 4, o ile znajdować się będą we wsiach w odległości nie większej nad dwie wiorsty, od miast zaliczonych w téjże taryfie do 1-go, 2-go i 3-go rzędu, ulegają opłacie patentowej w połowicznej stopie, oznaczonej dla mięjsowości 1-go, 2-go i 3-go rzędu.

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
Książę Paweł Gągaryn.

Za zgodność z oryginałem:

Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisał) Rejtern.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) A. Zaborowski.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ с. Ильинскомъ,
7 (19) Юня 1866 года.

П Р А В И Л А

для перехода къ новой системѣ, вводимой уставомъ о питейномъ
спорѣ въ царствѣ польскомъ.

§ 1. Центральное, губернска и участковыя акцизные управления должны, для введенія въ дѣйствіе новаго Устава объ акцизѣ съ питей и для надзора за соблюденіемъ узаконяемыхъ симъ Уставомъ правилъ, быть окончательно устроены въ Юль 1866 г.

§ 2. По патентамъ, полученнымъ на основаніи новаго Устава, можно приступить къ выдѣлкѣ и продажѣ питей на заводахъ и въ заведеніяхъ, для сего назначенныхъ, не раньше 3 (15) Сентября 1866 г., т. е. не прежде введенія въ дѣйствіе этого Устава.

§ 3. При введеніи въ дѣйствіе настоящаго Устава, патенты, согласно оному, должны быть на сей разъ выдаваемы на слѣдующіе сроки: а) на винокуренные заводы съ 3 (15) Сентября 1866 по 19 Юня (1 Юля) 1867 года за годовую плату, означенную въ росписаніи патентнаго сбора; и б) на прочіе заводы, поименованныя въ пунктахъ 2, 3, 4 и 5 ст. 246, а также на всѣ заведенія, поименованныя въ ст. 247 на 3 мѣсяца съ половиною, считая съ 3 (15) Сентября 1866 г. по 20 Декабря (1 Января) 1866/7 года съ платою, которая причитаться будетъ за 3 мѣсяца съ половиною, расчитывая изъ годовой платы, означенной въ росписаніи патентнаго сбора.

§ 4. Дополнительный за вино акцизъ, т. е. разница между существующею нормою акциза и вновь назначаемою, составляющей 1 р. 22 к. на ведро безводнаго спирта или 95 коп. на ведро оковиты (78° крепости по спиртомеру Траллеса), долженъ быть взиманъ со всѣхъ остатковъ вина и спирта, какіе къ 3 (15) Сентября 1866 года окажутся въ сельскихъ заводахъ и заведеніяхъ, служащихъ для выдѣлки и продажи питей.

§ 5. Этому добавочному платежу подлежатъ, равнымъ образомъ, остатки вина и спирта у сельскихъ жителей, если эти остатки на семейство, будутъ превышать четверть ведра вина по расчету на оковиту.

§ 6. Въ городахъ, добавочной акцизъ съ вина и спирта, оставшихся неизрасходованными къ 3 (15) Сентября 1866 г. въ заводахъ и заведеніяхъ, назначенныхъ для выдѣлки и продажи питей, а также у обывателей (если остатки у нихъ послѣднихъ, на семейство, превышаютъ четверть ведра вина по расчету на оковиту), слѣдуетъ взимать только тамъ и въ томъ размѣрѣ, гдѣ и на сколько питей существующій акцизъ, вмѣстѣ взятый съ консумціоннымъ сборомъ, не достигаетъ нормы акциза по новому Уставу. Такимъ образомъ,

На оригинале własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Быть по сему.“

We wsi Ilinskoje,
dnia 7 (19) Czerwca 1866 r.

PRZEPISY PRZECHODNIE.

§ 1. Zarządy Akcyzne: Centralny, Gubernialne i Uczastkowe, dla wprowadzenia w wykonanie nowej Ustawy o akcyzie od trunków i dalszego przestrzegania jej przepisów, powinny być ostatecznie uorganizowane w Lipcu 1866 roku.

§ 2. Fabrykacya i sprzedaż trunków w zakładach do tego przeznaczonych na zasadzie patentów według nowej Ustawy udzielonych, rozpoczynać się dopiero może od dnia 3 (15) Września 1866 roku, to jest od wprowadzenia w wykonanie téjże Ustawy.

§ 3. Przy wprowadzeniu w wykonanie rzeczonych Ustawy i stosownie do téjże, patenta, powinny na ten raz być wydawane na następujące terminy: a) dla gorzelni, na czas od 3 (15) Września 1866 roku, do 19 Czerwca (1 Lipca) 1867 roku, za roczną opłatą, oznaczoną w taryfście opłat patentowych; b) dla innych zakładów wymienionych w punktach 2, 3, 4 i 5 art. 246, jako téż dla wszystkich zakładów wyszczególnionych w art. 247 na trzy i pół miesięcy, licząc takowe od 3 (15) Września 1866 roku do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1866/7 roku, za opłatą, jaka w stosunku rocznych opłat rzeczonych taryfścią oznaczonych, za czas 3 1/2 miesięczny przypadać będzie.

§ 4. Przewyżka akcyzy od wódki albo spirytusu, to jest różnica pomiędzy stopą téjże akcyzy dotychczasową i w nowej Ustawie ustanowioną, wynoszącą po rsr. 1 k. 22 od wiadra bezwodnego spirytusu, czyli po kop. 95 od wiadra okowity (78° mocy, według probieży Trallesa), pobrana być ma od wszelkiej pozostałości wódki i spirytusu, jaka w d. 3 (15) Września 1866 roku okaże się w zakładach wiejskich, służących do wyrobu i sprzedaży trunków.

§ 5. Opłacie takiej samej przewyżki ulega również pozostałość wódki i spirytusu znajdująca się u wiejskich mieszkańców, jeżeli pozostałość ta na każdą familię przewyższać będzie 1/4 część wiadra po obrachowaniu na okowitę.

§ 6. W miastach zaś, pobranie téj przewyżki od wódki i spirytusu nie użytych w dniu 3 (15) Września 1866 roku, tak w zakładach do ich wyrobu i sprzedaży służących, jako téż u obywateli (jeżeli u tych ostatnich pozostałość tych trunków przewyższać będzie na familię 1/4 część wiadra wódki obrachowanej na okowitę), dopełnione być powinno tam tylko i w tym stosunku, gdzie i o ile podatek dotychczasowy od wyrobu łącznie z opłatą konsumcyjną, nie dochodzi stopy akcyzy oznaczonej w nowej Ustawie. Zkąd wynika, że w miastach 1-go

въ городахъ 1-го и 2-го разрядовъ, оставшіяся къ упомянутому сроку, питей и издѣлій должны быть свободны отъ этого добавочнаго платежа; въ прочихъ же городахъ взиманіе оного производится на слѣдующемъ основаніи:

а) въ городахъ 3 разр. съ каждаго ведра безводн. спирта по $7\frac{1}{2}$ к.

б) — 4 — — — — — $33\frac{1}{2}$ —
в) — 5 — — — — — $56\frac{1}{2}$ —

§ 7. Разсчетъ съ арендаторами консумціонныхъ сборовъ, относительно возвращенія въ казну сбора, полученнаго ими съ питей, которыя окажутся въ наличности къ 3 (15) Сентября, долженъ быть произведенъ, на основаніи контрактовъ, заключенныхъ съ ними.

§ 8. Аракъ, ликеры, сладкія водки, настойки и наливки, лакъ и политура, оставшіяся въ запасъ къ 3 (15) Сентября 1866 г., подлежатъ уплатѣ добавочнаго акциза въ томъ размѣрѣ и на тѣхъ же основаніяхъ, какъ это сказано выше въ §§ 4, 5 и 6.

Примѣчаніе. При опредѣленіи количества акциза съ издѣлій изъ вина и спирта, слѣдуетъ полагать.

Въ 1 ведрѣ настоекъ и наливокъ . . . 40% по Траллесе.

Въ 1 ведрѣ сладкихъ водокъ и ликеровъ 50% „ „

„ „ арака . . . 60% „ „

„ „ политуры и лака. . . 75% „ „

§ 9. Какъ въ городахъ 3, 4 и 5 разрядовъ, такъ и въ селеніяхъ, добавочный акцизъ вносится:

а) владельцами заводовъ и содержателями заведеній за всѣ остатки вина, спирта и издѣлій изъ нихъ, какія, по повѣркѣ должностными лицами, дѣйствительно окажутся на заводахъ и заведеніяхъ къ 3 (15) Сентября 1866 года.

б) частными лицами, согласно поданнымъ ими объявленіямъ, на основаніи § 13, объ имѣющихъ быть у нихъ остаткахъ вина, спирта и издѣлій изъ оныхъ.

§ 10. Пиво и медъ всѣхъ сортовъ, оставшіеся въ запасъ къ 3 (15) Сентября 1866 года, какъ по деревнямъ, такъ и по городамъ, на заводахъ и въ заведеніяхъ для выдѣлки и продажи питей, равно какъ у частныхъ лицъ, платежу акциза не подлежатъ.

§ 11. Владѣльцы заводовъ для выдѣлки вина, спирта и издѣлій изъ нихъ, а также владѣльцы оптовыхъ складовъ, обязаны 26 Августа (7 Сентября) не позже 1866 г., доставить подлежащему участковому акцизному надзирателю объявленія о томъ, сколько, примѣрно, можетъ у нихъ остаться къ 3 (15) Сентября 1866 г. вина, спирта, арака, ликеровъ, сладкихъ водокъ, настоекъ, политуры и лака; копію съ таковыхъ объявленій упомянутыя лица должны хранить въ своемъ заводѣ или складѣ.

§ 12. Подобныя же объявленія, въ двухъ экземплярахъ, обязаны не позже 2 (14) Сентября подать подлежащему бургомистру или войту гмины всѣ содержатели питейныхъ и трактирныхъ заведеній, въ которыхъ производится раздробительная продажа питей,

и 2-го рѣду реманента вѣдкки и спиритуса и вырѣбѣвъ з ннхъ, позѣстале до wskazanej даты, wolne sѣ od ѣлаты przewyżkы, a w nнnnych mнastach takowa pobrana byѣ winna wedlug nastѣpujѣcej zasady:

а) W mнastach 3-go рѣду od každyго wиadra bezwodnego spirytusu . . . . . kop. $7\frac{1}{2}$.

б) W mнastach 4-go рѣду . . . . . kop. $33\frac{1}{2}$.

в) „ 5-go „ . . . . . kop. $56\frac{1}{2}$.

§ 7. Obrachunek z dzierzawcami dochodѣw konsumcyjnych wzgledem zwrotu Skarbowи pobranej przez nнch ѣлаты od trunkѣw, jakie sѣ okazaѣ w naturze w dniu 20 Sierpnia (1 Wrzeñnia) 1866 roku dopełniony byѣ winien na zasadzie kontraktѣw z tymи dzierzawcami zawartych.

§ 8. Arak, likiery, wѣdki słodkie, naliwki, nastѣjki, lakier i politura, pozostale remanentem w dniu 3 (15) Wrzeñnia 1866 roku, ulegajѣ ѣлате przewyżkы akcyzy w tym samym stosunku i na tych samych zasadach, jak to powyżej w §§ 4, 5 i 6 jest powiedzianѣm.

Uwaga. Przy oznaczeniu iloścы akcyzy od wyрѣбѣw z wѣdki i spirytusu, należy liczyѣ:

W wиadrze naliwek i nastѣjek . . . 40% według Trallesa

„ wѣdek słodkich i likierѣw 50% „ „

„ araku . . . 60% „ „

„ politury i lakieru . . . 75% „ „

§ 9. Tak w mнastach 3-go, 4-go i 5-go рѣду, jako tѣż po wsiach, należnośc z tytułu przewyżkы akcyzy od remanentѣw ѣлатѣ byѣ winna:

а) Przez posiadaczy zakłადѣw od pozostałѣsci wѣdki, spirytusu i wyрѣбѣw z nнch, jaka w dniu 3 (15) Wrzeñnia 1866 roku po sprawdzeniu przez Urzѣdnikѣw, okazaѣ sѣ rzeczywiścие w tych zakłადach.

б) Przez osoby prywatne według podanych przez nнch na zasadzie § 13 deklaracji ѣ pozostałych u nнch remanentach wѣdki, spirytusu i wyрѣбѣw z tychże.

§ 10. Piwo i miѣd wszelkich gatunkѣw, tak po wsiach jako i w mнastach, w d. 3 (15) Wrzeñnia 1866 r. znajdujѣce sѣ w zapasie w zakłადach służyących do wyрѣбу i sprzedaży tych trunkѣw, oraz u nнnych osѣb, ѣлате akcyzy nie ulegajѣ.

§ 11. Posiadacze zakłადѣw służyących do fabrykacyи wѣdki, spirytusu, oraz wyрѣбѣw z nнch, tudzież posiadacze skłადѣw hurtowych, ѣbowиżani sѣ najpѣźniej do d. 26 Sierpnia (7 Wrzeñnia) 1866 r. podѣc własciwemu Nadzorcy Akcyznemu Uczѣstkowemu deklaracyѣ i w niѣj oznaczyѣ: jaki przypuszczalnie w swych zakłადach posiadaѣ bѣdѣ w d. 3 (15) Wrzeñnia 1866 r. zapas wѣdki, spirytusu, araku, likierѣw, wѣdek słodkich, nastѣjek, politury i lakieru, — kopіѣ deklaracyи ciѣz posiadacze zachowaѣ winni w swoim zakłადzie lub skłადzie.

§ 12. Z szynkѣw i nнnych zakłადѣw służyących do czѣstkowej sprzedaży trunkѣw, takіѣz deklaracye w 2-ch egzemplarzach podane byѣ majѣ najdalej w d. 2 (14) Wrzeñnia 1866 r. własciwemu Burmistrzowi lub Wѣjtowi Gminy z oznaczeniem w nнch iloścы i mocy tychże trun-

съ означеніемъ въ подаваемыхъ объявленіяхъ количества и крѣпости питей, подлежащихъ уплатѣ дополнительнаго акциза, могущихъ остаться къ 3 (15) Сентября 1866 года въ означенныхъ заведеніяхъ.

§ 13. Частныя лица обязаны подать не позже 30 Августа (11 Сентября) 1866 г. подлежащему бургомистру или войту гмины объявленія, въ двухъ экземплярахъ, о количествѣ вина, спирта и издѣлій изъ нихъ, которое предположительно имѣеть у нихъ остаться къ 3 (15) Сентября 1866 г. Упомянутыя объявленія подаются въ томъ только случаѣ, если предполагаемый остатокъ будетъ, на семейство, превышать четверть ведра по разсчету на окониту.

§ 14. 3 (15) Сентября 1866 г., въ 7 часовъ утра, чиновники акцизнаго управления приступаютъ, на основаніи особой инструкціи, къ приведенію въ извѣстность остатковъ вина, спирта и издѣлій изъ нихъ, подлежащихъ платежу добавочнаго акциза въ заводахъ и заведеніяхъ, служащихъ для выдѣлки и продажи означенныхъ питей и издѣлій. Въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ таковыя обязанности не могутъ быть исполнены одними акцизными чиновниками, въ помощь къ нимъ командируются должностныя лица другихъ вѣдомствъ.

§ 15. Полученныя, согласно §§ 12 и 13 сихъ правилъ, объявленія отсылаются мѣстными начальствами 4 (16) Сентября 1866 года, къ подлежащимъ участковымъ акцизнымъ надзорателямъ.

§ 16. Участковый акцизный надзиратель, получивъ свѣдѣнія о дѣйствительныхъ остаткахъ вина, спирта и издѣлій изъ нихъ какъ на заводахъ, такъ и въ заведеніяхъ, назначенныхъ для выдѣлки и продажи упомянутыхъ питей и издѣлій (§§ 11 и 12), а равно объявленія объ остаткахъ у частныхъ лицъ (§ 13), приступаетъ немедленно къ вычисленію причитающагося казни за эти остатки дополнительнаго акциза; послѣ чего, засвидѣтельствовавъ сказанныя объявленія, онъ препровождаетъ одинъ экземпляръ оныхъ въ уѣздное казначейство для взысканія по принадлежности установленнаго акциза; другой же экземпляръ таковыхъ объявленій онъ возвращаетъ подателямъ объявленій для храненія оныхъ у себя, въ доказательство заявленія ими объ остаткахъ, подлежащихъ акцизу, а равно для указанія имъ, сколько слѣдуетъ внести за эти остатки въ уѣздное казначейство.

§ 17. Исчисленный, согласно предъидущему § акцизъ долженъ быть внесенъ въ уѣздное казначейство до 3 (15) Октября 1866 года. Отсрочка же въ уплатѣ добавочнаго акциза допускается на основаніи правилъ новаго Устава, только заводчикамъ и содержателямъ оптовыхъ складовъ.

§ 18. Участковый надзиратель производитъ повѣрку остатковъ питей и издѣлій у тѣхъ изъ частныхъ лицъ, у которыхъ онъ признаетъ это необходимымъ, но такая повѣрка производится не иначе, какъ при участіи мѣстной полиціи.

§ 19. Частныя лица въ селеніяхъ и городахъ, кромѣ г. Варшавы, не могутъ въ теченіи 7 дней передъ 3 (15) Сентября

кѣ, оплатѣ przewyżki akcyzy ulegających, jakie w d. 3 (15) Września 1866 r. w zakładach rzeczonych mogą pozostać.

§ 13. Osoby prywatne w takim tylko razie obowiązane są podać właściwemu Burmistrzowi lub Wójtowi Gminy i to nie później jak w d. 30 Sierpnia (11 Września) 1866 r. deklaracyę w dwóch exemplarzach, o mogących się u nich znajdować w d. 3 (15) Września 1866 r. remanentach wódki, spirytusu i wyrobów z nich, jeżeli też remanenta na jedną familję przewyższać będą $\frac{1}{4}$ część wiadra wódki obrachowanej na okowitę.

§ 14. W dniu 3 (15) Września 1866 r. o godzinie 7-jej z rana Urzędnicy Zarządu Akcyznego stosownie do oddzielnej instrukcyi przystąpią do sprawdzenia i wykazania remanentów wódki, spirytusu i wyrobów z nich ulegających opłacie przewyżki akcyzy, a znajdujących się w zakładach służących do fabrykacyi i sprzedaży tych trunków i wyrobów. W tych miejscowościach gdzie też czynności nie będą mogły być dopełnione przez samych Urzędników Akcyznych, do pomocy tymże delegowani będą Urzędnicy innych Władz.

§ 15. Otrzymane według powyższych §§ 12 i 13 deklaracye, Władze miejscowe w d. 4 (16) Września 1866 r. przesyłać są obowiązane właściwemu Ucząstkowemu Nadzorcom Akcyznym.

§ 16. Nadzorca Ucząstkowy Akcyzny otrzymawszy wiadomości o rzeczywistej pozostałości wódki, spirytusu lub wyrobów z nich w zakładach służących do wyrobu i sprzedaży tychże trunków i wyrobów (§ 11 i 12), jako też otrzymawszy deklaracye o takichże pozostałościach u osób prywatnych (§ 13), obliczy bezzwłocznie przypadającą dla Skarbu od tych remanentów przewyżkę akcyzy, — poczem poświadczwszy rzeczone deklaracye, prześle takowe zaraz w jednym exemplarzu Kassie Powiatowej dla pobrania ustanowionych należności, drugie zaś exemplarze tych deklaracyj powróci podającym takowe, aby służyły za dowód zadeklarowania posiadanego obiektu, oraz za skazówkę, jaką należność w Kassie Powiatowej zapłacić mają.

§ 17. Ustanowiona według poprzedniego paragrafu, należność wniesioną być powinna do Kassy Powiatowej najpóźniej do 3 (15) Października 1866 r. Wszelako taż należność przypadająca od posiadaczy tak zakładów fabrycznych jak i składów hurtowych, może być prolongowaną w opłacie na zasadach wskazanych w nowej Ustawie.

§ 18. Nadzorca Ucząstkowy Akcyzny, dopełnia sprawdzenie remanentów trunków i wyrobów u tych z osób prywatnych, gdzie to uważać będzie za potrzebne; lecz sprawdzenie odbyte być powinno w asystencyi miejscowej policyi.

§ 19. Prywatne osoby we wsiach i miastach, oprócz miasta Warszawy, nie mają prawa w ciągu siedmiu dni przed 3 (15) Wrze-

1866 г., имѣть у себя на семейство болѣе одной четверти ведра вина по расчету на оковиту, развѣ они о томъ предварительно заявить на основаніи § 13 сихъ правилъ.

§ 20. Всѣ транспорты съ виномъ, спиртомъ и издѣліями изъ нихъ, которые въ теченіе 7 дней передъ 3 (15) Сентября 1866 г. будутъ находиться въ дорогѣ, должны быть снабжены отъ того лица, изъ завода или заведенія котораго отправляется транспортъ, отдѣльными билетами, засвидѣтельствованными мѣстною полицейскою властію. Въ этомъ билетѣ должно быть записано, кромѣ номера ярлыка, все то, что значится на этихъ ярлыкахъ, вырѣзаемымъ изъ шнуровой книги.

§ 21. Гдѣ бы упомянутый въ предыдущемъ § транспортъ не находился 3 (15) Сентября, должно быть утромъ этого же дня заявлено о немъ мѣстному бургомистру или гмнному войту, который, приведя въ извѣстность провозимыя питья, свидѣлствуетъ о томъ на билетѣ своею подписью, прикладываетъ печать и немедленно посылаетъ къ подлежащему участковому надзирателю копію съ сего билета, уведомляя при томъ, къ какому времени приблизительно таковой транспортъ долженъ прибыть къ мѣсту своего назначенія. Только по исполненіи сего, транспортъ можетъ продолжать дальнѣйшій путь.

§ 22. Тотъ, къ кому прибылъ таковой транспортъ съ виномъ, спиртомъ или издѣліями изъ нихъ, обязанъ о прибытіи транспорта на мѣсто назначенія, немедленно и никакъ не позже 24 часовъ по приходѣ транспорта, доставить къ подлежащему участковому надзирателю объявленіе, приложивъ къ объявленію и привозный билетъ.

§ 23. Если кто купитъ вино или спиртъ до 3 (15) Сентября 1866 года, но до этого срока не выберетъ купленнаго вина или спирта изъ мѣста ихъ нахождения, то, при приемѣ оныхъ послѣ 3 (15) Сентября 1866 года, обязанъ возвратить продавцу внесенный имъ въ казну добавочный акцизъ съ всего количества выбраннаго вина или спирта, развѣ будетъ отъ того освобожденъ особымъ условіемъ о покупкѣ того вина или спирта.

§ 24. Оптовымъ складчикамъ дозволяется, начиная съ 22 Августа (3 Сентября) до 1 (13) Сентября 1866 г. включительно, ввозъ въ г. Варшаву вина и спирта, безъ оплаты оныхъ консумціоннымъ сборомъ, при соблюденіи слѣдующихъ условий:

а) чтобы каждый транспортъ вина и спирта, отправляемый въ городъ, заключалъ въ себѣ неменѣе 100 ведеръ и по прибытіи на мѣсто назначенія, отданъ былъ подъ надзоръ акцизнаго управленія въ казенный магазинъ, помѣщающійся въ зданіи, занимаемомъ нынѣ консумціоннымъ управленіемъ;

б) чтобы отдающій подъ надзоръ акцизнаго управленія вино и спиртъ представилъ, предварительно, свидѣтельство отъ страховаго общества, въ обезпеченіи сихъ питей отъ огня, на время, въ продолженіе коего онъ предполагаетъ хранить ихъ въ казенномъ магазинѣ. Таковое свидѣтельство должно быть владѣльцемъ вина возобновлено заблаговременно, не

сна 1866 г. имѣть у себя вѣсѣе над $\frac{1}{4}$ часть wiadra wódki obrachowanej na okowitę, jeżeli o posiadaniu większego zapasu nie złożą poprzednio deklaracyi stosownie do § 13 niniejszych przepisów.

§ 20. Każdy transport z wódką, spirytusem i wyrobami z nich, który w ciągu dni 7-miu przed 3 (15) Września 1866 r. znajdować się będzie w drodze, powinien być przez wysyłającego opatrzony w oddzielne świadectwo poświadczone przez miejscową władzę policyjną. W świadectwie tém wymienione być powinny numera i inne szczegóły świadectw do przewozu z księgi sznurowej wyciętych.

§ 21. Gdziekolwiek transport wymieniony w § poprzednim znajdować się będzie w d. 3 (15) Września 1866 r., powinien być z rana zaraz w tymże dniu zameldowany miejscowemu Burmistrzowi lub Wójtowi Gminy, który przekona się o zgodności świadectwa z transportem; na dowód czego zaopatruje bilet swoim podpisem i pieczęcią, oraz bezzwłocznie przesła właściwemu Uczastkowemu Nadzorcy kopję tegoż biletu, donosząc zarazem, w jakim w przybliżeniu czasie transport ten powinien przybyć na miejsce swego przeznaczenia. Za dopełnieniem dopiero wskazanych formalności transport może odbywać dalszą drogę.

§ 22. Przyjmujący transport z wódką, spirytusem, albo z wyrobami z nich, obowiązany jest natychmiast, a w żadnym razie nie później jak w ciągu 24 godzin po nadjeściu transportu, podać właściwemu Nadzorcy Uczastkowemu deklaracyę, z dołączeniem do téjże deklaracyi świadectwa, za którym téż trunki i wyroby zostały tam doprowadzone.

§ 23. Jeżeli kto nabędzie wódkę lub spirytus przed 3 (15) Września 1866 r., a do tego czasu nie odbierze takowych z miejsc ich znajdowania się, to przy odbiorze takowych po dniu 3 (15) Września 1866 r., obowiązany jest zwrócić sprzedawcy opłaconą przez tegoż do Skarbu przewyżkę akcyzy od téjże wódki lub spirytusu, jeżeli od tego obowiązku nie jest zwolniony oddzielnym warunkiem umowy zawartej o kupno.

§ 24. Składnikom hurtowym dozwala się poczynając od 22 Sierpnia (3 Września) do d. 1 (13) Września 1866 r. włącznie, sprowadzać do miasta Warszawy wódkę i spirytus bez opłaty podatku konsumcyjnego, pod następującemi warunkami:

a) aby każda partya sprowadzonych w ten sposób wódki i spirytusu, która nie może być mniejszą od 100 wiader, po przybyciu na miejsce przeznaczenia oddaną była pod dozór Zarządu Akcyznego do magazynu Skarbowego mieszczącego się w gmachu zajmowanym na teraz przez Urząd Konsumcyjny;

b) aby oddający pod dozór Zarządu Akcyznego wódkę lub spirytus złożył poprzednio świadectwo Dyrekcyi Ubezpieczeń, że wartość tych trunków od ognia assekurowaną została na czas, przez który w składzie Skarbowym pozostawić je zamierza. Świadectwo to powinno być odnowione na 7 dni wprzód jeżeli właściciel wódki zauważy, że takowa w terminie pierwotnie przez nie-

позже 7 дней, въ случаѣ, если онъ предвидѣть, что оное не можетъ быть имъ выбрано въ первоначальный срокъ; въ противномъ случаѣ, казна страхуетъ вино на счетъ складчика;

а) чтобы за таковое пользованіе казеннымъ магазиномъ уплачивалась наемная плата, за каждый мѣсяць, по 1 коп. съ ведра вина или спирта;

б) чтобы, въ случаѣ взятія этого вина изъ казеннаго магазина до 3 (15) Сентября консумціонный сборъ за это взятое вино былъ споленъ уплаченъ.

и в) чтобы отвѣтственность за усышку и утечку во время нахождения вина въ казенномъ магазинѣ оставалась на складчикѣ.

§ 25. Отданные такимъ порядкомъ, въ казенный магазинъ вино и спиртъ могутъ тамъ находиться не болѣе шести мѣсяцевъ и, во всякомъ случаѣ, не позже 1 (13) Марта 1867 года должны быть вывезены владѣльцемъ, по предварительной уплатѣ имъ дополнительнаго акциза. Въ продолженіи этихъ шести мѣсяцевъ и по мѣрѣ оплаты дополнительнаго акциза, владѣльцу предоставляется право получать частями вино или спиртъ, но не иначе какъ цѣлыми бочками. Если вино или спиртъ не будутъ владѣльцами оныхъ вывезены до означеннаго срока, то казна распоряжается продажей этихъ питей и удовлетворяетъ себя за акцизы, наемъ помѣщенія и расходы по продажѣ, а остальные, затѣмъ, деньги выдаются владѣльцу проданныхъ питей.

§ 26. За подачу объявленій, по истеченіи назначеннаго для сего срока, виновный подвергается денежному взысканію, равняющемуся полutorному добавочному акцизу за все количество питей и издѣлій, у него оказавшееся; если же исчисленный, такимъ образомъ, штрафъ будетъ превышать 25 р. с., то въ штрафъ взыскивается только эта сумма. Штрафныя деньги, взысканныя на основаніи сего §, поступаютъ споленъ въ пользу казны.

§ 27. Вино, спиртъ и издѣлія изъ оныхъ подлежатъ конфискации и продажѣ съ аукціона:

а) когда, послѣ 2 (14) Сентября 1866 г., окажутся вовсе неза-
явленными;

б) когда, находясь въ пути, не будутъ снабжены билетомъ или заявлены согласно §§ 20 и 21 сихъ правилъ; и

в) когда, по доставленіи на мѣсто назначенія, не будетъ соблю-
дено предписанное § 22 тѣхъ же правилъ.

§ 28. Если кто, въ избѣжаніе платежа акциза за остатки, умышленно скроетъ вино, спиртъ и издѣлія изъ нихъ, то подвергается штрафу, равняющемуся тройной цѣнности дополнительнаго акциза, который будетъ причитаться съ утаенныхъ напитковъ и издѣлій, а самые напитки и издѣлія конфискуются.

го означеннымъ не będzie могла быть выбрана; въ przeciwnym
bowiem razie Skarb zaasekuruje wódkę na rachunek składnika;

а) aby за takie korzystanie z magazynu Skarbowego uiszczoną była opłata składowa за каждый мѣсяць по коп. 1 od wiadra wódki lub spirytusu;

б) aby w przypadku odebrania wódki ze składu Skarbowego przed d. 3 (15) Września uiszczoną była od takowej całkowita opłata konsumcyjna;

и в) że odpowiedzialność за ubytki z wycieku lub wyschnięcia wódki przez czas znajdowania się jej w składzie Skarbowym, ciążycь będzie składnika.

§ 25. Oddane w powyższy sposób do składu Skarbowego wódka lub spirytus znajdować się tamże mogą najdłużej przez 6 miesięcy, a w każdym razie najpóźniej do d. 1 (13) Marca 1867 r. powinny być odebrane przez właścicieli за poprzedniem uiszczeniem przewyżki akcyzy. W przeciągu tych sześciu miesięcy i w miarę opłacenia przewyżki akcyzy, dozwala się właścicielom odbierać ze składu rządowego ich wódkę lub spirytus częściowo, lecz nie inaczej jak całemi beczkami. Jeżeli wódka lub spirytus do oznaczonego terminu nie będą przez właściciela ze składu Skarbowego odebrane, w takim razie Skarb zarządzi sprzedaż tych trunków, a z zebranego ztąd funduszu zaspokojoną będzie przewyżka akcyzy, należność за помieszczenie i kosztа sprzedaży, reszta zaś zwróconą zostanie właścicielowi sprzedanych trunków.

§ 26. За podanie deklaracji po oznaczonym do tego terminie, winny ulegnie karze pieniężnej wyrównywającej półtoracznej opłacie przewyżki akcyzy przypadającej od całej ilości trunków i wyrobów, jakie się u niego okaza; lecz kara ta nie może przewyższać 25 rs. Kary oznaczone tym §, w miarę ich ściągnięcia przechodzą w całości na rzecz Skarbu.

§ 27. Wódka i spirytus, oraz wyroby z nich ulegają konfiskacie i sprzedaży przez licytację:

а) Jeżeli po dniu 2 (14) Września 1866 r. okaza się zupełnie niezameldowane.

б) Jeżeli znajdując się w drodze nie będą opatrzone w świadectwa i nie będą zadeklarowane według §§ 20 i 21 niniejszych przepisów.

в) Jeżeli po doprowadzeniu do miejsca przeznaczenia nie będzie względem nich zachowany przepis powyżej w § 22 objęty.

§ 28. Kto dla uniknienia opłaty przewyżki podatku od remanentów rozmyślnie ukryje wódkę, spirytus lub wyroby z nich, ulegnie karze wyrównywającej potrójnej przewyżce akcyzy przypadającej od zatajonych trunków i wyrobów; same zaś trunki i wyroby podlegną konfiskacie.

§ 29. Изъ выручки отъ продажи конфискованныхъ питей и издѣлій, а равно изъ поступившихъ денежныхъ штрафовъ, одна половина идетъ въ пользу лица, открывшаго это злоупотребленіе или ущущеніе, кто бы таковымъ лицомъ ни былъ, а другая поступаетъ въ казну.

§ 30. Развитие и дополненіе настоящихъ переходныхъ правилъ предоставляется Министерству Финансовъ, на которое возлагается и обязанность приведенія этихъ правилъ въ исполненіе.

Подписаль: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ

Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Финансовъ, Статсъ-Секретарь, (подписаль) *Рейтернъ*.

Върно:

И д. Статсъ-Секретаря, (подписаль) *А. Заборовскій.*

§ 29. Z funduszu otrzymanego ze sprzedaży skonfiskowanych trunków i wyrobów, jako też ze ściągniętych kar pieniężnych, połowa przeznaczona jest na korzyść wykrywającego nadużycie lub uchybienie, ktokolwiek by nim był, a druga połowa wpływa do Skarbu.

§ 30. Rozwinięcie i uzupełnienie niniejszych przepisów przednich pozostawia się Ministerstwu Finansów, na które wkłada się obowiązek wprowadzenia ich w wykonanie.

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,

Książę Paweł Gagaryn.

Za zgodność z oryginałem:

Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisano) *Rejtern.*

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Książe Paweł Gagaryn.

Za zgodność z oryginałem:

Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisano) Rejtern.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) A. Zaborowski.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ с. Ильинскомъ
7 (19) Іюня 1866 года.

РОСПИСАНІЕ

Должностей и издержекъ по центральному, губернскимъ и участковымъ акцизнымъ управлениямъ въ Царствѣ Польскомъ.

	Изъ содер- жанія.		ВСЕГО.	Классы и разряды.		
	Жалованье.	На раз- ряды.		По долж- ности.	По мунд- ру.	По пенсиям.
Гублей Серебромъ.						
1) Центральное Управление.						
Директоръ	5,000	—	5,000	V.	V.	1 ст. III.
Помощникъ Директора	2,400	—	2,400	VI.	VI.	2 ст. III.
Ревизоръ	2,000	1,000	3,000	VII.	VII.	IV.
Въ Канцеляріи Центрального Управления:						
Секретарь	1,200	—	1,200	VIII.	VIII.	VI.
Бухгалтеръ	1,500	—	1,500	VIII.	VIII.	VI.
Помощникъ Бухгалтера	900	—	900	IX.	IX.	VIII.
Дѣлопроизводитель	1,400	—	1,400	VIII.	VIII.	VI.
На канцелярскіе расходы	—	—	6,000	—	—	—
2) Губернское Управление.						
Управляющій	2,400	600	3,000	VI.	VI.	2 ст. III.
Ревизоръ	1,200	600	1,800	VIII.	VIII.	VI.
Въ Канцеляріи Управляющаго:						
Секретарь	800	—	800	IX.	IX.	VIII.
Бухгалтеръ	900	—	900	IX.	IX.	VIII.
Помощникъ Бухгалтера	600	—	600	X.	X.	IX.
На наемъ квартиры и писцовъ и на канцелярскіе расходы	—	—	отъ 1,500 до 2,000	—	—	—
На путевые издержки сверхштатныхъ чиновниковъ и на наемъ надсмотр- щиковъ на заводы	—	—	4,000	—	—	—
3) Участковое Управление.						
Надзиратель	750	400	1,150	IX.	IX.	VIII.
На канцелярскіе расходы	—	—	300	—	—	—

Примѣчаніе I. Министру Финансовъ предоставляется, на основаніи сего росписанія, учреждать большее или меньшее число губернскихъ и участковыхъ акцизныхъ управленій, сообразно съ числомъ заводовъ и фабрикъ, выдѣлывающихъ питья, свеклосахарный песокъ и табачныя издѣлія и съ обширностью соляной

Na oryginalne Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką, podpisano:

„Быть по сему.“

We wsi Ilinskoje
7 (19) Czerwca 1866 r.

ETATY

Urządów i płacy w Zarządach Akcyznych Centralnym Gubernjalnych i Uczastkowych w Królestwie Polskiem.

	Utrzymanie		RAZEM.	klasy.		
	Płacy.	Na konie.		Według urzędu.	Według hafu na mun. durze.	Według płacy.
R u b l e.						
1) Zarząd Centralny:						
Dyrektor	5,000	—	5,000	V.	V.	I st. III.
Pomocnik Dyrektora	2,400	—	2,400	VI.	VI.	2 st. III.
Rewizor	2,000	1,000	3,000	VII.	VII.	IV.
W Kancelarji Zarządu Centralnego:						
Sekretarz	1,200	—	1,200	VIII.	VIII.	VI.
Buchalter	1,500	—	1,500	VIII.	VIII.	VI.
Pomocnik Buchaltera	900	—	900	IX.	IX.	VIII.
Referent	1,400	—	1,400	VIII.	VIII.	VI.
Na wydatki kancelaryjne	—	—	6,000	—	—	—
2) Zarząd Gubernialny:						
Zarządzający	2,400	600	3,000	VI.	VI.	2 st. III.
Rewizor	1,200	600	1,800	VIII.	VIII.	VI.
W Kancelarji Zarządzającego:						
Sekretarz	800	—	800	IX.	IX.	VIII.
Buchalter	900	—	900	IX.	IX.	VIII.
Pomocnik Buchaltera	600	—	600	X.	X.	IX.
Na najęcie mieszkania i kancelistów i na wydatki kancelaryjne	—	—	od 1,500 do 2,000	—	—	—
Na kosztą podróży nadetatowych urzędników, na najęcie dozorców w gorzelniach	—	—	4,000	—	—	—
3) Zarząd Uczastkowy:						
Nadzorca	750	400	1,150	IX.	IX.	VIII.
Na wydatki kancelaryjne	—	—	300	—	—	—

Uwaga I. Oddaje się do rozporządzenia Ministra Finansów utworzenie na zasadzie tychże Etatów większej lub mniejszej liczby Zarządów Akcyznych Gubernjalnych i Uczastkowych, stosownie do liczby gorzelń i fabryk wyrabiających trunki, mączkę cukrową i wyroby tabaczne, do rozmiaru przemysłu solnego, jako téż do liczby zakła-

промышленности, а также съ числомъ торговыхъ заведеній для продажи питей и табаку; на семъ же основаніи Министръ Финансовъ опредѣляетъ въ акцизные управленія большее или меньшее число должностныхъ лицъ, не выходя изъ общей, на все акцизное управленіе ассигнованной суммы.

Примѣчаніе II. Остатки отъ суммы, назначаемой ежегодно по росписанію на содержаніе акцизныхъ управленій, могутъ быть употребляемы Министромъ Финансовъ на усиленіе надзора за выдѣлкою и продажей обложенныхъ акцизомъ издѣлій и на разные непредвидимые расходы, какъ то: на командированіе должностныхъ лицъ, техническія работы и другіе, непосредственно до акцизнаго дѣла, относящіеся расходы.

Подлинное подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по
дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Финансовъ, Статсъ-Секретарь, (подписаль) *Рейтернъ.*

Върно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписаль) А. Заборовскій.

[illegible]

Wspomni. Objaśnij, jak do rozpoznańcia zmian w środowisku naturalnym na przykładzie lasu. Wskaż, jakie czynniki wpływają na zmiany w środowisku naturalnym. Wskaż, jakie czynniki wpływają na zmiany w środowisku naturalnym. Wskaż, jakie czynniki wpływają na zmiany w środowisku naturalnym.

dów do sprzedaży trunków i tytoniu; na téjże zasadzie Minister Skarbu mianuje większą lub mniejszą liczbę Urzędników do składu Zarządu Akcyznego, nie przekraczając jednakże wysokości summy assygnowanej na cały Zarząd Akcyzny.

Uwaga II. Pozostałość od summy naznaczonej rocznie według Etatów na utrzymanie Zarządów Akcyjnych, może być użyta przez Ministra Skarbu na powiększenie dozoru nad wyrobem i sprzedażą wyrobów akcyjnych, jako też i na różne nieprzewidziane wydatki, jako to: na delegowanie Urzędników, roboty techniczne i inne bezpośrednio do interesów akcyjnych, odnoszące się wydatki.

Na oryginale podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego, *Książę Paweł Gałaryn*.

Za zgodność z oryginałem:

Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisano) *Rejtern.*

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ с. Ильинскомъ,
7 (19) Юня 1866 года,

ВРЕМЕННЫЯ ПРАВИЛА

О порядкѣ извлеченія дохода отъ продажи питей на земляхъ, поступившихъ въ собственность крестьянъ въ имѣніяхъ частныхъ, институтскихъ и маіоратныхъ.

§ 1. Доходъ отъ продажи питей на земляхъ, приобретенныхъ крестьянами въ собственность, въ имѣніяхъ частныхъ, институтскихъ и маіоратныхъ, извлекается казною чрезъ отдачу онаго въ арендное содержаніе, или безъ торговъ, за опредѣленную плату, прежнимъ владѣльцамъ или съ торговъ, въ случаѣ, если прежніе владѣльцы откажутся отъ предложенныхъ имъ условій.

§ 2. Доходъ отъ продажи питей на означенныхъ земляхъ предоставляется въ арендное содержаніе прежнимъ владѣльцамъ, подъ условіемъ уплаты въ казну въ годъ нижеозначенной суммы за каждую усадьбу, приобретенную крестьянами въ собственность на основаніи Высочайшаго Указа объ устройствѣ ихъ быта и внесенную въ составленную въ 1865 году вѣдомость для подымной подати, а именно:

а) въ селеніяхъ, колоніяхъ и другихъ крестьянскихъ поселкахъ, расположенныхъ при станціяхъ желѣзныхъ дорогъ или при шоссеиныхъ дорогахъ I и II разрядовъ, по *четыре* рубля (4 руб.)

б) въ мѣстностяхъ, пересѣкаемыхъ трактами, непосредственно соединяющими мѣжду собою города I, II и III разрядовъ, по *три* рубля (3 руб.) и

в) въ мѣстностяхъ, имѣющихъ только обыкновенныя проселочныя дороги, по *два* руб. (2 руб.)

§ 3. Опредѣленная въ предыдущемъ § плата съ каждой усадьбы возвышается:

а) въ мѣстахъ, гдѣ помѣщаются гминныя управленія — на *одинъ* рубль въ годъ;

б) въ мѣстахъ, гдѣ находятся приходскія церкви — на *одинъ* рубль въ годъ;

в) въ мѣстахъ, гдѣ находятся гминныя управленія и приходскія церкви — на *два* руб. въ годъ.

Na oryginalne własną Jego CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI rękę napisano:

„Быть по сему“

We wsi Ilinskoje,
dnia 7 (19) Czerwca 1866 r.

CZASOWE PRZEPISY.

O sposobie pobierania dochodu za sprzedaż trunków na gruntach przeszłych na własność włościan w dobrach prywatnych, instytucyjnych i donacyjnych.

§ 1. Dochód z sprzedaży trunków na gruntach nabytych przez włościan na własność, w dobrach prywatnych, instytucyjnych i donacyjnych, Skarb pobierać będzie przez oddanie go w dzierżawę albo poprzednim właścicielom za oznaczoną opłatę i z wolnej ręki, albo przez publiczną licytację, jeżeli poprzedni właściciele odmówią przyjęcia wskazanych im warunków.

§ 2. Dochód z sprzedaży trunków na rzeczonych gruntach odaje się w dzierżawę poprzednim właścicielom pod warunkiem opłacania do Skarbu rocznej, niżej oznaczonej należności za każdą osadę przeszłą na własność włościan z mocy NAJWYŻSZEGO Ukazu o urządzeniu tychże włościan i objętą wykazem sporządzonym w r. 1865 do podatku podymnego, a mianowicie:

a) we wsiach, kolonijach i innych włościańskich posiadłościach, położonych przy stacyach dróg żelaznych, albo przy drogach bitych I i II rzędu, po *cztery* ruble (rs. 4);

b) w miejscowościach przerzniętych traktami, łączącemi bezpośrednio między sobą miasta I, II i III rzędu, po *trzy* ruble (rs. 3);

c) w miejscowościach, mających tylko zwyczajne wiejskie drogi, po *два* ruble (rs. 2);

§ 3. Oznaczona poprzednim § opłata z każdej osady, powiększa się:

a) w miejscach, gdzie znajdują się Urzędy Gminne, o jeden rubel rocznie;

b) w miejscach, gdzie znajdują się kościoły parafijalne o jeden rubel rocznie;

c) w miejscach, gdzie znajdują się Urzędy Gminne i kościoły parafijalne, o *два* ruble rocznie.

Возвышение это, однако, не распространяется на число усадебъ свыше тридцати.

§ 4. Доходъ отъ продажи нитей на означенныхъ крестьянскихъ земляхъ отдается въ аренду, согласно настоящимъ правиламъ, на два года, начиная съ 20-го Августа (1-го Сентября) 1866 года.

§ 5. Распределение усадебъ въ селеніяхъ и другихъ крестьянскихъ поселкахъ по разрядамъ, исчисленнымъ въ §§ 2 и 3 и назначеніе соотвѣтственной разряду годовой за каждую усадьбу платы въ 2, 3, 4, 5 и 6 руб., возлагаются на обязанность уѣзднаго начальника, который о сдѣланномъ имъ, на семь основаніи, расчетѣ причитающейся въ пользу казны платы, объявляетъ владѣльцу, управляющему или арендатору имѣнія и предлагаетъ имъ доставить, въ теченіи 15 дней со дня объявленія на мѣстѣ, отзывъ о томъ: соглашаются ли они право продажи нитей на крестьянскихъ земляхъ оставить за собою съ 20-го Августа (1-го Сентября) 1866 года по 20-го Августа (1-го Сентября) 1868 года и вносить за то въ казну плату, съ каждой усадьбы опредѣленную.

При этомъ уѣздный начальникъ предвѣщаетъ владѣльца, управляющаго или арендатора, что, въ случаѣ непредставленія упомянутого отзыва въ 15-ти дневный срокъ, объявлены будутъ торги на отдачу дохода отъ продажи нитей въ арендное содержаніе.

Согласіе, относительно оставленія за собою упомянутого права на основаніи сдѣланнаго расчета, должно быть изъявлено прежнимъ владѣльцемъ относительно всѣхъ усадебъ имѣнія, а не тѣхъ, по усмотрѣнію владѣльца.

Если, при исполненіи уѣзднымъ начальникомъ изложенныхъ въ этомъ параграфѣ правилъ, возникнутъ недоумѣнія или жалобы, то разсмотрѣніе и рѣшеніе оныхъ возлагается на губернское правленіе.

§ 6. Если, по истеченіи 15-ти дней, согласно предъидущему параграфу, отзывъ не будетъ представленъ, то дѣлается публикація о произведеніи торговъ въ срокъ, назначаемый губернскимъ правленіемъ.

§ 7. Къ участию въ торгахъ на взятіе упомянутого дохода въ аренду допускаются всѣ вообще лица, имѣющія, на основаніи Устава о нитейномъ сборѣ, право на раздробительную торговлю нитями въ деревняхъ.

§ 8. До начала торговъ имѣютъ быть представлены залогомъ (vadium), которые должны состоять изъ наличныхъ денегъ или процентныхъ бумагъ Имперіи и Царства, допущенныхъ къ приему въ залогъ. Размѣръ залоговъ (vadium i kaucja) долженъ быть равенъ $\frac{1}{4}$ части годовой арендной платы.

§ 9. Арендныя деньги за пропину на крестьянскихъ земляхъ должны быть вносимы всегда впередъ за три мѣсяца, т. е. въ Августѣ, Ноябрьѣ, Февралѣ и Маѣ мѣсяцахъ.

Podwyższenie to jednakże nie rozciąga się do tych osad, które przewyższają będą liczbę 30-tu w jednej miejscowości.

§ 4. Dochód z sprzedaży trunków na gruntach włościańskich oddaje się w dzierżawę, stosownie do niniejszych przepisów, na dwa lata, poczynając od 20 Sierpnia (1 Września) 1866 r.

§ 5. Zaliczenie osad we wsiach i innych posiadłościach włościańskich do kategorii wymienionych w §§ 2 i 3 i oznaczenie odpowiedniej tymże kategorii rocznej opłaty z każdej osady po 2, 3, 4, 5 i 6 rs. porucza się Naczelnikowi Powiatu, który po skutecznym przez niego na tej zasadzie obliczeniu opłaty Skarbowi należnej, zawiadomienia o tém właściciela, zarządzającego lub dzierżawcę majątku i żądania od tegoż oświadczenia się w ciągu dni 15 od dnia wręczenia wezwania, czyli zgadza się pozostać przy prawie sprzedaży trunków na gruntach włościańskich od dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1866 r. do dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1868 r. i wносить za to do Skarbu opłatę z każdej osady przypadającą.

W wezwaniu tém, Naczelnik Powiatu ostrzeże właściciela, zarządzającego lub dzierżawcę, iż w razie niezłożenia odpowiedzi w ciągu dni 15, ogłoszoną zostanie licytacja na wydzierżawienie dochodu od sprzedaży trunków.

Zgodzenie się poprzedniego właściciela na pozostawienie sobie wspomnianego prawa na zasadzie dopełnionego obrachunku, powinno odnosić się do wszystkich osad w dobrach, a nie do niektórych tylko z nich, podług uznania właściciela.

Jeżeli przy wykonaniu przez Naczelnika Powiatu, określonych w tym paragrafie prawideł, wynikną jakiekolwiekby kwestye lub skargi, to Rząd Gubernjalny rozpoznaje i decyduje takowe.

§ 6. Jeżeli po upływie dni 15-tu odpowiedź na uczynione wezwanie poprzedniego § wezwanie, złożoną nie będzie, w takim razie ogłasza się termin do licytacji przez Rząd Gubernjalny oznaczony.

§ 7. Wolno jest każdemu przystąpić do licytacji na wydzierżawienie pomienionych dochodów i takowe wziąć w dzierżawę, kto na mocy Ustawy o podatku od trunków, zajmować się może częstkową sprzedażą tychże trunków we wsiach.

§ 8. Przystępujący do licytacji, złożyć poprzednio powinien vadium bądź w gotowiźnie, bądź w papierach procentowych Cesarstwa i Królestwa, które na kaucję przyjmować wolno. Wysokość vadium i kaucji odpowiadać powinna $\frac{1}{4}$ części rocznej dzierżawnej summy.

§ 9. Czynsz dzierżawny za propinację na gruntach włościańskich, wnoszony być winien w ratach kwartalnych z góry, to jest w miesiącach Sierpniu, Listopadzie, Lutym i Maju.

§ 10. Если арендаторъ не внесетъ къ означенному сроку причитающейся арендной платы, то производится торги на отдачу пропинации на крестьянскихъ земляхъ и въ такомъ случаѣ всѣ убытки, которые можетъ понести отъ сего казна, падаютъ на пражняго арендатора пропинаціоннаго дохода.

§ 11. На Министерство Финансовъ возлагаются всѣ распоряженія, необходимыя для приведенія настоящихъ правилъ въ исполненіе.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Финансовъ, Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *Рейтернъ*.

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Заборовскій*.

§ 10. W razie nieopłacenia przez dzierżawcę raty kwartalnej w swoim czasie, zarządza się licytacja na wydzierżawienie propinacyi na gruntach włościańskich, i w takim razie za wszelkie straty, jakie z tego powodu wyniknąć mogą dla Skarbu, odpowiada poprzedni dzierżawca dochodu propinacyjnego.

§ 11. Ministerstwo Finansów wyda ze swęj strony rozporządzenia, jakie się okazaą potrzebne w wykonaniu niniejszych przepisów.

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego, *Książę Paweł Gagaryn*.

Za zgodność z oryginałem:

Minister Finansów, Sekretarz Stanu, (podpisano) *Rejtern*.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski*.

DZIENNIK PRAW

№ 212.

Tom Sześćdziesiąty Piąty.

Божією Милостію

МЫ АЛЕКСАНДРЪ II-й,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКИЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКИЙ,

Великий Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ подданнымъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ.

Для обыкновеннаго пополненія арміи и флота надлежитъ въ семь году произвести рекрутскій наборъ въ Царствѣ Польскомъ, въ одинаковой соразмѣрности съ произведеннымъ въ Имперіи наборомъ, а именно: по *четыре* человека съ каждой тысячи душъ мужескаго пола, и сверхъ сего числа, для пополненія состоящей за Царствомъ недомки въ рекрутской повинности, назначить, по примѣру прошлагодняго набора, еще по *полтора* рекрута съ тысячи душъ мужескаго пола; при чемъ, для облегченія населенія Царства въ отбываніи рекрутской повинности, поставка рекрутъ въ счетъ означенной недомки, на основаніи утвержденныхъ Нами 1 (13) Юня 1865 г. правилъ, можетъ быть замѣняема денежнымъ взносомъ.

Кромѣ того, желая даровать жителямъ Царства въ настоящемъ году вѣщную льготу въ рекрутствѣ, Мы признали за благо дозволить, чтобы при предстоящемъ наборѣ открытъ былъ, въ видѣ временной мѣры, общій для всѣхъ желающихъ выкупъ рекрутской повинности денежнымъ взносомъ.

На семь основаній, разсмотрѣвъ представленныя Намѣстникомъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ предложенія Учредительнаго Комитета о порядкѣ производства въ семь году рекрутскаго въ Царствѣ набора, Мы, согласно заключенію Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, постановили и постановляемъ.

Ст. 1. Въ нынѣшнемъ 1866 году имѣетъ быть произведенъ рекрутскій наборъ въ Царствѣ Польскомъ, полагая по *четыре* человека съ каждой тысячи душъ мужескаго пола и, сверхъ того, еще по *полтора* человека съ каждой тысячи, въ счетъ числящейся за Царствомъ недомки въ рекрутахъ.

Ст. 2. Наборъ сей долженъ быть начатъ 3 (15) Октября и оконченъ 5 (17) Ноября сего 1866 года.

Ст. 3. При производствѣ настоящаго набора, личное поступленіе въ рекруты дозволяется замѣнить денежнымъ взносомъ. Сею льготою могутъ воспользоваться всѣ жители Царства, подлежащіе рекрутской повинности.

Ст. 4. Разрѣшаемый на предстоящій наборъ замѣнъ рекрутской повинности денежнымъ взносомъ, равно способъ пополненія числящейся за Царствомъ недомки рекрутъ, опредѣляются приложенными къ настоящему Манифесту правилами.

Ст. 5. Сословія и лица, рекрутской повинности не подлежащія, подробно указаны въ приложеніи къ настоящему Манифесту.

Z Bożej Łaski

MY ALEXANDER II-gi,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECZ ROSSYI, KRÓL POLSKI,

WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI,

etc., etc., etc.,

Objawiamy wszystkim wiernym poddanym NASZYM w Królestwie Polskiem.

Dla zwykłego skompletowania armji i floty, wypada w roku bieżącym skutecznie pobór do wojska w Królestwie Polskiem, w jednakowym stosunku z poborem dopełnionym w Cesarstwie, to jest po *czterech* ludzi z każdego tysiąca dusz męzkich, i oprócz téj liczby, na pokrycie liczącej się na Królestwie zaległości zaciągowej, назначить, подобно як w poborze roku zeszłego, jeszcze po *półtora* człowieka z tysiąca dusz płci męskiej; przyczem, dla ulżenia ludności Królestwa w spełnieniu powinności zaciągowej, dostawa zaciągnych na rachunek rzeczonej zaległości, na zasadzie zatwierdzonych przez Nas w dniu 1 (13) Czerwca 1865 roku przepisów, może być zastąpioną opłatą pieniężną.

Nadto, pragnąc obdarzyć w roku bieżącym mieszkańców Królestwa większą ulgą w powinności zaciągowej, Uznaliśmy za dobre zezwolić, aby jako czasowy ku temu środek, w nastąpić mającym poborze do wojska, dopuszczony był ogólny dla wszystkich życzących wykup pieniężny od rzeczonej powinności.

Rozpatrzywszy więc przedstawione przez Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem, wnioski Urządzającego Komitetu co do porządku, w jakim skuteczniejszy być ma w roku bieżącym pobór do wojska w Królestwie, zgodnie z opinią Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, postanowiliśmy i stanowiąmy:

Art. 1. W roku bieżącym 1866 ma być skuteczniejszy pobór do wojska w Królestwie Polskiem, licząc po *czterech* ludzi z każdego tysiąca dusz męzkich, i oprócz tego jeszcze po *półtora* człowieka z każdego tysiąca, na pokrycie liczącej się na Królestwie zaległości w zaciągowych.

Art. 2. Pobór ten winien rozpocząć się w dniu 3 (15) Października i być ukończony z dniem 5 (17) Listopada bieżącego 1866 r.

Art. 3. Przy odbywaniu niniejszego poboru, osobiste wejście do wojska z zaciągu dozwala się zastąpić opłatą pieniężną. Z ulgi téj korzystać mogą wszyscy mieszkańcy Królestwa, powinności zaciągowej podlegający.

Art. 4. Dozwolone w nadchodzącym poborze zastąpienie powinności zaciągowej opłatą pieniężną, jako też sposób pokrycia liczącej się na Królestwie zaległości w zaciągnych, określone są w przepisach do niniejszego Manifestu dołączonych.

Art. 5. Stany i osoby powinności zaciągowej nie podlegające, wykazane są po szczególe w annexe do niniejszego Manifestu załączonym.

Ст. 6. Для приема людей въ рекруты устанавливается меньшая мѣра роста—въ два аршина три вершка.

Ст. 7. Для отбыванія рекрутской повинности, сельское и городское население (за исключеніемъ нѣкоторыхъ многолюдныхъ городовъ, которые, по ст. 13-й положенія 1859 г. о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ, будутъ составлять особые округа), раздѣляется на земскіе конскрипціонные округа, которые состояются, на сей разъ, соотвѣтственно настоящему временному дѣленію уѣздовъ Царства на военно-полицейскіе участки, съ тѣмъ, чтобы, въ случаѣ надобности, два и три участка соединялись въ одинъ округъ, безъ раздробленія участковъ на части.

Ст. 8. Отдѣльныхъ еврейскихъ округовъ составлять не слѣдуетъ. Еврейское населеніе причисляется къ округамъ земскимъ и городскимъ, но отбываетъ рекрутскую повинность особо отъ христіанъ.

Ст. 9. Въ составъ Конскрипціонныхъ Коммисій назначаются: предсѣдатель—уѣздный гражданскій начальникъ; членами: помощникъ его—по дѣламъ рекрутскимъ въ званіи члена-дѣлопроизводителя и уѣздный врачъ или иной медикъ, по назначенію губернской врачебной управы. Сверхъ того, во время дѣйствія Коммисій въ округахъ, назначаются временными членами: въ сельскихъ—одинъ изъ войтовъ гминъ и одинъ изъ осѣдлыхъ въ округѣ обывателей, оба по выбору военно-уѣзднаго начальника; въ городскихъ—двое изъ обывателей города, одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ, по выбору губернатора, и въ смѣшанныхъ (въ составъ коихъ входятъ города и селенія), одинъ изъ войтовъ гминъ, одинъ изъ осѣдлыхъ обывателей въ округѣ и два обывателя города—одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ; при чемъ, городскіе обыватели принимаютъ участіе лишь въ дѣйствіяхъ, до городскіхъ конскриптовъ относящихся.

Независимо отъ сего состава, въ каждую Конскрипціонную Коммисію входятъ также съ правами членовъ: одинъ изъ мѣстныхъ комиссаровъ по крестьянскимъ дѣламъ, по распоряженію Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, и одинъ изъ военно-участковыхъ начальниковъ.

Примѣчаніе. Въ г. Варшавѣ Конскрипціонную Коммисію составляютъ: предсѣдатель—совѣтникъ военнаго отдѣленія магистрата; члены: жандармскій штабъ-офицеръ, по назначенію Генераль-Полицеймейстера; полицейскій офицеръ или помощникъ пристава той части города, которая представляетъ конскриптовъ; чиновникъ военнаго отдѣленія магистрата, въ званіи члена-дѣлопроизводителя; одинъ изъ городскихъ врачей, по назначенію врачебной управы г. Варшавы, и два обывателя города, по выбору президента, одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ.

Ст. 10. Въ отмѣну ст. 33-й положенія 1859 года, списки освидѣтельствованнымъ конскриптамъ утверждаются окончательно Конскрипціонною Коммисією, которая одинъ экземпляръ списка, всѣми членами подписанный, представляетъ губернскому правленію, а въ г. Варшавѣ—магистрату.

Ст. 11. Заготовленіе обмундированія для рекрутъ возлагается на окружное интендантское управленіе варшавскаго военнаго округа, на основаніи особой о семъ инструкціи.

Art. 6. Dla przyjęcia spisowych do wojska, najmniejsza miara wzrostu ustanawia się na dwa arszyny i trzy werszki.

Art. 7. Pod względem powinności zaciągowej, ludność wiejska i miejska (z wyłączeniem niektórych tylko bardziej zaludnionych miast, jakie według artykułu 13-go Ustawy z 1859 roku o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem, stanowić mogą oddzielne Okręgi), dzieli się na ziemskie Okręgi spisowe, które na ten raz utworzone być mają odpowiednio obecnemu podziałowi czasowemu Powiatów Królestwa na wojenno-policyjne rewiry, tak, aby w razie potrzeby, dwa albo trzy rewiry, nie rozdrabniając ich, składały jeden Okręg.

Art. 8. Nie mają być tworzone oddzielne Okręgi spisowe dla starozakonnych. Ludność starozakonna zalicza się do Okręgów ziemskich i miejskich, lecz powinność zaciągową odbywa oddzielnie od chrześcijan.

Art. 9. Do składu Kommissji Konskrypcyjnych naczynają się: Prezydującym—Cywilny Naczelnik Powiatu, Członkami: Pomocnik jego do czynności spisu i zaciągu wojskowego, w charakterze Członka Referenta i Lekarz Powiatowy lub inny, przez Gubernjalny Urząd Lekarski wyznaczony. Nadto, w czasie czynności Kommissji w Okręgach, naczynają się członkami czasowymi: w ziemskich—jeden z Wójtów Gmin i jeden z osiadłych w Okręgu obywateli, oba z wyboru Wojennego Naczelnika Powiatu; w miejskich, dwóch obywateli miasta, jeden z pomiędzy chrześcijan i jeden ze starozakonnych, wybrani przez Gubernatora, i w mieszanych, (w skład których wchodzą miasta i wsie), jeden z Wójtów Gmin, jeden z osiadłych obywateli w Okręgu i dwóch obywateli miasta, jeden z pomiędzy chrześcijan i jeden z pomiędzy starozakonnych; obywatele miejscy biorą udział jedynie w czynnościach odnoszących się do spisowych mieszkańców miast.

Niezależnie od powyżej oznaczonego składu, do każdej Kommissji Konskrypcyjnej wchodzą także z prawami Członków, jeden z miejscowych Kommissarzy do spraw włościańskich, z zarządzenia Członka Zawiadującego interesami Komitetu Urządzającego, i jeden z rewirowych Naczelników Wojennych.

Uwaga. W mieście Warszawie Kommissję Konskrypcyjną składają: Prezydujący Radny Naczelnik Wydziału Wojskowego Magistratu; Członkowie: Sztab-Oficer Żandarmerji, wyznaczony przez Jenerała-Policmajstra; Oficer Policyjny lub Adjunkt, tego Cyркулу miasta, z którego przedstawiani są spisowi; Urzędnik Wydziału Wojskowego Magistratu, w charakterze Członka Referenta; jeden z Lekarzy miejskich, przez Urząd Lekarski miasta Warszawy wyznaczony, i dwóch obywateli miasta, wybranych przez Prezydenta, jeden z pomiędzy chrześcijan i jeden z pomiędzy starozakonnych.

Art. 10. W zamian przepisu Artykułu 33-go Ustawy z roku 1859, wykazy spisowych obrewidowanych, zatwierdza ostatecznie Kommissja Konskrypcyjna i jeden egzemplarz takowego wykazu, opatrzone podpisami wszystkich Członków, przedstawia Rządowi Gubernialnemu, a w m. Warszawie Magistratowi.

Art. 11. Sporządzenie umundurowania dla zaciągowych, wklada się na Zarząd Okręgowy Intendentury Warszawskiego Okręgu Wojennego, na zasadzie oddzielnej co do tego Instrukcji.

Ст. 12. Исполнению рекрутской повинности подлежат конскрипты 1-го разряда и тѣ изъ II-го разряда, которые имѣютъ 23 и 24 года.

Ст. 13. Для выбора одного рекрута должно призывать къ жеребью не менѣе трехъ конскриптовъ.

Ст. 14. Конскрипты I-го разряда призываются къ жеребью по возрасту, т. е. сперва 20-лѣтніе; если ихъ будетъ недостаточно по три на одного рекрута, то къ нимъ присоединяются конскрипты 21 года и затѣмъ 22-лѣтніе; при чемъ, конскрипты одинаковаго возраста не разбиваются по частямъ, хотя бы, чрезъ то, число конскриптовъ и превышало означенное число трехъ конскриптовъ для выбора одного рекрута.

Это же правило распространяется и на конскриптовъ 2-го разряда, имѣющихъ 23 и 24 года отъ роду.

Ст. 15. Конскрипты, неявившіеся къ освидѣтельствуванію или жеребью, равно бѣжавшіе и уличенные въ членовредительство или въ представленіи подложныхъ документовъ, принимаются, если окажутся годными къ военной службѣ, въ зачетъ наборовъ, однимъ годомъ старѣ общаго конскрипціоннаго возраста, а именно 31 года; неспособные же къ военной службѣ, равно достигшіе возраста выше 31 года, ни въ какомъ случаѣ въ военную службу не принимаются, но подвергаются другимъ взысканіямъ по закону.

Ст. 16. Конскрипты съ явными недостатками или увѣчьями обращаются съ просьбами о засвидѣтельствovanіи неспособности ихъ къ военной службѣ въ гминныя и городскія управленія. Управленія сіи выдаютъ таковыя свидѣтельства не иначе, какъ на основаніи особаго руководства, утвержденнаго Учредительнымъ въ Царствѣ Комитетомъ. Свидѣтельства эти окончательно утверждаются Конскрипціонными Коммисіями, по надлежащемъ медицинскомъ осмотрѣ. Всѣ, получившіе таковыя свидѣтельства, конскрипты освобождаются навсегда отъ военной службы, равно отъ представленія для переосвидѣтствованія въ постоянныя губернскія рекрутскія присутствія.

Ст. 17. Если конскрипты, имѣющіе явные увѣчья и недостатки, отсутствуютъ изъ постоянныхъ мѣстъ жительства по законнымъ паспортамъ, то имъ дозволяется обращаться съ просьбами, о выдачѣ указанныхъ въ предыдущей статьѣ свидѣтельствъ, въ гминныя и городскія управленія, а о медицинскомъ осмотрѣ — въ Конскрипціонныя Коммисіи тѣхъ округовъ, въ раіонѣ которыхъ находятся временныя мѣста ихъ жительства.

Получившій такое свидѣтельство, вмѣсто личной явки въ свою гмину, представляетъ въ оную сіе свидѣтельство для отмѣтки въ именномъ спискѣ конскриптовъ.

Ст. 18. Городскія и гминныя управленія, равно Конскрипціонныя Коммисіи, обязанныя выдавать и утверждать вышеозначенныя свидѣтельства, за каждое неправильно выдачное или утвержденное свидѣтельство независимо отъ преданія виновныхъ уголовному суду, подлежатъ штрафу въ 400 рублей, съ распределеніемъ этой суммы на всѣхъ подписавшихъ свидѣтельство, соразмѣрно получаемому ими отъ казны денежному содержанію; при чемъ члены изъ мѣстныхъ обывателей, не получающіе содержанія отъ казны, вносятъ

Art. 12. Powinności zaciągowej podlegają spisowi I-ej kategorii i ci z kategorii II-ej, którzy mają 23 i 24 lat wieku.

Art. 13. Dla wybrania do zaciągu jednego spisowego, należy powoływać do losowania nie mniej jak trzech spisowych.

Art. 14. Spisowi I-ej kategorii przyzywani być mają do losowania podług wieku, to jest naprzód 20-letni; jeżeli ich nie wystarczy, licząc po trzech na jednego zaciągowego, wówczas przyłączają się do nich spisowi 21 lat, a następnie 22-letni; przyczem, spisowi jednego wieku nie rozdzielają się na części, chociażby przez to liczba ich przewyższała oznaczoną liczbę trzech spisowych dla wybrania jednego zaciągowego.

Tenże sam przepis zastosowanym być winien i do spisowych II-ej kategorii mających 23 i 24 lat wieku.

Art. 15. Spisowi niestawający do rewizji lub do losowania, również zbiegli, albo przekonani o umyślne okaleczenie się lub o przedstawienie fałszywych dowodów, będą przyjmowani, jeżeli okażą się zdolnymi do służby wojskowej, na rachunek poboru nawet o rok jeden starsi nad wiek ogólny dla spisowych zakreszony, a mianowicie 31 lat; niezdolni zaś do służby wojskowej, jako też liczący więcej nad lat 31 wieku, w żadnym razie do służby tej przyjmowani być nie mogą, lecz podlegają innym karom, podług prawa.

Art. 16. Spisowi z widocznymi wadami ciała lub kalectwem udawać się mają z prośbami do Zarządów gminnych i miejskich o poświadczenie niezdolności ich do służby wojskowej. Zarządy te wydawać im mają tego rodzaju świadectwa nie inaczej, jak na zasadzie oddzielnej Instrukcji przez Komitet Urządzający w Królestwie zatwierdzonej. Świadectwa takowe ostatecznie zatwierdzone być winny przez Kommissję Konskrypcyjną, po odbyciu należytej rewizji lekarskiej. Wszyscy spisowi, którzy otrzymali podobne świadectwa, uwalniają się na zawsze od służby wojskowej, jak również od obowiązku stawienia się przed stałemi Urzędami Rekruckimi Gubernjalnemi dla odbycia superrewizji.

Art. 17. Jeżeli spisowi z widocznymi wadami ciała lub kalectwem, na mocy udzielonych im pasportów, będą nieobecni w miejscu stałego zamieszkania swego, dozwala się im udawać z prośbami o wydanie wyrażonych w poprzedzającym Artykule świadectw, do gminnych i miejskich Zarządów, zaś o dopełnienie rewizji lekarskiej do Kommissji Konskrypcyjnej tego Okręgu, w obrębie którego czasowo przebywają.

Otrzymujący podobne świadectwo, zamiast osobistego stawienia się w gminie swojej, przedstawia ję to świadectwo dla odnotowania w wykazie imiennym spisowych.

Art. 18. Zarządy miejskie i gminne, tudzież Kommissje Konskrypcyjne obowiązane są wydawać i zatwierdzać wyżej oznaczone świadectwa; za każde nieprawnie wydane lub zatwierdzone świadectwo, niezależnie od oddania winnych pod Sąd Kryminalny, ulegną oni karze pieniężnej w ilości r. 400, z rozłożeniem takowej na wszystkich, którzy podpisali świadectwo, stosunkowo do pobieranej przez nich od Rządu płacy; przyczem Członkowie z pomiędzy miejscowych obywateli, nie pobierający od Rządu płacy, wnoszą mają na poczet 400

въ счетъ 400 рублей, сумму, равную той, которая будетъ слѣдовать члена Коммисіи, получающаго вѣйменьшій окладъ казеннаго содержанія.

Ст. 119. Въ составъ временныхъ рекрутскихъ присутствій назначаются: председателемъ въ губернскихъ городахъ — вице-губернаторъ, а въ уѣздныхъ — совѣтникъ военного отдѣленія подлежащаго губернскаго правленія; членами: одинъ изъ участковыхъ комиссаровъ, по назначенію Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ; штабъ-офицеръ въ званіи военного пріемщика, по назначенію штаба варшавскаго военного округа, и врачъ, по назначенію мѣстной врачебной управы.

Въ каждое рекрутское присутствіе, сверхъ того, должны быть назначены особые три медика, преимущественно военные. Губернаторъ или председатель рекрутскаго присутствія, поручаетъ одному изъ нихъ, или всѣмъ вмѣстѣ, переосвидѣтельствованіе конскриптовъ, признанныхъ медикомъ, членомъ рекрутскаго присутствія, неспособными по болѣзни къ военной службѣ, либо подлежащими отправленію на испытаніе или излеченіе въ госпиталь.

Примѣчаніе 1. Назначеніе военныхъ медиковъ для переосвидѣтельствованія предоставляется губернатору, по соглашенію съ подлежащимъ военнымъ начальствомъ.

Примѣчаніе 2. Въ составъ временнаго рекрутскаго присутствія г. Варшавы назначается: председателемъ — президентъ города; членами: штабъ-офицеръ въ званіи военного пріемщика, по назначенію штаба варшавскаго военного округа, и врачъ, по назначенію мѣстной врачебной управы. Сверхъ того, должны быть назначены въ оное три медика, по преимуществу военные, какъ это определено для рекрутскихъ присутствій въ губерніяхъ, для переосвидѣтельствованія признанныхъ неспособными или подлежащими отправленію въ госпиталь.

Примѣчаніе 3. Настоящій составъ временныхъ рекрутскихъ присутствій примѣняется также къ постояннымъ рекрутскимъ присутствіямъ, учрежденнымъ при губернскихъ правленіяхъ, во всѣхъ губернскихъ городахъ, съ тою лишь разницею, что, вмѣсто участковаго комиссара, назначается губернаторомъ гражданскій чиновникъ, и вмѣсто штабъ-офицера можетъ быть назначаемъ и оберъ-офицеръ.

Ст. 120. Предоставленное, статью 43 положенія 3 (15) Марта 1859 года, отсутствующимъ конскриптамъ право давать уполномочіе другимъ лицамъ на вынутіе вмѣсто нихъ жеребья отмѣняется. За нихъ жеребій вынимаютъ мѣстные солтысы или лавники.

Тѣ изъ неявившихся къ жеребью конскрипты, которые законными причинами оправдаются въ неявкѣ, отправляютъ рекрутскую повинность по вынуду за нихъ номеру жеребья; подставные же, или запасные, которые за отсутствіемъ ихъ будутъ отданы въ военную службу, возвращаются, во всякое время, въ первобытное состояніе, коль скоро лица, въ замѣнъ которыхъ они были приняты въ военную службу, поступятъ въ оную, и если подлежащіе возвращенію въ первобытное состояніе сами не пожелаютъ остаться въ военной службѣ; тѣ же изъ нихъ, которые добровольно останутся въ воен-

ной, сумму равную тѣй, яка przypadać będzie od Członka Kommissji, otrzymującego od Rządu najniższą płacę.

Art. 119. Do składu czasowych Urzędów Rekrucki chnaznają się: Prezydującym w miastach gubernjalnych, Vice-Gubernator, w powiatowych zaś Radca Wydziału Wojskowego właściwego Rządu Gubernjalnego, — Członkami: jeden z Kommissarzy do spraw włóściańskich z wyboru Członka-Zawiadującego interesami Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem; — Sztabs-Oficer w charakterze Członka ze strony wojskowej, przez Sztab Warszawskiego Wojennego Okręgu i Lekarz przez miejscowy Urząd Lekarski wyznaczeni.

Oprócz tego, do każdego Urzędu Rekruckiego winni być назначeni oddzielni trzej Lekarze, przedewszystkiem z liczby Lekarzy wojskowych. Gubernator albo Prezydujący w Urzędzie Rekruckim, porucza jednemu z nich lub wszystkim razem, dopełnianie superrewizji spisowych uznanych przez Lekarza Członka Urzędu Rekruckiego za niezdatnych do służby wojskowej, z powodu słabości, albo też za kwalifikujących się do odesłania do szpitala na próbę lub wyleczenie.

Uwaga 1. Wyznaczenie Lekarzy wojskowych dla odbywania superrewizji, pozostawia się Gubernatorowi, za porozumieniem się z właściwą Władzą wojskową.

Uwaga 2. Do składu czasowego Urzędu Rekruckiego miasta Warszawy, przeznaczają się: na Prezydującego — Prezydent miasta, — na Członków: Sztabs-Oficer w charakterze Członka ze strony wojskowej, przez Sztab Warszawskiego Wojennego Okręgu i Lekarz przez miejscowy Urząd Lekarski wyznaczeni.

Oprócz tego, winni być назначeni do pomienionego Urzędu Rekruckiego trzej Lekarze, przedewszystkiem wojskowi, jak to postanowiono dla Urzędów Rekruckich po Gubernjach, celem odbywania superrewizji spisowych, uznanych za niezdatnych lub kwalifikujących się do szpitala.

Uwaga 3. Ninijszy skład czasowych Urzędów Rekruckich stosuje się także i do stałych Urzędów Rekruckich, ustanowionych przy Rządach Gubernjalnych, we wszystkich miastach gubernjalnych; z tą jedynie różnicą, iż w miejsce Kommissarza do spraw włóściańskich, wyznacza się przez Gubernatora Urzędnik cywilny, i że w miejsce Sztabs-Oficera może być przeznaczony i Ober-Oficer.

Art. 120. Dozwolone Artykułem 43-m Ustawy z dnia 3-go (15) Marca 1859 r. spisowym nieobecny prawu udzielania pełnomocnictwa innym osobom do ciągnięcia za nich losu, uchyla się. Losy ciągnięte mają za nich przez soltysów lub ławników.

Ci z pomiędzy spisowych nie stawających do losowania, którzy przyczynę swego niestawiennictwa należą do usprawiedliwiał, obowiązani są spełnić powinność zaciągową podług numeru losu, jaki za nich wyciągnięty został. Spisowi zaś przeznaczeni losiem na zapasowych lub rezerwowych, którzyby, skutkiem nieobecności tamtych, oddani byli do służby wojskowej, wracają każdego czasu do poprzedniego swego stanu, skoro osoby, za które byli przyjęci do służby wojskowej, wstąpią do takowej, i jeżeli kwalifikujący się do powrócenia do poprzedniego stanu spisowi, sami nie objawiają życzenia pozostania nadal

ной службъ, принимаются къ зачету по конскрипціонному округу въ будущіе наборы.

Тоже самое исполняется въ отношеніи рекрутъ, принятыхъ въ замѣнъ конскриптовъ, съ рекрутскими нумерами жеребья, которые, по испытаніи узаконеннаго времени въ госпиталяхъ, окажутся способными къ военной службѣ и будутъ въ оную опредѣлены.

Ст. 21. Для замѣна, посредствомъ наемника, рекрута, поступившаго въ военную службу не за проступки и преступленія, никакихъ сроковъ не назначается, и каждому предоставляется приступить къ такому замѣну, когда будетъ имѣть къ тому возможность и желаніе.

О замѣнѣ рекрута наемникомъ предоставляется обращаться съ просьбою въ подлежащее губернское правленіе и въ варшавскій магистратъ; и если наемникъ, по правиламъ рекрутскимъ, окажется годнымъ и препятствій къ приему его не будетъ, то принимается окончательно и передается мѣстному военному начальству, съ назначеніемъ—на замѣнъ какого именно рекрута онъ принять.

По передачѣ наемника военному начальству, относительно возвращенія замѣняемаго въ первобытное состояніе, предоставляется губернскимъ правленіямъ и варшавскому магистрату дѣлать сношенія прямо отъ себя съ военнымъ начальствомъ, въ видѣніи коего замѣняемый состоитъ на службѣ; а если мѣсто служенія его неизвѣстно, то спосылается непосредственно съ Главнымъ Штабомъ Военнаго Министерства.

Ст. 22. Замѣнъ рекрута, по охотѣ, роднымъ, единокровнымъ или единокровнымъ братомъ, допускается не иначе, какъ по достиженіи желающимъ поступить, вмѣсто брата, въ военную службу общаго конскрипціоннаго возраста, т. е. 20 лѣтъ и если, при томъ, онъ во всѣхъ прочихъ отношеніяхъ признается годнымъ для военной службы.

Ст. 23. Воспрещеніе конскриптамъ изъ христіанъ замѣнять себя, при исполненіи рекрутской повинности, евреями и евреями—христіанами, отмѣняется, и засимъ дозволяется евреямъ замѣнять христіанъ или нанимать охотниковъ изъ христіанъ и на оборотъ—христіанамъ еврею.

Ст. 24. Вмѣсто опредѣленнаго по статьѣ 42 положенія 1859 года одного подставнаго на четырехъ рекрутъ, назначается одинъ подставной на каждаго трехъ рекрутъ.

Ст. 25. Разрѣшенная статьею 62 положенія 1859 года перепродажа зачетныхъ квитанцій на казенныхъ наемниковъ дозволяется не иначе, какъ по заявленіи о перепродажѣ въ подлежащемъ губернскомъ правленіи или мѣстномъ уѣздномъ управленіи, которыя, обозначивъ, на оборотѣ квитанцій, кому именно она перепродана, обязаны сообщать, куда слѣдуетъ, для отмѣтки въ именныхъ спискахъ конскриптовъ.

Ст. 26. Для подачи жалобъ, подтвержденныхъ документами, на неправильную отдачу въ рекруты опредѣляется годовой срокъ со дня окончанія набора, въ какомъ бы мѣстѣ жалоба ни была подана.

въ службѣ войскowej; ci zaś z pomiędzy nich, którzyby dobrowolnie zostali w wojsku, zaliczają się na rachunek przyszłych poborów z ich Okręgów konskrypcyjnych.

Tenże sam sposób postępowania zachowuje się i względem zaciągowych przyjętych w miejsce spisowych, którzy wyciągnawszy numer zaciągowe po odbyciu w szpitalach próby, przez czas przepisami oznaczony, okaza się zdolnymi do służby wojskowej i do takowej zostaną przyjęci.

Art. 21. Dla zamiany zaciągowego oddanego do służby wojskowej nie za występki lub przewinienia, przez najemnego zastępcę, nie naznacza się żadnych terminów i pozostawia się każdemu przystąpić do takowej zamiany, kiedy tego zapragnie i skoro nastęrczy mu się ku temu możność.

O zamianę zaciągnętego przez najemnego zastępcę, udawać się należy z prośbą do właściwego Rządu Gubernjalnego lub do Magistratu miasta Warszawy, i jeżeli zastępcę, stosownie do przepisów o powinności zaciągowej, okaże się zdatnym, i w przyjęciu go nie nastęrczą się przeszkody, wówczas ma być przyjętym ostatecznie i zdany miejscowej Zwierzchności wojskowej, przy wskazaniu na zamianę którego mianowicie zaciągowego został przyjętym.

Po zdaniu najemnego zastępcy Zwierzchności wojskowej, Rząd Gubernjalny lub Magistrat miasta Warszawy, o powrocie zastępnego zaciągnętego do poprzedniego stanu, odnieść się winien bezpośrednio do Zwierzchności wojskowej, pod której zawiadywaniem zastępniony zaciągnęty zostaje w służbie; jeżeli zaś miejsce służby tego zaciągnętego nie jest wiadomem, znieść się należy bezpośrednio z Głównym Sztabem Ministerstwa Wojny.

Art. 22. Dobrowolne zastąpienie zaciągnętego przez brata rodzowego lub przyrodniego, dozwala się nie inaczej, jak po dojsciu życzącego wejść do wojska w miejsce brata, do ogólnego wieku spisowego, to jest lat 20-u i jeśli tenże zostanie przytem uznany pod wszelkiemi innemi względami za zdanego do służby wojskowej.

Art. 23. Przepis, zabraniający spisowym z chrześcijan zastąpienia się w spełnieniu powinności zaciągowej starozakonnymi, i nawzajem, starozakonnym chrześcijanami, znosi się, i odtąd dozwala się starozakonnym wchodzić do służby wojskowej w zastępstwie chrześcijan lub przedstawiać za siebie zastępców z pomiędzy chrześcijan, i nawzajem, chrześcijanom z pomiędzy starozakonnych.

Art. 24. Zamiast przeznaczonego Art. 42 Ustawy z r. 1859 jednego zapasowego na czterech zaciągnętych, przeznaczony być ma jeden zapasowy na każdych trzech zaciągnętych.

Art. 25. Dozwolona Art. 62 Ustawy z r. 1859 odprzedaż kwitów zaciągowych na najemnych zastępców Rządowych, może mieć miejsce nie inaczej, jak po objawieniu o tem właściwemu Rządowi Gubernjalnemu, lub miejscowemu Zarządowi Powiatowemu, które po odnotowaniu na odwrotnej stronie każdego kwitu, komu takowy odprzedany został, obowiązane są zawiadomić o tem kogo wypada, dla uczynienia stosownej adnotacji w imiennych wykazach spisowych.

Art. 26. Termin do wnoszenia zażaleń, stwierdzonych dowodami, na nieprawne oddanie do zaciągu, naznacza się roczny, od dnia ukończenia poboru, bez względu na miejsce, w którym zażalenie takowe zo-

Таковыя жалобы подлежатъ разсмотрѣнію наравнѣ съ заявленіями, сдѣланными конскриптами при метаніи жеребьевъ.

Жалобы, поступившія безъ надлежащихъ документовъ, или по истеченіи годового срока, оставляются безъ послѣдствій.

Ст. 27. Рекруты вводятся въ рекрутскія присутствія не обнаженными, а въ сорочкѣ.

Ст. 28. Правило о стрижкѣ головъ и бритвіи бородъ рекрутамъ, въ рекрутскомъ присутствіи, примѣняется только къ рекрутамъ, которые отдаются въ военную службу за побѣгъ, членовредительство, или иные проступки; лицъ же, представляемыхъ въ рекрутскія присутствія для исполненія набора, коль скоро, по освидѣтельствованіи, они окажутся годными къ военной службѣ, председатель присутствія объявляетъ принятыми и, затѣмъ, ихъ въ рекрутскомъ присутствіи не брѣютъ и не стригутъ, но передаютъ военному приемщику въ томъ видѣ, какъ они приняты, по предварительномъ лишь описаніи примѣтъ.

Ст. 29. Неотмѣненныя настоящимъ Манифестомъ и правилами, къ нему приложенными, статьи утвержденнаго Нами въ 3 (15) день Марта 1859 года положенія о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ и другія правительственныя по сему предмету постановленія и распоряженія остаются въ своей силѣ.

Ст. 30. Развѣтїе настоящаго Манифеста и приложенныхъ къ оному правилъ, которые должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, поручается Учредительному Комитету; а исполненіе возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, при содѣйствіи Военно-Полицейскаго Управленія.

Данъ въ Петергофѣ, въ 25 дня Іюля (6 Августа) 1866 г.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь,
(подписалъ) *Н. Милютинъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Директоръ Канцеляріи Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *В. Блюзерскій.*

Число опубликованія, 1 (13) Сентября 1866 года.

стаѣ подане. Заѣленіе то уlega rozpoznaniu na równi z zeznaniami, uczynionemi przez spisowych podczas losowania.

Заѣленіа не poparte dostatecznymi dowodami, albo занесіоне po upływie rocznego terminu, pozostaną bez skutku.

Art. 27. Spisowi wprowadzani być mają do Urzędów Rekruckich nie nago, lecz w koszuli.

Art. 28. Przepis co do strzyżenia głów i golenia bród rekrutom w Urzędzie Rekruckim, stosuje się tylko do oddawanych do służby wojskowej za zbiegostwo, umyślne okaleczenie się lub inne występki, tych zaś, którzy dostawiani są do Urzędu Rekruckiego z poboru, skoro po odbyciu rewizji okaza się zdutnymi do służby wojskowej, Prezydujący w Urzędzie ogłasza za przyjętych i nie golą ich ani też nie stryżą w Urzędzie Rekruckim, lecz oddawać mają odbiorcy wojskowemu w takim stanie, w jakim przyjęci zostali do zaciągu, po pierwotnem tylko sporządzeniu ich rysopisu.

Art. 29. Nie zmienione niniejszym Manifestem i załączonemi do niego przepisami, artykuły zatwierdzonej przez Nas w dniu 3 (15) Marca 1859 roku Ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem i inne Rządowe w przedmiocie tym wydane postanowienia i rozporządzenia, pozostają w swej mocy.

Art. 30. Rozwinięcie niniejszego Manifestu i dołączonych do niego przepisów, które w Dzienniku Praw zamieszczone być mają, porucza się Komitetowi Urządzającemu; wykonanie zaś wkłada się na Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przy współdziałaniu Zarządu Wojenno-Policyjnego

Dan w Peterhofie, dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) 1866 r.

Na oryginalne własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER.“

Główny Naczelnik własnej Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancelarii do Spraw Królestwa Polskiego, Sekretarz Stanu,

(podpisano) *M. Młubin*

Za zgodność z oryginałem:

Dyrektor Kancellaryi Komitetu Urządzającego,
(podpisano) *W. Bielozierski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*

Za Dyrektora Kancellaryi, *Zaborowski*, Naczeln. Wyd.

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) Września 1866 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Утверждаю“

Въ Петергофѣ, 25 Іюля (6 Августа) 1866 года.

(подписалъ) Статсъ-Секретарь, Н. Милютинъ.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ СТ. 4-ой.

Правила о порядкѣ пополненія числящейся за Царствомъ Польскимъ недоимки въ рекрутахъ, и замѣна, при предстоящемъ въ 1866 году наборъ, рекрутской повинности, денежнымъ взносомъ.

§ 1. Для облегченія жителей Царства Польскаго въ отбываніи рекрутской повинности, число рекрутъ, слѣдующее, на основаніи ст. 1-й Высочайшаго Манифеста, въ пополненіе числящейся за населеніемъ Царства недоимки въ рекрутахъ, можетъ быть замѣнено особыми денежными взносами. Сверхъ того, при производствѣ предстоящаго въ семъ 1866 году набора, открывается, въ видѣ временной мѣры, выкупъ рекрутской повинности, коимъ могутъ воспользоваться и прочіе, подлежащіе рекрутской повинности жители Царства.

I. Порядокъ пополненія числящейся недоимки въ рекрутахъ.

§ 2. Для пополненія состоящей за населеніемъ Царства Польскаго рекрутской недоимки, назначается, согласно Высочайше утвержденнымъ 1 (13) Іюня 1865 года правиламъ, сверхъ числа рекрутъ, причитающагося по сравненію съ населеніемъ Имперіи, еще по одному съ половиною рекруту съ каждой тысячи душъ.

§ 3. Число рекрутъ, слѣдующее на пополненіе недоимки, можетъ быть замѣнено особыми денежными взносами во время производства набора.

§ 4. Денежный взносъ вмѣсто каждаго, причитающагося въ счетъ недоимки, рекрута, опредѣляется, на основаніи Высочайше утвержденныхъ 1 (13) Іюня 1865 года правилъ, въ *четыреста* рублей.

Уплатившій эту сумму освобождается на всегда отъ личнаго поступленія въ военную службу.

§ 5. По полученіи повелѣнія о наборѣ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ составляетъ общее росписаніе, особо для христіанъ и особо для евреевъ, сколько каждая губернія и г. Варшава должны поставить рекрутъ, какъ въ счетъ набора, такъ и въ счетъ недоимки. Въ то же время она опредѣляетъ, какое число конскриптовъ по каждой губерніи и по г. Варшавѣ (особо для христіанъ и особо для евреевъ) причитается на пополненіе недоимки. Затѣмъ, губернскія правленія и варшавскій городской магистратъ составляютъ таковыя же росписанія по конскрипционнымъ округамъ.

Na oryginalu Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Zatwierdzam.“

w Peterhofie d. 25 Lipca (6 Sierpnia) 1866 r.

Sekretarz Stanu, (podpisano) M. Milutin.

ANNEX DO ART. 4.

Przepisy o sposobie uzupełnienia liczącej się na Królestwie Polskiem zaległości w zaciągowych i zastąpienia przy odbyć się mającym w roku 1866 poborze do wojska powinności zaciągowej, opłatą pieniężną.

§ 1. Dla ulżenia mieszkańcom Królestwa Polskiego w spełnieniu powinności zaciągowej, liczba zaciąжныхъ przypadająca na zasadzie Art. 1-go Najwyższego Manifestu, na pokrycie liczącej się na ludności Królestwa zaległości w zaciągowych, może być zastąpioną opłatą pieniężną. Nadto, przy odbywaniu nastąpić mającego w roku 1866 poboru do wojska, dopuszcza się jako środek czasowy wykup od powinności zaciągowej, z którego korzystać mogą i inni mieszkańcy Królestwa powinności tej podlegli.

I. Sposób uzupełnienia liczącej się zaległości w zaciągowych.

§ 2. W celu uzupełnienia liczącej się na ludności Królestwa Polskiego zaległości w zaciągowych, naznacza się stósownie do Najwyższej zatwierdzonych w dniu 1 (13) Czerwca 1865 roku przepisów, oprócz liczby zaciąжныхъ, przypadającej w porównaniu z ludnością Cesarstwa, po półtora jeszcze zaciąжного z każdego tysiąca dusz.

§ 3. Liczba zaciąжныхъ przypadająca na uzupełnienie zaległości, może być, podczas odbywania się poboru do wojska zastąpioną opłatą pieniężną.

§ 4. Opłata pieniężna za każdego zaciąжного przypadającego na pokrycie zaległości, ustanawia się na zasadzie przepisów w dniu 1 (13) Czerwca 1865 roku Najwyższej zatwierdzonych, na *czteryście* rubli.

Wnoszący tę sumę uwalnia się raz na zawsze od osobistego wstąpienia do służby wojskowej.

§ 5. Po otrzymaniu rozkazu o poborze do wojska, Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych sporządzi ogólny rozkład, oddzielnie dla chrześcijan i oddzielnie dla starozakonnych, ile każda Gubernja i m. Warszawa dostawić ma zaciąжныхъ, tak na rachunek poboru, jako też na pokrycie zaległości. Jednocześnie oznaczy, jaka liczba spisowych w każdej Gubernji i w m. Warszawie (oddzielnie chrześcijan i oddzielnie starozakonnych) przypada, na pokrycie zaległości.

Następnie, Rządy Gubernjalne i Magistrat m. Warszawy ułożą także rozkłady dla Okręgów konskrypcyjnych.

§ 6. По вынутах конскриптами жеребьев, Конскрипционная Коммисія объявляетъ всѣмъ вынутахъ рекрутскіе нумера и подставнымъ, что такое-то число, особо христіанъ и особо евреевъ, согласно составленному для округа росписанію, имѣетъ право на замѣну денежнымъ взносомъ, по цѣнѣ 400 руб., опредѣленной для недоимочныхъ рекрутъ. За симъ, вынутахъ жеребій представляется внести въ уѣздныя или губернскія казначейства по четыреста рублей, или же представить квитанцію на внесенныя впередъ съ этою цѣлю въ казначействѣ деньги. Если число конскриптовъ (особо христіанъ и особо евреевъ), внесшихъ деньги, окажется болѣе опредѣленнаго числа на округъ, то бросается между ними жеребій; при чемъ, приобрѣвшему право денежнаго замѣна немедленно выдается увольнительное свидѣтельство; другіе же, вмѣстѣ съ прочими конскриптами, отправляются въ рекрутское присутствіе; буде же число внесшихъ деньги менѣе числа, опредѣленнаго для округа, то всѣхъ ихъ конскрипционная Коммисія немедленно снабжаетъ увольнительными свидѣтельствами; и въ этомъ случаѣ, всѣ оставшіяся свободными свидѣтельства отправляетъ безотлагательно въ рекрутское присутствіе съ чиновникомъ, сопровождающимъ партію конскриптовъ округа, о выданныхъ же свидѣтельствахъ представляетъ отчетъ, съ подробнымъ обозначеніемъ имени, прозванія и мѣста жительства лицъ, коимъ они выданы. Въ округѣ, свободныя увольнительныя свидѣтельства не могутъ быть выдаваемы: христіанскія — вреямъ и на оборотъ, еврейскія — христіанамъ.

§ 7. Полученныя изъ округовъ въ рекрутскомъ присутствіи увольнительныя свидѣтельства, по принятіи рекрутъ послѣдняго округа, раздаются всѣмъ желающимъ, предъявившимъ казначейскія квитанціи во взносъ денегъ, безъ различія, христіане ли они или евреи. Въ случаѣ, еслибы внесшихъ деньги оказалось болѣе числа свободныхъ свидѣтельствъ, то бросается между ними жеребій.

Буде останутся свидѣтельства свободныя, то всѣ таковыя свидѣтельства немедленно, прямо изъ рекрутскаго присутствія, представляютъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, для предоставленія ихъ желающимъ по другимъ рекрутскимъ присутствіямъ.

Примѣчаніе. Конскрипты, которые внесли деньги, но не воспользовались въ округѣ увольненіемъ отъ рекрутства, задерживаются въ рекрутскомъ присутствіи до окончанія приема рекрутъ послѣдняго округа, пока не будетъ извѣстно, что свободныхъ свидѣтельствъ въ присутствіи нѣтъ. Послѣ того они отправляются въ Варшаву. Отправленные такимъ образомъ изъ рекрутскаго присутствія задерживаются въ Варшавѣ, доколѣ, по полученнымъ изъ всѣхъ рекрутскихъ присутствій донесеніямъ, положительно не будетъ извѣстно, что свободныхъ свидѣтельствъ во всемъ Царствѣ неимѣется.

Примѣчаніе. Для рекрутъ, отправляемыхъ изъ Августовской губерніи въ Имперію, имѣетъ быть сдѣлано особое распоряженіе.

§ 8. Не приобрѣвшіе по жеребью права на замѣну въ 400 руб., но внесшіе заблаговременно эти деньги въ казначейства, получаютъ деньги обратно, или могутъ, доплативъ шестьсотъ рублей, къ означенной суммѣ, воспользоваться выкупомъ на основаніи §§ 10 — 16.

§ 9. По выцѣпленіи лошъ черезъ списовыхъ, Коммиссія Конскрипціи являея въ томъ всемъ, кто выцѣпленъ нумера зациаженъ и запасовымъ, же така то лѣзба оддѣлне хрѣсѣанъ и оддѣлне старозаконныхъ, стосовне до розкладу, спорядзонеа для Округу, ма право вырѣчыть се оплату денежную за цену рср. 400, установиона для зациажныхъ пречназчонныхъ на покрьѣе залогощи зациагowej. Wypadłymъ затемъ з лосу на зациажныхъ дозвола се вниесѣ до Kassy Powiatowej lub Gubernjalnej po czterysta rubli, albo też przedstawić kwit na wniesioną już poprzednio w tym celu do Kassy opłatę. Jeśli liczba spisowych (oddzielnie chrześcijan i oddzielnie starozakonnych), którzy wnieśli opłatę, okaże się większą od ustanowionej dla Okręgu, w takim razie ciagniony ma być między nimi los, poczem temu, kto pozyska prawo zastąpienia się opłatą pieniężną, wydaje się niezwłocznie świadectwo uwalniające, inni zaś wraz z dalszymi spisowymi przesyłają się do Urzędu Rekruckiego; — jeśli zaś liczba spisowych, którzy wnieśli opłatę, będzie mniejszą od ustanowionej dla Okręgu, wtedy Kommissja Konskrypcyjna wydaje niezwłocznie im wszystkim świadectwa uwalniające, pozostałe zaś świadectwa nie wykupione odsyła jednocześnie do Urzędu Rekruckiego przez Urzędnika prowadzącego партіе списовыхъ Округу; а з выданныхъ свидѣствъ склада rachunek, z wyszczególnieniem imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania osób, którym one wydane zostały. Niewykupione w Okręgu świadectwa uwalniające, nie mogą być wydawane: przeznaczone dla chrześcijan, starozakonnym, i nawzajem, przeznaczone dla starozakonnych, chrześcijanom.

§ 7. Otrzymane z Okręgów przez Urząd Rekrucki świadectwa uwalniające, wydają się po przyjęciu zaciąganych z ostatniego Okręgu, wszystkim życzącym pozyskać takowe, za okazaniem przez nich kwitów kassowych na wniesioną opłatę, bez różnicy, czy to są chrześcijanie czyli też starozakonni. W razie, gdyby wniesionych opłat było więcej, aniżeli świadectw niewykupionych, ciagniony ma być los między ubiegającymi się.

A jeśliбы zostały świadectwa niewykupione, то все такіе świadectwa wprost z Urzędu Rekruckiego odsyłane być winny do Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dla rozdania ich życzącym nabyć в другихъ Urzędachъ Rekruckich.

Uwaga. Spisowi, którzy wnieśli opłatę, lecz nie otrzymali w Okręgu świadectw uwalniającychъ отъ зациагу, zatrzymują się в Urzędzie Rekruckim до часу zupełnego ukończenia przyjęcia zaciąganychъ ostatnichъ Округу, і допѣки wiadomemъ не бѣдзіе, же не ма в Urzędzie zbywającychъ świadectw. Poczemъ odsyłają się oni do Warszawy. Odesłani tymъ sposobemъ z Urzędu Rekruckiego spisowi zatrzymują się в Warszawie, dopóki według otrzymanychъ отъ wszystkichъ Urzędówъ Rekruckichъ doniesień, stanowcza niepewność się wiadomość, że в całymъ Królestwie świadectwъ zbywającychъ не pozostało.

Uwaga. Co do zaciąganychъ wysłanychъ до Cesarstwa з Gubernji Augustowskiej, ма być wydane oddzielne rozporządzenie.

§ 8. Spisowi, którzy з losowania не nabyli права wyręczenia się opłatą рср. 400, lecz wnieśli wcześniej до Kassy opłatę takową, odbiorą ją napowrót, lub też mogą, dopłaciwszy sześćset rubli do summy powyższej, korzystać з wykupu на zasadzie §§ 10—16.

§ 9. Форма увольнительного свидетельства при семъ прилагается подъ буквою А. Свидетельства эти должны быть подписаны гражданскимъ губернаторомъ, (кроме выдаваемыхъ для жителей гор. Варшавы, которые подписываются президентомъ города) и потому, губернаторы передъ каждымъ наборомъ снабжаютъ уездныхъ начальниковъ известнымъ числомъ подписанныхъ ими бланковъ таковыхъ свидетельствъ.

II. Выкупъ отъ рекрутской повинности.

§ 10. Право выкупа предоставляется, въ видѣ временной на предстоящій въ семъ 1866 году наборъ мѣри, всѣмъ жителямъ Царства, подлежащимъ рекрутской повинности, не исключая и тѣхъ, которые поступаютъ въ военную службу по набору.

§ 11. Не могутъ выкупаться конскрипты, которые отданы или впредь отданы будутъ въ военную службу за побѣгъ или укрывательство отъ рекрутства, за умышленное члено-вредительство, или же за подлогъ въ представлении документовъ на изытiе или освобождение отъ рекрутства.

§ 12. Молодые люди, достигшіе конскрипціоннаго возраста, не желающіе подвергать себя случайностямъ жеребья, равно несовершенно-лѣтніе, могутъ выкупаться, до окончанія производства набора, съ освобождениемъ навсегда отъ рекрутской повинности.

§ 13. Размѣръ выкупной суммы опредѣляется въ тысячу рублей серебромъ. Лицу, внесшему такую сумму, выдается выкупное свидетельство.

§ 14. Желаящій приобрести выкупное свидетельство подаетъ о томъ прошеніе въ подлежащее губернское правленіе или въ варшавскій городской магистратъ, съ приложеніемъ квитанціи во взносѣ выкупной суммы.

Въ прошеніи должно быть означено имя, отчество и прозваніе того лица, для котораго приобретается свидетельство; поименованіе уѣзда и конскрипціоннаго округа, къ которымъ оное, по мѣсту жительства, принадлежитъ; о тѣхъ же, которые поступаютъ въ военную службу, присовокупляется, въ прошеніи, годъ поступления въ службу и мѣсто, гдѣ оное исполнили рекрутскую повинность.

§ 15. Губернскія правленія и варшавскій магистратъ, по наведеніи подробныхъ справокъ о правѣ просителя на выкупъ, выдаютъ именное выкупное отъ рекрутства свидетельство по прилагаемой формѣ В. и, съ тѣмъ вмѣстѣ, дѣлаютъ распоряженіе о надлежащей отмѣткѣ въ конскрипціонномъ спискѣ. Буде же лицо, приобретшее выкупное свидетельство, состоитъ въ военной службѣ, то губернскія правленія и варшавскій магистратъ дѣлаютъ, кроме того, сношеніе съ штабомъ варшавскаго военного округа о возвращеніи выкупившагося въ первобытное состояніе.

§ 16. Лица, воспользовавшіяся выкупомъ, зачисляются, въ текущій или ближайшій наборъ, по тому конскрипціонному округу, къ коему по мѣсту жительства, принадлежатъ и не принимаются въ расчетъ при численіи рекрутскаго контингенса по количеству народонаселенія.

III. Общіе правила.

§ 17. Лица, приобретшія свидетельство увольнительное (§ 6) или выкупное (§ 13), освобождаются отъ рекрутства на всю жизнь.

§ 9. Wzór świadectwa uwalniającego załącza się przy niniejszym pod literą A. Świadectwa te winny być podpisane przez Gubernatora Cywilnego (oprócz wydawanych mieszkańcom m. Warszawy, które podpisuje Prezydent miasta), dla czego też Gubernatorowie przed każdym poborem zaopatrzyć mają Naczelników Powiatowych w pewną liczbę podpisanych przez siebie blankietów tych świadectw.

II. Wykup od powinności zaciągowej.

§ 10. Prawo wykupu udziela się w sposobie czasowego środka na odbyć się mający w r. 1866 pobór do wojska, wszystkim mieszkańcom Królestwa, podlegającym powinności zaciągowej, nie wyłączając i tych, którzy wędą do służby wojskowej z poboru.

§ 11. Nie mogą korzystać z prawa wykupu spisowi oddani już, lub którzy w przyszłości oddani zostaną do służby wojskowej za zbiegostwo lub ukrywanie się przed zaciągami, za rozmyślne okaleczenie się, jako też za przedstawienie fałszywych dowodów w celu wyłączenia się lub uwolnienia od zaciągu.

§ 12. Młodzi ludzie w wieku spisowym będący, również nie doszli jeszcze wieku spisowego, jeśli nie życzą wystawiać się na skutki losowania, mogą wykupywać się przed ukończeniem poboru i pozyskać uwolnienie raz na zawsze od powinności zaciągowej.

§ 13. Wysokość wykupnej opłaty ustanawia się na tysiąc rubli srebrem. Osobie, która wniesie tę sumę, wydaje się świadectwo wykupne.

§ 14. Chcący uzyskać świadectwo wykupne zaniesć ma o to prośbę do właściwego Rządu Gubernialnego lub do Magistratu m. Warszawy, z załączeniem kwitu kassowego na wniesioną opłatę wykupną.

Wprośbie ma być wyrażone imię i nazwisko osoby dla której nabywa się świadectwo, tudzież imię jej ojca, oraz nazwa Powiatu i Okręgu konskrypcyjnego, do którego ona ze względu na miejsce stałego swego zamieszkania należy; o tych zaś osobach, które już wcielone zostały do służby wojskowej, winien być wymieniony w prośbie rok wejścia do służby i miejsce spełnienia powinności zaciągowej.

§ 15. Rządy Gubernialne i Magistrat m. Warszawy, po dokładnem przekonaniu się o służącym proszącemu prawie do wykupu, wydają mu imienne świadectwo wykupne od powinności zaciągowej, według załączonego wzoru lit. B. i jednocześnie czynią rozporządzenie względem zrobienia stosownej adnotacji w wykazie spisowych. Jeśli zaś osoba, która nabyła świadectwo wykupne zostaje już w służbie wojskowej, naówczas Rządy Gubernialne i Magistrat m. Warszawy odnoszą się oprócz tego do Sztabu Warszawskiego Okręgu Wojennego o powrót osoby tej do pierwotnego stanu.

§ 16. Osoby, które korzystały z wykupu, zaliczają się na rachunek bieżącego lub najbliższego poboru w tym Okręgu konskrypcyjnym, do którego według miejsca zamieszkania należą i potracają się z ogółu ludności przy oznaczeniu kontyngensu zaciągowego.

III. Przepisy ogólne.

§ 17. Osoby, które nabyły świadectwo uwalniające (§ 6) albo wykupne (§ 13), uwalniają się od zaciągu na całe życie. Świadectwa

Свидѣтельства, какъ увольнительныя такъ и выкупныя, выдаются всегда именныя; они не могутъ быть переуступаемы другимъ лицамъ, и ни въ какомъ случаѣ не принимаются обратно въ казну съ возвращеніемъ денегъ.

§ 18. Уволеннымъ, на основаніи §§ 4 — 7, и выкупившимся конскриптамъ не возбраняется поступать въ рекруты охотно или по найму, если они будутъ признаны годными къ военной службѣ.

§ 19. Наблюденіе за отчетностью по увольнительнымъ и выкупнымъ свидѣтельствамъ возлагается на Правительственную Комиссію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ. За каждое неправильно выданное свидѣтельство, взыскивается съ каждаго изъ виновныхъ сумма, равная стоимости такого свидѣтельства.

§ 20. Суммы, поступающія отъ выкупа и замѣна натуральной повинности, передаются въ Главное Казначейство Царства Польскаго, откуда онѣ поступаютъ въ распоряженіе Военнаго Министерства. Изъ выше означенныхъ суммъ, деньги, поступающія отъ выкупа, обращаются на расходы по найму казенныхъ охотниковъ.

§ 21. Исполненіе настоящихъ правилъ, которыя должны быть внесены въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Комиссію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, подъ наблюденіемъ Учредительнаго въ Царствѣ Комитета.

Приложеніе къ § 9.

Форма А.

Свидѣтельство объ увольненіи на всегда отъ рекрутской повинности.

Конскриптъ NN., проживающій въ гминѣ N, или городѣ N, такого-то уѣзда и губерніи, воспользовался замѣномъ натуральной рекрутской повинности денежнымъ взносомъ, и предъявивъ квитанцію объ уплатѣ въ NN. уѣздное казначейство установленной суммы (400 руб.), освобождается на всегда отъ рекрутской повинности.

Городъ N. такого-то дня, мѣсяца и года.

(Печать и подпись губернатора или президента г. Варшавы).

Примѣчаніе. Если свидѣтельство выдано будетъ конскрипту уѣзднымъ начальникомъ, то онъ обязанъ скрѣпить свидѣтельство своею подписью, ниже подписи губернатора.

Приложеніе къ § 15.

Форма Б.

Свидѣтельство объ увольненіи на всегда отъ рекрутства.

NN. (здѣсь означается имя, отчество и прозваніе), житель гмины или города NN. уѣзда N. губерніи, на имя коего внесены въ казначейство выкупныя отъ рекрутства деньги, въ количествѣ тысячъ рублей серебромъ, воспользовался выкупомъ и затѣмъ освобождается на всегда отъ рекрутской въ Царствѣ Польскомъ повинности.

Въ удостовѣреніе чего и выдано настоящее свидѣтельство съ приложеніемъ казенной печати.

Городъ NN. мѣсяца N. дня N. года.

(Печать и подпись губернатора или президента г. Варшавы).

Съ подлиннымъ вѣрно:

Директоръ Канцеляріи Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) В. Бѣлозерскій.

такъ уwalniające jako też i wykupne, wydają się zawsze imienne; nie mogą one być odstępowane innym osobom i w żadnym razie zwracane do Skarbu z żądaniem zwrotu uiszczonęj opłaty.

§ 18. Spisowym uwolnionym na zasadzie §§ 4 — 7 i tym, którzy się wykupili, nie wzbrania się wstępować do zaciągu z własnej woli lub z najmu, jeśli uznani będą za zdalnych do służby wojskowej.

§ 19. Nadzór nad wyrachowaniem się z wydanych świadectw uwalniających i wykupnych wklada się na Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Za każde nieprawnie wydane świadectwo, ma być ściągniętą z każdego z winnych summa wyrównująca wartości świadectwa.

§ 20. Summy osiągnięte z wykupu i z zastąpienia powinności zaciągowej w naturze opłatą pieniężną, przelewają się do Kassy Głównej Królestwa Polskiego, zkad przechodzą do rozporządzenia Ministerstwa Wojny. Z summ wyżej oznaczonych, wpływy osiągnięte z wykupu, u żyte być mają na wydatki dotyczące najmu ochotników Rządowych.

§ 21. Wykonanie niniejszych przepisów, które wniesione być mają do Dziennika Praw, poleca się Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, pod nadzorem Urządzającego Komitetu w Królestwie.

ANNEX DO § 9.

Wzór lit. A.

Świadectwo o uwolnieniu na zawsze od powinności zaciągowej.

Zaciągowy N. N., zamieszkały w Gminie N. lub mieście N. takiego to powiatu i gubernji, skorzystał z dozwolonego zastąpienia powinności zaciągowej w naturze opłatą pieniężną, i przedstawił kwit z wniesienia do kassy powiatowej N. N. summy ustanowionej (rsr. 400), w skutek czego uwalnia się na zawsze od powinności zaciągowej.

Miasto N., dnia N., miesiąca N., roku N.

(Pieczeć i podpis Gubernatora Cywilnego lub Prezydenta m. Warszawy.)

Uwaga. Jeśli świadectwo wydane zostanie zaciągowemu przez Naczelnika Powiatu, w takim razie Naczelnik Powiatu obowiązany jest stwierdzić to świadectwo podpisem własnym poniżej podpisu Gubernatora Cywilnego.

ANNEX DO § 15.

Wzór lit. B.

Świadectwo o uwolnieniu na zawsze od zaciągu do wojska.

N. N. (tu wypisać imię i nazwisko nabywcy, oraz imię ojca jego), mieszkaniec gminy lub miasta N. N., Powiatu N., Gubernji, na imię którego wniesioną została do Kassy wykupna od zaciągu do wojska opłata w ilości rubli srebrem *tysiąc*, skorzystał z takowego wykupu i dla tego uwalnia się na zawsze od powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem.

W dowód czego, udziela się niniejsze świadectwo z przyłożeniem pieczęci urzędowej.

Miasto N, dnia N, miesiąca N, roku N.

(Pieczeć i podpis Gubernatora lub Prezydenta m. Warszawy).

Za zgodność z oryginałem:

Dyrektor Kancellaryj Komitetu Urządzającego (podpisano) W. Bielezierski.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissji Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.
Za Dyrektora Kancellaryi, Zaborowski, Naczeln. Wydz.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Утверждаю“

Въ Петергофѣ, 25 Іюля (6 Августа) 1866 года.

(подписалъ) Статсъ-Секретарь, *Н. Милютинъ*.

Приложение къ ст. 5-ой.

Правила о сословіяхъ и лицахъ, рекрутской повинности не подлежащихъ, или временно отъ оной освобождаемыхъ.

(Въ замѣнъ статей 8 и 9 Высочайше утвержденного 3 (15) Марта 1859 года положенія о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ).

I. Рекрутской повинности не подлежатъ:

1. Русскіе дворяне, переселившіеся въ Царство Польское послѣ обнародованія Высочайше утвержденного 27 Мая 1836 года положенія о порядкѣ перечисленія жителей Имперіи въ Царство Польское.

2. Дворяне Царства Польскаго, приобрѣвшіе потомственное дворянство по обнародованіи Высочайше утвержденного 25 Іюня (7 Іюля) 1836 года положенія о дворянствѣ въ Царствѣ, и ихъ потомки.

3. Личные дворяне, приобрѣвшіе таковое достоинство въ Царствѣ.

4. Лица духовнаго званія всѣхъ христіанскихъ исповѣданій какъ свѣтскаго, такъ и монашествующаго духовенства, діаконы и вообще всѣ церковные причетники православныхъ церквей.

5. Члены семействъ лицъ, умерщвленныхъ мятешниками за вѣрность Престолу и закону, кои подлежатъ освобожденію отъ рекрутства, на основаніяхъ Высочайшаго Указа 16 (28) Февраля 1865 года.

6. Иностранцы и ихъ сыновья, равно иностранцы поступившіе въ подданство Царства и сыновья ихъ, рожденные до поступленія отцовъ въ это подданство.

7. Менонисты и моравскіе братья, коихъ родители принадлежали къ симъ исповѣданіямъ.

8. Евреи, принявшіе христіанскую вѣру до обнародованія распоряженія о предстоящемъ наборѣ.

II. Временно отъ рекрутской повинности освобождаются:

Во время продолженія службы.

9. Лица, занимающія въ гражданской службѣ штатныя классныя должности и штатные канцеляристы, равно состоящіе при судахъ: нотаріусы, защитники, судебные пристава, опредѣленные для передачи судебныхъ актовъ возные и судебные апликанты.

Na oryginalne własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Zatwierdzam“

w Peterhofie, dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) 1866 roku.

Sekretarz Stanu, (podpisano) *M. Milutin.*

ANNEX DO ART. 5-go.

Przepisy o stanach i osobach zaciągowi wojskowemu niepodlegających lub czasowo od niego uwalnianych.

(W miejsce artykułów 8 i 9 NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 3 (15) Marca 1859 roku Ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem.)

I. Zaciągowi wojskowemu nie podlegają:

1. Szlachta Rуска przesiedlona do Królestwa po ogłoszeniu NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 27 Maja 1836 roku prawa o porządku przesiedlania mieszkańców Cesarstwa do Królestwa Polskiego.

2. Szlachta Królestwa Polskiego, która nabyła szlachectwa dziedzicznego po ogłoszeniu NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 25 Czerwca (7 Lipca) 1836 roku prawa o szlachectwie w Królestwie i jej potomstwo.

3. Szlachta osobista, która nabyła téj godności w Królestwie.

4. Duchowni wszystkich wyznań chrześcijańskich tak świeccy jak i zakonni, dyakoni, i w ogólności cała służba kościelna przy kościołach prawosławnych.

5. Członkowie rodzin pozostałych po osobach pozbawionych życia przez powstańców za wierność Tronowi i prawu, którzy podlegają uwolnieniu od zaciągu do wojska na zasadach NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 16 (28) Lutego 1865 r.

6. Cudzoziemcy i ich synowie, tudzież cudzoziemcy, którzy przyjęli poddaństwo w Królestwie i synowie ich, zrodzeni przed przyjęciem przez ojców ich tego poddaństwa.

7. Menoniści i bracia Morawczycy, których rodzice należeli do tych wyznań.

8. Żydzi, którzy przyjęli religję chrześcijańską, przed ogłoszeniem rozporządzenia o odbyć się mającym poborze.

II. Czasowo od zaciągu wojskowego uwalnają się:

W czasie zostawania w służbie.

9. Osoby zajmujące w służbie cywilnej posady etatowe klasowe i kanceliści etatowi, tudzież zostający przy sądach: rejenci, obrońcy, komornicy sądowi, woźni upoważnieni do wręczania aktów sądowych i aplikanci sądowi.

Примѣчаніе. Судебными аппликантами признаются только тѣ лица, которыя опредѣлены Правительственною Коммисією Юстиціи въ судебныя мѣста аппликантами; судебными же возными только тѣ, кои опредѣлены въ сіи мѣста для передачи судебныхъ актовъ, и приведены къ присягѣ.

10. Лица, получившія въ одномъ изъ высшихъ или среднихъ учебныхъ заведеній Имперіи или Царства Польскаго ученую степень, званіе или аттестатъ, дающіе имъ право на классный чинъ при поступленіи въ гражданскую службу и опредѣлившіеся въ оную.

11. Гминные войты, лавники и солтысы.

Примѣчаніе. Когда гминный войтъ исправно отправлялъ свою должность два трехлѣтія, въ такомъ случаѣ освобождается отъ рекрутской повинности, по его выбору, одинъ изъ его сыновей, родственниковъ или воспитанниковъ.

12. Штатные почтари, поступившіе на службу прежде достиженія конскрипціоннаго возраста.

13. Поступившіе на казенные горные заводы и другія казенныя горнозаводскія заведенія, по учиненіи ими присяги и внесеніи ихъ въ заводскія родословныя книги, до тѣхъ поръ, пока состоятъ будутъ въ горнозаводскомъ сословіи, равно-мѣрно тѣ изъ сыновей ихъ, которые посвящаютъ себя горному на казенныхъ заводахъ промыслу и, по признаніи ихъ способными, внесены будутъ въ заводскія родословныя книги. Правило это распространяется также на рабочихъ, поступившихъ на частныя горные заводы.

14. Изъ лицъ, служащихъ при желѣзныхъ дорогахъ:

a) *Варшавско-Винской и Варшавско-Бромбергской* — всѣ получающіе отъ управленія этихъ дорогъ штатный окладъ жалованья. Подъ это правило не подходятъ: діетаріусы, аппиканты, курьеры, служители управленія, швейцары, ламповщики, сторожа и посыльщики, равно ремесленники и рабочіе, состоящіе на фабрикахъ этихъ дорогъ.

b) *Варшавско-Тереспольской* — состоящіе въ должностяхъ инженеровъ, надсмотрщиковъ дороги, служащихъ при поворотныхъ кругахъ, надсмотрщиковъ мастерскихъ механиковъ, машинистовъ, начальниковъ станцій, ихъ помощниковъ и телеграфистовъ.

c) *Лодзинской-фабричной* — инженеры, надсмотрщики, сторожа при переводныхъ стрѣлакахъ, начальники станцій, помощники ихъ и телеграфисты.

Доколь будутъ исполнять обязанности своего званія.

15. Профессоры, адъюнкты, доценты и учителя казенныхъ учебныхъ заведеній, равно частныя, высшіе и низшіе, домашніе наставники, въ сихъ званіяхъ Управленіемъ Народнаго Просвѣщенія утвержденные.

16. Органисты при римско-католическихъ приходскихъ церквахъ и канторы при евангелическихъ церквахъ; первые въ такомъ только случаѣ, если не менѣе двухъ лѣтъ состоятъ въ своемъ званіи.

17. Медики, фармацевты, ветеринары всѣхъ степеней и штатные фельдшера.

18. Инженеры, архитекторы и землемеры, получившіе сіи званія и степени при выпускѣ изъ учебныхъ заведеній, или по ис-

Увага. За аппикантовъ судовыхъ uważać należy te tylko osoby, które przyjęte są przez Kommissję Rządową Sprawiedliwości na aplikantów do Władz Sądowych; a za woźnychъ судовыхъ, tylko te, które są przyjęte do tychże Władz dla wręczania aktówъ судовыхъ i które wykonały przysięgę.

10. Osoby, które w jednymъ z wyższych lub średnichъ Zakładówъ naukowych Cesarstwa lub Królestwa Polskiego otrzymały stopień naukowy, tytułъ lub attestatъ, nadający imъ prawo do rangi klasowej za wejściemъ do służby cywilnej i które weszły do takowej.

11. Wójci gmin, ławnicy i soltysi.

Uwaga. Jeżeli wójt gminy pełniłъ należycie obowiązki swoje przez dwa trzeciecia, w takimъ razie uwalnia się odъ powinności zaciągowej, podługъ jego wyboru, jeden zъ jego synówъ, krewnychъ lub wychowañców.

12. Pocztyljoni etatowi, którzy weszli do służby przedъ dojściemъ wieku spisowego.

13. Osoby przyjęte do fabrykъ górniczychъ i innychъ górniczychъ zakładówъ Rządowychъ, po wykonaniu przezъ nichъ przysięgi i zapisaniu ichъ do rodowodówъ górniczychъ, dopóki do stanu górniczego należeć będą, również ci zъ ichъ synówъ, którzy poświęcą się zawodowi górniczemu w zakładachъ Rządowychъ i po uznaniu ichъ za zdolnychъ, zapisani zostaną do fabrycznychъ ksiągъ rodowodowychъ. Przepis tenъ rozciąga się też i do robotnikówъ zakładówъ górniczychъ prywatnychъ.

14. Zъ osóbъ służącychъ przy drogachъ żelaznychъ:

a) *Warszawsko-Wiedeński i Warszawsko-Bydgoski*, wszystkie pobierające odъ Zarządu tychъ drógъ płace etatowe. Podъ przepisъ tenъ nie podchodzą: dyetariusze, aplikanci, woźni, służący Zarządu, szwajcary, lampucery, stróże i tragarze, również rzemieślnicy i robotnicy zostający przy fabrykachъ tychъ drógъ.

b) *Warszawsko-Terespolski* — zostający wъ obowiązkachъ: inżynierówъ, nadzorcówъ drogi, służącychъ przy tarczachъ do obracania wagonówъ, nadzorcówъ warsztatówъ, mechanikówъ, maszynistówъ, zawiadowcówъ stacji i ichъ pomocników, oraz telegrafistówъ.

c) *Fabryczno-Lodzki* — inżynierowie, nadzorcy, stróże przy tarczachъ do obracania wagonówъ, nadzorcy warsztatówъ, mechanicy zawiadowcy stacji i ichъ pomocnicy oraz telegrafisci.

Dopóki pełnić będą obowiązki swego powołania.

15. Professorowie, adjunkci, docenci i nauczyciele zakładówъ naukowych Rządowychъ, również prywatni wyżsi i niżsi guwernerowie domowi, wъ stopniachъ tychъ przezъ Zarządъ Oświecenia Publicznego zatwierdzeni.

16. Organiści przy kościołachъ parafialnychъ Rzymsko-Katolickichъ i kantorowie przy kościołachъ Ewangelickichъ; — pierwsi wъ takimъ tylko razie, jeżeli nie mniej jakъ latъ dwa wъ tychъ obowiązkachъ zostają.

17. Lekarze, aptekarze, weterynarze wszelkichъ stopni i felczrzy etatowi.

18. Inżynierowie, budowniczowie i jeometry, którzy otrzymali te stopnie i nazwy przy wyjściu zъ zakładówъ naukowych lub też wъ sku-

пытании, на основании правил, на сей предмет въ Царствѣ установленныхъ какъ состоящихъ въ государственной службѣ, такъ и тѣ, которые, не состоя въ службѣ, дѣйствительно занимаются техническими работами для частныхъ лицъ, или для правительства.

19. Ваятели, живописцы и механики, если по испытаніи ихъ въ комитетѣ при Управленіи Народнаго Просвѣщенія, будетъ признано, что они сдѣлали превосходные успѣхи, и если, по засвидѣтельствуванію административныхъ властей, будутъ заниматься съ пользою своимъ искусствомъ.

Примѣчаніе. Сюда относятся также уроженцы Царства Польскаго, кончившіе курсъ наукъ въ Императорской академіи художествъ и получившіе одно изъ предоставляемыхъ академіею званій, т. е. некласнаго или класнаго художника или академика.

20. Записанные въ купеческія гильдіи жители Имперіи, переселившіеся въ Царство Польское.

21. Артисты варшавскихъ театровъ, утвержденные управленіемъ оныхъ.

22. Равнины, утвержденные Правительствомъ.

Кромѣ того, отъ рекрутской повинности освобождаются шестьдесятъ изъ состоящихъ при равнинахъ кандидатовъ для приобрѣтенія практическихъ свѣдѣній. Они избираются равнинами и утверждаются губернскими правленіями, въ тѣхъ городахъ, которые назначены Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, соразмѣрно еврейскому населенію.

23. Еврей-земледѣльцы, кои до 1865 года приобрѣли уже право на временное освобожденіе отъ рекрутской повинности, на основаніяхъ, указанныхъ въ Высочайше утвержденныхъ 14 (26) Сентября 1843 года правилахъ о рекрутской повинности евреевъ въ Царствѣ Польскомъ.

Во время состоянія въ учебныхъ заведеніяхъ.

24. Студенты Императорскихъ университетовъ и варшавской главной школы.

25. Воспитывающіеся въ военно-учебныхъ заведеніяхъ.

26. Ученики двухъ высшихъ классовъ:

а) мужскихъ гимназій и прогимназій, и

б) главнаго нѣмецкаго евангелическаго училища въ Варшавѣ,—если всѣ они пробыли въ этихъ заведеніяхъ не менѣе 3-хъ лѣтъ.

27. Ученики педагогическихъ курсовъ для польскаго, греко-униатскаго и литовскаго населенія въ Царствѣ Польскомъ, а равно—таковыхъ же курсовъ при главномъ нѣмецкомъ евангелическомъ училищѣ,—всѣ они во время нахождения ихъ въ этихъ заведеніяхъ. Этими же правомъ, въ теченіе одного года по выѣздѣ изъ выше-означенныхъ педагогическихъ курсовъ, пользуются воспитанники, кончившіе курсъ съ аттестатомъ, хотя бы они еще не состояли въ учебной службѣ.

28. Ученики фельдшерской школы.

29. Ученики ветеринарнаго училища.

30. Воспитанники холмской семинаріи.

31. Ученики школы дьяковъ при холмской кафедрѣ; также церковные дьяки греко-униатскаго исповѣданія, кончившіе курсъ

текъ экзаaminовъ, зложеныхъ według przepisów на ten przedmiot w Królestwie ustanowionych, tak ci, którzy zostają w służbie Rządowej, jako też i ci, którzy chociaż w takowej nie zostają, lecz rzeczywiście zajmują się pracami technicznymi dla osób prywatnych lub dla Rządu.

19. Rzeźbiarze, malarze i mechanicy, jeśli w skutek egzaminu złożonego w Komitecie istniejącym przy Zarządzie Oświecenia Publicznego, przyznanem zostanie, że uczynili postęp celujący i jeśli według poświadczenia Władz Administracyjnych, zajmować się będą swą sztuką z pożytkiem.

Uwaga. Tu należą także poddani Królestwa Polskiego, którzy ukończyli kurs nauk w Cesarskiej Akademii sztuk pięknych, i otrzymali jeden z nadawanych przez tę Akademię stopni, to jest artyści nieklasowego, lub klasowego albo też akademika.

20. Zapisani do ksiąg gildyjnych kupieckich mieszkańcy Cesarstwa, przesiedleni do Królestwa Polskiego.

21. Artysci teatrów Warszawskich przez Dyрекcję tychże zatwierdzeni.

22. Rabini przez Rząd zatwierdzeni.

Oprócz tego uwalniają się od powinności zaciągowej, sześćdziesięciu z pomiędzy kandydatów zostających przy rabinach dla nabycia wiadomości praktycznych. Wybierani oni być mają przez rabinów i przez Rządy Gubernialne, zatwierdzani, w tych miastach, które będą wskazane przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, odpowiednio do ludności starozakonnej.

23. Żydzi rolnicy, którzy przed rokiem 1865, nabyli już prawa do czasowego uwolnienia od powinności zaciągowej, na zasadach wskazanych w Najwyżej zatwierdzonych w dniu 14 (26) Września 1843 roku przepisach o powinności zaciągowej żydów w Królestwie Polskiem.

W czasie zostawania w zakładach naukowych.

24. Studenci Cesarskich Uniwersytetów i Warszawskiej Szkoły Głównej.

25. Kształcący się w zakładach wojenno-naukowych.

26. Uczniowie dwóch wyższych klas:

a) Gimnazjów i Progimnazjów męzkich,— i

b) Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej w Warszawie, jeżeli wszyscy oni przebyli w tych zakładach nie mniej jak lat trzy.

27. Uczniowie kursów pedagogicznych dla ludności Polskiej, Greko-Unickiej i Litewskiej w Królestwie Polskiem, oraz takichże kursów przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, wszyscy przez czas zostawania ich w tychże zakładach. Z prawa tego korzystają przez ciąg jednego roku po wyjściu z pomienionych kursów pedagogicznych, uczniowie, którzy ukończyli kurs nauk i otrzymali patent, chociażby jeszcze nie zostali pomieszczeni w służbie nauczycielskiej.

28. Uczniowie szkoły felczerskiej.

29. Uczniowie szkoły weterynaryjnej.

30. Uczniowie seminarjum chełmskiego.

31. Uczniowie szkoły djaków przy katedrze chełmskiej, również djaki cerkiewni wyznania greko-unickiego, którzy ukończyli kurs nauk w tejże szkole, — pierwsi przez czas zostawania ich w szkole,

наукъ въ этой школѣ: первые—во время состоянія ихъ въ школѣ, а послѣдніе—и по окончаніи въ оной наукъ, на время исполненія обязанностей дьяковъ; также дьяки, которые, хотя и не воспитывались въ означенной школѣ, но не менѣе двухъ лѣтъ состояли въ званіи дьяковъ.

32. Ученики варшавскаго музыкальнаго института, отличающіеся, по засвидѣтельствованію начальства, способностями, трудолюбіемъ и благонравнымъ поведеніемъ.

По семейному положенію освобождаются.

33. Единственный сынъ, котораго родители, или одинъ изъ нихъ, находятся въ живыхъ и желаютъ имѣть его изъятымъ отъ рекрутства.

34. Если у родителей имѣется двое или болѣе сыновей, но всѣ они, за исключеніемъ одного, подлежащаго рекрутству, признаны будутъ Конскрипціонною Комисією и рекрутскимъ присутствіемъ увѣчными, калеками и, притомъ, къ труду совершенно не способными, то этотъ послѣдній, на правахъ единственнаго сына у родителей, или одного изъ нихъ, находящагося въ живыхъ, освобождается отъ рекрутства но не иначе, какъ по представленіи достовѣрныхъ свидѣтельствъ въ томъ:

а) что какъ отецъ, такъ и мать его лишены средствъ къ содержанію себя, и

б) что упомянутый сынъ ихъ содержитъ семейство свое собственными трудами.

Непредставившій такихъ свидѣтельствъ конскриптъ не можетъ пользоваться правомъ на освобожденіе отъ рекрутства.

35. Сынъ, оставшійся за отдачею всѣхъ прочихъ въ военную службу, освобождается на правахъ единственнаго сына.

36. Внукъ, выбранный дѣдомъ или бабукою, у коихъ собственные дѣти умерли и которые не имѣютъ другихъ родственниковъ, могущихъ дать имъ пріютъ, освобождается, по просьбѣ дѣда или бабуки, не имѣющихъ возможности содержать себя собственными трудами, но въ такомъ только случаѣ, если содержитъ такового дѣда или бабуку.

37. Конскриптъ, усыновленный законнымъ порядкомъ, если усыновленіе послѣдовало до вступленія его въ конскрипціонный возрастъ, и если онъ съ малолѣтства и не позже пятилѣтняго возраста проживалъ при усыновившемъ его опекунѣ.

38. Вдовцы, имѣющіе на своемъ попеченіи собственныхъ своихъ малолѣтнихъ дѣтей, изъемятся отъ рекрутства, хотя бы они и вступили во второй бракъ.

39. Главные опекуны, опредѣленные законнымъ порядкомъ для управленія имѣніями малолѣтнихъ братьевъ и сестеръ, родители коихъ умерли и оставили недвижимое имѣніе или право потомственнаго владѣнія поземельнымъ участкомъ, освобождаются на время опеки отъ рекрутской повинности, если дѣйствительно содержать при себѣ малолѣтнихъ братьевъ и сестеръ и если въ семействѣ не имѣется другихъ братьевъ или родственниковъ уволенныхъ отъ рекрутства по какому либо поводу, не препятствующему имъ быть опекунами.

остатни і по уkoнчeнiи в нiей наукъ, допoки пeлнiч бeдa oбoв'язкi д'якoвъ; нieмнiй д'яки, кoтoр'и чoчiаз нie пoбieрaли наукъ в пoмieнoнeй шкoлe, лeч нie мнiй як пpeз лaт двa пeлнiли oбoв'язкi д'якoвъ.

32. Uczniowie Warszawskiego Instytutu muzycznego, według poświadczenia Zwierzchności, odznaczający się talentem, pracowitością i moralnem sprawowaniem się.

Z tytułu stosunków rodzinnych uwalniają się.

33. Syn jednak, którego rodzice lub jedno z nich zostaje przy życiu i wyłączonym mieć go pragną od zaciągu wojskowego.

34. Jeżeli rodzice mają dwóch lub więcej synów, lecz wszyscy oni oprócz jednego, podlegającego zaciągowi do wojska, uznani zostaną przez Komissję Konspiracyjną i Urząd Rekrucki za dotkniętych kalectwem i przytem za niezdatnych całkiem do pracy i trudów, w takim razie, ten ostatni syn, na prawach jedynaka u rodziców lub jednego z nich zostającego przy życiu, uwalnia się od zaciągu, ale nie inaczej jak po przedstawieniu co do tego wiarogodnych świadectw:

a) iż tak ojciec, jako też i matka jego są pozbawieni środków utrzymania się, — i

b) że pomieniony syn ich, utrzymuje rodzeństwo swoje własną pracą.

Spisowy nie przedstawiający podobnych świadectw, nie może korzystać z prawa uwolnienia go od zaciągu do wojska.

35. Syn pozostały po oddaniu wszystkich innych do wojska, uwalnia się na prawach jedynaka.

36. Wnuk wybrany przez dziada lub babkę, którym własne dzieci pomarli i którzy nie mają innych krewnych mogących im dać przytułek, uwalnia się w skutek prośby dziada lub babki nie posiadających możności utrzymania się własną pracą, — lecz w takim tylko razie, jeśli on utrzymuje tegoż swego dziada lub babkę.

37. Spisowy przysposobiony za syna (adoptowany) порядkiem prawem przepisаным, jeżeli przysposobienie nastąpiło przed dojściem przezeń wieku spisowego i jeżeli on, od dzieciństwa i nie później jak od lat pięciu wieku mieszkał przy opiekunie, który go za syna przysposobił.

38. Wdowcy mający na opiece własne swe dzieci małoletnie uwalniają się od powinności zaciągowej, chociażby weszli w powtórne związki małżeńskie.

39. Opiekunowie główni, prawnie obrani do zarządu majątkiem małoletnich braci i siostr, których rodzice umarli i zostawili majątek nieruchomy, lub też prawo dziedzicznego posiadania części rolnych, wolni są przez czas opieki od zaciągu wojskowego, jeżeli rzeczywiście utrzymują przy sobie małoletnich braci i siostry i jeżeli w rodzinie nie ma innych braci albo krewnych wolnych od zaciągu wojskowego, z jakiegokolwiek bądź powodu, nie przeszkadzającego im być opiekunami.

По особымъ уваженіямъ освобождаются.

40. Окончившіе курсъ наукъ въ институтахъ политехническомъ и сельскаго хозяйства и лѣсоводства, и получившіе патентъ на званіе гражданскаго инженера или агронома, если впослѣдствіи предсудительнымъ поведеніемъ не лишатся этого права.

41. Въ случаяхъ, когда при одномъ и томъ же наборѣ, двумя братьями будутъ вынуты нумера жеребья, опредѣляющіе отдачу ихъ въ военную службу, одинъ изъ нихъ, на тотъ разъ, по соглашенію между ними, а въ случаѣ несогласія, по жеребью, освобождается отъ поступленія въ рекруты.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Директоръ Канцеляріи Учредительнаго Комитета,
(подписаль) *В. Бѣлозерскій.*

Ze szczególnych względów uwalniają się.

40. Ci, którzy ukończyli kurs nauk w Instytutach politechnicznym i gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa i otrzymali patent na stopień inżyniera cywilnego lub agronoma, jeśli następnie przez naganne prowadzenie się nie pozbawią się tego prawa.

41. W razie, jeżeli przy jednym i tymże samym poborze, dwaj bracia wyciągną numera losowe przeznaczające ich do wojska, jeden z nich, na ten raz, za wspólną zgodą między sobą lub w razie niezgodzenia się, losem, uwalnia się od zaciągu wojskowego.

Za zgodność z oryginałem:

Dyrektor Kancellaryi Komitetu Urządzącego, (podpi:) *W. Biełozierski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosinski.*

Za Dyrektora Kancellaryi, Zaborowski, Nacz. Wyd.

DZIENNIK PRAW

№ 214.

Tom Szesćdziesiąty Piąty.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИСИЯ

ЮСТИЦИИ.

Во исполнение предписанія Его Сіятельства Графа Намѣстника Царства, объявленнаго въ отзвѣѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 8 (20) Сентября сего 1866 года за № 25,291, публикуеть въ Дневникѣ Законовъ Высочайшій Указъ отъ 11 (23) Августа сего же года, вмѣстѣ съ правилами о взысканіяхъ за нарушение постановленій Устава о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ и о судопроизводствѣ по сему дѣламъ.

Варшава, 14 (26) Сентября 1866 г.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu polecenia JW. Hrabiego Namiestnika Królestwa, objawionego przez odezwę Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 8 (20) Września r. b. № 25,291, ogłasza w Dzienniku Praw Ukaz Najwyższy z dnia 11 (23) Sierpnia t. r. wraz z przepisami o karach za przekroczenia Ustawy o dochodzie od trunków w Królestwie Polskiem i o sądowem w tym przedmiocie postępowaniu.

Warszawa dnia 14 (26) Września 1866 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, *Wosinski.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewinski.*

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Указомъ 7 (19) Юля сего года, Мы установили новый порядокъ взиманія питейнаго сбора въ Царствѣ Польскомъ и управленія сею частию въ томъ краѣ. Вмѣстѣ съ тѣмъ, признавая необходимымъ опредѣлить соотвѣтственными сему правила о взысканіяхъ за нарушение постановленій о питейномъ сборѣ и о судопроизводствѣ по такимъ дѣламъ, Мы возложили на Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ составленіе надлежащихъ по сему предмету положеній.

Утвердивъ сего числа представленныя во исполненіе сего Учредительнымъ Комитетомъ и въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнныя правила о взысканіяхъ за нарушение постановленій Устава о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ и о судопроизводствѣ по симъ дѣламъ, Мы препровождаемъ означенныя правила въ Правительствующій Сенатъ и вмѣстѣ съ тѣмъ повѣщаемъ:

1. Правила о взысканіяхъ за нарушение постановленій Устава о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ и о судопроизводствѣ по симъ дѣламъ, ввести въ дѣйствіе одновременно съ новымъ Уставомъ о питейномъ сборѣ въ Царствѣ, т. е. 3 (15) Сентября сего 1866 г.

2. Со введеніемъ въ дѣйствіе настоящихъ правилъ, отмѣнить всѣ существующія законоположенія и распоряженія съ сими правилами несогласныя.

3. Всѣ распоряженія по введенію въ дѣйствіе означенныхъ правилъ возложить на Министра Финансовъ и Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, по принадлежности, предоставивъ Намѣстнику въ Царствѣ принять надлежащія мѣры, чтобы мѣстныя учрежденія оказывали должное содѣйствіе новому акцизному управленію въ точномъ исполненіи настоящихъ постановленій.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего Указа Нашего надлежащія распоряженія.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Петергофѣ,
11 (23) Августа 1866 года.

Съ подлиннымъ вѣрно:

За Министра Финансовъ, Товарищъ Министра,
Генераль-Лейтенантъ, (подписаль) *Грейгъ*.

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Ukazem z dnia 7 (19) Lipca r. b. ustanowiliśmy nowy porządek w poborze dochodu od trunków w Królestwie Polskiem, i zarządy tymże dochodem. Zarazem uznając koniecznym ozaaczyć odpowiednie temu przepisy o karach za przekroczenie postanowień dotyczących dochodu trunkowego, tudzież o postępowaniu sądowem w sprawach o téż przekroczenia formowanych, poleciliśmy Komitetowi Urządzającemu w Królestwie Polskiem, przygotować właściwe w tym przedmiocie wnioski.

Zatwierdziwszy w dniu dzisiejszym przedstawione w skutku tego, przez Komitet Urządzający i rozpoznane w Komitecie do spraw Królestwa Polskiego przepisy o karach za przekroczenia postanowień Ustawy o dochodzie od trunków, tudzież o sądowem w tych sprawach postępowaniu, przesyłamy Rządzącemu Senatowi rzeczzone przepisy i zarazem rozkazujemy:

1. Przepisy o karach za przekroczenia Ustawy o dochodzie od trunków w Królestwie Polskiem i o sądowem w tym przedmiocie postępowaniu, wprowadzić w wykonanie jednocześnie z nową Ustawą o dochodzie trunkowym w Królestwie, t. j. z dniem 3 (15) Września 1866 roku.

2. Z wprowadzeniem w wykonanie niniejszych przepisów, uchylić wszelkie istniejące postanowienia i rozporządzenia tymże przepisom nieodpowiednie.

3. Polecieć Ministrowi Finansów i Namiestnikowi w Królestwie Polskiem, w czém do którego należy, wydanie potrzebnych rozporządzeń dla wprowadzenia w wykonanie rzeczonych przepisów, pozostawiając Namiestnikowi w Królestwie przedsięwzięcie właściwych środków, aby władze miejscowe przychodziły z należytą pomocą nowemu Zarządowi Akcyznemu dla ścisłego dopełnienia niniejszych postanowień.

Senat Rządzący nie omieszką wydać odpowiednie rozporządzenia, dla wykonania tego NASZEGO Ukazu.

Naoryginale własną Jego CESARSKIÉJ Mości ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

w Peterhofie,
d. 11 (23) Sierpnia 1866 r.

Zgodno z oryginałem:

Za Ministra Finansów, Towarzysz Ministra,
Generał-Lejtnant, (podpisano) *Grejgъ*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

Въ Петергофѣ,
11 (23) Августа 1866 года.

„Быть по сему.“

П Р А В И Л А

о взысканіяхъ за нарушеніе постановленій по питейному сбору и о судопроизводствѣ по сему дѣламъ.

ГЛАВА I.

О взысканіяхъ за нарушеніе постановленій по питейному сбору.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

О взысканіяхъ за нарушеніе постановленій по выдѣлкѣ и продажѣ питей.

Ст. 1. Кто устроитъ заводъ для выдѣлки питей, подлежащихъ акцизу, безъ предварительнаго о томъ объявленія начальству, тотъ подвергается взысканію, смотря по величинѣ завода, отъ 25 до 200 руб.; кто же, безъ предварительнаго объявленія начальству, устроитъ заводъ для выдѣлки издѣлій изъ вина и спирта, уже оплаченныхъ акцизомъ, тотъ подлежитъ денежному взысканію, равняющемуся цѣнѣ патента на заводы этого рода.

Ст. 2. Кто на заводѣ для выдѣлки напитковъ, подлежащихъ акцизу, будетъ имѣть посуду, непредъявленную Акцизному Управленію, или произвольно увеличенную посредствомъ передѣлки оной или чрезъ придѣлки въ ней приставокъ, или кто устроитъ какое либо внутреннее сообщеніе между заводами, которые должны быть отдѣльными одинъ отъ другаго, тотъ, смотря по величинѣ завода, подлежитъ уплатѣ штрафа отъ 25 до 200 руб.

Ст. 3. Лица, производящія питья на заводахъ, устроенныхъ безъ вѣдома начальства или даже съ вѣдома онаго, но безъ подачи оному надлежащаго объявленія о началѣ такового производства, а при винокуренномъ производствѣ даже и съ подачею объявленія, но до полученія надлежащаго разрѣшенія акцизнаго начальства,

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Быть по сему.“

в Peterhofie,
d. 11 (23) Sierpnia 1866 r.

PRZEPISY

o karach za przekroczenia postanowień, dotyczących dochodu od trunków i o postępowaniu sądowem w sprawach o téż przekroczenia formowanych.

DZIAŁ I.

O karach za przekroczenie postanowień o dochodzie od trunków.

ROZDZIAŁ I.

O karach za przekroczenie postanowień o wyrobie i sprzedaży trunków.

Artykuł 1. Kto bez poprzedniego zawiadomienia zwierzchności, urządzi zakład do wyrobu trunków, ten stosownie do wielkości zakładu, ulegnie karze pieniężnej, od 25 do 200 rubli; kto zaś bez takiego zawiadomienia zwierzchności, urządzi zakład do fabrykacyi wyrobów z wódki i spirytusu już opodatkowanych, ulegnie karze, wyrównującej opłacie patentu dla tego rodzaju zakładów oznaczonej.

Art. 2. Kto w zakładzie do wyrobu trunków, podlegających opłacie akcyzy, będzie posiadał naczynia nie meldowane Zarządowi Akcyznemu, lub samowolnie powiększone, czy to przez ich przerobienie, czy téż za pomocą przystawki; albo, kto urządzi jakąkolwiek wewnętrzną komunikacyę w zakładach, które powinny być oddzielone jeden od drugiego, ten zapłaci karę od rs. 25 do 200, stosownie do wielkości zakładu.

Art. 3. Za wyrabianie trunków w zakładzie urządzonym bez wiedzy zwierzchności, a nawet w zakładzie istniejącym legalnie, lecz bez podania deklaracyi o rozpoczęciu tego wyrobu, tudzież, za wyrób wódki w gorzelniach, chociażby po podaniu takiej deklaracyi, lecz przed otrzymaniem właściwego na to od władzy akcyznej pozwolenia,

сверхъ уплаты за выдѣланные на заводѣ напитки установленнаго акциза, подвергаются:

въ первый разъ, денежному взысканію, вдвое противъ суммы акциза, причитающагося за все количество незаконно выдѣланныхъ на заводѣ питей, а питея эти конфискуются;

во второй разъ, денежному взысканію, вчетверо противъ суммы акциза, причитающагося за все количество незаконно выдѣланныхъ питей, и сверхъ того, лишаются, въ теченіи года, права на выдѣлку питей, а питея, незаконно выдѣланныя, конфискуются;

въ третій разъ, такому же взысканію, какъ во второй разъ, и сверхъ того лишаются навсегда права на выдѣлку питей, о чемъ публикуется въ газетахъ.

Ст. 4. Когда нѣтъ возможности привести въ извѣстность количество незаконно выдѣланныхъ питей, то взысканіе опредѣляется соразмѣрно времени ихъ производства, полагая въ сутки такое количество выхода питей, какое только можетъ быть получено при самомъ усиленномъ дѣйствіи завода и при употребленіи къ производству матеріаловъ, дающихъ самые большіе выходы.

Ст. 5. Тѣ, которые, не взявъ патента, станутъ производить питея, либо другаго рода пздѣлія изъ вина и спирта, подвергаются:

въ первый разъ, взысканію, равняющемуся двойному платежу за патентъ,—а

во второй и слѣдующіе разы, тройному за патентъ платежу.

Ст. 6. Взысканія, постановленныя въ ст. 3, распространяются и на слѣдующіе случаи:

а) когда кто либо будетъ готовить питея, подлежащія платежу акциза, на заводахъ, не для сего устроенныхъ, или станутъ изготовлять не тѣ питея, для которыхъ заводъ устроенъ;

и б) когда заводчикъ изобличенъ будетъ въ выдѣлкѣ питей, несогласно съ объявленіемъ, въ ущербъ казнѣ.

Ст. 7. Лица, выдѣлывающія на заводѣ питея несогласно съ объявленіемъ, если при этомъ не будетъ нанесено ущерба казнѣ и не обнаружено умысла нанести его, подвергаются денежному взысканію отъ 10 до 50 руб.

Ст. 8. Заводчики, за неведеніе книгъ, требуемыхъ Уставомъ о питейномъ сборѣ, если, при этомъ, не были уличены въ утайкѣ выдѣланныхъ напитковъ, подвергаются:

въ первый разъ, денежному взысканію отъ 10 до 50 руб.;

во второй разъ, взысканію отъ 50 до 100 руб.;

въ третій разъ, отъ 100 до 200 руб. и за каждый слѣдующій разъ взыскивается по 200 руб.

винни tych przekroczeń, oprócz obowiązku zapłacenia akcyzy od wyrobionych trunków, ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej, wyrównywającej podwójnej akcyzie, przypadającej od całkowitej ilości nieprawnie wyrobionych w zakładzie trunków, a też trunki konfiskują się;

za drugim razem, karze pieniężnej wyrównywającej poczwórnej akcyzie, przypadającej od całej ilości nieprawnie wyrobionych trunków, oprócz tego, utracą na rok jeden prawo do trudnienia się wyrabianiem trunków; trunki zaś nieprawnie wyrobione, konfiskują się;

za trzecim razem, takim samym karom jak za drugi raz, a nadto utracą na zawsze prawo do wyrabiania trunków, z ogłoszeniem tego przez pisma publiczne.

Art. 4. Gdyby zachodziła niemożność sprawdzenia ilości nieprawnie wyrobionych trunków, to kara назнача się w stosunku do czasu w ciągu którego wyrób ten odbywał się, licząc na dobę taką wydajność trunków, jaką możnaby osiągnąć przy najsilniejszym działaniu zakładu i przy użyciu najwydajniejszych materyałów.

Art. 5. Kto bez pozyskania patentu, fabrykować będzie trunki lub inne wyroby z wódki i spirytusu, ten ulegnie:

za pierwszym razem, karze wyrównywającej podwójnej opłacie patentowej;

a za drugim i każdym następnym razem, potrójnej opłacie patentowej.

Art. 6. Kary postanowione w art. 3, rozciągają się także do następujących wypadków:

a) jeżeli kto trunki ulegające opłacie akcyzy, wyrabiać będzie w zakładach nie na ten cel urządzonych, albo też wyrabiać będzie nie te trunki, dla których zakład został urządzony;

b) jeżeli producent przekonany będzie o wyrób trunków, niezgodnie z deklaracją na szkodę Skarbu.

Art. 7. Wyrabiający trunki w zakładzie fabrycznym, niezgodnie z deklaracją, jeżeli ztąd nie wynikła szkoda Skarbu i nie wykryło się rozmyślne do niej dążenie; ulegnie karze pieniężnej od 10 do 50 rubli.

Art. 8. Posiadacze zakładów, nie prowadzący ksiąg wymaganych Ustawą o akcyzie od trunków, lecz nie przekonani o utajenie wyrobionych trunków, ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od 10 do 50 rubli;

za drugim razem, od 50 do 100 rubli;

za trzecim razem, od 100 do 200 rs., za każdym następnym razem po rs. 200.

Ст. 9. Взысканіямъ, въ предъидущей статьѣ означеннымъ, подвергаются, равнымъ образомъ, виновные: а) въ самовольномъ снятіи съ чановъ и аппаратовъ печатей, приложенныхъ къ нимъ Акцизнымъ Управленіемъ; б) въ уничтоженіи акцизныхъ знаковъ на заводской посудѣ и в) въ опечатаніи и распечатаніи заводской посуды въ противность ст. 186 Устава о пит. сборѣ.

Само собою разумѣется, что если при этомъ было производство винокурения, то виновные подвергаются взысканію по ст. 3 сихъ правилъ.

Ст. 10. Владѣльцы винокуренныхъ заводовъ и содержатели оптовыхъ складовъ, за отпускъ вина и спирта, безъ надлежащихъ свидѣтельствъ, подвергаются денежному взысканію отъ 10 до 100 р., смотря по количеству отпущенныхъ, такимъ образомъ, питей и по числу повторившихся до того случаевъ такого упущенія.

Ст. 11. За неумышленное нарушение контрольных правилъ, когда при этомъ нѣтъ утайки выходовъ и незаконнаго винокурения, виновные подвергаются денежному взысканію отъ 3 до 30 руб.

Ст. 12. Заводчики, выдѣлывающіе напитки и спиртовые издѣлія, за приобрѣтеніе для сего вина и спирта, безъ установленныхъ свидѣтельствъ, и за несохраненіе свидѣтельствъ, подвергаются:

въ первый разъ, денежному взысканію отъ 10 до 50 руб.;

во второй разъ, взысканію отъ 50 до 100 руб.;

а въ третій и слѣдующіе разы, взыскивается отъ 100 до 200 руб. сер.

Ст. 13. Взысканія, полагаемыя за противозаконное приготовленіе питей, разлагаются на заводчика и винокура въ слѣдующемъ размѣрѣ: $\frac{3}{4}$ относятся на отвѣтственность перваго, а осталная часть — на винокура.

Ст. 14. Когда противозаконныя дѣйствія по выдѣлкѣ питей, подлежащихъ акцизу, или по продажѣ ихъ изъ заводскихъ подваловъ и оптовыхъ складовъ, происходили вовсе безъ вѣдома или участія заводчика или складчика, по винѣ его повѣреннаго, при участіи или безъ участія другихъ лицъ, то денежнымъ взысканіямъ, опредѣленнымъ въ предъидущихъ статьяхъ, подвергаются виновные въ злоупотребленіи.

Въ случаѣ доказанной несостоятельности виновныхъ, ден. еж. взысканія обращаются на заводчика въ размѣрѣ $\frac{3}{4}$ штрафа, а виновные подвергаются тюремному заключенію на срокъ, соответствующій, на основаніи ст. 66 и 91 Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, размѣру остальной $\frac{1}{4}$ штрафной суммы.

Art. 9. Karom w poprzednim artykule wymienionym, w takiż sam sposób ulegną, winni: a) samowolnego zdjęcia pieczęci z kadzi i aparatów przez Zarząd Akcyzny przyłożonych; b) zniszczenia znaków akcyznych na naczyniach fabrycznych i c) opieczętowania i odpieczętowania naczyń fabrycznych wbrew Art. 186 Ustawy o akcyzie od trunków.

Samo zaś z siebie wynika, że jeżeli przytém odbywał się wyrób wódki, to winni ulegną karze według Art. 3 niniejszych przepisów.

Art. 10. Posiadacze gorzelni i składów hurtowych, za wydanie wódki i spirytusu bez należytych świadectw, ulegać będą karze pieniężnej od 10 do 100 rs., stosownie do ilości wydanych w ten sposób trunków, i w miarę powtórzonych przedtém tego rodzaju przewinień.

Art. 11. Wszelkie nierozumne zboczenia od przepisów kontrolnych, skoro przytém nie miał miejsca nieprawny wyrób wódki i nie było zatajenia wydawanych jej ilości, ulegają karom pieniężnym od 3-ch do 30-tu rubli.

Art. 12. Fabrykanci napojów i spirytusowych wyrobów, za nabywanie do swych zakładów wódki i spirytusu bez właściwych świadectw, i niezachowywanie tychże, ulegają:

za pierwszym razem, karze pieniężnej od 10 do 50 rubli;

za drugim, od 50 do 100 rubli;

za trzecim i każdym następnym razem, od 100 do 200 rubli.

Art. 13. Kary pieniężne za nieprawny wyrób trunków, wymierzane będą w $\frac{3}{4}$ częściach na posiadacza zakładu, a w $\frac{1}{4}$ części na gorzelanego.

Art. 14. Jeżeli nieprawne czynności przy wyrobie trunków ulegających akcyzie, lub przy sprzedaży tychże ze składów fabrycznych i hurtowych, miały miejsce bez wiedzy lub współudziału posiadacza gorzelni lub hurtowego składu, lecz dopuściła się ich osoba przezeń umocowana, z udziałem lub bez udziału innych osób, to kary pieniężne w poprzednich artykułach oznaczone, wymierzane będą na winnych spełniania nadużyć.

W razie udowodnionego ubóstwa tych ostatnich osób, kary pieniężne w $\frac{3}{4}$ częściach spadają na posiadacza zakładu, a pozostała $\frac{1}{4}$ część tychże kar, zamienioną będzie winnym powyższych nadużyć na osadzenie w więzy, na zasadzie Art. 66 i 91 Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Ст. 15. Если злоупотребленія, въ предъидущей статьѣ означенныя, совершены будутъ, безъ вѣдома и всякаго со стороны заводчика или складчика или управителя завода или склада участія, рабочими или служащими при заводѣ, подвалѣ или оптовомъ складѣ, то отвѣтственность за оныя падаетъ на эти лица:

Въ случаѣ доказанной несостоятельности виновныхъ, денежные взысканія обращаются на заводчика въ размѣрѣ $\frac{3}{4}$ штрафа, а виновные подвергаются тюремному заключенію, согласно предъидущей статьи.

Ст. 16. Кто сладкія или горькія водки, наливки или настойки или медъ, приготовленные для своего домашняго употребленія, пустить въ продажу, тотъ подвергается:

въ первый разъ, взысканію отъ 10 до 50 руб.,

а во второй и слѣдующіе разы, отъ 50 до 100 руб.

Ст. 17. Винокуренные заводчики, за раздробительную изъ заводскихъ подваловъ продажу вина, подвергаются:

въ первый разъ, денежному взысканію 50 руб.;

во второй разъ, 100 руб., а

въ третій и слѣдующіе разы, взысканію 200 руб.

Ст. 18. Содержатели оптовыхъ складовъ за пріобрѣтеніе питей безъ установленныхъ свидѣтельствъ, за нехраненіе свидѣтельствъ и за нарушеніе правилъ о веденіи книгъ и продажѣ питей, подвергаются взысканіямъ на основ. ст. 8, 11, 12 и 17 сихъ правилъ.

Ст. 19. Кто, не взявъ патента, будетъ продавать питья, которыя не иначе могутъ быть продаваемы какъ по взятіи онаго, тотъ, кромѣ обязанности пріобрѣсти надлежащій патентъ, подвергается:

въ первый разъ, денежному взысканію, равняющемуся платежу за патентъ;

во второй разъ, взысканію, вдвое большому, а

въ третій и слѣдующіе разы, взысканію втрое противъ цѣны патента.

Примѣчаніе. Само собою разумѣется, что этому взысканію не подвергаются заводчики, продающіе оптомъ изъ своихъ заводскихъ подваловъ.

Ст. 20. Кто получивъ патентъ на продажу одного рода питей, будетъ производить продажу другихъ питей, въ патентѣ не указанныхъ, или не въ томъ мѣстѣ, какое въ патентѣ означено, и вообще будетъ дѣйствовать несогласно съ условіями патента, тотъ верхъ обязанности взять другой надлежащій патентъ, подвергается:

Art. 15. Jeżeli nadużycia o jakich mowa w poprzednim Artykule, spełnione będą bez wiedzy i żadnego współudziału posiadacza gorzelni lub hurtowego składu, przez wyrobników lub służących przy zakładzie i składzie fabrycznym lub hurtowym, to odpowiedzialność za takowe, ciąży tych ostatnich.

Jeżeli jednak udowodnioną będzie niezdolność winnych, w takim razie kary pieniężne w $\frac{3}{4}$ częściach zaregulowane zostaną do posiadacza zakładu, a winni ulegają osadzeniu w więzi według poprzedniego Artykułu.

Art. 16. Kto wódki słodkie i gorzkie, oraz nalewki i miód na domową swą potrzebę wyrabiane, sprzedawać będzie, ulegnie:

za pierwszym razem, karze od 10 do 50 rubli;

za drugim i każdym następnym razem, od 50 do 100 rubli.

Art. 17. Posiadacze gorzelni dopełniający cząstkowej sprzedaży wódki ze składów gorzelnianych, ulegną:

za pierwszym razem, karze pieniężnej 50 rs.;

za drugim, 100 rs.;

za trzecim i każdym następnym razem, karze pieniężnej 200 rs.

Art. 18. Posiadacze składów hurtowych, za nabycie trunków bez ustanowionych świadectw, za niezachowanie tychże świadectw, tudzież za przekroczenie przepisów o prowadzeniu ksiąg i o sprzedaży trunków, ulegną karom na podstawie Art. 8, 11, 12 i 17 niniejszych przepisów.

Art. 19. Kto niewykupiwszy patentu sprzedawać będzie trunki, które bez patentu sprzedawane być nie mogą, ten oprócz obowiązku zaopatrzenia się w właściwy patent, ulegnie:

za pierwszym razem, karze pieniężnej wyrównywującej opłacie patentowej;

za drugim razem, karze dwa razy większej, a

za trzecim i każdym następnym razem, karze wyrównywującej potrójnej opłacie patentowej.

Uwaga. Samo z siebie wynika, że karze tej, nie ulegają producenci za sprzedaż hurtową ze swych fabrycznych składów.

Art. 20. Kto pozyskawszy patent na sprzedaż jednego rodzaju trunków, będzie się trudnił sprzedażą innych trunków, w patencie niewskazanych, lub nie w tych miejscach, jak w patencie oznaczono, i w ogóle, gdy będzie działać niezgodnie z warunkami patentu, ten oprócz obowiązku wykupienia innego właściwego patentu, ulegnie:

въ первый разъ, денежному взысканію, равному половинѣ цѣны того же патента;

во второй разъ, взысканію полной цѣны того же патента,—а

въ третій разъ, такому взысканію, какъ во второй, и сверхъ того, лишенію права на производство этого рода торговли.

Ст. 21. Кто, не имѣя по закону права на торговлю питьями, будетъ заниматься этого рода промысломъ, или производить оный въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ торговля или вовсе, или ему не дозволена, тотъ подвергается, сверхъ конфискаціи найденныхъ питей, денежному взысканію:

въ первый разъ, равному суммѣ годового патента, а

во второй и слѣдующіе разы, равному удвоенной суммѣ патента.

Ст. 22. За продажу питей изъ мѣстъ раздробительной продажи, въ долгъ, на счетъ будущаго урожая или подъ закладъ платья, посуды или иныхъ вещей, а также за промѣнъ питей на хлѣбъ или другія сельскія произведенія, какъ равно за отпускъ вина въ счетъ денежнаго долга или слѣдующаго вознагражденія за произведенныя работы, виновные подвергаются:

въ первый, второй и третій разы, денежному взысканію отъ 3 до 30 руб.

Изобличенные въ этомъ болѣе 3-хъ разъ, подвергаются взысканію 30 руб.

Сверхъ того, взятая въ залогъ вещи возвращаются по принадлежности, а долгъ, ими обезпеченный, считается не подлежащимъ платежу.

Ст. 23. Виновные въ продажѣ питей, съ вредною для здоровья примѣсью, подвергаются взысканію, по статьѣ 566 Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, а питея истребляются.

Ст. 24. За продажу питей неклеименными или хотя клейменными, но нечѣстными мѣрами, виновные подвергаются взысканіямъ по ст. 871, 872 и 873. Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

Ст. 25. За продажу питей въ шинкахъ въ неустановленное для сего время, а также за производство въ сихъ заведеніяхъ распивочной продажи въ противность ст. 292 и 293, Устава о питейномъ сборѣ, какъ равно за допущеніе въ нихъ какихъ либо игръ, и наконецъ, за неохраненіе пьянаго, который безъ очевидной опасности для себя или для другихъ лицъ, не можетъ оставаться безъ присмотра, содежатели шинковъ подвергаются взысканію отъ 3 до 30 руб.

за первымъ разъ, карзе денежной вырównывающей полове цены właściwego патенту;

за другимъ разъ, карзе całkowitej ceny tegoż патенту, а

за третімъ разъ, такой самей карзе, какъ за други раз, и prócz tego utraceniu права do prowadzenia tego rodzaju handlu.

Art. 21. Kto według ogólnychъ zasadъ, nie mającъ prawa do handlu trunkami, będzie się trudnić tymъ procederemъ, lub prowadzić go w miejscachъ gdzie takowy zupełnie lub jemu tylko jestъ wzbroniony, ten, obokъ konfiskaty trunków u niego znalezionychъ, ulegnie карзе денежной:

за первымъ разъ, równającą się rocznejъ opłacie patentowej;

за другимъ i każdymъ następnymъ разъ, podwójnejъ opłacie patentowej.

Art. 22. Za sprzedażъ trunków w miejscachъ cząstkowej sprzedaży na kredytъ, na rachunekъ przyszłychъ zbiorówъ zbożowychъ, na zastawy odzienia, sprzętówъ i innychъ rzeczy, oraz w zamianъ za zboże lub inne produkta wiejskie, również za wydawanie wódki na rachunekъ długu pieniężnego, lub wykonywanychъ robótъ, winni tychъ przekroczeń ulegną:

за первымъ, другимъ i третімъ разъ, карзе денежной od 3 do 30 rubli.

Przekonani zaś o to więcej niżъ trzykrotnie, ulegną карзе rs. 30.

W każdymъ razie, wzięte na zastawъ rzeczy zwracają się temu, do kogo należą, a długъ na nichъ oparty nie ulega spłaceniu.

Art. 23. Winny sprzedaży trunków ze szkodliwemi dla zdrowia dodatkami, ulegnie карзе w Art. 566 Kod. karъ głównychъ i poprawczychъ oznaczonej, a trunki zniszczone zostaną.

Art. 24. Za sprzedażъ trunków na miary niecechowane, lub na miary po ocechowaniu sfałszowane, winni ulegać będą каромъ Art. 871 872 i 873 Kod. karъ głównychъ i poprawczychъ zagrożonymъ.

Art. 25. Za sprzedażъ trunków w szynkachъ w czasie przepisami wzbronionymъ, również za sprzedażъ trunków do wypicia w miejscu wbrewъ Art. 292 i 293 Ustawy o dochodzie trunkowymъ, lub za dozwalanie w szynkachъ jakichъ bądź gierъ; wreszcie za brakъ dozoru nadъ pijanymъ, który bezъ widocznego niebezpieczeństwa dla siebie lub другихъ osóbъ, nie może być bezъ takowego pozostawionymъ, utrzymujący szynki ulegają карзе od 3 do 30 rs.

Ст. 26. Занимающиеся продажей питей, за несоблюдение правил статей 277, 279, 280 и 281 Устава о питейномъ сборѣ, подвергаются денежному взысканію отъ 3 до 30 руб.

Ст. 27. За содержаніе заведеній для продажи питей безъ надлежащей вывѣски; за неимѣніе клейменныхъ мѣръ въ этихъ заведеніяхъ, а равно за неприбитіе въ оныхъ, на видномъ мѣстѣ, патентовъ, виновные подвергаются взысканію 5 руб.; если же въ теченіе 15 дней требованіе закона не будетъ исполнено, то, по истеченіи сего срока, виновные подвергаются взысканію вдвое большому, и взысканіе это, послѣ каждаго слѣдующихъ 15 дней, до исполненія предписаннаго, повторяется.

Ст. 28. Заводчики винокуренные, пиво-и медоваренные, водочные и другихъ издѣлій изъ вина и спирта, за неприбитіе въ заводахъ, на видномъ мѣстѣ, патентовъ, а равно и свидѣтельств или объявленій, узаконенныхъ Уставомъ о питейномъ сборѣ, подвергаются взысканію:

въ первый разъ, 5 руб.;

во второй разъ, 10 руб.;

въ третій и слѣдующіе разы, 15 руб.

Ст. 29. Лица, выдѣлывающія спиртъ, вино, пиво, медъ и издѣлія изъ вина и спирта, или торгующія ими, за недопущеніе должностныхъ лицъ Акцизнаго Управленія или полицейскихъ чиновниковъ къ исполненію ихъ обязанностей по надзору за выдѣлкою и продажей питей, подлежатъ денежному взысканію отъ 50 до 200 руб.

Если же при этомъ нанесено будетъ должностнымъ лицамъ, со стороны виновныхъ, какое либо оскорбленіе, то сіи послѣдніе подвергаются наказанію на основаніи Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

Ст. 30. Вино, спиртъ, медъ, портеръ, пиво всѣхъ сортовъ, а также издѣлія изъ вина и спирта, незаконно провозимые изъ заграницы и захваченные служащими въ таможенномъ вѣдомствѣ, конфискуются; задержанные же при томъ провозители, а равно хозяева таковыхъ транспортовъ, если сіи послѣднія лица будутъ открыты, подвергаются взысканію на основаніи таможеннаго Устава для Царства Польскаго.

Для сего рода подлежатъ порядку производства, указанному въ означенномъ Уставѣ.

Ст. 31. Когда транспорты съ питьями, незаконно провозимыми изъ заграницы или изъ Имперіи, будутъ задержаны служащими въ акцизномъ вѣдомствѣ или полицейскими чиновниками, то провозители таковыхъ напитковъ, а равно хозяева таковыхъ транс-

Art. 26. Trudniący się sprzedażą trunków, za niestosowanie się do przepisów objętych w Art. 277, 279, 280 i 281 rzeczonyj Ustawy, ulegają karze pieniężnej od 3 do 30 rs.

Art. 27. Za utrzymywanie zakładu do sprzedaży trunków, bez odpowiedniego szyldu; za nie posiadanie ocechowanych miar w tychże zakładach, oraz za nie wywieszenie w miejscu widoczném w zakładzie, służącego dla tegoż patentu, winny ulegnie karze rs. 5; a gdyby w ciągu 15-tu dni wymaganiom prawa zadość nie uczynił, to po upływie takowego terminu, ulegnie karze dwa razy większej, a kara ta, powtarza się po upływie kaźdych następnych 15 dni, dopóki przepisy pod tym względem obowiązujące, nie będą wykonane.

Art. 28. Posiadacze zakładów do wyrobów wódki, piwa i miodu, oraz wódek i innych wyrobów z wódki i spirytusu, za nie wywieszenie w zakładzie w widoczném miejscu patentu, jako też świadectwa lub deklaracji, Ustawą o dochodzie trunkowym postanowionych, ulegną karze:

za pierwszym razem, 5 rs.;

za drugim, 10 rs.;

za trzecim i kaźdym następnym razem, po rs. 15.

Art. 29. Osoby produkujące spirytus, wódkę, piwo, miód i wyroby z wódki i spirytusu lub handlujące takowemi, jeżeli nie dozwolą urzędnikom Zarządu Akcyznego lub urzędnikom policyjnym spełniać ich obowiązków, dotyczących nadzoru nad wyrobem i sprzedażą trunków, ulegną karze pieniężnej od 50 do 200 rs.

Jeżeli zaś winni tego przekroczenia, wyrządzą zarazem urzędnikom tym jakakolwiek obelgę, w takim razie poddani będą odpowiedzialności na zasadzie Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Art. 30. Wódka, spirytus, miód, porter, wszelkiego gatunku piwo, również wyroby z wódki i spirytusu, przywiezione nielegalnie z zagranicy i ujęte przez zostających w służbie celnej, ulegają konfiskacie; zatrzymani zaś przy tem przewoźcy, jako też właściele takowych transportów, jeżeli ci ostatni będą wykryci, ulegną karze podług zasad Ustawy Celnej dla Królestwa Polskiego.

Sprawy tego rodzaju prowadzone będą podług porządku w rzeczonyj Ustawie wskazanego.

Art. 31. Jeżeli zaś transporty trunków, przywiezionych nielegalnie z zagranicy lub Cesarstwa, będą zatrzymane przez zostających w służbie akcyznej lub przez urzędników policyjnych, w takim razie przewoźcy też trunki, jako też właściele tych transportów, o ile ci

портвей, если сии послѣднія лица будутъ открыты, подвергаются взысканіямъ по ст. 3 сихъ правилъ, и для сего рода производится по общему порядку, установленному настоящими правилами.

Ст. 32. Когда виновные въ противозаконномъ провозѣ питей оказываютъ поимщикамъ сопротивление, сопровождающееся насильственными дѣйствіями; равнымъ образомъ, когда въ таковомъ провозѣ принимаетъ участіе цѣлое скопище людей и особенно, если люди эти чѣмъ либо вооружены, то подвергаются наказаніямъ на основаніи Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, и независимо отъ сего, питей конфискуются. Той же ответственности подлежатъ и тѣ лица, кои будутъ препятствовать какимъ либо образомъ выемкѣ или отысканію незаконно провозимыхъ питей.

Ст. 33. Денежныя взысканія, налагаемыя за противозаконный развозъ или продажу питей, подлежащихъ акцизу, падаютъ какъ на главныхъ виновныхъ, такъ и на сообщниковъ ихъ и соучастниковъ, съ отвѣтственностію другъ за друга.

Ст. 34. Не подлежатъ отвѣтственности провозители питей по найму, если по произведенному разслѣдованію окажется, что они не знали о незаконномъ приобрѣтеніи этихъ питей и при задержаніи не оказали поимщикамъ сопротивленія, и если указаны ими будутъ наниматели или владѣльцы транспорта.

Ст. 35. Въ случаѣ невзвоза присужденнаго съ виновныхъ денежнаго взысканія, въ теченіи двухъ недѣль со дня объявленія имъ рѣшенія, виновные подвергаются экзекуціи, административнымъ или судебнымъ порядкомъ, по усмотрѣнію власти.

Въ случаѣ несостоятельности виновнаго, денежныя взысканія замѣняются тюремнымъ заключеніемъ по силѣ 66 и 91 статей уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

Ст. 36. При опредѣленіи денежныхъ взысканій, предѣлы которыхъ означены въ предъидущихъ статьяхъ, принимаются въ соображеніе обстоятельства, ослабляющія или усиливающія виновность лицъ, а равно и величина ущерба, причиненнаго таковыми нарушениями постановленій.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о надзорѣ по питейному сбору должностными лицами Акцизнаго Управленія и чиновниками другихъ ведомствъ.

Ст. 37. Должностныя лица Акцизнаго Управленія, за неправомерное и въ ущербъ казнѣ произведенное описаніе или измѣреніе

остатки бѣдъ wykryci, ulegną karom według Art. 3 niniejszych przepisów, a sprawy tego rodzaju, prowadzone będą podług ogólnego porządku, wskazanego w tychże przepisach.

Art. 32. Jeżeli winni nieprawego przewozu trunków, dopuszczają się przeciw ujmującym oporu, połączonego z gwałtownymi czynami, jak również, jeżeli w przewozie tym brali udział ludzie zebrani tłumnie a szczególnie, jeżeli ciż ludzie byli czełkowiek uzbrowieni, to ulegną karom według Kodeksu kar głównych i poprawczych, a niezależnie od tego, trunki konfiskują się.

Tęże samę odpowiedzialności ulegną i te osoby, które będą przeszkadzać w zajęciu lub też w wykryciu nieprawie przewożonych trunków.

Art. 33. Kary pieniężne za nieprawne rozwożenie lub sprzedaż trunków, ulegających akcyzie, dotyczyć będą solidarnie tak głównych sprawców, jako też ich współników i uczestników.

Art. 34. Wolni będą od wszelkiej odpowiedzialności, najęci do przewozu trunków, skoro z wyprowadzonego śledztwa okaże się, iż nie wiedzieli o nieprawem ich nabyciu, i wskażą właścicieli transportu lub wynajmujących, a przy zatrzymaniu nie stawili oporu.

Art. 35. Ukarani, nie opłacający zasądzonej kary pieniężnej w ciągu dwóch tygodni, od dnia ogłoszenia im decyzji, ulegają egzekucji w drodze administracyjnej lub sądowej podług uznania władzy.

Wrazie niezażności ukaranego, wymierzone na niego kary pieniężne zamieniają się na osadzenie w więzi, stosownie do Art. 66 i 91 Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Art. 36. Przy wymierzaniu kar pieniężnych, zakres których w poprzednich Artykułach jest oznaczony, należy brać na uwagę okoliczności, winę zmniejszające, lub powiększające, jako też wysokość szkody zrządzonej przez przekroczenie przepisów.

ROZDZIAŁ II.

O odpowiedzialności za przekroczenie postanowień o nadzorze nad dochodem od trunków, przez urzędników Zarządu Akcyznego lub urzędników innych władz.

Art. 37. Za nieodpowiednie przepisom i ze szkodą Skarbu dopełnienie opisu lub wymiaru naczyń w zakładach, służących do wyro-

заводовъ, на которыхъ выдѣлываются напитки, подлежащіе акцизу, удаляются отъ должности и, сверхъ того, подвергаются денежному взысканію, равному двойному акцизу, за все то количество напитковъ, которое выдѣлано въ теченіи того времени, въ которое неправильно измѣренная посуда была въ дѣйстви.

Ст. 38. Должностныя лица Акцизнаго Управленія, виновныя въ устройствѣ завода подъ своимъ или чужимъ именемъ, или взятіи завода въ аренду, или уличенныя въ производствѣ оптовой или раздробительной продажи напитковъ, въ предѣлахъ мѣстности, подвѣдомственной имъ по акцизному сбору, подвергаются наказаніямъ, опредѣленнымъ въ V раздѣлѣ Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

Ст. 39. Управляющій акцизными сборами и всякое другое должностное лицо Акцизнаго Управленія, имѣющее надзоръ за выдѣлкою напитковъ, за участіе въ злоупотребленіяхъ по питейному сбору, влекущихъ за собою ущербъ въ ономъ, а равно за сокрытіе сихъ злоупотребленій и участіе въ не дозволенномъ провозѣ напитковъ, подлежащихъ акцизу, изъ-заграницы или изъ Имперіи, а также за сокрытіе сего провоза, подвергаются наказаніямъ на основаніи Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

Ст. 40. Должностныя лица того же управленія, за притѣсненія заводчиковъ, умысленнымъ замедленіемъ открытія ихъ завода, несвоевременною выдачею свидѣтельства или патента, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину, подвергаются или отрѣшенію отъ должности, или удаленію отъ должности, или вычету отъ шести мѣсяцевъ до одного года изъ времени службы.

Когда эти противузаконныя дѣйствія были послѣдствіемъ нерадѣнія или неосмотрительности, а не злаго умысла, то виновныя должностныя лица подвергаются болѣе или менѣе строгому выговору.

Во всякомъ случаѣ, они обязаны заплатить заводчикамъ за всѣ убытки, происшедшіе по ихъ винѣ.

Ст. 41. Если полиція или вообще лица, коимъ порученъ надзоръ за предупрежденіемъ противозаконныхъ выдѣлки, развоза и продажи напитковъ, по полученіи извѣщенія, подкрѣпленнаго обстоятельными указаніями на такіе нарушенія, не примутъ немедленно установленныхъ къ преслѣдованію мѣръ, то подвергаются такому же денежному взысканію, какому подлежатъ и виновные въ самомъ злоупотребленіи и, сверхъ того, удаляются отъ службы.

Ст. 42. За преступленія и проступки по службѣ, въ предѣлахъ статейъ особо непоименованныя, должностныя лица, ко-

бу trunków, ulegających akcyzie, winni urzędnicy Akcyznego Zarządu będą ze służby oddaleni, a prócz tego ulegną karze pieniężnej, wyrównywającej podwójnej akcyzie od całkowitej ilości trunków, wyrobionej w ciągu czasu, przez który naczynia niedokładnie wymierzone były w użyciu.

Art. 38. Urzędnicy Zarządu Akcyznego, przekonani o urządzeniu pod swoim lub cudzem imieniem zakładu fabrycznego, lub o zadzierżawieniu takowego, albo też przekonani o trudnieniu się hurtową lub częstkową sprzedażą trunków w obrębie miejscowości, zostających pod ich zawiadywaniem co do dochodów od trunków, ulegną karom, oznaczonym w dziale 5 Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Art. 39. Zarządzający dochodami z akcyzy lub każdy inny zostający w Zarządzie Akcyznym, jako mający nadzór nad wyrobem trunków, jeżeli przekonany będzie o współudziale w nadużyciach co do dochodu trunkowego, pociągających za sobą ubytek w tymże dochodzie, tudzież przekonany o zatajeniu tych nadużyć, lub o udziale w zabronionym przywozie z zagranicy lub Cesarstwa trunków, ulegających akcyzie, albo wreszcie o zatajeniu tego przywozu, ulegną odpowiedzialności, według zasad Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Art. 40. Urzędnicy pomienionego Zarządu, czyniący posiadaczom zakładów utrudzenia przez umyślną zwłokę w otworzeniu ich zakładu, albo przez nie wydanie w swoim czasie świadectwa, lub patentu, ulegną: bacząc na okoliczności zwiększające lub zmniejszające ich winę, albo złożeniu z urzędu, albo oddaleniu od takowego, albo wreszcie potrąceniu od sześciu miesięcy do roku jednego z czasu służby.

Jeżeli te nieprawne czyny wynikły z niedbalstwa lub nieogledności, a nie ze złej woli, to winni urzędnicy ulegną naganie mniej lub więcej surowej.

W każdym razie, obowiązani będą zapłacić posiadaczom zakładów wszelkie straty, jakie z ich winy wynikły.

Art. 41. Tak władza policyjna, jako też w ogólności osoby, którym poruczony został nadzór, w celu zapobiegania nieprawemu wyrabianiu, przewożeniu i sprzedaży trunków, jeżeli po otrzymaniu uwiadomienia, popartego szczegółowemi wskazówkami takich przekroczeń, nie przedsięwezmą bezzwłocznie postanowionych dla ich dochodzenia środków, ulegną tym samym karom pieniężnym co i winni samego nadużycia, a nadto będą ze służby oddaleni.

Art. 42. Za przestępstwa i wykroczenia w służbie, w poprzednich Artykułach szczegółowo nie wymienione, urzędnicy, którym po-

имъ порученъ надзоръ за исполненіемъ Устава о питейномъ сборѣ, подвергаются, на общемъ основаніи, наказаніямъ, опредѣленнымъ въ раздѣлѣ V Уложения о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ.

Ст. 43. Должностныя лица Акцизнаго Управленія, удаленныя отъ службы, или временно устраненныя отъ должности по акцизному вѣдомству, а равно вовсе исключенныя изъ службы, за допущеніе ущерба въ питейномъ сборѣ, лишаются права на могущія причитаться имъ по Уставу процентныя и денежныя вознагражденія.

ГЛАВА II.

О судопроизводствѣ по дѣламъ о нарушеніи правилъ Устава о питейно-акцизномъ сборѣ.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

О подсудности.

Ст. 44. Дѣла по нарушеніямъ правилъ Устава о питейномъ сборѣ производятся:

- 1) Административнымъ порядкомъ; или
- 2) Полицейскимъ порядкомъ; или
- 3) Судебнымъ порядкомъ.

Ст. 45. Административнымъ порядкомъ (должностными лицами Акцизнаго Управленія и Министерствомъ Финансовъ) производится дѣла о нарушеніи правилъ Устава о питейномъ сборѣ по выдѣлкѣ питей на заводахъ, по выпуску съ оныхъ питей, по продажѣ ихъ изъ заводскихъ подваловъ, оптовыхъ складовъ и питейныхъ заведеній, когда за эти нарушенія положено только денежное взысканіе.

Ст. 46. Полицейскимъ порядкомъ производится дѣла о нарушеніяхъ полицейскихъ правилъ вообще, а равно — статей 248, 257, 278, 287—295 Устава о питейномъ сборѣ.

Ст. 47. Уголовно-судебнымъ порядкомъ производится дѣла о такихъ нарушеніяхъ Устава о питейномъ сборѣ, за которыя обвиняемый можетъ подлежать, сверхъ денежнаго взысканія, конфискаціи питей и личнымъ взысканіямъ и наказаніямъ, а равно закрытію завода или заведенія или опубликованію въ газетахъ.

Ст. 48. Въ случаѣ несостоятельности виновнаго къ уплатѣ денежнаго взысканія, наложеннаго административнымъ или полицейскимъ порядкомъ, Акцизное Управленіе или полиція сообщаетъ

вѣрзону został nadzór nad wykonaniem Ustawy o dochodzie od trunków, ulegają na ogólnę zasadzie, karom, oznaczonym w Dziale V. Kodeksu kar głównych i poprawczych.

Art. 43. Urzędnicy Zarządu Akcyznego, oddaleni ze służby, oraz czasowo usunięci od obowiązków we władzy akcyznej, albo zupełnie wykluczeni ze służby, za dopuszczenie szkody w dochodzie trunkowym, tracą prawo do mogących się im przyznać według Ustawy procentowych pieniężnych wynagrodzeń.

DZIAŁ II.

O postępowaniu sądowem w sprawach o przekroczenie przepisów Ustawy o akcyzie od trunków.

ROZDZIAŁ 1.

O właściwości sądu.

Art. 44. Sprawy o naruszeniu przepisów Ustawy o akcyzie od trunków, rozpoznawane i decydowane będą:

- 1° W drodze administracyjnej.
- 2° „ policyjnej.
- 3° „ sądowej.

Art. 45. W drodze administracyjnej (przez urzędników Zarządu Akcyznego i Ministerstwa Finansów), rozpoznawane i decydowane będą sprawy o wykroczenia przepisów Ustawy o dochodzie trunkowym, a mianowicie o przekroczenia spełnione przy wyrobie trunków i wydawaniu ich ze składów fabrycznych i hurtowych, jako też przy sprzedaży trunków z zakładów do tego służących, o ile za te przekroczenia postanowioną jest tylko kara pieniężna.

Art. 46. W drodze policyjnej, rozpoznawane i decydowane będą sprawy o przekroczenia przepisów policyjnych w ogólności, jako też Artykułów 248, 257, 278, 287 do 295 Ustawy o dochodzie trunkowym.

Art. 47. W drodze sądowo-kryminalnej, rozpoznawane i decydowane będą sprawy o takie przekroczenia Ustawy, za które obwinieni mogą подлежать nie tylko karze pieniężnej, lecz utracie skonfiskowanych trunków i osobistej odpowiedzialności, jako też zamknięciu ich zakładu lub ogłoszeniu w pismach publicznych.

Art. 48. Jeżeli ukarany nie będzie w stanie zapłacić zasądzonej w drodze administracyjnej lub policyjnej kary pieniężnej, w takim razie Zarząd Akcyzny lub Władza Policyjna odnosi się z tego powodu

о томъ губернскому правленію, которое, въ качествѣ административнаго суда, постановляетъ о замѣнѣ денежнаго взысканія тюремнымъ заключеніемъ, согласно 66 и 91 ст. Улож. о наказ. угол. и испр.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

О слѣдствіяхъ.

I) Общія правила для производства слѣдствій по нарушеніямъ Устава о питейномъ сборѣ.

Ст. 49. Исслѣдованіе нарушеній Устава о питейномъ сборѣ, подлежащихъ разсмотрѣнію въ порядкѣ административномъ или полицейскомъ, а равно и слѣдствія по дѣламъ, подлежащимъ разсмотрѣнію судебныхъ мѣстъ, производятся по общему порядку, установленному для слѣдствія по дѣламъ подобнаго рода.

Ст. 50. Первоначальное исслѣдованіе нарушеній Устава о питейномъ сборѣ производится участковымъ надзирателемъ, или тѣмъ должностнымъ лицомъ, которому таковое исслѣдованіе поручено будетъ губернскимъ управляющимъ акцизными сборами или Центральнымъ Акцизнымъ Управленіемъ.

Ст. 51. По требованію чиновъ Губернскаго или Участковаго Акцизнаго Управленія, а также по открытіи полиціей нарушеній, которыя не подлежатъ исключительному разслѣдованію въ административномъ порядкѣ, слѣдствія производятся полицейскимъ порядкомъ.

Ст. 52. Дошедшія до полиціи или судебного вѣдомства извѣщенія и доносы, равно какъ собранныя во время слѣдствія свѣдѣнія о нарушеніяхъ, подлежащихъ разсмотрѣнію въ порядкѣ административномъ, немедленно передаются надзирателю акцизнаго сбора.

Въ случаяхъ же, не терпящихъ отлагательства, а также, если въ участіи по этимъ нарушеніямъ обвиняются чиновники Акцизнаго Управленія, слѣдствіе производится полицією или судебнымъ мѣстомъ и о началѣ онаго въ тотъ же день посылается увѣдомленіе управляющему акцизными сборами и донесеніе губернатору.

Ст. 53. Полиція и судебныя вѣдомства, приступая къ разслѣдованію нарушеній Устава о питейномъ сборѣ, обязаны немедленно увѣдомлять участковаго надзирателя, а въ случаяхъ особенной важности, по величинѣ ли ущерба, уже причиненнаго казнѣ или могущаго послѣдовать, или же по значенію придуманныхъ для

до Рządu Gubernialnego, który w charakterze Sądu Administracyjnego, postanowi względem zamiany kary pieniężnej na osadzenie w więzy, zgodnie z Art. 66 i 91 Kodeksu kar głównych i poprawczych.

ROZDZIAŁ II.

O śledztwach.

1. Zasady ogólne przy prowadzeniu śledztw o przekroczenia przepisów Ustawy o dochodzie trunkowym.

Art. 49. Dochodzenia przekroczeń téjże Ustawy, ulegających rozpoznawaniu w drodze administracyjnej lub policyjnej, jak również śledztwa w sprawach ulegających rozpoznaniu władz sądowych, dopełniać się mają według ogólnego porządku dla prowadzenia śledztw w podobnego rodzaju sprawach ustanowionego.

Art. 50. Przedwstępne badania przekroczeń Ustawy o akcyzie od trunków, dopełniać się mają przez Nadzorcę udziałowego albo przez tego urzędnika, któremu śledztwo to poruczone będzie przez Zarządzającego gubernialnego dochodami z akcyzy lub przez Zarząd Centralny Akcyzny.

Art. 51. Na wezwanie urzędników gubernialnego lub udziałowego Zarządu Akcyznego, jako téż względem dostrzeżonych bezpośrednio przez policję nadużyć, które nie ulegają wyłącznemu dochodzeniu w drodze administracyjnej, śledztwa prowadzone być winny w drodze policyjnej.

Art. 52. Otrzymane przez policję lub władzę sądową uwiadomienia i doniesienia, jako téż zebrane w toku śledztw wiadomości o przekroczeniach, podlegających rozpoznaniu w drodze administracyjnej, odstąpione być winny niezwłocznie właściwemu Nadzorcy udziałowemu.

W wypadkach jednak niecierpiących zwłoki, albo jeżeli o uczestnictwo w doniesionych przekroczeniach oskarżeni są urzędnicy Zarządu Akcyznego, śledztwo dopełnia się przez policję lub przez władzę sądową, o rozpoczęciu którego przesłane być winno tegoż samego dnia uwiadomienie do Zarządzającego dochodami z akcyzy i składa się raport Gubernatorowi.

Art. 53. Policja i władze sądowe, przystępując do wyśledzenia przekroczeń Ustawy o dochodzie trunkowym, obowiązane są zawiadomić o tém bezzwłocznie Nadzorcę udziałowego, a w wypadkach szczególnej ważności, także ze względu na wysokość dokonanej lub mogącej nastąpić szkody Skarbu, jako téż z powodu szczególności środków do

того средствъ, увѣдомлять о томъ управляющаго акцизными сборами. Акцизное Управленіе, если признастъ нужнымъ командировать отъ себя депутата для присутствованія при слѣдствіи.

Ст. 54. Если депутатъ не прибудетъ къ назначенному слѣдователями времени, то слѣдствіе производится безъ депутата.

Ст. 55. Полиція, а также должностныя лица Акцизнаго Управленія, имѣютъ право преслѣдовать, не только въ своемъ, но и въ смѣжныхъ съ нимъ уѣздахъ, хотя бы другой губерніи, лицъ, заподозрѣнныхъ въ противузаконномъ провозѣ питей, подлежащихъ акцизу, давая въ то же время знать ближайшему чиновнику городской или сельской полиціи.

Ст. 56. По однимъ, не подкрѣпленнымъ обстоятельными свѣдѣніями, подозрѣніемъ о противузаконныхъ выдѣлкѣхъ, развозѣ, и продажѣ питей, воспрещается производить обыски и задерживать провозителей питей.

Ст. 57. Обвиняемыхъ въ противузаконной выдѣлкѣ, развозѣ и продажѣ питей, слѣдуетъ допрашивать обстоятельно въ самый день ихъ задержанія или тотчасъ по прибытіи слѣдователей.

Ст. 58. Слѣдствія, подлежащія судебному или полицейскому разсмотрѣнію, препровождаются по принадлежности безъ сообщенія ихъ на предварительное разсмотрѣніе Акцизнаго Управленія.

Ст. 59. По требованію Акцизнаго Управленія, должны быть доставляемы ему свѣдѣнія о существѣ и положеніи слѣдствій, подлежащихъ судебному разсмотрѣнію.

Ст. 60. Задержанныя при слѣдствіи питея и могущія подлежать конфискаціи, впредь до рѣшенія дѣла, хранятся опечатанными въ тѣхъ самыхъ заводскихъ подвалахъ и складахъ, въ которыхъ онѣ найдены или въ другихъ безопасныхъ мѣстахъ, подъ надзоромъ и на отвѣтственности мѣстной полиціи.

Впрочемъ, по желанію владѣльца вина, задержанныя питея могутъ быть проданы съ публичныхъ торговъ или возвращены ему по представленіи соотвѣтственнаго залога.

II. Особенныя правила по изслѣдованіямъ, производимымъ должностными лицами Акцизнаго Управленія.

Ст. 61. Должностное лицо Акцизнаго Управленія, обнаруживъ нарушенія или отступленія отъ правилъ Устава о питейномъ сборѣ и принявъ немедленно мѣры къ ихъ прекращенію, обязано подробно объяснить, въ особо составленномъ протоколѣ, когда, гдѣ

жѣ спеленія obranych, uwiadomią o tém Zarządzającego dochodami z akcyzy. Zarząd Akcyzny, jeżeli uzna tego potrzebę, deleguje od siebie deputata do attentowania przy śledztwie.

Art. 54. Jeżeli deputat nie przybędzie w czasie przez prowadzących śledztwo wyznaczonym, to takowe bez niego odbywać się powinno.

Art. 55. Władze policyjne, tudzież urzędnicy Zarządu Akcyznego, mają prawo ścigać podejrzanych o nieprawny przewóz trunków, ulegających akcyzie, nie tylko w swym powiecie, lecz i w sąsiednich powiatach, chociażby w innej gubernii, uwiadamiając o tém jednocześnie najbliższego urzędnika miejskiej lub wiejskiej policyi.

Art. 56. Na samo podejrzenie dokładnemi wiadomościami nie poparte, względem nieprawego wyrobu, rewozu i sprzedaży trunków, zabrania się dopełniać rewizji i zatrzymywać przewożących trunki.

Art. 57. Obwinionych o nieprawny wyrób, rozwożenie i sprzedaż trunków, należy dokładnie badać w tym samym dniu w którym zostali zatrzymani, albo zaraz po przybyciu prowadzących śledztwo.

Art. 58. Śledztwa ulegające rozpoznaniu sądowemu albo policyjnemu, przesyłają się komu należy bez komunikowania ich dla poprzedniego rozpoznania Zarządowi Akcyznemu.

Art. 59. Na żądanie Zarządu Akcyznego, powinny mu być dostarczone wiadomości o istocie i postępie śledztw, ulegających sądowemu rozpoznaniu.

Art. 60. Zatrzymane w toku śledztwa i mogące uleść konfiskacie trunki, do czasu zadecydowania sprawy, zostawać powinny pod opieką w tych samych składach, w których były znalezione, albo też w innych bezpiecznych miejscach, pod dozorem i odpowiedzialnością miejscowej policyi.

Na żądanie jednak właściciela wódki, zakwestjonowane trunki, mogą być sprzedane przez publiczną licytację, albo zwrócone mu po złożeniu przezeń odpowiedniej kaucyi.

II. Oddzielne przepisy dotyczące śledztw, prowadzonych przez urzędników Zarządu Akcyznego.

Art. 61. Urzędnik Zarządu Akcyznego po wykryciu przekroczeń albo odstępów od przepisów Ustawy o dochodzie trunkowym i po bezzwłocznym przedsięwzięciu środków dla przerwania tychże, obowiązany jest szczegółowo wyjaśnić w oddzielnie sporządzonym protokole,

и какое обнаружено злоупотребление и какими оно сопровождалось обстоятельствами.

Примѣчаніе 1. Закрытіе заводовъ и заведеній дозволяется Акцизному Управленію лишь въ видѣ временной мѣры, впредь до постановленія о томъ суда, и единственно въ тѣхъ случаяхъ, когда инымъ способомъ невозможно пресѣчь обнаруженное нарушение и нанесеніе ущерба казенному интересу.

Примѣчаніе 2. Должностныя лица Акцизнаго Управленія обнаруживъ на заводѣ или въ заведеніи нарушение акцизныхъ правилъ, влекущее за собой конфискацію, обязаны составить опись питей, подлежащихъ конфискаціи, съ опредѣленіемъ ихъ крѣпости, за подписью хозяина или заступающаго его мѣсто или же двухъ постороннихъ свидѣтелей, и за тѣмъ здать эти питеи, до прибытія слѣдователя, на храненіе полиціи.

Ст. 62. Составленный протоколъ долженъ быть прочтатъ обвиняемому и предложенъ къ его подписи.

Ст. 63. Обвиняемый обязанъ подписать протоколъ, но можетъ, если пожелаетъ, объяснить при подписи на самомъ протоколѣ все, что найдетъ нужнымъ сказать въ опроверженіе или дополненіе протокола.

Протоколъ подписывается также свидѣтелями и другими лицами, бывшими при его составленіи.

Ст. 64. Если обвиняемый уклоняется отъ подписанія протокола по неграмотности или по другимъ какимъ либо причинамъ, или же находится въ отсутствіи, то для засвидѣтельствованія такого обстоятельства должно быть приглашено не менѣе двухъ свидѣтелей или мѣстный полицейскій чиновникъ.

Ст. 65. Должностныя лица Акцизнаго Управленія, производящія изслѣдованія, не имѣютъ права приводить свидѣтелей къ присягѣ, которая не иначе можетъ быть отбираема, какъ членомъ суда, и притомъ вслѣдствіе распоряженія Центрального Управленія или управляющаго акцизными сборами.

Ст. 66. Если изслѣдованіемъ будетъ обнаружено нарушение, подлежащее разсмотрѣнію судебного или полицейскаго мѣста, то Акцизное Управленіе передаетъ немедленно изготовленное имъ слѣдственное дѣло по принадлежности, полиціи или судебному вѣдомству, для дальнѣйшаго производства.

Отдѣленіе III.

О производствѣ дѣлъ, подлежащихъ разсмотрѣнію административнымъ порядкомъ.

Ст. 67. Слѣдственные дѣла по нарушеніямъ, подлежащимъ разсмотрѣнію въ административномъ порядкѣ, представляются уча-

кiedy, gdzie i jakie nadużycie wykryte zostało, oraz jakie temu towarzyszyły okoliczności.

Uwaga 1. Zamknięcie zakładów do wyrobu i sprzedaży trunków, dokonane być może przez Zarząd Akcyzny, tylko czasowo, do wydania w tej mierze przez Sąd wyroku i jedynie w takich wypadkach, w których innym sposobem nie można przeciąć wykrytego nadużycia i zapobiedz zrządzeniu szkody Skarbowi.

Uwaga 2. Urzędnicy Zarządu Akcyznego, wykrywszy w tychże zakładach przekroczenie przepisów akcyznych, pociągające za sobą konfiskatę trunków, obowiązani są dokonać protokółarnego zajęcia tychże trunków, z oznaczeniem ich tęgości, za podpisem właściciela onych lub jego zastępcy, albo dwóch obcych świadków, poczem też trunki oddać do zachowania policji, aż do przybycia urzędnika wyznaczonego na śledztwo.

Art. 62. Sporządzony protokół należy obwinionemu odczytać z wezwaniem, aby go podpisał.

Art. 63. Obwiniony obowiązany jest podpisać protokół, lecz gdyby tego żądał, może przy podpisaniu go wyjaśnić na tymże protokółie to wszystko, co znajdzie potrzebnem przytoczyć na zbiecie lub uzupełnienie protokołu.

Protokół ten powinni podpisać także świadkowie i inne osoby znajdujące się przy sporządzaniu jego.

Art. 64. Jeżeli obwiniony odmawia podpisania protokołu, bądź dla tego, że pisać nie umie, bądź dla innych jakichkolwiek przyczyn albo jest nieobecny, w takim razie, dla poświadczenia tej okoliczności należy zaważać najmniej dwóch świadków, lub miejscowego urzędnika policyjnego.

Art. 65. Urzędnicy Zarządu Akcyznego, prowadzący śledztwa, nie mają prawa odbierać od świadków przysięgi, która nie inaczej może być odbierana, jak tylko przez członka sądowego i to na wezwanie Zarządu Centralnego lub Zarządzającego dochodami z akcyzy.

Art. 66. Jeżeli śledztwo wykryje przekroczenie, podlegające rozpoznaniu władzy policyjnej lub sądowej, w takim razie Zarząd Akcyzy sporządzone przez siebie akta śledcze odsyła bezzwłocznie do dalszego działania władzy policyjnej lub sądowej, według tego, której z tych władz przedmiot ten rozpoznaniu ulega.

ROZDZIAŁ III.

O postępowaniu w sprawach ulegających rozpoznaniu w drodze administracyjnej.

Art. 67. Akta śledcze, dotyczące przekroczeń, ulegających rozpoznaniu w drodze administracyjnej, Nadzorca ucząstkowy przed-

стковымъ надзирателемъ, съ его собственнымъ заключеніемъ, управляющему акцизными сборами, который долженъ оныя разсмотрѣть съ возможною поспѣшностію.

Ст. 68. Управляющій акцизными сборами, получивъ протоколъ объ обнаруженномъ нарушеніи или произведенное дознаніе повѣряетъ всѣ обстоятельства дѣла; въ случаѣ надобности дополняетъ его необходимыми справками или новымъ дознаніемъ на мѣстѣ, или истребованіемъ надлежащихъ объясненій отъ обвиняемой стороны, и за тѣмъ постановляетъ по всѣмъ дѣламъ о нарушеніи питейно-акцизныхъ постановленій, исключая означенныхъ ниже въ ст. 76-й сихъ правилъ, опредѣленіе о слѣдующемъ съ виновнаго взысканіи и о наградѣ открывателю или доносителю на основ. ст. 85 сихъ правилъ.

Ст. 69. Рѣшеніе управляющаго объявляется обвиняемому или довѣренному отъ него лицу съ подпискою чрезъ участковое акцизное управленіе или полицію.

Примѣчаніе. Полицейскіе чиновники обязаны, по объявленіи рѣшенія управляющаго акцизными сборами, немедленно доставить въ мѣстное участковое акцизное управленіе переданное для объявленія рѣшеніе съ отобранной подпиской въ подлинникѣ.

Ст. 70. Протоколъ упомянутаго объявленія долженъ быть подписанъ обвиняемымъ съ обозначеніемъ времени объявленія рѣшенія. Если же неизвѣстно мѣсто жительства обвиняемаго, а также если онъ не умѣетъ, не можетъ или не хочетъ подписать протоколъ объявленія, тогда слѣдуетъ руководствоваться ст. 64 сихъ правилъ.

Ст. 71. При подпискѣ протокола должно быть объяснено: желаетъ ли обвиняемый получить копію съ рѣшенія.

Ст. 72. Копіи съ рѣшеній выдаются участвующимъ въ дѣлѣ на гербовой бумагѣ (15 коп. достоинства), не позже какъ на третій день со дня требованія, заявленнаго въ протоколѣ.

Ст. 73. Въ случаѣ неудовольствія на рѣшеніе управляющаго акцизными сборами, апелляціонный отзывъ долженъ быть поданъ мѣстному надзирателю акцизныхъ сборовъ или отправленъ по почтѣ въ теченіе 30 дней со дня объявленія рѣшенія. По истеченіи означеннаго срока никакая жалоба на рѣшеніе управляющаго не принимается; рѣшеніе его считается окончательнымъ, вступаетъ въ законную силу и приводится въ исполненіе.

Ст. 74. Лицу, подавшему отзывъ, выдается, по его требованію, росписка въ принятіи сего отзыва.

ставляя ze swoją opinią Zarządzającemu dochodami z akcyzy, który powinien rozpoznać je w czasie o ile można najkrótszym.

Art. 68. Zarządzający dochodami akcyznymi, otrzymawszy protokół o wykrytym przekroczeniu, albo wyprowadzone co do tego pierwsiastkowe śledztwo, sprawdza wszystkie okoliczności sprawy; w razie potrzeby uzupełnia przedmiot ten koniecznymi wiadomościami, albo przez nowe badania na miejscu, albo przez zażądanie od strony obwinionej potrzebnych wyjaśnień, poczem we wszystkich sprawach o przekroczenia postanowień, dotyczących akcyzy od trunków, z wyłączeniem spraw wymienionych niżej w Art. 76 niniejszych przepisów, wydaje decyzją co do kary od obwinionego przypadającej, oraz względem wynagrodzenia dla wykrywającego lub donoszącego, stosownie do Art. 85 tychże przepisów.

Art. 69. Decyzja Zarządzającego dochodami z akcyzy ogłasza się obwinionemu lub osobie przezeń upoważnionej protokółarnie przez Nadzorcę udziałowego albo przez policję.

Uwaga. Urzędnicy policji obowiązani są, po ogłoszeniu decyzji Zarządzającego akcyznymi dochodami, przesłać bezzwłocznie właściwemu Zarządowi Akcyznemu Udziałowemu, otrzymaną do ogłoszenia decyzją wraz z oryginalnym protokołem tego ogłoszenia.

Art. 70. Protokół tego ogłoszenia winien być podpisany przez obwinionego i obejmować datę ogłoszenia decyzji. Jeżeli zaś obwiniony nie jest wiadomy z pobytu, lub nie umie, nie może, albo nie chce podpisać tegoż protokołu, należy postąpić według Art. 64 niniejszych przepisów.

Art. 71. Przy podpisaniu protokołu zamieścić należy wiadomość, czy obwiniony żąda wydania mu kopji ogłoszonej decyzji.

Art. 72. Kopje decyzji wydawane być winny stronom interesowanym na papierze stemplowym ceny kop. 15, najpóźniej w trzy dni od daty ich żądania, w protokole zamieszczonego.

Art. 73. W razie niepoprzedzenia na decyzji Zarządzającego dochodami akcyznymi, założony od niej rekurs winien być podany właściwemu Nadzorcy dochodów z akcyzy, albo odesłany przez pocztę w ciągu dni 30, licząc od dnia ogłoszenia decyzji. Po upływie tego terminu, żadne zażalenie na decyzją Zarządzającego nie będzie przyjęte; decyzja jego staje się ostateczną, prawomocną i wykonalną.

Art. 74. Na żądanie strony, wydawane jej być winno pokwitowanie z przyjętego rekursu.

Ст. 75. Управляющий представляет отзывъ, вмѣстѣ съ дѣломъ и своимъ объясненіемъ, въ теченіе 2-хъ недѣль, на разсмотрѣніе 1-го Департамента Правительствующаго Сената; рѣшенія Правительствующаго Сената считаются окончательными и апелляція на нихъ не допускается.

Ст. 76. Если, по заключенію управляющаго, виновный долженъ быть освобожденъ, вполнѣ или частью, отъ взысканія по обвиненію въ нарушеніи питейно-акцизныхъ постановленій, а между тѣмъ взысканіе за это нарушеніе превышаетъ 600 р., то, не постановляя рѣшенія, управляющій акцизными сборами представляетъ дѣло, съ своимъ заключеніемъ, на разсмотрѣніе Министерства Финансовъ, по Департаменту Неокладныхъ Сборовъ, которое, если найдетъ нужнымъ, производитъ дознаніе и за тѣмъ, постановя рѣшеніе по означенному дѣлу, сообщаетъ оное управляющему для объявленія обвиняемому опредѣленнымъ въ сихъ правилахъ порядкомъ, въ видѣ рѣшенія первой инстанціи. Жалобы на такія рѣшенія приносятся, на основаніи изложенныхъ выше правилъ, 1-му Департаменту Правительствующаго Сената.

Отдѣленіе IV.

О производствѣ дѣлъ, подлежащихъ разсмотрѣнію полицейскимъ порядкомъ.

Ст. 77. По дѣламъ, подлежащимъ разсмотрѣнію полиціи, рѣшенія постановляются, объявляются, съ правомъ отзывать, и приводятся въ исполненіе, тѣмъ же порядкомъ, какъ вообще всѣ дѣла, поступающія на рѣшеніе полиціи.

Отдѣленіе V.

О производствѣ въ судебныхъ мѣстахъ дѣлъ по нарушенію постановленій о питейномъ сборѣ.

Ст. 78. Подлежащія судебному разсмотрѣнію дѣла, по нарушенію постановленій о питейномъ сборѣ, производятся въ судебныхъ мѣстахъ, общимъ уголовнымъ порядкомъ, съ соблюденіемъ общихъ и ниже сего изложенныхъ правилъ.

Ст. 79. Судебное мѣсто, приговаривая виновнаго къ денежному штрафу, въ мѣстѣ съ тѣмъ, обязано постановить рѣшеніе о замѣнѣ штрафа арестомъ, которому виновный, въ случаѣ доказанной несостоятельности, долженъ быть подвергнутъ.

Art. 75. Otrzymany rekurs, Zarządzający przedstawić winien w ciągu dwóch tygodni wraz z aktami sprawy i swoim wyjaśnieniem, pod rozpoznanie 1° Departamentu Rządzącego Senatu, które wyroki będą ostateczne i appellacya od nich nie ma już miejsca.

Art. 76. Jeżeli według uznania Zarządzającego, należałoby obwinionego uwolnić zupełnie lub w części od kary za przekroczenie postanowień, dotyczących akcyzy od trunków, a kara za to przekroczenie oznaczona, przewyższa kwotę r. 600, w takim razie Zarządzający dochodami akcyznymi nie wydaje decyzji, lecz przedstawia akta sprawy ze swemi wnioskami pod rozpoznanie Ministerstwa Finansów w Departamencie Dochodów Niestalych, które, jeżeli uzna potrzebnym, zarządza dalsze badanie i następnie wydawszy decyzję w pomienionej sprawie, komunikuje takową Zarządzającemu dla ogłoszenia obwinionemu, porządkiem w przepisach tych wskazanym, jako decyzję I-ej Instancji. Decyzje te zaskarżane być mogą na mocy powyższych przepisów do 1-go Departamentu Rządzącego Senatu.

ROZDZIAŁ IV.

O postępowaniu w sprawach ulegających rozpoznaniu w drodze policyjnej.

Art. 77. Decyzje w sprawach ulegających rozpoznaniu policyi, będą wydawane i ogłaszane z prawem odwołania się i wykonywane takim samym porządkiem, jak w ogólności we wszystkich sprawach przychodzących pod decyzję policyi.

ROZDZIAŁ V.

O postępowaniu władz sądowych w sprawach o przekroczenie postanowień o dochodzie od trunków.

Art. 78. Sprawy ulegające rozpoznaniu sądowemu o przekroczenie postanowień dotyczących dochodu od trunków, prowadzone być mają w Sądach, ogólnym jak w sprawach karnych porządkiem, oraz z zachowaniem ogólnych i poniżej wyszczególnionych przepisów.

Art. 79. W wyrokach zasądzających na winnych kary pieniężne, Sądy postanawiać zarazem mają zamiar tychże kar na areszt, któremu ukarani, w razie udowodnionego ubóstwa, uleżać powinni.

Ст. 80. Приговоры 1-ой и 2-ой инстанцій суда по дѣламъ о такихъ нарушеніяхъ, которыми нанесенъ ущербъ акцизному сбору, сообщаются, прежде приведенія въ исполненіе, прокуроромъ, вмѣстѣ съ слѣдственнымъ дѣломъ, управляющему акцизными сборами, для объявленія: довольствуется ли онъ приговоромъ суда или требуетъ пересмотра дѣла, и какія имѣетъ для сего основанія; въ этомъ послѣднемъ случаѣ прокуроръ, основываясь на требованіи управляющаго акцизными сборами, подаетъ жалобу на приговоръ.

Ст. 81. Управляющій акцизными сборами обязанъ сообщить прокурору объявленіе, о которомъ упомянуто въ предыдущей статьѣ, не позже 30 дней со дня полученія отъ него приговора и актовъ, на основаніи которыхъ приговоръ этотъ послѣдовалъ. Въ этомъ объявленіи управляющій разбираетъ дѣло только относительно денежнаго штрафа и ущерба, понесеннаго казною, не касаясь нисколько личнаго наказанія, которому долженъ подвергнуться виновный по судебному приговору.

Ст. 82. Жалобы на приговоры, состоявшіеся въ судебныхъ мѣстахъ, по дѣламъ о нарушеніи правилъ Устава о питейномъ сборѣ, могутъ быть вносимы прокуроромъ въ высшія инстанціи, въ теченіи трехъ мѣсяцевъ, со дня сообщенія ему приговора.

ОТДѢЛЕНІЕ VI.

О приведеніи въ исполненіе рѣшеній и о распредѣленіи денежныхъ взысканій за нарушеніе Устава о питейномъ сборѣ.

Ст. 83. Рѣшенія, состоявшіяся административнымъ порядкомъ, по дѣламъ о нарушеніяхъ Устава о питейномъ сборѣ, приводятся въ исполненіе по общимъ, существующимъ въ этомъ отношеніи, правиламъ; приговоры же, состоявшіеся въ судебномъ мѣстѣ, въ отношеніи присуждаемыхъ ими денежныхъ взысканій, приводятся въ исполненіе административными мѣстами, а по другимъ, соединеннымъ съ ними наказаніямъ, исполняются обыкновеннымъ судебнымъ порядкомъ.

Ст. 84. Присужденные денежные штрафы взыскиваются немедленно, за послѣдованіемъ окончательнаго рѣшенія или приговора, или по вступленіи ихъ въ законную силу, вслѣдствіе истеченія срока, назначеннаго для подачи апелляціонныхъ отъзововъ.

Ст. 85. Деньги, взыскиваемые съ виновныхъ за нарушеніе Устава о питейномъ сборѣ, за исключеніемъ штрафовъ, взыскиваемыхъ за неправильное веденіе книгъ и несоблюденіе формально-

Art. 80. Wyroki wydane w I-jej i II-jej Instancji w sprawach o takie przekroczenia, przez które zrządzoną została szkoda w dochodzie z akcyzy, przed wprowadzeniem ich w wykonanie, powinny być przez Prokuratora zakomunikowane wraz z aktami śledczemi Zarządzającemu dochodami z akcyzy, w celu oświadczenia, czy poprzestaje na wyroku Sądu lub żąda dalszego rozbioru sprawy i na jakich zasadach, a w tym ostatnim wypadku, Prokurator uzasadniając się na żądaniu Zarządzającego dochodami akcyznymi, zaskarża wyrok.

Art. 81. Zarządzający dochodami z akcyzy obowiązany jest udzielić Prokuratorowi swoje oświadczenie, o którym w Artykule poprzednim mowa, w dniach najpóźniej 30-tu od daty otrzymania od niego wyroku i akt, podstawą do tegoż wyroku będących. Zarządzający rozbiiera komunikowany sobie przedmiot tylko odnośnie do kary pieniężnej i szkody Skarbowi zrządzonej, nie wdając się bynajmniej w ocenianie kary osobistej, wyrokiem sądowym na winnego wymierzonej.

Art. 82. Odwołanie się do wyższej Instancji od wyroków sądowych, w sprawach o przekroczenie przepisów Ustawy o dochodzie od trunków, mogą być czynione przez Prokuratora w ciągu trzech miesięcy, licząc od dnia zakomunikowania mu wyroku.

ROZDZIAŁ VI.

O wykonaniu decyzji i podziale kar pieniężnych, zasądzonych za przekroczenia Ustawy o dochodzie od trunków.

Art. 83. Decyzje w sprawach o przekroczenie Ustawy o dochodzie od trunków, w drodze administracyjnej wydane, wykonywane być mają, według ogólnych, pod tym względem obowiązujących przepisów; wyroki zaś w Sądach zapadłe co do postanowionych w nich kar pieniężnych, wykonywane być winny przez władze administracyjne, a co do innych połączonych z tamtymi kar, zwykłym sądowym porządkiem.

Art. 84. Zasądzone kary pieniężne ściągać należy bezzwłocznie po zapadnięciu ostatecznych decyzji lub wyroków, albo ich uprawomocnieniu przez nieodwołanie się od nich w terminie oznaczonym.

Art. 85. Kary pieniężne ściągnięte od winnych przekroczenia Ustawy o dochodzie od trunków, z wyłączeniem ściągniętych kar za przeciwne przepisom prowadzenie ksiąg, oraz za niezachowanie for-

стей, а равно суммы, поступающія отъ продажи конфискованныхъ питей и другихъ предметовъ, распределяются слѣдующимъ образомъ:

а) одна половина отдается доносчикамъ или лицамъ, способствовавшимъ къ открытію и выемкѣ конфискованныхъ предметовъ, а равно къ поимкѣ лицъ виновныхъ въ нарушеніи Устава, безъ различія, кто бы они ни были: частные ли люди, чиновники или служители. Выдача такого вознагражденія должна быть производима изъ первыхъ поступившихъ суммъ;

б) другая половина дѣлится на двѣ равныя части, изъ коихъ одна поступаетъ въ казну, а другая — на благотворительныя заведенія, и

в) если же нѣтъ лица, которому слѣдовала бы часть доносчика, то вся сумма взысканная дѣлится пополамъ между казною и благотворительными заведеніями.

Съ подлиннымъ въру:

За Министра Финансовъ, Товарищъ Министра,
Генералъ-Лейтенантъ, (подписалъ) Грейгъ.

malności, tudzież fundusz zebrany ze sprzedaży trunków i innych przedmiotów, konfiskacie uległych, rozdzielają się w następujący sposób:

a) jedną połowę otrzymują donoszący i osoby, które przyczyniły się do wykrycia lub zajęcia obiektów skonfiskowanych, jako też do ujęcia winnych przekroczenia Ustawy, bez względu czy niemi są osoby prywatne, urzędnicy czy oficjaliści. Wyплата tego wynagrodzenia powinna nastąpić z najpierwszych wpływów pieniężnych;

b) druga połowa dzieli się na dwie równe części, z których jedna wpływa do Skarbu, a druga przeznaczona jest dla Instytutów Dobroczynnych;

c) gdyby zaś nie było osoby mającej prawo do części delatorskiej, w takim razie całkowity osiągnięty fundusz dzieli się po połowie między Skarb i Instytut Dobroczynny.

Zgodno z oryginałem:

За Министра Финансовъ, Товарищъ Министра,
Генералъ-Лейтенантъ, (подписано) Грейгъ.

Za zgodność:

Директоръ Глówny Презыдуящъ
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosinski.

Директоръ Канцелярии, Wł. Holewinski.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Указомъ въ Божѣ почившаго Августѣйшаго Родителя Нашею 4 (16) Октября 1835 года, генераль-адъютанту графу Бергу, въ то время генераль-квартирмейстеру бывшей дѣйствующей арміи, за оказанныя имъ заслуги во время военныхъ дѣйствій 1831 г. противъ польскихъ мятежниковъ, Всемилостивѣйше пожаловано въ вѣчное и потомственное владѣніе имѣніе Людвиновъ, въ Августовской губерніи, съ годовымъ доходомъ въ 3,000 рублей.

Во время самаго разгара послѣдняго польскаго мятежа, бывъшій призванъ волею Нашею къ управленію Царствомъ Польскимъ, въ званіи Нашею Намѣстника и Главнокомандующаго войсками, графъ Бергъ оказалъ важныя государственныя заслуги по умиротворенію сего края и восстановленію тамъ законнаго порядка.

Признавая справедливымъ дать графу Бергу новое доказательство благоволенія Нашею и признательности за таковыя заслуги, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. На основаніи Высочайше утвержденнаго 4 (16) Октября 1835 г. положенія объ имѣніяхъ, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ генераль-адъютанту графу Бергу, независимо отъ вышеозначеннаго имѣнія Людвиновъ, въ вѣчное и потомственное владѣніе, со всѣми правами и угодьями, коими пользуется казна Царства, казенныя фольварки: Квѣциски, въ Маріампольскомъ, и Карклины въ Кальварійскомъ уѣздѣ, Августовской губерніи, съ чистымъ годовымъ доходомъ три тысячи рублей серебромъ.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ въ установленной закономъ формѣ, будутъ внесены во вновь долженствующія быть заведенными на его счетъ ипотечныя книги для фольварковъ Квѣциски и Карклины.

Ст. 3. Изъ ссуды, выданной Земскимъ Кредитнымъ Обществомъ подъ залогъ нераздѣльно какъ имѣнія Карклины, такъ и экономіи Прены, въ полномъ ея составѣ, къ коему въ ипотечномъ отношеніи доселѣ принадлежалъ и фольварокъ Квѣциски, новый владѣлецъ обязанъ принять на себя ту часть сего долга, кака

U K A Z

DO RADY ADMINISTRACYJNEJ NASZEGO KRÓLESTWA
POLSKIEGO.

Ukazem w Bogu spoczywającego NAJDOSTOJNIEJSZEGO Rodzica NASZEGO z dnia 4 (16) Października 1835 r., NAJMILOSCIWIEJ nadane zostały Jenerałowi-Adjutantowi Hrabiemu Berg, wówczas Jenerałowi-Kwatermistrzowi byłej armii czynnej, za okazane przez tegoż zasługi w czasie działań wojennych 1831 r. przeciw powstańcom polskim, w wieczne i dziedziczne posiadanie dobra Ludwinów w gubernii Augustowskiej położone, z dochodem rocznym rub. sr. 3,000.

Podczas najsiłniejszego wybuchu ostatniego powstania polskiego, Hrabia Berg będąc wolą NASZĄ powołany do Zarządu Królestwem Polskiem w charakterze Namiestnika NASZEGO i Głównie Dowodzącego wojskami, położył ważne dla Państwa zasługi w uspokojeniu kraju tego i przywróceniu tam prawnego porządku.

Uznawszy słusznym dać Hrabiemu Berg nowy dowód zadowolenia NASZEGO i wdzięczności za takowe zasługi, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Na zasadzie NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 4 (16) Października 1835 r. przepisów, co do dóbr, które z mocy donacji, przechodzą na własność prywatną, NAJMILOSCIWIEJ nadajemy Jenerałowi-Adjutantowi Hrabiemu Berg, niezależnie, od wyżej oznaczonych dóbr Ludwinów, wiecznymi czasami na dziedzictwo z wszelkimi prawami i użytkami, z jakimi Skarb Królestwa posiada, folwarki Skarbowe: Kwieciszki w Marjampolskim i Karkliny w Kalwaryjskim powiecie gubernii Augustowskiej położone, téż do wysokości czystego rocznego dochodu rubli srebrem trzy tysiące.

Art. 2. Obdarowany wstępując w prawa zupełnej własności, podlegać będzie tym ścieśnieniom, jakie z mocy aktów, sporządzonych w formie prawem przepisanej, do nowo założyć się mającej kosztem jego księgi wieczystej dla folwarków Kwieciszki i Karkliny wniesione zostaną.

Art. 3. Z pożyczki Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, ciążącej niepodzielnie tak dobra Karkliny, jako téż całą ekonomię Preny, do której pod względem hipotecznym folwark Kwieciszki dotąd należał, Obdarowany winien przyjąć na siebie taką część długu tego, jaka na przechodzące na jego własność folwarki, przez Władze Towarzystwa

управленіемъ Кредитнаго Общества будетъ отдѣлена на переходящія въ собственность его, графа Берга, фольварки, а казна Царства отъ этой части долга, до окончательнаго погашенія онаго, будетъ платить причитающіеся сему Обществу проценты.

Ст. 4. Владѣлецъ обязывается нести подати и повинности, какъ нынѣ на означенныхъ фольваркахъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредѣ правительствомъ могутъ быть установлены.

Ст. 5. Если часть фольварочныхъ земель, на основаніи особыхъ распоряженій правительства, будетъ предоставлена въ собственность коморниковъ, копярей, паробковъ и другихъ сельскихъ работниковъ, въ такомъ случаѣ владѣльцу маіората будетъ сдѣлана соразмѣрная сбавка съ той части дохода сего маіората, какая, превышая окладъ пожалованія, должна быть вносима имъ въ казну.

Ст. 6. Находящееся въ жалуемыхъ фольваркахъ имущество, какъ то: строенія, посѣвы, словомъ все, что принадлежитъ казнѣ, переходитъ въ собственность генераль-адъютанта графа Берга.

Ст. 7. Владѣлецъ, въ жалуемыхъ ему фольваркахъ, вступаетъ во всѣ права и принимаетъ на себя всѣ обязанности казны, истекающія изъ контрактовъ, заключенныхъ ею съ арендными содержателями этихъ фольварковъ.

Ст. 8. Присвоенное жалуемымъ фольваркамъ право участія въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и право сихъ послѣднихъ участвовать въ пользѣ и выгодахъ жалуемыхъ фольварковъ, отнынѣ навсегда прекращаются.

Ст. 9. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, имѣніе поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока выплата оныхъ не будетъ вполнѣ произведена.

Ст. 10. Владѣлецъ отнюдь не въ правѣ требовать отъ казны доплаты дохода, недополученнаго имъ въ соразмѣрности съ тѣмъ, какой принять въ основаніе при пожалованіи, хотя бы это уменьшеніе послѣдовало отъ разныхъ непредвидимыхъ случаевъ, за исключеніемъ приведеннаго въ статьѣ 5-й, но имѣетъ онъ право, на общихъ правилахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, просить льготъ, наравнѣ съ прочими землевладѣльцами.

Ст. 11. Днемъ пожалованія генераль-адъютанту графу Бергу фольварковъ Квѣциски и Карклины считается 27 Марта (8 Апрѣля) сего года, но вводъ во владѣніе этими фольварками послѣдуетъ 20 Мая (1 Іюня) 1867 г.; за время же съ 27 Марта (8 Апрѣля) 1866 года по 20 Мая (1 Іюня) 1867 года, причитающійся

Kredytowego oddzieloną zostanie, a Skarb Królestwa od tej części długu aż do zupełnego jego umorzenia, opłacać będzie należne temuż Towarzystwu procenta.

Art. 4. Obdarowany winien ponosić podatki i ciężary, tak obecne do rzeczonych folwarków przywiązane, jako też i te, które w przyszłości przez Rząd ustanowione być mogą.

Art. 5. Jeśli część gruntów folwarcznych, na zasadzie nowych rozporządzeń Rządu, zajęta będzie na własność dla komorników, kopiarzy, parobków i innych wiejskich ludzi roboczych, w takim razie przekazany z gruntów tych dochód Obdarowanemu, potrącony zostanie z przewyżki dochodu, jaką z dóbr nadanych wnosić do Skarbu jest obowiązany.

Art. 6. Wszystko co się znajduje na gruntach folwarcznych, przedmiotem darowizny będących, jako to: budowle, zasiewy, słowem wszystko co należy do Skarbu, przechodzi na własność, Jenerał-Adjutanta Hrabiego Berga.

Art. 7. Obdarowany, w nadanych mu folwarkach wchodzi we wszelkie prawa i przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki Skarbu, wpływające z kontraktów, zawartych z dzierżawcami tych folwarków.

Art. 8. Służebności z innych dóbr rządowych dla folwarków niniejszym nadanych, jak wzajemnie, służebności folwarków, darowizną stanowiących dla dóbr innych rządowych, ustają odtąd na zawsze.

Art. 9. W razie nieakuratnego uiszczania przez Obdarowanego opłat, oraz należności i innych obowiązków przez Skarb na niego nałożonych, które oddzielnie winny być szczegółowo oznaczone, dobra nadane wzięte będą w administracyę rządową na cały przeciąg czasu, dopóki opłaty te w zupełności nie zostaną zaspokojone.

Art. 10. Obdarowany nie ma wcale prawa żądać dopłaty od Skarbu niedobranego dochodu w stosunku, jaki przy obdarowaniu za zasadę przyjęty został, chociażby nawet dochód takowy przez wypadki nieprzewidziane zmniejszeniu uległ, z wyjątkiem zastrzeżenia w Artykule 5 uczynionego; lecz ma prawo na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach, prosić o allewację, podobnie jak inni właściciele gruntowi.

Art. 11. Nadanie Jenerałowi-Adjutantowi Hrabieemu Berg, folwarków Kwieciszki i Karkliny, liczyć się ma od dnia 27 Marca (8 Kwietnia) r. b., zaś wprowadzenie go w posiadanie tych folwarków, nastąpi dopiero z d. 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r., a za czas od 27 Marca (8 Kwietnia) 1866 r., po dzień 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r., przypadający

владельцу доходъ, сообразно 3,000 руб. сер. въ годъ, будетъ производиться казною наличными деньгами по четвертямъ года впередъ.

Ст. 12. При сдачѣ фольварковъ владельцу, Правительственная Коммисія Финансовъ, согласно 1-й статьѣ настоящаго Указа, положительно установитъ границы пожалованныхъ ему фольварковъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 13. Пожалованные фольварки, переходя въ цѣломъ ихъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣляемому ниже порядку наслѣдованія, не могутъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ тѣхъ, которыя возложены на оныя при пожалованіи, ни закладываемы, и вслѣдствіе того продаваемы, не только по собственной волѣ владельца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе:

a) право наслѣдованія, согласно послѣдовавшему уже Нашему соизволенію, объявленному бывшимъ министромъ статсъ-секретаремъ 19 Сентября (1 Октября) 1856 года, за № 2,726, относительно наслѣдованія пожалованнымъ генераль-адъютанту графу Бергу Высочайшимъ Указомъ 4 (16) Октября 1835 года въ вѣчное и потомственное владѣніе имѣніемъ Людвиновъ, въ Кальварійскомъ уѣздѣ, Августовской губерніи, переходитъ къ усыновленному имъ старшему племяннику, сыну брата его, Густава Берга, графу Теодору Бергу, и къ его роду въ линіи нисходящей, на условіяхъ, по Нашей волѣ объявленныхъ бывшимъ министромъ статсъ-секретаремъ 28 Декабря (9 Января) 1856 года за № 48, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раздѣлу, но оставаясь всегда при старшемъ въ родѣ;

b) ближайшее право наслѣдованія имѣютъ сыновья;

c) не устраняются однако на тѣхъ же основаніяхъ и дочери, если сыновей или отъ ихъ потомства мужескаго пола не будетъ;

d) по пресѣченіи потомства въ прямой линіи, право наслѣдованія переходитъ въ томъ же порядкѣ къ ближайшей боковой линіи;

e) если бы родъ совершенно прекратился, въ такомъ случаѣ имѣніе признается выморочнымъ, и

f) имѣніе обращается въ казну и въ такомъ случаѣ, если не будетъ въ указанной линіи наслѣдника изъ потомственныхъ русскихъ дворянъ.

Ст. 14. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя генераль-адъютанта графа Берга

mu dochód w stosunku rsr. 3,000 na rok, wypłacany mieć będzie ze Skarbu Królestwa gotowizną w ratach kwartalnych z góry.

Art. 12. W duchu Art. 1 niniejszego Ukazu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, przy zdaniu folwarków Obdarowanemu, wskaże mu dokładnie ich granice, tudzież określi obowiązki, które na nich ciążą. Akt podawczy, na mocy tych zasad spisany, będzie aktem donacyi.

Art. 13. Folwarki nadane, przechodząc w jednej i nierozdzielnej całości z rąk jednych do drugich, podług porządku sukcesyi niżej opisanego, nie mogą być w żadnym przypadku ani obciążane nowymi zobowiązaniami nad te, jakie do tychże folwarków przy nadaniu przywiązane zostały, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensje bądź skarbowe, bądź prywatne, oraz w żaden sposób w obce ręce alienowane:

a) prawo spadkobierstwa, stosownie do udzielonego już przez Nas zezwolenia, objawionego przez byłego Ministra Sekretarza Stanu w odezwie z dnia 19 Września (1 Października) 1856 roku Nr. 2,726, względem przelania spadku nadanych Jenerałowi-Adjutantowi Hrabieemu Berg, Ukazem Najwyższym z dnia 4 (16) Października 1835 roku wiecznemi czasy na dziedzictwo dóbr Ludwinów, w Kalwaryjskim powiecie gubernii Augustowskiej położonych, przechodzi na przysposobionego przezeń za syna, starszego synowca, syna brata jego Gustawa Berg, Teodora Hrabiego Berg i na jego ród w linii zstępnej, na warunkach z woli Naszej objawionych przez byłego Ministra Sekretarza Stanu odezwą z dnia 28 Grudnia (9 Stycznia) 1856 roku N. 48, w żadnym przypadku nie ulegając podziałowi, lecz zostają zawsze przy najstarszym z rodzeństwa;

b) najbliższe prawo brania spadku mają synowie;

c) nie wyłączają się wszakże na tychże samych zasadach córki, w razie gdyby nie było synów lub ich potomstwa płci męskiej;

d) jeżeliby nie było potomstwa w linii prostej, prawo brania spadku przechodzi tymże samym porządkiem na najbliższą linię kolateralną;

e) gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uważane będą za bezdziedziczne; — i

f) dobra przejdą na własność Skarbu i wówczas, kiedy nie będzie spadkobiercy w linii wskazanej ze stanu rodowitej szlachty ruskiej.

Art. 14. Po wniesieniu niniejszej Woli Naszej do ksiąg hipotecznych, tytuł własności na imię Jenerała-Adjutanta Hrabiego

должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьею 12-ю настоящаго Указа.

Ст. 15. Издержки по совершенію акта пожалованія, внесенію права собственности въ ипотечную книгу и по передачѣ имѣнія, равно гербовныя пошлины и другіе всякаго рода расходы, удовлетворяются владѣльцемъ.

Ст. 16. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Совѣту Управленія возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Въ Петергофѣ, 5 (17) Іюля 1866 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ”.

Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь,

(подписалъ) *Н. Милутинъ*.

Число опубликованія, 13 (25) Октября 1866 года.

Berg ma być uregulowany w hipotece, po spełnieniu przepisu w Art. 12-ym niniejszego Ukazu objętego.

Art. 15. Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności w księdze wieczystej i tradycyi dóbr, niemniej koszta stempla i inne wszelkiego rodzaju wydatki, poniesie Obdarowany.

Art. 16. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Rada Administracyjna poleci Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ”.

Główny Naczelnik JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI Kancellaryi do Spraw Królestwa Polskiego, Sekretarz Stanu,

(podpisano) *M. Milutin*.

Za zgodność:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wl. Holewiński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Października 1866 r.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Признавая справедливымъ дать новое доказательство Монаршаго Нашего вниманія и благоволенія къ заслугамъ генераль-адъютанта графа Лидерса, оказаннымъ имъ при исправленіи должности Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ и Главноначальствующаго вѣрными русскими войсками, во время самага разгара мятежа, съ подверженіемъ жизни его опасности, постановили, Мы и постановляемъ:

Ст. 1. Независимо отъ пожалованнаго Указомъ Нашимъ 13 (25) Марта 1862 г. генераль-адъютанту графу Лидерсу имѣнія Холмъ, съ чистымъ доходомъ по 2,925 р. с. въ годъ, на основаніи Высочайше утвержденнаго 4 (16) Октября 1835 г. положенія объ имѣніяхъ, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ ему, Графу Лидерсу, въ вѣчное и потомственное владѣніе, со всѣми правами и угодіями, коими пользуется казна, состоящіе въ Красноставскомъ уѣздѣ Люблинской губерніи фольварки Кумовъ и Поболовице, съ участкомъ лѣса изъ Холмскаго лѣсничества, такъ, чтобы чистый годовой окладъ пожалованія соотвѣтствовалъ 1,575 р. с., а вмѣстѣ съ первоначально пожалованнымъ имѣніемъ Холмъ, составлялъ 4,500 р. с. въ годъ.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ въ установленной закономъ формѣ, будутъ внесены во вновь должествующія быть заведенными на его счетъ ипотечныя книги для фольварковъ Кумовъ и Поболовице.

Ст. 3. Владѣлецъ обязывается нести подати и повинности какъ вышѣ на означенныхъ фольваркахъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредѣ правительствомъ могутъ быть установлены.

Ст. 4. Если часть фольварчныхъ земель, на основаніи особыхъ распоряженій правительства, будетъ предоставлена въ собственность коморниковъ, копяржей, паробковъ и другихъ сельскихъ работниковъ, въ такомъ случаѣ владѣльцу маіората будетъ сдѣлана соразмѣрная сбавка въ той части дохода сего маіората, какая превышая окладъ пожалованія должна быть вносима имъ въ казну.

Ст. 5. Находящееся въ жалуемыхъ фольваркахъ имущество, какъ то: посѣвы, строенія, словомъ все, что принадлежитъ казнѣ,

U K A Z

DO RADY ADMINISTRACYJNEJ NASZEGO KRÓLESTWA
POLSKIEGO.

Uznawszy słusznémъ даѣ nowy dowód MONARSZEJ NASZEJ uwagi i zadowolenia dla zasług Jenerała-Adjutanta Hrabiego Lüders, położonych przezeń przy sprawowaniu urzędu Namiestnika w Królestwie Polskiem i Głównodowodzącego wiernemi wojskami Ruskimi, w najgwałtowniejszych chwilach rokoszu, z narażeniem życia swego na niebezpieczeństwo, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Oprócz nadanych Ukazem NASZYM z dnia 13 (25) Marca 1862 roku Jenerałowi-Adjutantowi Hrabiemu Lüders, dóbr Chełm z czystym dochodem rocznym rsr. 2,925, na zasadzie NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 4 (16) Października 1835 roku przepisów co do dóbr, które z mocy donacyi przechodzą na własność prywatną, NAJMIŁOŚCIWIEJ nadajemy temuż Hrabiemu Lüders, wiecznemi czasy na dziedzictwo, z wszelkimi prawami i użytkami, z jakimi Skarb posiada, folwarki Kumów i Pobołowice, w powiecie Krasnostawskim gubernii Lubelskiej położone, oraz część przyległych lasów z leśnictwa Chełm, do wysokości czystego dochodu rocznego rsr. 1,575, który łącznie z dochodem z nadanych poprzednio dóbr Chełm, wynosić ma sumę rsr. 4,500 na rok.

Art. 2. Obdarowany wstępując w prawa zupełnej własności, podlegać będzie tym ścieśnieniom, jakie z mocy aktów sporządzonych w formie prawem przepisanej, do nowo założyć się mającej kosztem jego księgi wieczystej dla folwarków Kumów i Pobołowice, wniesione zostaną.

Art. 3. Obdarowany winien ponosić podatki i ciężary, tak obecnie do rzeczonych folwarków przywiązane, jak również i te, które w przyszłości przez Rząd ustanowione być mogą.

Art. 4. Jeśli część gruntów folwarcznych, na zasadzie nowych rozporządzeń Rządu, zajęta będzie na własność dla komorników, kopiarzy, parobków i innych wiejskich ludzi roboczych, w takim razie przekazany z gruntów tych dochód Obdarowanemu, potrącony zostanie z przewyżki dochodu, jaką z dóbr nadanych wnosić do Skarbu jest obowiązany.

Art. 5. Wszystko co się znajduje na gruntach folwarcznych, przedmiotem darowizny będących, jako to: zasiewy, budowie, słowem

переходить въ собственность генералъ - адъютанта графа Лидерса.

Ст. 6. Владѣлец жалуемыхъ ему фольварковъ вступаетъ во всѣ права и принимаетъ на себя всѣ обязанности казны, истекающія изъ контрактовъ, заключенныхъ ею съ арендными содержателями этихъ фольварковъ.

Ст. 7. Присвоенное жалуемымъ фольваркамъ и лѣсамъ право участія въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и право сихъ послѣднихъ участвовать въ пользѣ и выгодахъ жалуемыхъ фольварковъ, отнынѣ навсегда прекращаются.

Ст. 8. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, имѣніе поступаетъ въ казенное управленіе, на все время, пока выплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 9. Владѣлец отнюдь не вправе требовать отъ казны доплаты дохода, недополученнаго имъ въ соразмѣрности съ тѣмъ, какой принять въ основаніе при пожалованіи, хотя бы это уменьшеніе послѣдовало отъ разныхъ непредвидимыхъ случаевъ, за исключеніемъ приведеннаго въ ст. 4-ой, но имѣть онъ право, на общихъ правилахъ и въ известныхъ случаяхъ, просить льготъ наравнѣ съ прочими землевладѣльцами.

Ст. 10. Днемъ пожалованія генералъ-адъютанту графу Лидерсу фольварковъ Кумовъ и Поболовице, считается 27 Марта (8 Апрѣля) 1866 г., но вводъ во владѣніе этими фольварками послѣдуетъ съ 20 Мая (1 Юня) 1867 г.; за время же съ 27 Марта (8 Апрѣля) 1866 г., по 20 Мая (1 Юня) 1867 г. причитающійся графу Лидерсу доходъ, соразмѣрно 1,575 р. с. въ годъ, будетъ производиться ему казною наличными деньгами, по четвертямъ года впередъ.

Ст. 11. При сдачѣ фольварковъ владѣльцу, Правительственная Коммисія Финансовъ, согласно 1-й ст. настоящаго Указа, положительно установитъ границы пожалованныхъ ему фольварковъ и лѣсовъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 12. Пожалованные фольварки, переходя въ цѣльномъ ихъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣляемому ниже порядку наслѣдованія, не могутъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ тѣхъ, которыя возложены на оные при пожалованіи, ни закладываемы, ни вслѣдствіе того продаваемы, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взы-

все, что нѣтъ до Скарбу переходитъ на вѣдѣніе Генерала-Адъютанта Графа Лидерса.

Art. 6. Obdarowany, w nadanych mu folwarkach, wchodzi we wszelkie prawa i przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki Skarbu, wypływające z kontraktów, zawartych z dzierżawcami tych folwarków.

Art. 7. Służebności z innych dóbr Rządowych dla folwarków i lasów, niniejszym nadanych, jak wzajemnie służebność folwarków darowizną stanowiących, dla innych dóbr Rządowych, ustaje odtąd na zawsze.

Art. 8. W razie nieakuratnego uiszczenia przez obdarowanego opłat, oraz należności i innych obowiązków przez Skarb na niego nałożonych, które oddzielnie winny być szczegółowo oznaczone, dobra nadane wzięte będą w administrację Rządową, na cały przeciąg czasu, dopóki opłaty te w zupełności nie zostaną zaspokojone.

Art. 9. Obdarowany nie ma wcale prawa żądać dopłaty od Skarbu, niedobranego dochodu w stosunku, jaki przy obdarowaniu za zasadę przyjęty został, chociażby nawet dochód takowy przez wypadki nieprzewidziane zmniejszeniu uległ, z wyjątkiem zastrzeżenia w Art. 4 uczynionego; lecz ma prawo na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach prosić o allewację, podobnie jak inni właściciele gruntów.

Art. 10. Nadanie Generałowi-Adjutantowi Hrabie Lüders folwarków Kumów i Pobłowice, liczyć się ma od dnia 27 Marca (8 Kwietnia) 1866 roku, zaś wprowadzenie go w posiadanie tych folwarków, nastąpi dopiero z dniem 20 Maja (1 Czerwca) 1867 roku, a za czas od 27 Marca (8 Kwietnia) 1866 r. po dzień 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r., przypadający mu dochód w stosunku rsr. 1,575 na rok, wypłacany mieć będzie ze Skarbu gotowizną w ratach kwartalnych z góry.

Art. 11. W duchu Art. 1 niniejszego Ukazu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, przy zdaniu nadanych folwarków i lasów obdarowanemu, wskaże mu dokładnie ich granice, tudzież określi obowiązki, które na nich ciążą. Akt podawczy na mocy tych zasad spisany, będzie aktem donacyi.

Art. 12. Nadane folwarki przechodząc w jednej i nierozdzielnej całości z rąk jednych do drugih, podług porządku sukcesyi niżej opisanego, nie mogą być w żadnym przypadku ani obciążane nowemi zobowiązaniami nad te, jakie do tychże folwarków przy nadaniu przywiązane zostały, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensye, bądź

сканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе:

а) Право наслѣдованія простирается только на законныхъ дѣтей православнаго исповѣданія, въ линіи нисходящей, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раздѣлу, но оставаясь всегда при старшемъ въ родѣ.

б) Ближайшее право наслѣдованія имѣютъ сыновья.

в) Не устраняются однако на тѣхъ же основаніяхъ и дочери, если сыновей или отъ нихъ потомства мужескаго пола не будетъ.

г) По престѣченіи потомства въ прямой линіи, право наслѣдованія переходитъ въ томъ же порядкѣ на ближайшую боковую линію.

д) Если бы родъ совершенно прекратился, въ такомъ случаѣ имѣніе признается выморочнымъ,—и

е) Имѣніе обращается въ казну и въ такомъ случаѣ, если не будетъ въ указанной линіи наслѣдника изъ потомственныхъ русскихъ дворянъ православнаго исповѣданія.

Ст. 14. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя генералъ-адъютанта графа Лидерса, должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьею 11-ю настоящаго Указа.

Ст. 14. Издержки по совершенію акта пожалованія, внесенію права собственности въ ипотечную книгу и по передачѣ имѣнія, равно гербовыя пошлины и другіе всякаго рода расходы удовлетворяются владѣльцемъ.

Ст. 15. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Совѣту Управленія возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Въ Петергофѣ, 5 (17) Іюля 1866 г.

Число опубликованія, 13 (25) Октября 1866 года.

Skarbowe, bądź prywatne, oraz w żaden sposób w obce ręce alienowane:

a) Prawo brania spadku, rozciąga się tylko do dzieci prawego łoża wyznania prawosławnego w linii zstępnej, w żadnym przypadku nie ulegając podziałowi, lecz zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodzeństwie.

b) Najbliższe prawo brania spadku mają synowie.

c) Nie wyłączają się wszakże na tychże samych zasadach i córki, w razie gdyby nie było synów, lub ich potomstwa płci męskiej.

d) Jeżeliby nie było potomstwa w linii prostej, prawo brania spadku przechodzi tymże samym porządkiem na najbliższą linię kollateralną.

e) Gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za bezdziedziczne,—i

f) Dobra przędą na własność Skarbu i wówczas, kiedy nie będzie spadkobiercy w linii wskazanej ze stanu rodowitej szlachty ruskiej wyznania prawosławnego.

Art. 13. Po wniesieniu niniejszej woli NASZEJ do ksiąg hypoteecznych, tytuł własności na imię Jenerała-Adjutanta Hrabiego Lüders, ma być uregulowany w hipotece, po spełnieniu przepisu w Art. 11 niniejszego Ukazu objętego.

Art. 14. Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności w księdze wieczystej i tradycyi dóbr, niemniej koszta stempla i inne wszelkiego rodzaju wydatki poniesie obdarowany.

Art. 15. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Rada Administracyjna poleci Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

w Peterhofie, dnia 5 (17) Lipca 1866 r.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ”

Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцелярии по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, (подписаль) Н. Милотинъ.

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) A. Zaborowski.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, Wł. Holiński.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Października 1866 r.

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Въ ознаменованіе Нашего благоволенія и признательности за заслуги, оказанныя съ самоотверженіемъ нижепоименованными лицами, во время послѣдняго мятежа въ Царствѣ Польскомъ, постановили Мы и постановляемъ:

Ст. 1. На основаніи Высочайше утвержденнаго 4 (16) Октября 1835 г. положенія объ имѣніяхъ, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ въ вѣчное и потомственное владѣніе, со всѣми правами и угодіями, коними пользуется казна:

1) Начальнику гвардейскаго Варшавскаго отряда и бывшему начальнику Варшавскаго военнаго отдѣла, генералъ-адъютанту барону Корфу 3-му, фольварки: Ржадка и Конскова-воля, Старый Бржесць, Брониславъ, Чолово и Ленгъ, въ Влоцлавскомъ уѣздѣ, Варшавской губерніи, и участокъ лѣса изъ Влоцлавскаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по три тысячи рублей серебромъ.

2) Начальнику штаба Варшавскаго военнаго округа, генералъ-лейтенанту Минквицу 2-му, состояща въ Кальварійскомъ уѣздѣ, Августовской губерніи, фольварки: Вилковишки, Пустопендзе, Чарный дворъ, Корале, Будзишки и Ольксняны, съ участкомъ лѣса изъ Маріампольскаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по три тысячи рублей серебромъ.

3) Начальнику 3-й гвардейской пѣхотной дивизіи и начальствовавшему отрядами противъ мятежниковъ генералъ-лейтенанту барону Меллеръ-Закомельскому фольварки: Котлины, Господаржъ, въ Петровскомъ уѣздѣ; Лдзань, Слендковице, Житовице, Конинъ, Щерцовска-весь, Дубе и Хржонстово, въ Серадскомъ уѣздѣ, Варшавской губерніи, и участокъ лѣса изъ Пабяницкаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по три тысячи рублей серебромъ.

4) Начальнику 3-й кавалерійской дивизіи, заведывавшему временно военными отдѣлами и начальствовавшему отрядами противъ мятежниковъ, генералъ - лейтенанту Краснокутскому, состояща въ Велюнскомъ уѣздѣ, Варшавской губерніи, фольварки: Болеславецъ, Вевюрка, Хржусцинъ, Мелешинъ и Мелешенекъ, Мокрско, Брживоржека и Каміонка, съ участкомъ лѣса изъ Велюнскаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по три тысячи рублей серебромъ.

U K A Z

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA
POLSKIEGO.

Dla okazania NASZEGO zadowolenia i wdzięczności osobom niżej wymienionym, za zasługi położone przez nie z zapomnieniem o samych sobie, w czasie ostatniego powstania w Królestwie Polskiem, postanowiliśmy i stanowimy:

Art 1. Na zasadzie NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 4 (16) Października 1835 r. przepisów, co do dóbr z tytułu darowizny na własność prywatną przechodzących, NAJMIŁOŚCIWIÉJ nadajemy w wieczne i dziedziczne posiadanie, z wszelkimi prawami i użytkami, z jakimi Skarb posiada:

1) Jenerałowi-Adjutantowi Baronowi Korf 3-mu, Naczelnikowi Gwardyjskiego Warszawskiego Oddziału i byłemu Naczelnikowi Warszawskiego Oddziału Wojennego, folwark Rzadka i Konskowa Wola, Stary Brześć, Bronisław, Czołowo i Łęg w powiecie Włocławskim, gubernii Warszawskiej położone i część lasu z leśnictwa Włocławek, do wysokości czystego dochodu po rubli srebrem trzy tysiące na rok.

2) Jenerałowi-Lejtnantowi Minkwitz 2-mu, Naczelnikowi Sztabu Warszawskiego Okręgu Wojennego, folwarki: Wyłkowyszki, Pustopędzie, Czarny dwór, Korale, Budziszki i Olksniany, w powiecie Kalwaryjskim gubernii Augustowskiej leżące, z częścią lasu z leśnictwa Marjampol, do wysokości czystego dochodu po rubli srebrem trzy tysiące na rok.

3) Jenerałowi - Lejtnantowi Baronowi Meller-Zakomelskiemu, Naczelnikowi 3-iej Gwardyjskiej Dywizyi Piechoty, i Dowodzącemu Oddziałami przeciw powstańcom, folwarki: Kotliny, Gospodarz, w powiecie Piotrkowskim; Ldzań, Szlątkowice, Żytowice, Konin, Szczercowska Wieś, Dubie i Chrzastowo, w powiecie Sieradzkim gubernii Warszawskiej leżące i część lasu z leśnictwa Pabianice, do wysokości czystego dochodu po rubli srebrem trzy tysiące na rok.

4) Jenerałowi-Lejtnantowi Krasnokutskiemu, Naczelnikowi 3-iej Dywizyi Jazdy, Zawiadującemu czasowo Oddziałami Wojejnymi i Dowodzącemu Oddziałami przeciw powstańcom, folwarki: Bolesławiec, Wiewiorka, Chruscin, Miesezyn i Miesezynek, Mokrsko, Krzyworzeka i Kamionka, w powiecie Wieluńskim gubernii Warszawskiej położone, z częścią lasu z leśnictwa Wieluń, do wysokości czystego dochodu po rubli srebrem trzy tysiące na rok.

5) Начальнику 5-ой пѣхотной дивизіи, бывшему начальнику Люблинскаго военнаго отдѣла и начальствовавшему отрядами противъ мятежниковъ, генераль-лейтенанту Костанда, фольварки: Калиново, Ясеница, Хмѣлево, Русколенка, Данилово и Злоторія, въ Остроленскомъ уѣздѣ, Плоцкой губерніи, и участокъ лѣса изъ Брокскаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по три тысячи рублей серебромъ.

6) Бывшему Генераль - Полиціймейстеру въ Царствѣ, нынѣ С. Петербургскому Оберъ-Полиціймейстеру, Свиты Нашей генераль-маіору Трепову, фольварки: Закржуевъ, Рудникъ и Сулевъ въ Замостскомъ уѣздѣ; фольваркъ Кржцоновъ, въ Люблинскомъ уѣздѣ, Люблинской губерніи, и участокъ лѣса изъ Люблинскаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по три тысячи рублей серебромъ.

7) Начальнику инженеровъ Варшавскаго военнаго округа, генераль-маіору Фейхтнеру, фольварокъ Лавы-вельке, въ Мѣховскомъ уѣздѣ; фольварки: Корицаны, Забродзе, Малошице, Отоли и Евіоровице, въ Олькушскомъ уѣздѣ, Радомской губерніи, и участокъ лѣса изъ Жарновицкаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по двѣ тысячи рублей серебромъ.

8) Помощнику начальника штаба Варшавскаго военнаго округа генераль-маіору Черницкому, фольварки: Хлѣбинскій, Поверхни и Житовинскіи, въ Маріампольскомъ уѣздѣ, Августовской губерніи, съ участкомъ лѣса изъ Маріампольскаго лѣсничества, съ чистымъ годовымъ доходомъ по двѣ тысячи рублей серебромъ.

Ст. 2. Какъ въ числѣ фольварковъ, жалуемыхъ генераль-адъютанту Барону Корфу 3-му, фольварки: Старый-Бржесць, Брониславъ и Чолово, состоятъ въ двадцатипятилѣтнемъ арендномъ содержаніи заслуженныхъ гражданскихъ чиновниковъ, съ доходомъ, какой былъ съ нихъ получаемъ во время отдачи оныхъ въ аренду, то доходъ этотъ, какъ значительно меньшій въ сравненіи съ дѣйствительнымъ, долженъ быть увеличенъ на 20-ть процентовъ, согласно пункту 1-му Высочайше утвержденной 4 (16) Октября 1835 года табели о количествѣ доходовъ, принимаемыхъ за основаніе при пожалованіи маіоратовъ.

Ст. 3. Вступая въ права полной собственности, владѣльцы подвергаются тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ въ установленной законами формѣ, будутъ внесены во вновь должествующія быть заведенными на ихъ счетъ ипотечныя книги для фольварковъ, нынѣ имъ жалуемыхъ.

Ст. 4. Изъ ссудъ, выданныхъ Земскимъ Кредитнымъ Обществомъ, подъ залогъ нераздѣльно имѣній, къ составу коихъ прина-

5) Jenerałowi-Lejtnantowi Kostanda, Naczelnikowi 5-ój Dywizyi Piechoty, byłemu Naczelnikowi Lubelskiego Oddziału Wojennego i Dowodzącemu Oddziałami przeciw powstańcom, folwarki: Kalinowo, Jasienica, Chmielewo, Ruskołęka, Daniłowò i Złotoryja, w powiecie Ostrołęckim, gubernii Płockiej leżące, z częścią lasu z leśnictwa Brok, do wysokości czystego dochodu po rubli srebrem trzy tysiące na rok.

6) Z Orszaku NASZEGO, Jenerałowi Majorowi Trepowowi, byłemu Jenerałowi-Policmajstrowi w Królestwie, obecnie Ober-Policmajstrowi miasta Petersburga, folwarki: Zakrzówek, Rudnik i Sulow w powiecie Zamojskim; folwark Krzczonow, w powiecie Lubelskim gubernii Lubelskiej położone i część lasu z leśnictwa Lublin, do wysokości czystego dochodu rubli srebrem trzy tysiące na rok.

7) Jenerałowi-Majorowi Fejchtner, Naczelnikowi Inżynierów Warszawskiego Okręgu Wojennego, folwarki: Łany Wielkie, w powiecie Miechowskim; Koryczany, Zabrodzie, Małoszyce, Otola i Jeziorowice, w powiecie Olkuskim gubernii Radomskiej położone i część lasu z leśnictwa Żarnowiec, do wysokości czystego dochodu rubli srebrem dwa tysiące na rok.

8) Jenerałowi-Majorowi Czernickiemu, Pomocnikowi Naczelnika Sztabu Warszawskiego Okręgu Wojennego, folwarki: Chlebiszki, Powierzchnia i Żytowiszki, w powiecie Maryampolskim gubernii Augustowskiej położone, z częścią lasu z leśnictwa Maryampol, do wysokości czystego dochodu po rubli srebrem dwa tysiące na rok.

Art. 2. Ponieważ z donacyi Jenerała-Adjutanta Barona Korf 3-go, folwarki: Stary Brześć, Bronisław i Czołowo, zostają w 25-letniój dzierżawie zasłużonych Urzędników Cywilnych, z dochodem, jaki w chwili oddania tymże przynosiły, dochód więc z nich terazniejszy, jako znacznie niższy od rzeczywistego, w myśl ustępu I-go Najwyżej zatwierdzonej w dniu 4 (16) Października 1835 roku tabeli dochodów, przyjętych za zasadę przy nadaniu majoratów, winien być o 20 procent podwyższony.

Art. 3. Obdarowani wступując w prawa własności zupełnej, podlegać będą tym ścieśnieniom, jakie z mocy aktów sporządzonych w formie prawem przepisanej, do nowo założyć się mających kosztom ich ksiąg wieczystych dla nadanych im obecnie folwarków, wniesione zostaną.

Art. 4. Z pożyczek Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, obciążających niepodzielnie dobra, do składu których pod względem hy-

лежать въ ипотечномъ отношеніи жалуемыхъ нынѣ фольварки, вышепоименованные владѣльцы сихъ фольварковъ обязаны принять на себя ту часть, какая Управленіемъ Кредитнаго Общества будетъ отдѣлена на переходящіе въ собственность каждаго изъ нихъ фольварки, а казна отъ этой части долга, до окончательнаго погашенія оного, будетъ платить причитающіеся сему Обществу проценты.

Ст. 5. Владѣльцы обязываются вести подати и повинности, какъ нынѣ на означенныхъ фольваркахъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь правительствомъ могутъ быть установлены.

Ст. 6. Если какая-либо часть фольварочныхъ земель, на основаніи особыхъ распоряженій правительства, будетъ предоставлена въ собственность коморниковъ, копярей, паробковъ и другихъ сельскихъ безземельныхъ работниковъ, въ такомъ случаѣ владѣльцамъ маіоратовъ будетъ сдѣлана соразмѣрная сбавка въ той части дохода сихъ маіоратовъ, какая, превышая окладъ пожалованія, должна быть вносима ими въ казну.

Ст. 7. Находящееся въ жалуемыхъ фольваркахъ имущество, какъ то: посявы, строенія, словомъ всё, что принадлежитъ казнѣ, переходитъ въ собственность новыхъ владѣльцевъ.

Ст. 8. Владѣльцы жалуемыхъ имъ фольварковъ вступаютъ во всё права и принимаютъ на себя всё обязанности казны, истекающія изъ контрактовъ, заключенныхъ ею съ арендными держателями этихъ фольварковъ.

Ст. 9. Присвоенное жалуемымъ фольваркамъ и лѣсамъ право участія въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и право сихъ послѣднихъ участвовать въ пользахъ и выгодахъ жалуемыхъ фольварковъ, отнынѣ навсегда прекращаются.

Ст. 10. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, имѣніе поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока выплата оныхъ не будетъ произведена.

Ст. 11. Владѣльцы отнюдь не вправе требовать отъ казны доплаты дохода недополученнаго ими въ соразмѣрности съ тѣмъ, какой принять въ основаніе при пожалованіи, хотябы это уменьшеніе послѣдовало отъ разныхъ непредвиденныхъ случаевъ, за исключеніемъ приведеннаго въ ст. 6-ой, но имѣютъ они право, на общихъ правилахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, просить льготъ наравнѣ съ прочими землевладѣльцами.

потечнымъ надаяще się obecnie wyżej wymienione folwarki należą, obdarowani winni przyjąć na siebie taką część długu, jaka przez Władze Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, na téż folwarki oddzieloną zostanie, a Skarb od téj części długu, aż do zupełnego jego umorzenia, płacić będzie należne temuż Towarzystwu procenta.

Art. 5. Obdarowani winni ponosić podatki i ciężary, tak obecnie, do rzeczonych folwarków przywiązane, jako téż i te, które w przyszłości przez Rząd ustanowione być mogą.

Art. 6. Jeżeli część gruntów folwarcznych, na zasadzie nowych rozporządzeń Rządu, zajęta będzie na własność dla komorników, kopiarzy, parobków i innych wiejskich ludzi roboczych, w takim razie przekazany z gruntów tych dochód obdarowanym, potrącony zostanie z przewyżki dochodu, jaką z dóbr nadanych wnosić do Skarbu są obowiązani.

Art. 7. Wszystko co się znajduje na gruntach folwarcznych, przedmiotem darowizny będących, jako to zasiewy, budowle, słowem wszystko co należy do Skarbu, przechodzi na własność obdarowanych.

Art. 8. Obdarowani w nadanych im folwarkach wchodzą we wszelkie prawa i przyjmują na siebie wszystkie obowiązki Skarbu, wpływające z kontraktów zawartych z dzierżawcami tych folwarków.

Art. 9. Służebności z innych dóbr Rządowych dla folwarków i lasów niniejszym nadanych, jak wzajemnie służebności folwarków darowiznę stanowiących dla innych dóbr Rządowych, ustają odtąd na zawsze.

Art. 10. W razie nieakuratnego uiszczania przez obdarowanych opłat, oraz należności i innych obowiązków, przez Skarb na nich nałożonych, które oddzielnie winny być szczegółowo oznaczone, dobra nadane wzięte będą w administracyę Rządową na cały przeciąg czasu, dopóki opłaty te w zupełności nie zostaną zaspokojone.

Art. 11. Obdarowani nie mają wcale prawa żądać dopłaty od Skarbu niedobranego dochodu, w stosunku, jaki przy obdarowaniu za zasadę przyjęty został, chociażby nawet dochód takowy, przez wypadki nieprzewidziane, zmniejszeniu uległ, z wyjątkiem zastrzeżenia w Art. 6-m uczynionego; lecz mogą na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach prosić o allewację, podobnie jak inni właściciele gruntowi.

Ст. 12. Двѣмъ пожалованіи вышепоименованнымъ лицамъ означенныхъ фольварковъ считается 27 Марта (8 Апрѣля) 1866 г., но вводъ во владѣніе ими фольварками послѣдуетъ съ 20 Мая (1 Іюня) 1867 г., за время же съ 27 Марта (8 Апрѣля) 1866 г. по 20 Мая (1 Іюня) 1867 г. причитающійся этимъ лицамъ доходъ, въ размѣрѣ установленномъ настоящимъ Указомъ, будетъ производиться казною наличными деньгами по четвертямъ года впередъ.

Ст. 13. При сдачѣ фольварковъ владѣльцамъ, Правительственная Коммисія Финансовъ, согласно 1-ой статьѣ настоящаго Указа, положительно установитъ границы пожалованныхъ фольварковъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 14. Пожалованные фольварки, переходя въ цѣльномъ ихъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣляемому ниже порядку наслѣдованія, не могутъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемы новыми обязательствами сверхъ тѣхъ, которыя возложены на оные при пожалованіи, ни закладываемы, ни вслѣдствіе того продаваемы, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе:

а) Право наслѣдованія простирается на законныхъ дѣтей православнаго исповѣданія въ линіи нисходящей, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раздѣлу, но оставаясь всегда при старшемъ въ родѣ.

б) Ближайшее право наслѣдованія имѣютъ сыновья.

в) Не устраниются однако на тѣхъ же основаніяхъ и дочери, если сыновей или отъ нихъ потомства мужескаго пола не будетъ.

г) По пресѣченіи потомства въ прямой линіи, право наслѣдованія переходитъ въ томъ же порядкѣ на ближайшую боковую линію.

д) Еслибы родъ совершенно прекратился, въ такомъ случаѣ имѣнія признаются выморочными, и

е) Имѣнія обращаются въ казну и въ такомъ случаѣ, если не будетъ въ указанной линіи наслѣдника изъ потомственныхъ русскихъ дворянъ православнаго исповѣданія.

Ст. 15. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалусемыхъ лицъ должно быть установлено въ ипотеку, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 13-ю настоящаго Указа.

Art. 12. Nadanie wyżej wymienionym osobom folwarków oznaczonych, liczyć się ma od dnia 27 Marca (8 Kwietnia) r. b., zaś wprowadzenie ich w posiadanie tych folwarków, nastąpi dopiero z dniem 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r., a za czas od 27-go Marca (8 Kwietnia) 1866 r., po dzień 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r., przypadający im dochód w stosunku niniejszym Ukazem ustanowionym, wypłacony mieć będą ze Skarbu gotowizną w ratach kwartalnych z góry.

Art. 13. W duchu Art. 1-go niniejszego Ukazu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, przy zdaniu folwarków obdarowanym, wskaże im dokładnie granice tychże folwarków i lasu, tudzież określi obowiązki, które na nich ciążą. Akt podawczy na mocy tych zasad spisany, będzie aktem donacyi.

Art. 14. Folwarki nadane, przechodząc w jednej i nierozdzielnej całości z rąk jednych do drugich, podług porządku sukcesyi niżej opisanego, nie mogą być w żadnym przypadku ani obciążane nowemi zobowiązaniami nad te, jakie do tychże folwarków przy nadaniu przywiązane zostały, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensye bądź Skarbowe bądź prywatne, oraz w żaden sposób w obce ręce alienowane:

a) Prawo brania spadku, rozciąga się do dzieci prawego łoża wyznania prawosławnego w linii zstępnej, w żadnym przypadku nie ulegając podziałowi, lecz zostając zawsze przy najstarszym z rodzeństwa.

b) Najbliższe prawo brania spadku mają synowie.

c) Nie wyłączają się wszakże na tychże samych zasadach i córki, w razie gdyby nie było synów lub ich potomstwa płci męskiej.

d) Jeśliby nie było potomstwa w linii prostej, prawo brania spadku przechodzi tymże samym porządkiem na najbliższą linję kollaralną.

e) Gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za bezdziedziczne, i

f) Dobra przejdą na własność Skarbu i wówczas, kiedy nie będzie spadkobiercy w linii wskazanej, ze stanu rodowitej szlachty ruskiej prawosławnego wyznania.

Art. 15. Po wniesieniu niniejszej woli Naszej do ksiąg hipotecznych, tytuł własności na imię obdarowanych ma być uregulowany w hipotece, po spełnieniu przepisu w Art. 13-m niniejszego Ukazu objętego.

Ст. 13. Издержки по совершению актов пожалованья, внесению права собственности въ ипотечную книгу и по передачѣ имѣній, равно гербовыя пошлины и другіе всякаго рода расходы удовлетворяются владѣльцами.

Ст. 17. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Совѣту Управленія возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ.

Въ Петергофѣ, 5 (17) Іюля 1866 года.

Art. 16. Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności w księdze wieczystej i tradycyi dóbr, niemniej koszta stempla i inne wszelkiego rodzaju wydatki, poniosą obdarowani.

Art. 17. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, Rada Administracyjna poleci Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Dan w Peterhofie, dnia 5 (17) Lipca 1866 roku.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *Н. Милотинъ.*

Zgodno z oryginałem:

P. o. Sekretarza Stanu, (podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

УКАЗЪ

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ НАШЕГО ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Въ ознаменованіе особыхъ заслугъ Генераль-Маіору Оедора Тухолки, оказанныхъ имъ по званію Члена Полеваго Аудиторіата войскъ Варшавскаго Военнаго Округа, вслѣдствіе представленія Намѣстника Нашега въ Царствѣ Польскомъ, постановили Мы и постановляемъ:

Ст. 1. Всемилоостивѣйше жалуетъ Генераль - Маіору Оедору Тухолкѣ, въ вѣчное и безусловное владѣніе, съ правомъ распоряженія по своему усмотрѣнію, состоящіе: Варшавской губерніи, Ленчицкаго уѣзда въ экономіи Мазевъ казенный фольварокъ Тополя Крулевска, съ земельными участками, именуемыми Хронистувекъ, Доброгосты и Ромартовъ, и въ экономіи Брискъ фольварки Подгуржице и Гора Св. Малгоржаты съ пропинаціоннымъ доходомъ съ корчмы въ фольваркѣ Гора Св. Малгоржаты, со всѣми угодьями и принадлежностями и вообще съ такими правами и обязанностями, какими пользуется казна.

Ст. 2. Изъ цѣнности всѣхъ этихъ фольварковъ и угодій, составляющей пятьдесятъ двѣ тысячи пятьсотъ десять рублей, подлежать исключенію:

а) тридцать тысячъ рублей, составляющіе капиталъ соотвѣтствующій Всемилоостивѣйше Нами пожалованному Генераль-Маіору Тухолкѣ, годовому доходу въ тысячу пятьсотъ рублей;

б) та непогашенная часть долга Кредитному Земскому Обществу, какая по расчисленію того Общества, слѣдовать будетъ съ каждаго фольварка порознь;

в) цѣнность земли, имѣющей поступить въ пользу малоземельныхъ крестьянъ, проживающихъ въ фольваркахъ, поименованныхъ въ статьѣ 1-й. Съ остальной же цѣнности имѣнія, владѣлецъ означенныхъ фольварковъ и угодій платить будетъ казнѣ 5% текущихъ и 2% на погашеніе, до совершенной уплаты этой цѣнности, подъ опасеніемъ взыскація административнымъ порядкомъ.

Ст. 3. Владѣлецъ обязанъ принять жалуемое ему имѣніе въ томъ состояніи, въ какомъ оно находится будетъ во время передачи. Доходы съ оного будутъ слѣдовать ему съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 г. Съ этого же числа онъ долженъ считаться вступившимъ во

U K A Z

DO RADY ADMINISTRACYJNÉJ NASZEGO KRÓLESTWA
POLSKIEGO.

Oceniając szczególne zasługi Jenerała Majora Teodora Tuchołka, położone w obowiązkach Członka Polowego Audytoryatu wojsk Warszawskiego Okręgu Wojennego, na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Nadajemy NAJMIEŃSICIEJ Jenerał-Majorowi Teodorowi Tuchołka, wiecznemi czasy na zupełną i nieograniczoną własność, z prawem rozrządzania podług swéj woli, folwarki Rządowe: Topola Krulewska, z gruntami zwanemi Chrzastówek, Dobrogosty i Romartów w ekonomii Mazew, oraz folwarki Podgórczyce i Góra Św. Małgorzaty w ekonomii Brysk, w powiecie Łęczyckim, gubernii Warszawskiej położone, z propinacją w karczmie na folwarku Góra Św. Małgorzaty, z wszelkimi użytkami i przynależnościami, i w ogóle z takimi prawami i obowiązkami, z jakimi je Skarb posiada.

Art. 2. Z szacunku wszystkich powyższych folwarków i użytków, wynoszącego sumę rs. pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset dziesięć, podlegają potrąceniu:

a) summa rubli srebrem trzydzieści tysięcy, stanowiąca kapitał odpowiedni rocznemu dochodowi rub. sr. tysiąc pięćset, NAJMIEŃSICIEJ Jenerałowi-Majorowi Tuchołka przez Nas nadanemu;

b) nieumorzona dotąd pożyczka Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, w takiej części, jaka za zgodzeniem się Władz tegoż Towarzystwa, na każdy z tych folwarków po szczególe z rozdziału przypadnie;

c) wartość gruntów, które z folwarków w Artykule 1-m wymienionych, na uposażenie znajdującą się przy nich ludności bezrolnej zajęte zostaną. Od pozostałej zaś reszty szacunku, obdarowany posiadacz rzeczonych folwarków i użytków, płacić będzie Skarbowi procent po 5%, oraz 2% na umorzenie, aż do zupełnego spłacenia długu, pod egzekucją administracyjną.

Art. 3. Obdarowany będzie w obowiązku przyjąć nadane mu dobra w takim stanie, w jakim znajdować się będą w chwili ich oddania. Użytki z nich i dochody należeć mają do niego od dnia 20-go Maja (1 Czerwca) 1866 r. Od téj daty ma on być uważa-

всѣ права и обязанности казны въ отношеніи содержателей, аренду-
ющихъ эти имѣнія, и, на семъ основаніи, обязанъ вносить срочные
платежи, причитающіеся Земскому Кредитному Обществу, явсѣ какъ
на имѣніи лежащія, такъ и впродѣ могутъ быть установленными
подати и повинности.

Ст. 4. На Правительственную Коммисію Финансовъ возлагается
обязанность, составить о семъ актъ и переписать въ ипотеку право
собственности на имя Генералъ-Маіора Федора Тухолки.

Ст. 5. Издержки по совершенію дарственного акта, переписа-
нію и передачѣ права собственности, удовлетворяются означеннымъ
владѣльцемъ.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго Указа, который долженъ быть
внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Совѣту Управленія
возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначей-
ства Царства Польскаго.

Въ Красномъ Селѣ, 19 (31) Іюля 1866 г.

Число опубликованія, 13 (25) Октября 1866 года.

ны jako weszły we wszelkie prawa i obowiązki Skarbu względem
obecnych dzierżawców dóbr tych, i na tej zasadzie obowiązany bę-
dzie opłacać raty, należące się Towarzystwu Kredytowemu Ziem-
skiemu i ponosić wszelkie tak istniejące podatki, ciężary i powin-
ności do dóbr tych przywiązane, jako też mogące w przyszłości być
ustanowione.

Art. 4. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważ-
nioną zostaje do sporządzenia w tej mierze stosownego aktu i prze-
pisania w hipotece tytułu własności na imię Jenerała-Majora Teo-
dora Tucholka.

Art. 5. Koszta spisania aktu darowizny, uregulowania tytułu
własności i tradycyi dóbr, poniesie obdarowany.

Art. 6. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku
Praw ma być zamieszczony, Rada Administracyjna Królestwa Pol-
skiego poleci Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ”.

Контрассигнировалъ: Главный Начальникъ Собственной Его
Императорскаго Величества Канцелярія по дѣламъ Царства Поль-
скаго, Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *Н. Милотинъ*.

Съ подлиннымъ впрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Зборовскій*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Hołewiński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Października 1866 r.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго въ отзывѣ Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, отъ 25 Іюня (7 Іюля) сего 1866 года, за № 10,122 о порядкѣ учрежденія опеки и о мѣрахъ охраненія наслѣдства сельскихъ жителей, Учредительный Комитетъ, въ развитіе подлежащихъ статей Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Учрежденіе опеки и принятіе мѣръ къ охраненію наслѣдства, всѣхъ безъ исключенія крестьянъ, имущество коихъ состоитъ изъ поземельныхъ участковъ, подходившихъ подъ дѣйствіе Высочайшихъ Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., безъ различія пространства недвижимаго и цѣнности движимаго имущества, отнести къ вѣдомству гминныхъ войтовъ.

Ст. 2. Учрежденіе опеки и принятіе мѣръ къ охраненію наслѣдства всѣхъ прочихъ жителей гмины, безъ различія сословій, возложить на гминныхъ войтовъ только въ тѣхъ случаяхъ:

а) если пространство недвижимости не будетъ превышать одной уволоки и если нѣтъ на ней другихъ строеній, кромѣ необходимыхъ въ обыкновенномъ хозяйствѣ;

б) если цѣнность движимаго не достигаетъ 1,500 р. с., и

в) если имущество состоитъ изъ недвижимаго и движимаго собственности вмѣстѣ, по величина и стоимость каждаго изъ этихъ имуществъ, порознь взятаго, не превышаетъ установленной выше нормы, т. е. если недвижимое имущество обнимаетъ пространство не болѣе одной уволоки и на немъ нѣтъ другихъ строеній, кромѣ необходимыхъ въ обыкновенномъ хозяйствѣ, а стоимость движимаго не достигаетъ 1,500 р.

Ст. 3. Если крестьянское имущество состоитъ изъ поземельныхъ участковъ, подходившихъ подъ дѣйствіе Высочайшаго

в Имении Найяснѣйшаго

ALEXANDRA II-го,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, objawionego przez odezwę Głównego Naczelnika Własnej JEJGO CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryi do spraw Królestwa Polskiego, z dnia 25 Czerwca (7 Lipca) r. b. № 10,122, co do porządku urządzenia opieki, tudzież co do środków zabezpieczenia spadku po mieszkańcach wiejskich, Komitet Urządzający w rozwinięciu odpowiednichъ Artykułów NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, postanowił i stanowi:

Art. 1. Urządzenie opieki i przedsięwzięcie środków do zabezpieczenia spadku po wszystkichъ bezъ wyjątku włościanachъ, których majątekъ składa się zъ gruntów, podchodzącychъ podъ przepisy NAJWYŻSZYCHъ Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., bezъ względu na przestrzeń nieruchomego i wartość ruchomego majątku, odnieść do attrubucyi wójtów gmin.

Art. 2. Urządzenie opieki i przedsięwzięcie środków do zabezpieczenia spadku po wszystkichъ innychъ mieszkańcachъ gminy, bezъ względu na ichъ stan, поручzyć wójtomъ gminъ jedynie w takichъ przypadkachъ:

a) jeżeli przestrzeń nieruchomości nie będzie przenosiła jednej włóki i jeżeli na niej nie ma innychъ budowli nadъ te, jakie są niezbędne w zwykłymъ gospodarstwie;

b) jeżeli wartość ruchomości nie dochodzi rsr. 1,500, i

c) jeżeli majątekъ składa się zarazemъ zъ nieruchomej i ruchomej własności, a wielkość i szacunekъ каждаго zъ tychъ majątkówъ oddzielnie wziętychъ, uormy wyżej przepisanej не przenosi, to jest, jeżeli majątekъ nieruchомый zawiera przestrzeń nie większą odъ jednej włóki, kiedy przytѣмъ не ma на niej budowli innychъ nadъ te, jakie są niezbędne w zwykłymъ gospodarstwie i jeżeli wartość majątku ruchomeго rsr. 1,500 не dochodzi.

Art. 3. Jeżeli majątekъ włościański składa się zъ gruntówъ podchodzącychъ podъ przepisy NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego

Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, и кромѣ того, изъ участковъ, приобрѣтенныхъ независимо отъ Указа и подъ его дѣйствіе неподходящихъ, и если сіе послѣднее имущество превышаетъ ту норму, которая отнесена къ вѣдомству гминныхъ войтовъ, то установление опеки и принятіе мѣръ къ охраненію наслѣдства возлагается на мировые суды, на основаніи дѣйствующихъ общихъ гражданскихъ законовъ.

Ст. 4. Продажа недвижимаго имущества малолѣтнихъ, подлежащихъ, въ дѣлахъ по опекамъ, вѣдомству гминнаго войта, производится съ разрѣшенія семейнаго совѣта и съ утвержденія гминнаго суда.

Ст. 5. Жалобы на неправильныя предварительныя распоряженія гминныхъ войтовъ при установленіи опеки и принятіи мѣръ къ охраненію наслѣдства, равнымъ образомъ жалобы на неправильныя рѣшенія семейныхъ совѣтовъ, приносятся Коммисарамъ въ первой и Коммисіямъ во второй инстанціи.

Ст. 6. За важныя проступки и уголовныя преступленія въ дѣлахъ по опекамъ и охраненію цѣлости наслѣдствъ, гминные войты предаются суду гражданскими губернаторами, по представленіямъ коммисаровъ и коммисій.

Ст. 7. Правительственной Коммисіи Юстиціи поручается изготovitъ краткую инструкцію для гминныхъ войтовъ, опредѣляющую ихъ обязанности при учрежденіи опеки и охраненіи наслѣдства, и представить таковую на утвержденіе Учредительнаго Комитета.

Ст. 8. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главныхъ Директоровъ Юстиціи и Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и на мѣстныхъ Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 145-мъ засѣданіи, 30 Іюня (12 Іюля) 1866 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1866 г.

(2 Marca) 1864 r., a nadto i z gruntów niezależnie od tego Ukazu nabytych i pod przepisy onego niepodchodzących, i jeżeli ten ostatni majątek przenosi tę normę, do której się władza wójta gminy ogranicza, w takim razie urządzenie opieki i przedsięwzięcie środków do zabezpieczenia spadku, porucza się Sądom Pokoju, na zasadzie obowiązującego ogólnego prawa cywilnego.

Art. 4. Sprzedaż nieruchomości majątku małoletnich, którzy w prawach dotyczących opieki, władzy wójta gminy podlegają, dokonują się za uchwałą rady familijnej i za potwierdzeniem przez Sąd Gminny.

Art. 5. Skargi przeciwko niewłaściwym przedwstępnyim rozporządzeniom wójtów gmin, dotyczącym urządzenia opieki i przedsięwzięcia środków do zabezpieczenia spadku, jak również skargi przeciwko niewłaściwym uchwałom rad familijnych, wnoszone być mogą do Kommissarzy w pierwszej, a do Kommissyj w drugiej instancji.

Art. 6. Za ważne wykroczenia i przestępstwa kryminalne w sprawach dotyczących opieki i zabezpieczenia całości spadków, wójci gmin mają być oddawani pod Sąd przez Gubernatorów Cywilnych, na przedstawienie Kommissarzy i Kommissyj.

Art. 7. Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości porucza się przygotowanie krótkiej instrukcji dla wójtów gmin, wskazującej ich obowiązki pod względem urządzenia opieki i zabezpieczenia spadku, a następnie przedstawienie tej instrukcji do zatwierdzenia Komitetu Urządzającego.

Art. 8. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Dyrektorów Głównych: Sprawiedliwości, tudzież Spraw Wewnętrznych i Duchownych, jako też na miejscowe Kommissye Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 145 posiedzeniu, dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1866 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

Дзень оглашэння, дня 13 (25) Паўдзiernика 1866 г.

По указу Его Величества

А Л Е К С А Н Д Р А II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствие представленія Центральной Коммисіи о необходимости, въ некоторыхъ случаяхъ, понижать норму вознагражденія владѣльцевъ за упраздненныя крестьянскія повинности болѣе чѣмъ на 40%, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 18 (30) Мая 1866 г., постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. По тѣмъ изъ крестьянскихъ усадебъ, образованныхъ послѣ изданія Указа 26 Мая (7 Іюня) 1846 г., кои были сданы крестьянамъ на правахъ вѣчной аренды, повинность принимаемая для исчисления вознагражденія можетъ быть опредѣляема въ размѣрѣ цѣнности упраздненныхъ крестьянскихъ повинностей, если она ниже нормы безъ вычета $\frac{1}{5}$ или $\frac{1}{3}$ части, установленнаго 17 и 19 статьями указа о Ликвидационной Коммисіи.

Ст. 2. Если, при примѣненіи вышеизложеннаго правила, окажется необходимымъ понизитъ норму болѣе чѣмъ на 40%, то Центральной Коммисіи предоставляется входить о семъ, каждый разъ, съ представленіемъ въ Учредительный Комитетъ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить на Центральную Коммисію по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 140-мъ засѣданіи, 8 (20) Іюня 1866 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Адъютантъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1866 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Wskutek przedstawienia Kommissyi Centralnej co do zachodzącej w niektórychъ razachъ konieczności obniżania normy wynagrodzenia dla dziedziców za zniesione powinności włościańskie, o więcej jak 40%, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 18 (30) Maja 1866 r., postanowił i stanowi:

Art. 1. Z tych osad włościańskich, po wydaniu Ukazu z d. 26 Maja (7 Czerwca) 1846 r. utworzonych, które były nadane włościanom na prawach wieczysto dzierżawnych, powinność przyjmowana do obliczowania wynagrodzenia, może być oznaczana w wysokości wyrównującej wartości zniesionych powinności włościańskich, jeżeli takowa niższą jest od normy, bez potrącenia $\frac{1}{5}$ lub $\frac{1}{3}$ części, Artykułami 17 i 19 Ukazu o Kommissyi Likwidacyjnej przepisanego.

Art. 2. Jeżeli przy stosowaniu powyższego przepisu, okaże się koniecznymъ obniżyć normę o więcej jak o 40%, Kommissya Centralna władną będzie czynić w tym przedmiocie na każdy raz przedstawienia do Komitetu Urządzającego.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, porucza się Kommissyi Centralnej Spraw Włościańskich.

Dziako się w Warszawie, na 140-m posiedzeniu, dnia 8 (20) Czerwca 1866 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*
Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень ogłoszenia, dnia 13 (25) Października 1866 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 29 Іюля (10 Августа) сего 1866 г. и объявленнаго въ отзвѣтъ Главнаго Начальника собственной Его Императорскаго Величества канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, отъ 9 (21) сего Августа за № 10,552, о преобразованіи среднихъ учебныхъ заведеній въ Царствѣ Польскомъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

I. Для преобразованія среднихъ учебныхъ заведеній въ Царствѣ Польскомъ, на основаніи Высочайше утвержденныхъ 5 (17) Января 1866 г. уставовъ, принять слѣдующія мѣры:

Ст. 1. Преобразовать въ семиклассныя классическія гимназіи:

a) второе Варшавское уѣздное училище, которое, пользуясь отчасти штатомъ Щебрешинской гимназіи, существуетъ нынѣ подъ именемъ 4-й Варшавской гимназіи, съ исключеніемъ штата не предполагаемой болѣе къ открытію Щебрешинской гимназіи изъ смѣты вѣдомства Народнаго Просвѣщенія; и

б) Маріампольское уѣздное училище, при чемъ, преподаваніе всѣхъ учебныхъ предметовъ въ Маріампольской гимназіи производить на русскомъ языкѣ, а также ввести въ нее, для желающихъ, обученіе литовскому языку.

Ст. 2. Два спеціальныя уѣздныя училища: одно въ Варшавѣ, а другое въ Влоцлавкѣ, преобразовать въ семиклассныя реальныя гимназіи.

Ст. 3. Открытую въ прошломъ году русскую Бѣльскую пятиклассную прогимназію, преобразовать въ русскую же семиклассную классическую гимназію, и сверхъ того учредить въ г. Бѣлѣ русскіе педагогическіе курсы для греко-уніатскаго населенія по примѣру таковыхъ же курсовъ въ г. Холмѣ.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w d. 29 Lipca (10 Sierpnia) 1866 r., a objawionego przez odezwę Głównego Naczelnika Własnej JEJGO CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryi do Spraw Królestwa Polskiego z dnia 9 (21) Sierpnia r. b. № 10,552, w przedmiocie zreorganizowania średnich zakładów naukowych w Królestwie Polskiem, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

I. W celu zreorganizowania średnich zakładów naukowych w Królestwie Polskiem, na zasadzie Ustaw NAJWYŻEJ w dniu 5 (17) Stycznia 1866 r. zatwierdzonych, przedsięwziąć środki następujące:

Art. 1. Zreorganizować na siedmio-klassowe gimnazya klasyczne:

a) Drugą Szkołę Powiatową w Warszawie, która korzystając w części z etatu gimnazjum w Szczepieszynie, istnieje obecnie pod nazwą 4-o gimnazjum w Warszawie, z wyłączeniem etatu gimnazjum Szczepieszynskiego, którego otwarcie nie jest zamierzonym, z etatu Wydziału Oświecenia Publicznego.

b) Szkołę powiatową w Marjampolu, przy czém wykład wszystkich przedmiotów w gimnazjum Marjampolskiem, dokonywać w języku ruskim, tudzież zaprowadzić w niém dla życzących naukę języka litewskiego.

Art. 2. Dwie specyalne szkoły powiatowe: jedną w Warszawie a drugą w Włocławku, zreorganizować na 7-mio klasowe gimnazya realne.

Art. 3. Otwarte w roku zeszłym ruskie pięcioklassowe pro-gimnazjum w Białym, zreorganizować na ruskie siedmioklassowe gimnazjum klasyczne, a oprócz tego zorganizować w mieście Białym ruskie kursa pedagogiczne dla ludności greko-unickiej, na wzór takichże kursów w mieście Chełmie.

Ст. 4. Высочайше утвержденные, въ 5 (17) день Января 1866 г., уставъ и штаты русскихъ мужескихъ гимназій и прогимназій для греко-униатскаго населенія, ввести въ гимназію Сѣдлецкую, съ преобразованиемъ ея въ русскую классическую, а равно учредить въ г. Сѣдлцахъ четырехклассную русскую женскую прогимназію, съ тѣмъ, чтобы она могла быть, въ случаѣ надобности, развита до русской шестиклассной женской гимназій.

Ст. 5. Учредить русскую мужскую классическую прогимназію въ г. Замостьѣ.

Ст. 6. Уѣздное училище въ Грубѣшовѣ, преобразовать въ русскую классическую прогимназію.

Ст. 7. Ввести преподаваніе на русскомъ языкѣ всѣхъ учебныхъ предметовъ въ существующія въ г. Суwalkахъ гимназіи мужскую и женскую, съ тѣмъ, чтобы въ нихъ преподаваемъ былъ для желающихъ и литовскій языкъ.

Ст. 8. Образовать въ Царствѣ Польскомъ, кромѣ гимназій и прогимназій, предназначенныхъ преимущественно для отдѣльныхъ народностей, польской, русской, литовской и нѣмецкой, также гимназій и прогимназій смѣшаннаго, въ которыхъ преподаваніе было бы приспособлено и къ потребностямъ еврейскаго населенія, съ назначеніемъ въ сіи заведенія особаго еврейскаго законоучителя. Обученіе въ оныхъ производить на русскомъ языкѣ. Въ настоящее время обратить на таковыя смѣшанныя гимназіи, существующія въ г. Люблинѣ гимназіи мужскую и женскую и Ломжинскую мужскую гимназію, а въ смѣшанныя прогимназіи—уѣздное училище въ предмѣстьѣ г. Варшавы Прагѣ, а равно одно изъ существующихъ въ Варшавѣ уѣздныхъ училищъ и тамошнюю 4-хъ классную женскую прогимназію.

Ст. 9. Уѣздныя училища: одно Варшавское и Велюнское преобразовать въ прогимназіи классическія, а одно Варшавское же и Конинское въ прогимназіи реальныя.

Ст. 10. Предоставить Главному Директору Народнаго Просвѣщенія преобразование, на вышензложенныхъ основаніяхъ, среднихъ учебныхъ заведеній вводить въ дѣйствіе постепенно въ той мѣрѣ, какъ это окажется возможнымъ по личному составу преподавателей.

II. Предоставить учебному въ Царствѣ началству остальныя, затѣмъ, уѣздныя училища, на основаніи Высочайшаго повелѣнія отъ 29 Іюля (10 Августа) с. г., частью замѣнить педагогическими курсами, частью обратить въ смѣшанныя прогимназіи, согласовавъ нынѣ же въ сохраняемыхъ уѣздныхъ училищахъ ходъ и направленіе учебнаго дѣла съ началами, установленными Высочайшими

Art. 4. Najwyżej zatwierdzoną w dniu 5 (17) Stycznia 1866 r., Ustawę i etaty gimnazjów i progimnazjów męzkich dla ludności greko-unickiej, zastosować do gimnazjum w Siedlcach, z reorganizacją takowego na ruskie gimnazjum klasyczne, a oraz urządzić w mieście Siedlcach czteroklasowe ruskie progimnazjum żeńskie, tak, aby ono mogło być w razie potrzeby zamienionem na ruskie sześcioklasowe gimnazjum żeńskie.

Art. 5. Urządzić ruskie progimnazjum klasyczne męzkie w mieście Zamościu.

Art. 6. Szkołę powiatową w Hrubieszowie zreorganizować na ruskie progimnazjum klasyczne.

Art. 7. Zaprowadzić wykład w języku ruskim wszystkich przedmiotów naukowych w gimnazjach męzkim i żeńskim w mieście Suwałkach istniejących, z tém, aby w nich wykładany był także dla życzących i język litewski.

Art. 8. Uorganizować w Królestwie Polskiem, obok gimnazjów i progimnazjów, przeznaczonych głównie dla oddzielnych narodowości polskiej, ruskiej, litewskiej i niemieckiej, gimnazya i progimnazya mieszane, w którychby wykłady zastosowane były i do potrzeb ludności żydowskiej, z przeznaczeniem do tych zakładów osobnego nauczyciela do nauki religii Mojżeszowej. Wykłady w nich odbywać się mają w języku ruskim. Obecnie zamienić na takie gimnazya mieszane, gimnazya męzkie i żeńskie w mieście Lublinie istniejące, oraz gimnazjum męzkie w Łomży, a na mieszane progimnazya: szkołę powiatową na przedmieściu miasta Warszawy Pradze, tudzież jedną ze szkół powiatowych istniejących w Warszawie i tameczne 4-ro klasowe progimnazjum żeńskie.

Art. 9. Szkoły powiatowe: jedną w Warszawie i w Wieluniu, zreorganizować na progimnazya klasyczne, zaś jedną w Warszawie i w Koninie, na progimnazya realne.

Art. 10. Pozostawić Dyrektorowi Głównemu Oświecenia Publicznego wprowadzenie w wykonanie, reorganizacji średnich zakładów naukowych, na zasadach wyżej wyłożonych stopniowo, w miarę tego, jak to okaże się możebnem, podług osobistego składu Nauczycieli.

II. Pozostawić Zwierzchności Naukowej w Królestwie, przekształcenie pozostałych szkół powiatowych, na zasadzie Najwyższego Rozkazu z dnia 29 Lipca (10 Sierpnia) r. b., w części na kursa pedagogiczne, a w części na gimnazya i progimnazya mieszane, obok natychmiastowego zastosowania w utrzymujących się szkołach powiatowych biegu i kierunku edukacji do zasad, wskazanych przez Najwyższe

Указами 30 Августа 1864 года и уставами средних учебных заведений въ Царствѣ, Высочайше утвержденными 5 (17) Января 1866 года.

III. Предоставить Главному Директору Народнаго Просвѣщенія озаботиться, по возможности, введеніемъ преподаванія на русскомъ языкѣ въ еврейскія начальныя училища, какъ существующія нынѣ, такъ и имѣющія впредь быть открытыми.

IV. Учредить въ русскихъ университетахъ, преимущественно С.-Петербургскомъ и Московскомъ, 10-ть стипендій для воспитанниковъ Сувалской и Маріампольской гимназій, изъ природныхъ литвиновъ, съ особеннымъ успѣхомъ занимавшихся изученіемъ русскаго и литовскаго языковъ и готовящихся къ ученой или учебной дѣятельности, съ назначеніемъ имъ, изъ казны Царства Польскаго, по 360 руб. въ годъ и необходимой на проѣздъ суммы, по ближайшему опредѣленію учебнаго въ Царствѣ начальства, предоставивъ избраніе сихъ стипендіатовъ педагогическому совѣту гимназій, съ утвержденія начальника учебной дирекціи.

V. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Правительственной Комисіи Народнаго Просвѣщенія.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 150-мъ засѣданіи, 13 (25) Августа 1866 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Адъютантъ,

(подписалъ) *Графъ Беръ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 6 (18) Сентября 1866 г.

Ukazy z dnia 30 Sierpnia 1864 r., i Ustawy o średnich Zakładach Naukowych w Królestwie, Najwyżej w dniu 5 (17) Stycznia 1866 r., zatwierdzone.

III. Pozostawić Dyrektorowi Głównemu Oświecenia Publicznego postaranie się, w miarę możliwości, o zaprowadzenie wykładu w języku ruskim w szkołach początkowych żydowskich, tak już istniejących, jako i w przyszłości otworzyć się mających.

IV. Urządzić przy ruskich Uniwersytetach, a przedewszystkiem przy St. Petersburgskim i Moskiewskim 10-ć stypendjów dla wychowalców gimnazyów: Suwalskiego i Maryampolskiego, z pomiędzy rodowitych litwinów, ze szczególniejszym postępem oddających się nauce języków ruskiego i litewskiego, i sposobiących się do naukowego lub nauczycielskiego zawodu, z przeznaczeniem dla nich, ze Skarbu Królestwa Polskiego po 360 rs. rocznie i niezbędnego na podróż funduszu, podług bliższego oznaczenia Zwierzchności naukowej w Królestwie, pozostawiając wybór tych stypendystów gimnazyalnej Radzie Pedagogicznej, za potwierdzeniem przez Naczelnika Dyrekcyi Naukowej.

V. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, wkłada się na Dyrektora Głównego Komissyi Rządowej Oświecenia Publicznego.

Działo się w Warszawie, na 150 posiedzeniu dnia 13 (25) Sierpnia 1866 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wositski.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзiеñ ogłoszenia, dnia 13 (25) Października 1866 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 18 (30) Іюня сего года, по вопросу о порядкѣ отмѣны приговоровъ гминныхъ судовъ по дѣламъ судебно-полицейскимъ, Учредительный Комитетъ, въ развитіе подлежащихъ статей Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ сельскихъ гминъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Приговоры гминнаго суда признаются недѣйствительными въ слѣдующихъ случаяхъ:

а) если судъ постановилъ приговоръ о дѣяніи, неподлежащемъ его разсмотрѣнію;

б) если судъ превзошелъ высшую мѣру наказанія, къ которому онъ вправе приговаривать виновныхъ, а именно: арестъ не свыше 7 дней и денежное взысканіе до 10 рублей, или если присудилъ къ общественнымъ работамъ лицо отъ оныхъ по закону изъятное;

в) если постановилъ приговоръ относительно лица, неподлежащаго его власти, исключая того случая, когда лицо сіе добровольно подчинилось разбору гминнаго суда, и

г) если приговоръ постановленъ не въ полномъ составѣ суда, требуемомъ ст. 40 Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ.

Ст. 2. Если лицо, приговоренное судомъ къ наказанію, при объявленіи ему приговора, сдѣластъ возраженіе, что приговоръ не дѣйствителенъ по одному изъ основанийъ, изложенныхъ въ предъидущей статьѣ, то гминный судъ выдаетъ сему лицу копію съ своего приговора, съ отмѣткою, что онъ желаетъ принести кассационную жалобу. Выданную копію жалующійся долженъ представить комиссару по крестьянскимъ дѣламъ, вмѣстѣ съ прошеніемъ о внесеніи жалобы въ комиссію по крестьянскимъ дѣламъ, которая или уничтожаетъ рѣшеніе гминнаго суда или отказываетъ просителю.

в Имении Найясніѣйшаго

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO rozkazu, zapadłego w dniu 8 (30) Czerwca r. b. 1866, pod względem porządku uchylania wyroków Sądów Gminnych w sprawach sądowo-policyjnych, Komitet Urządzący w rozwinięciu odpowiednich Artykułów NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, postanowił i stanowi:

Art. 1. Wyroki Sądu Gminnego, uznają się za nieważne w przypadkach następujących:

a) jeżeli Sąd wydał wyrok względem czynu, rozpoznaniu jego niepodlegającego.

b) jeżeli Sąd przekroczył najwyższy stopień kary, na jaką winnych skazywać jest mocen, a mianowicie: areszt nie dłuższy nad dni 7 i karę pieniężną do wysokości 10-ciu rubli, albo jeżeli skazał do robót publicznych osobę, która od takowych jest wyłączoną z mocy prawa.

c) jeżeli wydał wyrok przeciwko osobie niepodlegającej jego władzy, wyjąwszy przypadek, gdyby osoba ta dobrowolnie poddała się Sądowi Gminnemu.

d) jeżeli wyrok zapadł nie w całym komplecie Sądu, wymaganym przez Art. 40 NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich.

Art. 2. Jeżeli osoba przez Sąd na karę skazana, przy ogłoszeniu jej wyroku, zrobi zarzut, że wyrok ten według jednej z zasad w Artykule poprzedzającym wskazanych, jest nieważnym, Sąd Gminny wyda jej kopię swego wyroku z zaznaczeniem, że osoba ta pragnie wnieść skargę kassacyjną. Wydaną kopię skarżący się powinien przedstawić Kommissarzowi do Spraw Włościańskich, wraz z prośbą o wniesienie tej skargi do Kommissyi Spraw Włościańskich, która, albo wyrok Sądu Gminnego uchyla, albo też proszącemu odmawia.

Лицо, недовольное приговоромъ гминнаго суда, можетъ обратиться съ кассационною жалобою, помимо комиссара, прямо въ комиссію по крестьянскимъ дѣламъ. Жалоба какъ въ томъ такъ и въ другомъ случаѣ, должна быть подана въ мѣсячный срокъ, со дня объявленія приговора гминнаго суда.

О принесеніи жалобы, комиссаръ или комиссія, если жалоба подана прямо ей, увѣдомляютъ подлежащій гминный судъ. Въ послѣдствіи, комиссія увѣдомляетъ тотъ же судъ и о состоявшемся въ комиссіи по принесенной жалобѣ рѣшеніи, для поступленія по правиламъ, ниже сего изложеннымъ.

Если присужденный къ наказанію, сдѣлаетъ возраженіе на не-дѣйствительность приговора, по основаніямъ, предусмотрѣннымъ въ пунктѣ б. предыдущей статьи, т. е. что гминный судъ превзошелъ высшую мѣру наказанія, къ которому онъ властенъ присуждать виновныхъ, или присудилъ къ работамъ въ гминѣ лицо отъ нихъ изъятое, то судъ обязанъ приостановиться исполненіемъ своего приговора.

Ст. 3. Если по разсмотрѣніи кассационной жалобы, комиссія признаетъ ее основательною, то уничтожаетъ обжалованный приговоръ. Независимо отъ сего, если бы случилось, что въ дѣлахъ по проступкамъ, гминный судъ явно превысилъ власть, предоставленную ему закономъ, то комиссія можетъ, буде признаетъ это нужнымъ по важности дѣла, уничтожить приговоръ гминнаго суда и безъ просьбы о томъ лица, до коего приговоръ касается.

Ст. 4. Въ случаѣ, обозначенномъ въ пунктѣ а. ст. 1-й, комиссія направляетъ дѣло къ законному порядку, передавая оное, буде нужно, помощнику прокурора при судѣ исправительной полиціи для законнаго направленія.

Въ случаяхъ, предусмотрѣнныхъ въ пунктахъ б. и г. той же статьи, комиссія предписываетъ гминному суду вторично постановить приговоръ на основаніи законовъ; при этомъ, если опредѣленное первымъ приговоромъ суда наказаніе приведено уже въ исполненіе, то во вторичномъ приговорѣ, гминный судъ, отмѣняя свое первоначальное рѣшеніе, долженъ вмѣстѣ съ тѣмъ, отмѣнить и прежде опредѣленное наказаніе, на сколько это окажется возможнымъ, или же, въ случаѣ присужденія къ новому наказанію, уменьшить сіе послѣднее, во сколько прежнее наказаніе уже было исполнено.

Въ случаѣ, означенномъ въ пунктѣ а. той же статьи, дѣло препровождается подлежащей власти, которая, если наказаніе, назначенное гминнымъ судомъ, приведено уже въ исполненіе, дѣлаетъ распоряженіе объ отмѣнѣ оного, на сколько это окажется возможнымъ.

Osoba niezadowolona z wyroku Sądu Gminnego, może wnieść skargę kassacyjną z pominięciem Kommissarza, wprost do Kommissyi Spraw Włościańskich. Skarga takowa tak w pierwszym jak i w drugim razie, powinna być podana w przeciągu jednego miesiąca od dnia ogłoszenia wyroku Sądu Gminnego.

O wniesieniu skargi, Kommissarz, albo też Kommissya, gdy wprost do niej skarga podana została, zawiadomi właściwy Sąd Gminny. Następnie Kommissya zawiadomi tenże Sąd i o zapadłej w Kommissyi na zanesioną skargę decyzji, celem postąpienia podług przepisów poniżej wyłożonych.

Jeżeli skazany na karę uczyni zarzut, że wyrok jest nieważny, z zasad, przewidzianych w punkcie b. Artykułu poprzedzającego, t. j. że Sąd Gminny przekroczył najwyższy stopień kary, na jaką winnych skazywać jest mocen, albo że skazał do robót w gminie osobę od nich wyłączoną, w takim razie tenże Sąd obowiązany wstrzymać wykonanie swojego wyroku.

Art. 3. Jeżeli po rozpoznaniu skargi kassacyjnej, Kommissya uzna takową za uzasadnioną, w takim razie wyrok zaskarżony uchyla. Niezależnie od tego, gdyby zdarzyło się, że w sprawie o wykroczenie, Sąd Gminny przekroczył wyraźnie władzę, nadaną mu mocą prawa, Kommissya jest władną, gdyby to z powodu ważności sprawy za potrzebne uznała, uchylić wyrok Sądu Gminnego, nawet bez prośby o to tej osoby, której wyrok dotyczy.

Art. 4. W przypadku, oznaczonym w punkcie a. Art. 1., Kommissya nada sprawie prawny kierunek, odstępując takową w razie potrzeby, Podprokuratorowi przy Sądzie Policji Poprawczej dla postąpienia podług prawa.

W przypadkach przywiedzionych w punktach b. i d. tegoż Artykułu, Kommissya poleci Sądowi Gminnemu powtórne zawyrokowanie na zasadzie prawa; przyczem, jeżeli kara pierwszym wyrokiem Sądu wyrzeczona, została już wykonaną, Sąd Gminny w powtórным wyroku uchylając swą poprzednią decyzję, powinien zarazem uchylić i karę poprzednio wymierzoną, o ile to okaże się możebnym, albo też w razie skazania na nową karę, zmniejszyć tę ostatnią, o ile kara poprzednia jest już wykonaną.

W przypadku wskazanym w punkcie c. tegoż Artykułu, sprawa przekazaną być winna władzy właściwej, która w razie gdyby wymierzona przez Sąd Gminny kara była już wprowadzona w wykonanie zarządzi uchylenie onę, o ile to okaże się możebnym.

Ст. 5. Прокуроры при судах уголовных и помощники прокуроров при судах исправительной полиции, если при исполнении ими прямых их обязанностей откроется, что гминный судъ въ противность правилу, изложенному въ пунктъ а. статьи 1-й, постановилъ рѣшеніе по такому дѣлю, которое не подлежало его разсмотрѣнію, и если дѣланіе принадлежитъ къ числу тѣхъ, по которымъ слѣдствіе открывается независимо отъ жалобы частнаго лица, обязаны, не останавливаясь производствомъ слѣдствія, увѣдомить о томъ подлежащую комиссію по крестьянскимъ дѣламъ.

Комиссія разсматриваетъ постановленное гминнымъ судомъ рѣшеніе и поступаетъ на основаніи настоящихъ правилъ, увѣдомляя о послѣдствіяхъ какъ прокурора такъ и гминный судъ.

Если незаконно-назначенное гминнымъ судомъ наказаніе уже приведено въ исполненіе, то уголовный судъ обязанъ соразмѣрно смягчить наказаніе, которому виновный долженъ подвергнуться на основаніи общихъ законовъ.

Ст. 6. Члены гминнаго суда, за превышеніе власти и злоупотребленіе, подвергаются отвѣтственности, въ административномъ или уголовномъ порядкѣ, на основаніи правилъ, изложенныхъ въ ст. 78, 79, 81, 90 и 92 Высочайшаго Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ.

Ст. 7. Жалобы на приговоры гминнаго суда, а равно и все производство, относящееся до разсмотрѣнія сихъ жалобъ, освобождаются отъ употребленія гербовой бумаги. Въ случаѣ, однакожъ, неправильной жалобы, частное лицо, подавшее оную, присуждается къ денежной пенѣ отъ 1 до 3-хъ рублей серебромъ.

Ст. 8. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственныя Комиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Юстиціи и на мѣстныя Комиссіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 146-мъ засѣданіи, 13 (25) Іюля 1866 года.

Намѣстникъ Царства, Генералъ-Адъютантъ,

(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 13 (25) Октября 1866 г.

Art. 5. Prokuratorowie przy Sądach Kryminalnych i Podprokuratorowie przy Sądach Policji Poprawczej, jeżeli przy wykonywaniu zwykłych ich obowiązków okaże się, że Sąd Gminny w brew przepisowi zawartemu w punkcie a. Art. 1-go, wydał wyrok co do czynu, niepodlegającego jego rozpoznaniu, i jeżeli ten czyn należy do rzędu takich, które winny być dochodzone niezawisłe od skargi osoby prywatnej, obowiązani są, nie wstrzymując dochodzenia, zawiadomić o tém właściwą Kommissyę Włościańską.

Kommissya rozpozna wyrok przez Sąd Gminny wydany i postąpi podług przepisów niniejszych, zawiadamiając o skutku tak Prokuratora jako i Sąd Gminny.

Jeżeli kara nieprawnie przez Sąd Gminny wyrzeczona, jest już wprowadzoną w wykonanie, Sąd Karny obowiązany złagodzić stosunkowo karę, jakiej winny podlega na zasadzie ogólnego prawa.

Art. 6. Członkowie Sądu Gminnego, za przekroczenie władzy i nadużycia, ulegną odpowiedzialności w drodze administracyjnej, lub karnej, na zasadzie przepisów zawartych w Art. 78, 79, 81, 90 i 92 Najwyższego Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu gmin wiejskich.

Art. 7. Skargi na wyroki Sądu Gminnego, jako też całe postępowanie dotyczące rozpoznania tych skarg, wolne są od użycia papieru stemplowego.

W razie atoli niewłaściwości zaskarżenia, osoba prywatna, która skargę podała, skazaną być winna na karę pieniężną od 1-go do 3-ch rubli srebrnych.

Art. 8. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Kommissyę Rządowe Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Sprawiedliwości, jako też na miejscowe Kommissyę Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 146 posiedzeniu, dnia 13 (25) Lipca 1866 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Презыдуяцъ
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень ogłoszenia, dnia 13 (25) Października 1866 roku.

WYDAWCA
KSIĘGARNIA
WARSZAWA

DZIENNIK PRAW

№ 215.

Tom Szesćdziesiąty Piąty.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИСИЯ ЮСТИЦИИ.

Во исполнение рѣшенія Совѣта Управленія Царства, отъ 22 Февраля (6 Марта) сего 1866 года № 20,526, публикуетъ въ Дневникѣ Законовъ Высочайше утвержденную Почтовую Конвенцію, заключенную между Его Величествомъ Императоромъ Всероссійскимъ и Его Величествомъ Императоромъ Австрійскимъ, въ Вѣнѣ 28 Января (9 Февраля) 1866 года.

Варшава 18 (30) Октября 1866 года.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu decyzji Rady Administracyjnej Królestwa z d. 22 Lutego (6 Marca) r. b. № 20,526, ogłasza w Dzienniku Praw NAWYŻEJ zatwierdzoną Konwencję Pocztową, zawartą między NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM Wszech Rosyi a Najjaśniejszym Cesarzem Austriackim, w Wiedniu d. 28 Stycznia (9 Lutego) 1866 roku.

w Warszawie dnia 18 (30) Października 1866 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący, *Wosinski.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wl. Holewinski.*

ПОЧТОВАЯ КОНВЕНЦІЯ

ЗАКЛЮЧЕННАЯ

между ЕГО ВЕЛИЧЕСТВОМЪ ИМПЕРАТОРОМЪ Всероссійскимъ

и

Его Величествомъ Императоромъ Австрійскимъ,

въ Вѣнѣ, 28 Января ст. ст. (9 Февраля нов. ст.) 1866 г.

Божіею споспѣшествующею милостію, **МЫ, АЛЕКСАНДРЪ Второй, ИМПЕРАТОРЪ и Самодержецъ Всероссійскій, Московскій, Кіевскій, Владимірскій, Новгородскій, Царь Казанскій, Царь Астраханскій, Царь Польскій, Царь Сибирскій, Царь Херсониса Таврическаго, Царь Грузинскій, Государь Псковскій и Великій Князь Смоленскій, Литовскій, Волинскій, Подольскій и Финляндскій, Князь Эстляндскій, Лифляндскій, Курляндскій и Семигальскій, Самошитскій, Бѣлостокскій, Корельскій, Тверскій, Югорскій, Пермскій, Вятскій, Болгарскій и иныхъ; Государь и Великій Князь Новгорода Низовскія земли, Черниговскій, Рязанскій, Полоцкій, Ростовскій, Ярославскій, Вязьмскій, Удорскій, Обдорскій, Кондійскій, Витобскій, Мстиславскій и всея Сѣверныя страны Повелитель, и Государь Иверскія, Картаминскія и Кабардинскія земли и области Армянскія, Черкасскія и Горскія Князей и иныхъ Наслѣдній Государь и Обладатель; Наслѣдникъ Норвежскій, Герцогъ Шлезвигъ-Голстинскій, Стормарисскій, Дитмарсенскій и Ольденбургскій, и прочая, и прочая, и прочая.**

Объявляемъ чрезъ сіе, что въ слѣдствіе взаимнаго соглашенія между Нами и Его Величествомъ Императоромъ Австрійскимъ, Королемъ Венгерскимъ и Богемскимъ, обоюдные Полномочные Наши заключили и подписали въ Вѣнѣ 28 Января (9 Февраля) сего 1866 года, конвенцію касательно почтовыхъ сообщеній между обоюдными Государствами Нашими, которая отъ слова до слова гласитъ тако:

Его Величество Императоръ Всероссійскій, Царь Польскій и проч., и проч., и Его Величество Императоръ Австрійскій, Король Венгерскій и Богемскій, и проч., и проч., движимые одинаковымъ желаніемъ устроить сообразно требованіямъ времени и началу взаимства, порядокъ почтовыхъ сношеній между обоюдными Ихъ Государствами, положили заключить между собою почтовый договоръ, и на сей конецъ назначили своими Полномочными:

KONWENCYA POCZTOWA

ZAWARTA

między NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM Wszech Rosyji

Najjaśniejszym Cesarzem Austriackim,

w Wiedniu dnia 28 Stycznia st. st. (9 Lutego now st.) 1866 r.

Z Bożej Łaski, **MY, ALEXANDER Drugi, CESARZ i Samowładca Wszech Rosyji, Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowogrodzki, Car Kazański, Car Astrachański, Król Polski, Car Sybirski, Car Chersoński, Tawrycki, Car Gruziński, Pan na Pskowie i Wielki Książę Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Książę Estlandzki, Inflancki, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugoński, Permski, Wiatzki, Bołgarski i innych; Pan i Wielki Książę Niższego Nowogrodu, Czernihowski, Riazancki, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Biełozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mściśławski, i panujący nad całą stroną północną, i Pan Ziemi Iworskiej, Kartalińskiej, Kabardyńskiej i Krainy Ormiańskiej, Książę Dziedziczny i Władca Książąt Czerkaskich, Górskich i innych; Następca Norweskii, Książę Szlezwicko - Holztyński, Stormarnski, Ditmarsencki i Oldenburgski, etc., etc.**

Czynimy wiadomo niniejszém, że za wspólną zgodą pomiędzy **NAMI** i Najjaśniejszym Cesarzem Austriackim i Królem Węgierskim i Czeskim, obustronni Pełnomocnicy Nasi zawarli i podpisali w Wiedniu 28 Stycznia (9 Lutego) 1866 roku, konwencją dotyczącą stosunków pocztowych pomiędzy obustronnemi Państwami NASZEMI, która co do słowa brzmi jak następuje:

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Wszech Rosyji, Król Polski, etc., etc., i Najjaśniejszy Cesarz Austriacki, Król Węgierski i Czeski, etc., etc., ożywieni jednakowem życzeniem urzędnienia, podług wymagań czasu i zasady wzajemności, porządku stosunków pocztowych pomiędzy obydwoimi Ich Państwami, postanowili zawrzeć między sobą umowę pocztową, i w tym celu mianowali swoimi Pełnomocnikami:

Его Величество Императоръ Всероссійскій, Царь Польскій, и проч., и проч., Своего генералъ-адъютанта, генералъ-лейтенанта и чрезвычайнаго посланника и полномочнаго министра при Императорско-Австрійскомъ дворѣ графа Эрнста Штакельберга, Кавалера орденовъ: Вѣлаго Орла, Св. Владимира второй степени, Св. Анны первой степени, Св. Станислава первой степени, и Императорско-Австрійскаго ордена Желѣзной Короны первой степени;

а Его Величество Императоръ Австрійскій, Король Венгерскій и Богемскій, и проч., и проч., Своего фельдмаршала - лейтенанта, тайнаго совѣтника и камергера, министра Императорскаго двора и иностранныхъ дѣлъ графа Александра Менсдорфа Пулли, Кавалера Большаго Креста Императорско - Австрійскаго ордена Леопольда съ военнымъ знакомъ къ Командорскому Кресту, военнаго ордена Маріи Терезы, и имѣющаго крестъ за воинскія заслуги, Императорско-Россійскихъ орденовъ Св. Анны первой степени и Св. Владимира третьей степени съ мечами Кавалера;

которые, по размысли своихъ полномочій, найденныхъ въ доброй и подлежащей формѣ, условились въ нижеслѣдующихъ статьяхъ:

Ст. 1. Между Императорско-Россійскими и Императорско-Австрійскими почтовыми учрежденіями будетъ производиться правильная пересылка письменной и посылочной корреспонденціи, безъ различія, будетъ ли она принадлежать къ собственнымъ взаимнымъ сношеніямъ этихъ двухъ странъ, или же только проходить транзитомъ чрезъ владѣнія того или другаго изъ договаривающихся Государствъ, или обоихъ.

Ст. 2. Подъ употребляемымъ въ настоящемъ договорѣ выраженіемъ „Русское Почтовое Вѣдомство или Россія“ должно разумѣть всѣ почтовые мѣста Россійской Имперіи, со включеніемъ нераздѣльныхъ съ нею Царства Польскаго и Великаго Княжества Финляндскаго.

Подъ выраженіемъ же „Австрійское Почтовое Вѣдомство“ слѣдуетъ разумѣть всѣ почтовые мѣста Австрійской Имперіи и княжество Лихтенштейнское, въ которомъ почты содержатся Австрійскимъ Правительствомъ.

Ст. 3. Постановленія настоящаго договора касательно сношеній между Россійскими и Австрійскими почтовыми учрежденіями, распространяются равномерно и на сношенія Россіи со всѣми владѣніями, составляющими Германскій Почтовый Союзъ, если только сношенія эти производятся чрезъ Австрійскія почты, за изъятіями изъ общаго правила, изъясненными ниже въ ст. 19.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ}; Wszech Rosyji, Król Polski, etc., etc., Swojego Jenerał-Adjutanta, Jenerał - Lejtnanta i Nadzwyczajnego Posła i Ministra Pełnomocnego przy Cesarско-Austryackim Dworze hrabiego Ernesta Stackelberga, Kawalera orderów: Orła Białego, Św. Włodzimierza klasy drugiej, Św. Anny klasy pierwszej, Św. Stanisława klasy pierwszej, i Cesarско-Austryackiego orderu Korony Żelaznej klasy pierwszej;

a Najjaśniejszy Cesarz Austriacki, Król Węgierski i Czeski, etc., etc., swojego Feldmarszałka-Poręcznika, Radcę Tajnego i Szambelana, Ministra Cesarского Dworu i spraw zagranicznych Hrabiego Alexandra Mensdorff-Pouilly, Kawalera Wielkiego Krzyża Cesarско-Austryackiego, orderu Leopolda ze znakiem wojskowym do krzyża komandorskiego, orderu wojskowego Maryi Teressy, i mającego krzyż za zasługi wojskowe, Cesarско-Rosyjskich orderów Św. Anny klasy pierwszej i Św. Włodzimierza klasy trzeciej z mieczami Kawalera;

Którzy, po wymianie swoich pełnomocnictw, znalezionych w dobrej i należytej formie, zgodzili się na artykuły następujące:

Art. 1. Pomiedzy Cesarско-Rosyjskimi i Cesarско-Austryackimi miejscami pocztowymi będzie uskuteczniane regularne przesyłanie korespondencji listowej i posyłkowej, bez różnicy, czy takowa należyć będzie do własnych wzajemnych stosunków obydwóch tych krajów, lub też tylko przechodzić tranzyto przez posiadłości jednego albo drugiego z Państw umawiających się lub obydwóch.

Art. 2. Pod używanym w umowie obecnej wyrażeniem „Ruski Wydział Pocztowy lub Rosyja“ należy rozumieć wszystkie miejsca pocztowe Cesarstwa Rosyjskiego, łącznie z nierozdzielniemi z niem Królestwem Polskiem i Wielkiem Księstwem Finlandzkim.

Pod wyrażeniem zaś „Austriacki Wydział Pocztowy“ rozumieć należy wszystkie miejsca pocztowe Cesarstwa Austriackiego i Księstwo Lichtenstein, w których poczty utrzymywane są przez Rząd Austriacki.

Art. 3. Postanowienia obecnej umowy w przedmiocie stosunków pomiedzy Rosyjskimi i Austriackimi miejscami pocztowymi rozciągają się również i do stosunków Rosyji ze wszystkimi posiadłościami, składającymi Niemiecki Związek Pocztowy, jeżeli tylko stosunki te załatwiane są przez poczty Austriackie, z wyjątkami z ogólnego prawidła, wyszczególnionemi poniżej w art. 19.

Австрийское Почтовое Управление принимает на себя ведение съ другими Германскими Почтовыми Управлениями всѣхъ расчетовъ и производство платежей по нимъ за корреспонденцію, пересылаемую чрезъ посредство Австрийскихъ почтъ между Россією и Германскимъ Почтовымъ Союзомъ.

Ст. 4. Взаимная пересылка корреспонденции должна производиться преимущественно посредствомъ существующихъ сухопутныхъ почтъ. Если же окажется удобнымъ воспользоваться, для пересылки корреспонденции, пароходами частныхъ обществъ, содержащими сообщеніе между Австрийскими и Россійскими почтами, то обоимъ Почтовымъ Управлениямъ войдутъ объ этомъ въ особое соглашеніе.

Ст. 5. Пересылка корреспонденции будетъ производиться:

а) *сухимъ путемъ* непосредственно, т. е. между Россійскими и Австрийскими пограничными почтовыми мѣстами, или

б) *сухимъ путемъ* посредствомъ транзита чрезъ междолежащія владѣнія, или

в) *моремъ различно, смотря по обстоятельствамъ.*

Непосредственный обменъ корреспонденции будетъ производиться по желѣзнымъ дорогамъ и обыкновеннымъ почтовымъ трактамъ на границахъ обоихъ Государствъ, на основаніяхъ, подробно договоренныхъ въ слѣдующей статьѣ.

Посредственная же пересылка сухимъ путемъ письменной корреспонденции будетъ производиться либо посредствомъ поштучной передачи прусскому почтовому управленію, либо въ закрытыхъ австрийско-русскихъ постъ-пакетахъ транзитомъ чрезъ Пруссію.

Если бы въ послѣдствіи оказалась удобною поштучная передача посылочной корреспонденции междолежащему Почтовому Управленію, для транзитной пересылки, то объ этомъ предоставляется русскому и австрийскому Почтовымъ Управлениямъ войти между собою въ соглашеніе.

Пересылка моремъ можетъ на первый разъ быть допущена только для письменной корреспонденции; расходы на перевозку моремъ будутъ уплачиваться австрийскимъ Почтовымъ Управленіемъ, если пересылка будетъ производима на австрийскихъ судахъ, и Россійскимъ Почтовымъ Управленіемъ, если таковая будетъ производима на Россійскихъ судахъ.

Ст. 6. Въ основаніе почтовыхъ сообщеній вообще принимаются слѣдующія начала:

а) Преимущественно должно заботиться объ ускореніи перевозки, учащеніи хода почтъ и соблюденіи невозможной точности въ дѣйствіяхъ.

Austriacki Zarząd Pocztowy przyjmuje na siebie prowadzenie z innemi Niemieckimi Zarządami Pocztowymi wszelkich rachunków i uiszczanie podług nich opłat za korespondencyą, przesyłaną za pośrednictwem poczt Austriackich pomiędzy Rossyą i Niemieckim Związkiem Pocztowym.

Art. 4. Wzajemne przesyłanie korespondencji winno być uskuteczniane głównie istniejącymi pocztami lądowymi. Jeżeli zaś pokaże się dogodnym korzystać dla przesyłania korespondencji ze statków parowych towarzystw prywatnych, utrzymujących komunikacyą pomiędzy portami Austriackimi i Rossyjskimi, wtedy obustronne Zarządy Pocztowe porozumieją się z sobą w tym względzie.

Art. 5. Przesyłanie korespondencji będzie uskuteczniane:

a) *lądem* bezpośrednio t. j. pomiędzy Rossyjskimi i Austriackimi pogranicznymi miejscami pocztowymi; albo

b) *lądem* za pośrednictwem tranzytu przez leżące w środku posiadłości; albo

c) *morzem rozmaicie, stosownie do okoliczności.*

Bezpośrednia wymiana korespondencji będzie uskutecznianą na drogach żelaznych i zwyczajnych traktach pocztowych na granicach obydwóch Państw, na zasadach, umówionych szczegółowo w artykule następującym.

Pośrednie zaś przesyłanie lądem korespondencji listowej będzie uskuteczniane, albo za pośrednictwem zdawania na sztuki Pruskiemu Zarządowi Poczt, albo w zamkniętych Austriacko-Ruskich post-pakietach tranzyto przez Prusy.

Jeżeliby później okazało się dogodnym zdawać na sztuki korespondencyą posyłkową leżącemu w środku Zarządowi Pocztowemu dla przesłania tranzyto, wówczas pozostawia się Zarządom Pocztowym Rossyjskiemu i Austriackiemu porozumienie się z sobą w tym względzie.

Przesyłanie morzem, na początek może być dozwolone tylko dla korespondencji listowej; wydatki na przewóz morzem będą ponoszone przez Zarząd Pocztowy Austriacki, jeśli przesyłanie będzie dopełniane statkami Austriackimi, i przez Zarząd Pocztowy Rossyjski, jeśli takowe będzie uskuteczniane statkami Rossyjskimi.

Art. 6. Względem komunikacyj pocztowych w ogólności przyjmują się zasady następujące:

a) Szczególniej należy troszczyć się o przyspieszenie odwozu, pomnożenie biegu poczt i przestrzeganie o ile można największej akurtności w czynnościach

б) Для перевозки корреспонденции употребляются по мере надобности пассажирские поезда железных дорог, соединяющих оба государства. Если для пересылки письменной корреспонденции будет назначен вообще один поезд железной дороги ежедневно, то в случае несвоевременного прибытия этого поезда дальнейшая пересылка оной будет кроме того производиться и с первым идущим за тем поездом, который по своей скорости соответствует этой цели. Перевозка тяжелых почт впредь до особых распоряжений должна производиться по тем же дорогам, вообще по одному разу в день; в последствии она может быть учащена, по мере возрастающей надобности.

в) Почтовые учреждения, состоящие на обыкновенных дорогах, прилегающих к обоим границам, должны быть развиваемы и умножаемы согласно особым соглашениям, которые будут заключены между российским и австрийским почтовыми управлениями.

г) Каждое почтовое управление должно заботиться о верной и своевременной доставке почт до первой противулежащей пограничной почтовой станции, и все издержки по этой доставке принимает на свой счет. Если оба управления признают выгодным отдать одному и тому же контрагенту возку почт в оба пути между пограничными станциями, то издержки на эту возку будут уплачиваться ими пополам. Равным образом, оба почтовых управления предоставляют друг другу право теми же экипажами и кондукторами, которые нужны для отправления почт в один путь, пользоваться и в обратный путь за такое вознаграждение, какое будет определено по взаимному соглашению.

д) При определении правил для пересылки почтовой корреспонденции по железным дорогам, надлежит также принимать в руководство существующие в обоих государствах законы и правила по управлению железными дорогами и государственные договоры касательно постройки и эксплуатации железных дорог.

е) Обоим почтовым управлениям определять, какие именно почтовые места должно считать пограничными станциями.

Они условятся также между собою относительно порядка и форм передачи корреспонденции и употреблять все старания, чтобы остановку почтовых отправок на границе для таможенной очистки ограничивать самым кратким, по возможности, временем.

ж) Нужное число чемоданов, мешков, сумок, курсовых часов и других путевых почтовых принадлежностей приобретается и содержится или каждым управлением на свой счет, на

б) Для przewozu korespondencji używają się w miarę potrzeby pociągi osobowe dróg żelaznych łączących oba Państwa. Jeżeli dla przesyłania korespondencji listowej będzie przeznaczonym w ogóle jeden pociąg drogi żelaznej codziennie, wówczas w razie późnego nadejścia tego pociągu, dalsze przesłanie onej będzie oprócz tego uskuteczniane i pierwszym potem idącym pociągiem, który swoją szybkością odpowiada temu celowi. Przewóz poczt wozowych do czasu oddzielnych zarządzeń winien być uskutecznianym temiż drogami, w ogóle po raz na dzień; w następstwie może być pomnożony, w miarę wzrastającej potrzeby.

в) Miejsca pocztowe, położone na drogach zwyczajnych, dotykających granic obustronnych, powinny być rozwijane i pomnażane podług oddzielnych układów, które będą zawierane pomiędzy Zarządami Pocztowymi Rosyjskim i Austriackim.

г) Każdy Zarząd Pocztowy powinien starać się o pewne i akuratne dostarczenie poczt do pierwszej przeciwległej pogranicznej stacji pocztowej, i ponosi wszystkie koszty takowego dostarczenia. Jeżeli oba Zarządy uznają korzystnym poruczyć jednemu i temu samemu przedsiębiorcy odwóz poczt w obie strony pomiędzy stacjami pogranicznymi, wtedy koszty tego odwozu będą przez nich na pół płacone. Również oba Zarządy Pocztowe zastrzegają sobie, że z tych powozów i konduktorów, którzy potrzebni są dla wysyłania poczt w jedną stronę, będą mogły korzystać i w stronę powrotną, za takim wynagrodzeniem, jakie będzie oznaczone po wzajemnym ułożeniu się.

д) Przy stanowieniu przepisów dla przesyłania korespondencji pocztowej drogami żelaznymi, należy stosować się także do istniejących w obu Państwach praw i przepisów o zarządzeniu drogami żelaznymi i do umów Państw w przedmiocie budowy i eksploatacji dróg żelaznych.

е) Obustronne Zarządy Pocztowe stanowią, jakie mianowicie miejsca pocztowe należy uważać za stacje pograniczne.

Umówią się także względem sposobu i form zdawania korespondencji i dołożą wszelkiego starania, aby zatrzymanie przesyłek pocztowych na granicy dla dopełnienia formalności celnych trwało o ile można najkrócej.

ж) Potrzebna ilość torb, worków, juk, zegarków kursowych i innych kursowych narzędzi pocztowych nabywana jest i utrzymywana albo przez każdy Zarząd jego kosztem, na całej przestrzeni traktu,

всемъ подвѣдомственномъ ему протяженіи тракта, или обоими по-
поламъ, на тѣхъ дорогахъ, гдѣ это окажется удобнѣе.

з) Плату за пассажирскія мѣста и за сверхъльготный вѣсъ пас-
сажирской клади каждое почтовое управленіе взимаетъ по своей
таксѣ до противуположной пограничной почтовой станціи. Льгот-
ный вѣсъ пассажирской клади опредѣляется каждымъ почтовымъ
управленіемъ для подвѣдомственной ему дистанціи. Въ таксахъ
по этому предмету имѣть быть соблюдаема наибольшая уравни-
тельность.

и) Государственнымъ почты и принадлежащія къ нимъ доба-
вочные экипажи, а также возвращающіеся порожнемъ почтовые
экипажи и лошади, обоюднo освобождаются отъ платежа дорожныхъ,
мостовыхъ, шоссейныхъ, паромныхъ и иныхъ сборовъ.

Ст. 7. Обоюднымъ почтовымъ управленіемъ предоставля-
ется сообразно измѣняющимся потребностямъ назначать, по пред-
варительномъ каждый разъ соглашеніи, между какими именно рус-
скими и австрійскими почтовыми мѣстами и почтовыми вагонами,
въ какомъ объемѣ и какъ часто, имѣть производиться прямой
обмѣнъ реестровъ письменной и посылочной корреспонденціи, плу-
щей сухимъ путемъ или моремъ (ст. 5).

Отноительно письменной и посылочной корреспонденціи, плу-
щей изъ русскіихъ губерній въ австрійское почтовое вѣдомство,
или обратно, транзитомъ черезъ губерніи, подчиненныя Намѣстни-
ку Царства Польскаго, впредь до инаго распоряженія должно быть
поступаемо слѣдующимъ образомъ:

Письменная корреспонденція между русскими и австрійски-
ми почтовыми мѣстами пересылается прямо до мѣста назначенія
задѣланною въ закрытые постъ-пакеты, идущіе транзитомъ черезъ
Царство Польское.

Въ послѣдствіи однако предоставляется, если это не будетъ
противно порядку почтовыхъ сообщений и расчетовъ между рос-
сійскими и польскими почтовыми учрежденіями, вышесказанную
прямую пересылку въ закрытыхъ постъ-пакетахъ замѣнять пошту-
чною передачею письменной корреспонденціи польскимъ почтовымъ
мѣстамъ для дальнѣйшей пересылки.

Посылочная корреспонденція будетъ передаваться почтовымъ
мѣстамъ Царства Польскаго для дальнѣйшей пересылки въ русскія
губерніи, или на оборотъ, для дальнѣйшей пересылки въ мѣста
австрійскаго почтоваго вѣдомства, при особыхъ реестрахъ. Эти
реестры должны составляться на имя польскихъ почтовыхъ мѣстъ;
подежанія каждый разъ къ пересылкѣ транзитомъ черезъ Польшу

на которой dopełnia odwozy albo przez oba w połowie, na tych drogach,
gdzie to pokaże się dogodniejszym.

h) Оплатę за мѣсца podróжных i за płatną przewózkę wagi
rzeczy podróжных каждый Zarząd Pocztowy pobiera podług swojej tak-
sy do przeciwniejszej pogranicznej stacyi pocztowej. Niepłatna waga rze-
czy podróжных ustanawia się przez каждый Zarząd Pocztowy dla prze-
strzeni, za którą tenże opłatę pobiera. W taksach tego przedmiotu
ma być przestrzegana wszelka możliwa jednakowość.

i) Poczty rządowe i należące do nich wozy dodatkowe, jako téż
wracające próżno powozy pocztowe i konie, uwalniają się od opłat dro-
gowych, mostowych, brukowych, szosowych, przewozowych i innych.

Art. 7. Obustronnym Zarządom Pocztowym pozostawia się sto-
sownie do zmieniających się potrzeb możność oznaczenia, po poprze-
dzeniem za każdym razem porozumieniu się, między jakimi mianowi-
cie Roskami i Austriackimi мѣсцами pocztowymi i wagonami poc-
towymi, w jakiej objętości i jak często, ma być uskuteczniąną bezpo-
średnia wymiana kart korespondencyi listowej i posyłkowej, idącej
lądem lub morzem (art. 5).

Względem korespondencyi listowej i posyłkowej, idącej z gu-
bernij Rosyjskich do wydziału pocztowego Austriackiego, albo napo-
wrót, tranzyto przez gubernije podległe Namiestnikowi Króle-
stwa Polskiego, do czasu innego zarządzenia postępować należy w spo-
sób następujący:

Korespondencya listowa pomiędzy Rosyjskimi i Austriackie-
mi мѣсцами pocztowymi przesyła się wprost do мѣсца przeznacze-
nia zapakowaną w post-pakietach zamkniętych, idących tranzyto przez
Królestwo Polskie.

Później jednak pozwala się, jeżeli to nie będzie przeciwne po-
rządkowi komunikacyj pocztowych i obrachunków pomiędzy Rosyjs-
kimi i Polskimi мѣсцами pocztowymi, wzmiankowane wyżej bez-
pośrednie przesyłanie w zamkniętych post-pakietach zastępować zda-
waniem na sztuki korespondencyi listowej мѣсcom pocztowym Pol-
skim dla dalszego przesłania.

Korespondencya posyłkowa będzie zdawaną мѣсcom pocztow-
ym Królestwa Polskiego dla dalszego przesłania do gubernij Rosyjs-
kich, albo naodwrotъ dla dalszego przesłania do мѣсц wydziału
pocztowego Austriackiego, przy kartach oddzielnych. Karty te po-
winny być sporządzone do мѣсц pocztowych Polskich; przedmioty
posyłkowe przeznaczone za każdym razem do przesłania tranzyto

посылочныя отправленія должны вноситься всѣ въ одинъ реестръ, хотя бы они были адресованы и въ разные мѣста. Посылочныя же отправленія, назначающіяся въ разные мѣста въ самомъ Царствѣ Польскомъ, вносятся въ другой реестръ. Впрочемъ обоимъ почтовымъ управленіямъ, предоставляется по своему усмотрѣнію и взаимному соглашенію еще болѣе упростить этотъ порядокъ отправки.

Въ видахъ сокращенія прямаго, при реестрахъ, разнѣна постъ-пакетовъ съ письменною корреспонденціею, будетъ обращено вниманіе на расшпреніе дѣятельности почтовыхъ вагоновъ на желѣзныхъ дорогахъ, сколько это будетъ позволять самое свойство дѣла.

Ст. 8. Въ основаніе взаимныхъ почтовыхъ сношеній принимается правило: что почты всегда должны пересылаться тѣмъ путемъ, который представляетъ быstrѣйшую доставку; при одинаковой же быстротѣ сообщенія по нѣсколькимъ трактамъ, избирается тотъ, по которому сообщеніе обходится дешевле для публики, или который представляетъ корреспондентамъ какую либо другую выгоду. Но во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда корреспондентъ на адресѣ письма укажетъ извѣстный путь пересылки, исполненіе его желанія обязательно и пересылка дѣлается по его указанію.

Для избѣжанія неправильнаго направленія корреспонденціи, будутъ изготовлены таблицы, указывающія куда отдѣльныя почтовые мѣста должны ее кувертовать. Если бы по случаю перемѣнъ въ ходѣ поѣздовъ по желѣзнымъ дорогамъ или въ ходѣ почтъ потребовалось измѣнить направленіе корреспонденціи, то обоимъ почтовымъ управленіямъ будутъ своевременно извѣщать объ этомъ другъ друга.

Ст. 9. Къ письменнымъ отправленіямъ принадлежатъ: простыя и рекомендованныя письма, печатныя произведенія подъ бандеролями; открытыя печатныя карты; товарныя пробы и образчики; газеты и повременныя изданія.

Вѣсъ письменнаго отправленія не долженъ превышать 250 граммовъ, соотвѣствующихъ 19 1/2 русскимъ и 15 лотамъ вѣса германскаго таможеннаго союза; вѣсъ же пересылаемыхъ товарныхъ пробъ и образчиковъ долженъ сообразоваться съ ограниченіями, опредѣленными таможенными уставами обоихъ государствъ.

Относительно посылочной корреспонденціи смотр. ст. 20 и слѣд.

Ст. 10. Плата за пересылку писемъ между Россіею и мѣстами австрійскаго почтоваго вѣдомства опредѣляется слѣдующимъ образомъ:

презъ Polskę powinny być zapisywane wszystkie do jednej karty, chociażby były adressowane i do miéjsc rozmaitych. Przedmioty zaś posyłkowe przeznaczone do rozmaitych miéjsc w samém Królestwie Polskim zapisują się do drugiej karty. Wreszcie obustronnym Zarządowi Pocztowym pozostawia się podług swojego uznania i po wzajemném porozumieniu się, jeszcze większe uproszczenie tego sposobu ekspedyowania.

W celu zmniejszenia ilości bezpośredniej ankartacyi post-pakietów z korespondencyą listową, będzie zwróconą uwaga na rozszerzenie działalności wagonów pocztowych na drogach żelaznych, o ile na to pozwoli sama natura rzeczy.

Art. 8. Dla wzajemnych stosunków pocztowych przyjmuje się za правило: że poczty powinny być przesyłane zawsze tą drogą, która zapewnia najprędsze dostarczenie; przy jednakowej zaś szybkości komunikacyi na kilku traktach, wybiera się ten, na którym komunikacya jest tańszą dla publiczności lub który zapewnia dla korespondentów jakąkolwiek inną korzyść. Lecz we wszystkich tych razach, gdy korespondent na adresie listu wskaże pewną drogę do przesłania, wykonanie jego żądania jest obowiązującym i przesłanie uskutecznia się podług jego wskazania.

Dla uniknięcia niewłaściwego przesłania korespondencyi, będą sporządzone tabelle, wykazujące dokąd oddzielne miéjsca pocztowe powinny ją ekspedyować. Gdyby z powodu zmian w biegu pociągów na drogach żelaznych albo w biegu poczt zaszła potrzeba zmienienia kierunku korespondencyi, obustronne Zarządy Pocztowe będą się o tém zawiadamiać wzajemnie w swoim czasie.

Art. 9. Do przesyłek listowych należą:

listy zwyczajne i rekomendowane; przedmioty drukowane w przepaskach; otwarte karty drukowane; próbki towarów i wzory, gazety i czasopisma.

Waga przesyłki listowej nie powinna przenosić grammów 250, odpowiadających łutom ruskim 19 1/2 a 15 łutom wagi Niemieckiego Związku Celnego; waga zaś przesyłanych próbek towarów i wzorów powinna stosować się do ograniczeń, określonych ustawami celnymi obydwóch Państw.

Względem korespondencyi posyłkowej, patrz art. 20 i następn.

Art. 10. Opłata za przesłanie listów pomiędzy Rosyją a miéjskami Wydziału Pocztowego Austriackiego, ustanawia się w sposób następujący:

I. За письма между Россією и ближайшими къ ней провинціями Австрійской Имперіи, именно: Галиціею, Буковиною и восточною частію Силезіи:

а) за письма слѣдующія изъ русскаго пограничнаго почтового мѣста или адресованныя въ русское пограничное почтовое мѣсто:

совокупный портъ за одинакое франкированное письмо	10	новыхъ крейцеровъ.
совокупный портъ за одинакое нефранкированное письмо	15	новыхъ крейцеровъ.

б) за письма слѣдующія изъ всякаго другаго русскаго почтового мѣста или адресованныя во всякое другое русское почтовое мѣсто:

совокупный портъ за одинакое франкированное письмо	15	новыхъ крейцеровъ.
совокупный портъ за одинакое нефранкированное письмо	20	новыхъ крейцеровъ.

II. За письма между Россією и остальными мѣстами австрійскаго почтоваго вѣдомства кромѣ помѣняемыхъ въ пунктѣ I, а также всѣмъ тѣмъ государствамъ, принадлежащимъ къ германскому почтовому союзу, коихъ корреспонденція съ Россією пересылается чрезъ посредство австрійскихъ почтъ:

совокупный портъ за одинакое франкированное письмо	20	новыхъ крейцеровъ.
совокупный портъ за одинакое нефранкированное письмо	30	новыхъ крейцеровъ.

За норму вѣса одинакаго письма принимается 15 граммъ, соответствующіе $1\frac{1}{4}$ лоту русскаго вѣса и 1 лоту, невступно, вѣса германскаго таможеннаго союза.

За письмо вѣсомъ свыше 15 до 30 граммъ включительно, взимается портъ вдвое, за письмо вѣсомъ свыше 30 до 45 граммъ включительно, втрое, и т. д.; за болѣе тяжелыя письма портъ увеличивается въ той же пропорціи.

Вышеозначенная плата взимается безъ различія пути, по которому производится пересылка.

Посылателямъ предоставляется по своему усмотрѣнію франкировать свои простыя письма или послать оныя нефранкированными.

Вышеозначенный совокупный портъ дѣлится пополамъ между Императорско-Россійскимъ и Императорско-Австрійскимъ почтовыми управленіями.

I. За листы pomiędzy Rosyą i najbliższemi jęj prowincjami Cesarstwa Austriackiego, a mianowicie: Galicyą Bukowiną i wschodnią częścią Szlązka:

a) за листы pochodzące z Ruskiego pogranicznego miѣсca pocztowego, lub adresowane do Ruskiego pogranicznego miѣсca pocztowego:

wspólne porto za list pojedynczy frankowany	nowych krajcarów 10
wspólne porto za list pojedynczy niefrankowany	nowych krajcarów 15

b) за листы pochodzące z wszelkiego innego Ruskiego miѣсca pocztowego albo adresowane do wszelkiego innego Ruskiego miѣсca pocztowego:

wspólne porto za list pojedynczy frankowany	nowych krajcarów 15
wspólne porto za list pojedynczy niefrankowany	nowych krajcarów 20

II. За листы pomiędzy Rosyą i pozostałymi miѣсcami Austriackimi wydziału pocztowego, oprócz wymienionych w punkcie I, jako też wszystkimi temi Państwami należącymi do Niemieckiego Związku Pocztowego, których korespondencya z Rosyą przesyłana jest za pośrednictwem poczt Austriackich:

wspólne porto za list pojedynczy frankowany	nowych krajcarów 20
wspólne porto za list pojedynczy niefrankowany	nowych krajcarów 30

За нормę wagi listu pojedynczego przyjmuje się grammów 15 odpowiadających $1\frac{1}{4}$ łutowi wagi ruskiej a 1 łutowi wyłącznie, wagi Niemieckiego Związku Celnego.

За list wagi nad grammów 15 do 30 włącznie, pobiera się porto podwójnie, за list wagi nad grammów 30 do 45 włącznie, potrójnie i t. d., за listy cięższe porto powiększa się w tymże stosunku.

Wyszczególniona wyżej opłata pobiera się bez różnicy drogi, którą przesłanie skuteczniejszą się.

Oddawcom pozwala się podług swego uznania swoje listy zwyczajne frankować lub posyłać niefrankowanemi.

Wyszczególnione wyżej porto wspólne dzieli się na pół pomiędzy CESARSKO-Rossyjski i Cesarско-Austriacki Zarządy Pocztowe.

По всей письменной корреспонденции, взаимно пересылаемой между русскими и австрийскими почтовыми мѣстами, расчеты и платежи порта какъ австрийскаго и русскаго, такъ и иностраннаго, будутъ производиться исключительно на гудены и крейцеры австрийскаго достоинства.

Въ Россіи за вышеозначенный совокупный портъ 10, 15, 20 и 30 кр. австр. дост. будетъ вѣдаться, съ тамошнихъ корреспонденговъ, 7, 10, 14 и 20 копѣекъ серебромъ.

Ст. 22. За мѣстную корреспонденцію между обоюдными противулежащими пограничными почтовыми мѣстами, совокупнаго порта за одинакое письмо полагается 5 крейцеровъ, которые будутъ равнымъ образомъ дѣлиться пополамъ между русскимъ и австрийскимъ почтовыми управленіями. Портвые расчеты и платежи будутъ производиться согласно ст. 10-й.

Въ Россіи вышеозначенный портъ одинакаго письма будетъ оплачиваться 3 копѣйками серебромъ; за письма же большаго вѣса плата будетъ вѣдаться соответственно приведенному въ ст. 10-й переложению австрийскихъ крейцеровъ на русскія серебряныя копѣйки.

Для тѣхъ почтовыхъ мѣстъ, для коихъ однажды назначена эта уменьшенная такса, остается она безъ измѣненія и въ такомъ случаѣ, если бы на трактѣ между ними учредились новыя станы, или произошли другія перемѣны, имѣющія вліяніе на пограничныя почтовые сообщенія.

За нефранкированную мѣстную корреспонденцію никакого надбавочнаго порта не полагается.

Ст. 23. Отъ посылателей зависить отправлять свои письма рекомендованными. Рекомендованныя письма должны быть франкированы. За нихъ вѣдается тотъ же портъ какъ и за простыя письма, но сверхъ того особая пошлина за рекомендацію въ 10 кр. австр. дост., или 7 копѣекъ серебромъ, за каждое письмо, безъ различія вѣса. Пошлина эта вѣдается исключительно тѣмъ почтовымъ управленіемъ, въ вѣдомствѣ котораго письмо принято для отправления, и обращается сполна въ его же пользу.

Посылателю рекомендованнаго письма предоставляется право означать на самомъ адресѣ письма требованіе о доставленіи ему росписки получателя; въ такомъ случаѣ означенная росписка должна быть немедленно прислана въ то мѣсто, гдѣ было подано письмо. За доставленіе росписки, съ посылателя при подачѣ письма взыскивается еще 10 крейц. австр. дост., или 7 копѣекъ серебромъ, остающіеся также сполна въ пользу почтоваго управленія, отправляющаго письмо. За обратную же пересылку росписки не требуется никакой платы.

Z całej korespondencji listowej, przesyłanej wzajemnie pomiędzy Ruskimi i Austryackimi miejscami pocztowymi, obliczenia i za spokojenie porta, tak Austryackiego i Ruskiego, jak i zagranicznego, będą uskuteczniiane wyłącznie w guldenach i krajcarach, waluty Austryackiej.

W Rosyi za wymienione wyżej porto wspólne krajcarów 10, 15, 20 i 30 waluty Austryackiej pobieraniem będzie, od tamiecznych korespondentów kopiejek srebrem 7, 10, 14 i 20.

Art. 22. Za korespondencyą miejscową pomiędzy obustronnie przeciwległymi pogranicznymi miejscami pocztowymi, porto wspólne za list pojedynczy wynosi 5 krajcarów, które również będą dzielone na połowę pomiędzy Ruski i Austryacki Zarządy Pocztowe. Obliczenia porta i wypłaty będą uskuteczniiane stosownie do art. 10.

W Rosyi wzmiankowane porto od listu pojedynczego będzie uiszczane w ilości 3 kopiejek srebrem; za listy zaś większej wagi opłata będzie pobierana odpowiednio do przytoczonej w art. 10 zamiany krajcarów Austryackich na kopiejkę srebrne Ruskie.

Dla tych miejsc pocztowych, dla których raz ustanowioną jest zmniejszona taksa, pozostawia się takowa bez zmiany i w takim razie, gdyby na traktach pomiędzy nimi urządzone były nowe stacje, albo nastąpiły inne zmiany, mające wpływ na pograniczne komunikacje pocztowe.

Za miejscową korespondencyą niefrankowaną nie dolicza się żadne porto dodatkowe.

Art. 23. Rekomendowanie listów od oddawców zależy. Listy rekomendowane powinny być frankowane. Od nich pobiera się takie porto, jak za listy zwyczajne, i oprócz tego oddzielna opłata za rekomendowanie, w ilości 10 krajcarów waluty Austryackiej czyli kopiejek srebrem 7, za każdy list bez różnicy wagi. Opłata ta pobiera się wyłącznie przez ten Zarząd Pocztowy, w obrębie którego list jest przyjęty dla przesłania i pozostawia się w zupełności na korzyść jego.

Oddawcy listu rekomendowanego dozwala się zamieszczać na samym adresie listu żądanie, aby mu był dostarczony rewers odbierającego; w takim razie rewers rzeczony powinien być bezzwłocznie nadesłany do tego miejsca, gdzie list był oddany na pocztę. Za dostarczenie rewersu, oddawca przy oddaniu listu uiszcza jeszcze 10 krajcarów waluty Austryackiej czyli kopiejek srebrem 7, które także w całości stanowią dochód Zarządu Pocztowego list wysyłającego. Za powrotne zaś przesłanie rewersu żadna opłata nie przypada.

Въ случаѣ утраты рекомендованнаго письма почтовое управление, въ вѣдомствѣ котораго оно было подано, обязано заплатить подавателю, какъ скоро утрата дознана, въ Австріи 21 гульденъ а въ Россіи 13 рублей серебромъ съ отнесениемъ этого вознагражденія на счетъ того почтового управления, въ вѣдомствѣ котораго произошла утрата.

Требованіе о вознагражденіи должно быть представлено въ теченіи одного года со дня подачи письма на почту, въ противномъ случаѣ всякая обязанность вознагражденія прекращается.

На адресахъ рекомендованныхъ писемъ, какъ и на простыхъ, не дозволяется означать цѣны.

Ст. 13. Къ пересылкѣ подъ бандеролями допускаются: газеты и періодическія изданія, и другіе печатные, литографированные, металлографированные или другимъ механическимъ способомъ воспроизведенные предметы, удобные къ пересылкѣ по письменной почтѣ, за исключеніемъ предметовъ, воспроизведенныхъ посредствомъ копировальной машины или тисненіемъ.

За подобнаго рода отправленія, вѣсомъ до 40 граммовъ включительно, соответствующихъ $3\frac{1}{4}$ русскимъ и $2\frac{1}{2}$ лотамъ Германскаго Таможеннаго Союза, взимается одинакій портъ, и за тѣмъ плата эта увеличивается прогрессивно на одинакій портъ за каждые лишніе 40 граммовъ. Эта плата дѣлится пополамъ между обоими Почтовыми Управленіями. Относительно взаимнаго расчета и платежа этого порта поступаетъ согласно ст. 10-й.

Въ Австріи за одинакое отправленіе взимается 3 крейц.

за вѣснщее вдвое	5	„
„ „ втрое	8	„
„ „ вчетверо	10	„
„ „ впятеро	13	„
„ „ вшестеро	15	„

Въ Россіи за такое одинакое отправленіе взимается . . . . . 2 к. сер.

за вѣснщее вдвое	4	„
„ „ втрое	6	„
„ „ вчетверо	7	„
„ „ впятеро	9	„
„ „ и вшестеро, что составляетъ высшій предѣлъ допускаемаго вѣсу, 10 коп. сер.		

Такія отправленія должны быть франкированы до мѣста назначенія и задрѣланы въ бандероли такъ, чтобы можно было удобно видѣть содержаніе. На нихъ, за изытіемъ адреса получателя, ничего рукописнаго не допускается, кромѣ подписи подавателя

W razie uronienia listu rekomendowanego, Zarząd Pocztowy, w obrębie którego takowy był na pocztę oddany, obowiązany jest zapłacić oddawcy, skoro uronienie nie będzie wątpliwem, w Austrii 21 guldenów, a w Rosyi rubli srebrem 13, z zarachowaniem tego wynagrodzenia temu Zarządowi Pocztowemu, w obrębie którego uronienie nastąpiło.

Żądanie w przedmiocie wynagrodzenia winno być занесione w przeciągu jednego roku, licząc od dnia oddania listu na pocztę; w razie przeciwnym, wszelki obowiązek wynagrodzenia ustaje.

Na adresach listów rekomendowanych, jak i na zwyczajnych, nie dozwala się oznaczać wartości.

Art. 13. W przepaskach mogą być przesyłane: gazety i pisma peryodyczne, oraz inne przedmioty drukowane, litografowane, metalografowane albo wykonane innym sposobem mechanicznym, dogodne do przesłania pocztą listową, z wyjątkiem przedmiotów, przygotowanych za pomocą maszyny do kopiowania, lub za pomocą wyciskania.

Za podobnego rodzaju przesyłki, wagi do grammów 40 włącznie, odpowiadających łutom Ruskim $3\frac{1}{4}$ a $2\frac{1}{2}$ łutom Niemieckiego Związku Celnego, pobiera się porto pojedyncze a następnie: opłata ta powiększa się stopniowo o porto pojedyncze za każde zbywające grammów 40. Opłata ta dzieli się na połowę pomiędzy oba Zarządy Pocztowe. Względem wzajemnego obrachunku i uiszczenia tego porta postępuje się stosownie do art. 10.

W Austrii za przesyłkę pojedynczą pobiera się kraje. 3.

za ważącą dwa razy tyle	„	5.
„ „ trzy razy „	„	8.
„ „ cztery razy „	„	10.
„ „ pięć razy „	„	13.
„ „ sześć razy „	„	15.

W Rosyi za taką przesyłkę pojedynczą pobiera się . . . . . kop. 2.

za ważącą dwa razy tyle	„	4.
„ „ trzy razy „	„	6.
„ „ cztery razy „	„	7.
„ „ pięć razy „	„	9.
„ „ sześć razy tyle, co stanowi najwyższą wagę dozwoloną, kopiejek srebrem 10.		

Przesyłki takie powinny być frankowane do mѣсca przeznaczenia, i tak zapakowane w przepaskach aby z łatwością można było widzieć, co się w nich zawiera. Na nich za wyłączeniem adresu odbierającego, nie powinno być nic pisanego, oprócz podpisu oddawcy i za-

и означенія мѣста и дня подачи. На корректурныхъ листахъ допускаются еще и рукописныя корректурныя отмѣтки.

Бандерольныя отправленія, вовсе не франкированныя или недостаточно франкированныя, къ пересылкѣ между обоими почтовыми вѣдомствами, вовсе не допускаются. Изъ сего изъемятся однако бандерольныя отправленія слѣдующія въ заатлантическіе почтовые округа или оттуда получаемыя, когда полное франкированіе ихъ невозможно или неудобно; отсутствіе или неполнота франкированія не должны служить препятствіемъ къ отправленію или дальнѣйшей пересылкѣ оныхъ. За такія отправленія Русскій и Германскій порты будутъ исчисляться также по уменьшенной таксѣ, установленной для бандерольныхъ отправленій. Въ случаяхъ, когда содержаніе бандерольныхъ отправленій не будетъ соответствовать вышеизложеннымъ условіямъ относительно ограниченія его одними печатными вещами, взаимная пересылка оныхъ тѣмъ не менѣе должна производиться; по онымъ будутъ причисляться къ разряду нефранкированныхъ писемъ и подлежать оплатѣ одинаковаго съ ними послѣдними порта.

Ст. 11. Печатныя и другими изъясненными въ статьѣ 13-й способами воспроизведенныя всякаго рода объявленія, какъ напримѣръ торговые циркуляры, прейсъ-куранты, и т. п., могутъ быть пересылаемы съ платою уменьшеннаго порта и безъ бандероли, посредствомъ открытыхъ картъ.

Эти карты не должны превосходить величиною такого письменнаго отправленія, которое можно, не сгибая его, уложить въ обыкновенную письменную пачку; равнымъ образомъ не должны онѣ быть несоразмѣрно малы. Карты эти должны быть напечатаны на бумагѣ твердой, на подобіе картонной.

На нихъ, за изъятіемъ адреса получателя, ничего рукописнаго не допускается, кромѣ подписи посылателя и означенія мѣста и дня подачи.

Портъ назначается по 3 крейц. за штуку; онъ долженъ быть уплачиваемъ посылателемъ и дѣлится пополамъ между обоими Почтовыми Управленіями. Относительно взаимнаго расчета и платежа этого порта должно поступать согласно статьѣ 10-й. Въ Россіи вышеозначенный портъ опредѣляется въ 2 копѣйки серебромъ. Императорско-Россійскія почтовые мѣста будутъ принимать такія карты для пересылки въ Австрійскую почтовую область и во всѣ страны, принадлежащія къ Германскому Почтовому Союзу, куда корреспонденція изъ Россіи пересылается чрезъ посредство Австрійскихъ почтъ. Для пересылки же въ Россію такія карты, на первый разъ, могутъ приниматься только для отправленія въ С.-Петер-

мисzczenia мѣсца и дня oddania na pocztę. Na arkuszach dla korekty pozwala się jeszcze czynić piśmienne uwagi w korekcie.

Przesyłki w przepaskach, wcale niefrankowane albo niedostatecznie frankowane, nie powinny być wcale przesyłane między obustronnie wydziałami pocztowymi. Z tego wyłączają się jednak przesyłki w przepaskach idące do zaatlantyckich okręgów pocztowych lub ztamtąd nadchodzące, gdy całkowite frankowanie ich jest niemożliwe albo niedogodne; niezafrankowanie albo niedostateczne zafrankowanie, nie powinny być przeszkodą do odesłania lub dalszego przesłania onych. Za takie przesyłki porto Ruskie i Niemieckie będzie obliczane także podług zmniejszonej taksy, ustanowionej dla przesyłek w przepaskach. W razach, gdy przedmioty w przesyłkach pod przepaskami nie będą odpowiadały wymienionym wyżej warunkom pod względem ograniczenia ich do samych druków, wzajemne przesłanie ich, mimo to jednak, powinno być uskutecznione; lecz one będą zaliczane do listów niefrankowanych, i ulegać opłacie jednakowego z temi ostatnimi porta.

Art. 11. Wszelkie ogłoszenia drukowane i wykonane innemi w artykule 13 wymienionemi sposobami, jako to: cyrkularze handlowe, cenniki i t. p., mogą być przesyłane za opłatą zmniejszonego porta i bez przepaski, za pośrednictwem kart otwartych.

Karty te nie powinny być większe od takiej przesyłki listowej, która, nie składając jej, może być zapakowaną w zwyczajnej paczce listowej; również nie powinny być niestosunkowo małe. Karty te powinny być wydrukowane na papierze twardym, na kształt tekturowego.

Na nich, z wyłączeniem adresu odbierającego, nie powinno być nic pisanego, oprócz podpisu oddawcy i wskazania mѣсca i dnia oddania na pocztę.

Porto wynosi 3 krajcary za sztukę; powinno być uiszczane przez oddawcę i dzieli się na pół pomiędzy oba Zarządy Pocztowe. Przy wzajemnem obrachowaniu i zaspokojeniu tego porta, należy postępować podług Artykułu 10. W Rosyi pomienione porto ustanawia się na 2 kopiejki srebrem. CESARSKO-Rossyjskie mѣсca pocztowe, będą przyjmowały takie karty dla przesłania do Austriackiego obrębu pocztowego i do wszystkich krajów, należących do Niemieckiego Związku Pocztowego, dokąd korespondencya z Rosyi przesyłana jest za pośrednictwem poczt Austriackich. Dla przesłania zaś do Rosyi, karty takie, na początek, mogą być przyjmowane tylko dla wysyłania do Petersburga, Moskwy, Odessy, Rygi i innych miast wielkich, do czasu

бургъ, Москву, Одесу, Ригу и другіе большіе города, впредь до дальнѣйшаго распоряженія, пока Императорско-Россійское Почтовое Управленіе не признаетъ возможнымъ допустить болѣе обширное примѣненіе этого порядка. Карты, не снотна франкированныя или почему либо иному не соответствующія вышензложеннымъ условіямъ, къ взаимной пересылкѣ допускаться не будутъ.

Ст. 15. Товарныя пробы и образки вѣсомъ до 40 граммовъ включительно, соответствующихъ $3\frac{1}{4}$ лотамъ русскаго вѣса и $2\frac{1}{2}$ лотамъ вѣса Германскаго Таможеннаго Союза, подлежатъ платѣ одинакаго порта. За отправленія большаго вѣса взимается еще одинакій портъ за каждыя лишніе 40 граммовъ. Портъ этотъ дѣлится пополамъ между обоими Почтовыми Управленіями. Относительно взаимнаго расчета и уплаты этого порта должно поступать согласно ст. 10-й. Въ Россіи и въ Австріи будетъ взиматься за товарныя пробы и образки тотъ же портъ, какъ за посылки подъ бандеролями (ст. 13).

Товарныя пробы и образки должны быть франкированы до мѣста назначенія, и заклеены подъ бандероли или инымъ образомъ такъ, чтобы не могло быть никакого сомнѣнія въ свойствѣ ихъ. Они не должны имѣть никакой цѣнности въ продажѣ и должны вполне соответствовать условіямъ, постановленнымъ таможенными условіями обоихъ государствъ. Къ этимъ отправленіямъ не можетъ быть прилагаемо писемъ, и на нихъ не должно быть никакихъ другихъ рукописныхъ пометъ, кромѣ адреса получателя, фабричнаго или торговаго знака, фирмы посылателя, а также нумеровъ и цѣнъ.

Товарныя пробы или образки, вовсе нефранкированныя, или недостаточно франкированныя, къ пересылкѣ между обоюдными почтовыми вѣдомствами не допускаются. Изъ сего однако изъимлются отправленія съ товарными пробамъ и образками, слѣдующія въ заатлантическіе почтовые округа или оттуда получаемыя, когда полное франкированіе ихъ невозможно или неудобно; отсутствіе или неполнота франкированія оныхъ не должны служить препятствіемъ къ отправленію или дальнѣйшей пересылкѣ оныхъ, и за такія отправленія русскій и германскій портъ должны нечисляться также по уменьшенной таксѣ, установленной для товарныхъ пробъ и образковъ.

Въ случаяхъ, когда отправленія не соответствуютъ вышеуказанному условію, ограничивающему ихъ содержаніе одними товарными пробамъ и образками, пересылка оныхъ между обоюдными почтовыми вѣдомствами всегдѣ производится, но они въ такихъ случаяхъ причисляются къ разряду нефранкированныхъ писемъ, и подлежатъ оплатѣ порта по таксѣ, установленной для нихъ послѣднихъ.

дальсшаго zarządzenia, dopóki CESARSKO-Rossyjski Zarząd Pocztowy nie uzna możliwémъ dezwolić obszerniejszego zastosowania tego urządzienia. Karty nie w zupełności frankowane lub dla innych powodów nie odpowiadające wyszczególnionymъ wyżej warunkomъ, nie będą wzajemnie przesyłane.

Art. 15. Próbki towarów i wzory, wagi do 40 grammów włącznie, odpowiadającychъ $3\frac{1}{4}$ łutomъ wagi ruskiej i $2\frac{1}{2}$ łutomъ wagi Niemieckiego Związku Celnego podlegają opłacie pojedynczego porta. Za przesyłki cięższe pobiera się jeszcze porto pojedyncze za każde zbywające grammów 40. Porto to dzieli się na pół pomiędzy oba Zarządy Pocztowe. Przy wzajemnémъ obrachowaniu i zaspokojeniu tego porta należy postępować stosownie do art. 10. W Rosyji i Austrii za próbki towarów i wzory będzie pobierana taka sama opłata, jakъ за posyłki w przepaskachъ (art. 13).

Пробки товарów и wzory winny być frankowane do мѣсца przeznaczenia, i zapakowane w przepaskachъ, albo w inny taki sposóbъ, aby nie mogło być żadnej wątpliwości o ichъ naturze. Nie powinny mieć żadnej wartości w sprzedaży i powinny odpowiadać w zupełności warunkomъ, wskazanymъ ustawami celnymi Państwъ obydwóchъ. Do przesyłekъ tychъ nie można dołączać listówъ, a na nichъ nie powinno być żadnych innychъ uwagъ pisanychъ, oprócz adresu odbierającego, znaku fabrycznego albo handlowego, firmy oddawcy, jakoteż numerówъ i wartości.

Пробки товарówъ albo wzory, wcale niefrankowane, albo niedostatecznie frankowane, nie mogą być przesyłane pomiędzy obustronnemi wydziałami pocztowymi. Z tego wyłączają się jednakъ przesyłki z próbkami towarówъ i wzorami, idące do zaatlantycznychъ okręgówъ pocztowychъ, lub ztamtądъ nadchodzące, gdy całkowite frankowanie ichъ jest niemożliwe albo niedogodne; niezafrankowanie albo niedostateczne zafrankowanie ichъ nie powinno być przeszkodą do odesłania lub dalszego przesłania оныхъ, i за такіе przesyłki porto Ruskie i Niemieckie należy obliczać także podługъ zmniejszonej taksy, ustanowionej dla próbekъ towarówъ i wzorówъ.

W razachъ, gdy przesyłki nie odpowiadają powyższemu warunkowi pod względemъ ograniczenia zawierającychъ się w nichъ przedmiotówъ do samychъ próbekъ towarówъ i wzorówъ, wzajemne przesłanie ichъ w prawdzie uskutecznia się, lecz one zaliczają się do listówъ niefrankowanychъ i ulegają opłacie porta podługъ taksy dla tychъ ostatnichъ ustanowionej.

Ст. 16. Императорско-Россійскому и Императорско-Австрійскому почтовымъ управлѣніямъ предоставляется входить въ непосредственныя между собою соглашенія относительно измѣненій въ условіяхъ пересылки бандерольныхъ отправокъ (ст. 13), разсылки открытыхъ картъ (ст. 14) и пересылки товарныхъ пробъ и образцовъ (ст. 15), какія могутъ оказываться нужными по случаю измѣняющихся потребностей почтового сообщения. Если бы впрочемъ оказалось, что пересылка открытыхъ картъ въ Россію вообще не можетъ быть принята, то и по этому предмету имѣютъ обоюдныя почтovyя управленія войти между собою въ соглашеніе.

Ст. 17. При отправленіи простыхъ или рекомендованныхъ писемъ въ Австрію или во все тѣ Государства Германскаго Союза, въ которыя корреспонденція изъ Россіи препровождается чрезъ посредство Австрійскихъ почтъ, подавателямъ, находящимся въ Россіи, предоставляется требовать, чтобы письмо на мѣстѣ назначенія было доставлено получателю съ нарочнымъ, если только письмо адресовано въ самое почтовое мѣсто, то есть въ такое мѣсто, гдѣ существуетъ почтовое учрежденіе.

Требованіе о доставленіи съ нарочнымъ должно быть заявляемо подавателемъ посредствомъ слѣдующей надписи на наружной сторонѣ письма „durch Expressen zu bestellen,“ или à remettre par exprès (доставить съ нарочнымъ).

Подаватель такого письма обязанъ оное франкировать и кроме того внести особую плату за доставленіе съ нарочнымъ, которая предварительно назначается въ 10 копѣекъ серебромъ (15 крейцеровъ), но въ послѣдствіи можетъ быть измѣнена; эта плата поступаетъ въ пользу того Почтового Управленія, которому подвѣдомственно мѣсто назначенія.

Письма съ требованіемъ о доставленіи съ нарочнымъ, по прибытіи ихъ въ мѣсто назначенія, немедленно доставляются получателямъ съ особымъ письмовосцемъ.

Равнымъ образомъ и при отправленіи простыхъ писемъ, адресованныхъ въ Ст.-Петербургъ, Москву, Одессу, Ригу и другіе большіе города Россіи, подаватели могутъ требовать доставленія ихъ съ нарочными. За такое письмо въ этомъ направленіи, сверхъ обыкновеннаго порта, будетъ взиматься особая плата по 20 крейцеровъ (14 копѣекъ серебромъ), которая поступаетъ въ пользу Императорско-Россійскаго Почтового Управленія. Во всемъ остальномъ, какъ то: относительно способа заявленія требованія о доставленіи съ нарочнымъ, обязательнаго франкированія и взноса впередъ дополнительной платы за доставку съ нарочнымъ, возможности измѣненія размѣра этой платы, и немедленной разности такихъ писемъ,

Art. 16. CESARSKO-Rossyjskiemu i Cesarsko - Austriackiemu Zarządom Pocztowym pozostawia się bezpośrednie porozumiewanie się w przedmiocie zmian w warunkach przesyłania posyłek w przepaskach (art. 13), kart otwartych (art. 14), oraz próbek towarów i wzorów (art. 15), jakie mogą się okazać potrzebnymi z powodu zmieniających się potrzeb komunikacji pocztowej. Gdyby, wreszcie, okazało się, że przesyłanie kart otwartych do Rosyi w ogólności nie może być zastosowane, wówczas i w tym przedmiocie obustronne Zarządy Pocztowe mają porozumieć się z sobą.

Art. 17. Przy odesłaniu listów zwyczajnych albo rekomendowanych do Austrii lub do wszystkich tych Państw Związku Niemieckiego, do których korespondencya z Rosyi przesyłana jest za pośrednictwem poczt Austriackich, oddawcom znajdującym się w Rosyi, pozwala się żądać, aby list w miejscu przeznaczenia dostarczony był odbierającemu przez umyślnego, jeżeli tylko list jest adresowanym do samego miejsca pocztowego, to jest do takiego miejsca, gdzie poczta istnieje.

Żądanie dostarczenia przez umyślnego powinno być zamieszczone przez oddawcę na zewnętrznej stronie listu w wyrazach następujących „durch Expressen zu bestellen“ albo „à remettre par exprès“ (dostarczyć przez umyślnego).

Oddawca takowego listu obowiązany jest takowy frankować i oprócz tego uiścić oddzielną opłatę za dostarczenie przez umyślnego, która z zastrzeżeniem późniejszej zmiany ustanawia się na kopiejek srebrem 10 (krajcarów 15); opłata ta stanowi dochód tego Zarządu Pocztowego, do którego należy miejsce przeznaczenia.

Listy z żądaniem dostarczenia przez umyślnego, po nadjeździe ich do miejsca przeznaczenia, dostarczane są bezzwłocznie odbierającemu przez oddzielnego bryftrygera.

Również przy odesłaniu listów zwyczajnych, adresowanych do Petersburga, Moskwy, Odessy, Rygi i innych wielkich miast Rosyi oddawcy mogą żądać dostarczenia ich przez umyślnych. Za list taki w tym kierunku, oprócz porta zwyczajnego, będzie pobierana oddzielna opłata po 20 krajcarów (kopiejek srebrem 14), która wpływa na rzecz CESARSKO-Rossyjskiego Zarządu Pocztowego. We wszystkiém inném, jako to: względem sposobu zamieszczania żądań, aby dostarczenie nastąpiło przez umyślnego; frankowania obowiązkowego, i uiszczania z góry dodatkowej opłaty za dostarczenie przez umyślnego, możliwości zmienienia ilości téj opłaty, i bezzwłocznego odniesienia takich listów, powyższe przepisy rozciągają się do listów przesyłanych do Rosyi.

распространяются на письма, отправляемые въ Россію, правила изложенныя выше. Но такія письма съ требованіемъ о доставленіи съ нарочнымъ, адресованныя въ Россію, не могутъ быть рекомендованы.

Обоюднымъ Почтовымъ Управленіямъ предоставляется правила, постановленныя въ настоящей статьѣ, измѣнить по указанію опыта и сообразно потребностямъ; кромѣ того Императорско-Россійскому Почтовому Управленію, если бы оно въ примѣненіи этого порядка встрѣтило уважительныя препятствія, предоставляется право требовать, чтобы относительно писемъ, адресуемыхъ въ Россію, требованіе о доставленіи съ нарочнымъ не допускалось.

Ст. 18. Подаватели могутъ франкировать свои письменныя отправленія почтовыми марками, употребляемыми въ мѣстахъ отправленія.

Если цѣною марокъ, наклеенныхъ на письменное отправленіе, не оплачивается весь портъ, причитающійся до мѣста назначенія, и если въ пересылкѣ оного не слѣдуетъ прямо отказать на основаніи ст. 13, 14 и 15, или не можетъ оно быть подведено подъ льготныя условія ст. 13 и 15, относительно заатлантическихъ почтовыхъ отправленій, то такое недостаточно франкированное отправленіе будетъ подлежать оплатѣ наравнѣ съ нефранкированными письмами, съ принятіемъ однако въ расчетъ цѣнности наклеенныхъ марокъ. Въ такихъ случаяхъ отправляющее Почтовое Управленіе ставить по счетамъ въ свою пользу весь портъ, какой причитался бы ему за нефранкированное письмо; часть же порта, оплаченную марками, ставить по тѣмъ же счетамъ на себя долгомъ въ пользу того Почтоваго Управленія, куда отправленіе слѣдуетъ.

Если причитающаяся съ получателя портовая доплата будетъ меньше 1 крейцера или 1 копейки, то для округленія взимается 1 крейцеръ, или одна копейка.

Если на письменное отправленіе наклеено марокъ болѣе чѣмъ нужно, то посылатель не можетъ требовать возвращенія излишне уплаченного порта.

Излишекъ же противъ слѣдовавшаго по тарифу порта обращается въ такихъ случаяхъ въ пользу Почтоваго Управленія, отправившаго письмо.

Ст. 19. Особлыя условія транзитной поштучной пересылки, чрезъ одно изъ договаривающихся Государствъ или чрезъ оба, корреспонденціи слѣдующей изъ третьяго Государства или въ третье Государство, имѣютъ быть опредѣлены взаимнымъ соглашеніемъ

Lecz listy takie z żądaniem dostarczenia przez umyślnego, adresowane do Rosyi, nie mogą być rekomendowane.

Obustronnym Zarządowi Pocztowym pozwala się, umówione w niżejszym artykule zasady zmienić podług nabytego doświadczenia i stosownie do potrzeb; oprócz tego CESARSKO-Rosyjskiemu Zarządowi Pocztowemu, gdyby w zastosowaniu tego urządzenia napotkał przeszkody na uwagę załugujące, pozostawia się prawo wymagania, aby względem listów adresowanych do Rosyi, żądanie dostarczenia przez umyślnego nie było dozwolone.

Art. 18. Oddawcy mogą swoje przesyłki listowe frankować markami pocztowymi, używanymi w miejscach odesłania poczty.

Jeżeli wartość marek, przyklejonych na przesyłce listowej, nie pokrywa całego porta, przypadającego do miejsca przeznaczenia, i jeżeli przesłania jej nie należy wprost odmawiać na zasadzie art. 13, 14, i 15, albo takowa nie może być podciągnięta pod warunki art. 13 i 15, uwzględniające zaatlantyckie przesyłki pocztowe, wówczas przesyłka taka niedostatecznie frankowana podlegać będzie opłacie na równi z listami niefrankowanymi, z przyjęciem jednak do obrachunku wartości marek przyklejonych. W takich razach Zarząd Pocztowy odsyłający zamieszcza w rachunkach na swoją korzyść całe porto, jakieby mu przypadało za list niefrankowany; zaś część porta, opłaconą markami, wykaże w tychże rachunkach jako należną od siebie na rzecz tego Zarządu Pocztowego, któremu dostarczenie posyłki następuje.

Jeżeli przypadająca od odbierającego dopłata porta mniejszą jest od 1 krajcara albo 1 kopiejki, wtedy dla zaokrąglenia pobiera się 1 krajcar albo jedna kopiejka.

Jeżeli na przesyłce listowej przyklejono marek więcej aniżeli potrzeba, oddawca nie może żądać zwrotu nadto opłaconego porta.

Przewyżka zaś porta nad takse stanowi w takich razach dochód Zarządu Pocztowego, list odsyłającego.

Art. 19. Oddzielne warunki przesyłania tranzytu na sztuki, przez jedno z Państw umawiających się albo przez oba, korrespondencyi, idącej z Państwa trzeciego lub do Państwa trzeciego, mają być określone za wzajemnem porozumieniem się Zarządów Pocztowych

Россійскаго и Австрійскаго Почтовыхъ Управленийъ сообразно съ почтовыми конвенціями нынѣ существующими, или имѣющими впредь быть заключенными.

При этомъ должно быть принято за правило, что за пересылку такихъ письменныхъ отправокъ чрезъ Россію и Австрію, а также чрезъ Германскій Почтовый Союзъ, долженъ взиматься тотъ же портъ, какой установленъ за международную корреспонденцію статьями 10, 13 и 15. Такъ напримѣръ, Австрійскій и Германскій транзитный портъ за франкированное одинакое письмо будетъ составлять 10 крейцеровъ, за исключеніемъ лишь немногихъ видовъ корреспонденціи, указанныхъ Россійскому Почтовому Управленію, для которыхъ впредь до окончанія открытыхъ по сему предмету Германскимъ Почтовымъ Союзомъ переговоровъ оставляется еще нынѣшняя транзитная такса въ 15 крейцеровъ за одинакое франкированное письмо.

На тѣхъ же основаніяхъ опредѣляется транзитный портъ за отправляемые подъ бандеролями произведенія печати и за товарныя пробы и образцы.

Кромѣ вышеозначенной транзитной платы Почтовому Управленію, производящему пересылку корреспонденціи транзитомъ въ другія Государства, будетъ платиться еще иностранный портъ, слѣдующій по договорамъ его съ Почтовыми Управленіями подлежащихъ иностранныхъ Государствъ.

Для упрощенія портовыхъ таксъ и для облегченія взаимныхъ расчетовъ, вышепоказанные портовые платежи могутъ быть приведены къ среднимъ пропорціональнымъ назначеніямъ, которыя имѣютъ быть опредѣлены по взаимному соглашенію обоюдныхъ Почтовыхъ Управленийъ.

Если бы, за тѣмъ, новыми договорами причитающійся таковымъ иностраннымъ Государствамъ портъ за пересылку корреспонденціи, слѣдующей въ третье Государство или наоборотъ, былъ такъ измѣненъ, что существовавшее для Россіи среднее пропорціональное назначеніе не соответствовало бы болѣе измѣненной иностранной таксѣ, въ такомъ случаѣ Россійскимъ и Австрійскимъ Почтовыми Управленіями будетъ, по взаимному соглашенію, установлено новое среднее пропорціональное назначеніе.

Ст. 20. Императорско-Россійскому Почтовому Управленію предоставляется право посылать въ неавстрійскія-итальянскія почтовые вѣдомства, и получать оттуда корреспонденцію въ закрытыхъ постъ-пакетахъ транзитомъ чрезъ Австрію.

Австрійской почтовой казнѣ будетъ причитаться транзитной платы за эти постъ-пакеты:

Rossyjskiego i Austriackiego, stosownie do konwencyj pocztowych obecnie istniejących, albo w przyszłości zawrzeć się mających.

Przytém należy przyjąć za prawidło, że za przesłanie takichъ прeсeытекъ listowychъ przez Rossyя i Austryя, jako тѣжъ przez Niemiecki Związekъ Pocztowy, powinno być pobierane takie samo porto, jakie jest ustanowione za korespondencyя między narodową artykułami 10, 13 i 15. Takъ напримѣръ, Austriackie i Niemieckie porto tranzytowe za list pojedynczy frankowany wynosić będzie 10 krajcarów, z wyłączeniemъ tylko nie wielu rodzajówъ korespondencyj, wskazanychъ Rossyjskiemu Zarządowi Pocztowemu, dla których, do czasu ukończenia rozpoczętychъ w tymъ przedmiocie przez Niemiecki Związekъ Pocztowy układówъ, pozostawia się jeszcze dotychczasowa taksa tranzytowa po 15 krajcarów за list pojedynczy frankowany.

Na tychъ zasadachъ ustanawia się porto tranzytowe за прeсeылане w przepaskachъ przedmioty drukowane, oraz за próbki towarów i wzory.

Oprócz powyższej opłaty tranzytovej Zarządowi Pocztowemu, skuteczniającemu przesłanie korespondencyi tranzyto do innychъ Państwъ, będzie płacone jeszcze porto zagraniczne, przypadające podługъ układówъ jego z Zarządami Pocztowymi odpowiednichъ Państwъ zagranicznychъ.

Dla uproszczenia taksъ porta i dla ułatwienia wzajemnychъ obchunkówъ, powyższe opłaty porta mogą być zamienione на прeсeыціowe, które mają być ustanowione за wzajemnémъ porozumieniemъ się obustronnychъ Zarządówъ Pocztowychъ.

Jeśli by następnie przypadające dla takowychъ Państwъ zagranicznychъ porto за прeсeылане korespondencyi, idącej do Państwa trzeciego albo na odwrót, nowymi układami zostało такъ zmienione, że istniejące dla Rossyi opłaty прeсeыціowe nie odpowiadały бы już zmienionej taksie zagranicznej, w takimъ razie przez Zarządy Pocztowe Rossyjski i Austriacki, по wzajemnémъ porozumieniu się, będą ustanowione nowe opłaty прeсeыціowe.

Art. 20. CESARSKO-Rossyjskiemu Zarządowi Pocztowemu pozostawia się право прeсeылания do nie Austriacko-Włoskichъ Urzędówъ Pocztowychъ, odbierania ztamtądъ korespondencyi w zamkniętychъ post-pakietachъ tranzyto przez Austryя.

Dla kassy pocztowej Austriackiej przypadać będzie opłaty tranzytovej за te post-pakiety:

40 новых крейцеров за каждые 30 граммъ писемъ;

2 новых крейцера за каждые 40 граммъ газетъ, произведеній печати, товарныхъ пробъ и образцовъ.

Эта транзитная плата будетъ вычисляться съ чистаго вѣса корреспонденцій.

Отправления съ товарными пробами или образцами, для допущенія ихъ къ транзиту по уменьшенной таксѣ въ 2 новых крейцера за 40 граммъ, должны соответствовать правиламъ, постановленнымъ въ статьѣ 15-й касательно товарныхъ пробъ и образцовъ, взаимно пересылаемыхъ между Россіею и Австріею.

Ст. 21. Къ посылочнымъ отправленіямъ принадлежатъ:

Письма съ означеніемъ на адресахъ определенной цѣнности;

Вся денежная и посылочная корреспонденція, со слѣдующими при оной сопроводительными письмами.

Передача посылочныхъ отправленій, слѣдующихъ какъ отъ одного изъ обоюдныхъ Государствъ въ другое, такъ и для дальнѣйшей пересылки транзитомъ, будетъ на первое время производиться только непосредственно (ст. 5) обмѣломъ посылочныхъ реестровъ между Русскими и Австрійскими почтовыми мѣстами (ст. 7).

Относительно приѣма и выдачи посылочной корреспонденціи, слѣдуетъ руководствоваться существующими въ каждомъ Государствѣ особыми правилами. А какъ допущеніе посылки къ пересылкѣ по почтѣ въ мѣстахъ назначенія зависитъ отъ соблюденія установленныхъ въ странѣ особыхъ правилъ касательно свойства, содержанія, упаковки и проч. тѣхъ посылокъ, или же относительно формы, числа и проч. сопроводительныхъ бумагъ, то оба Почтовые Управленія будутъ постоянно сообщать другъ другу относящіеся къ тому постановленія. Если какое либо изъ обоюдныхъ пограничныхъ почтовыхъ мѣстъ, при передачѣ ему посылочныхъ отправленій, найдетъ упаковку оныхъ недостаточною для дальнѣйшей пересылки, то предоставляется этому почтовому мѣсту право тѣхъ посылочныхъ отправленій къ пересылкѣ не принимать до тѣхъ поръ, пока сдающее почтовое мѣсто не распорядится новою упаковкою оныхъ, согласно правиламъ.

Русскія почтовые мѣста взвѣшиваютъ посылочную корреспонденцію по Русскому вѣсу, Австрійскія по Вѣенскому вѣсу.

Авансы отъ почтоваго вѣдомства (Postvorschüsse) допускаются только при посылочныхъ отправленіяхъ, назначаемыхъ въ Россійскія почтовые мѣста, и притомъ только такіе, которыми оплачиваются расходы на пересылку, за комиссію или таможенные пошлины, вообще расходы, встрѣчающіеся только при посылочныхъ от-

40 nowych krajcarów za każde 30 grammów listów;

2 nowe krajcary za każde 40 grammów gazet, przedmiotów drukowanych, próbek towarów i wzorów.

Ta opłata tranzytowa będzie obliczoną od wagi korespondencyi netto.

Przesyłki z próbkami towarów lub wzorami, aby były dozwolone do przesłania tranzyto podług taksy zmniejszonej, po 2 nowe krajcary za 40 grammów, powinny odpowiadać warunkom, umówionym w art. 15 względem próbek towarów i wzorów, pomiędzy Rosyją a Austryją wzajemnie przesyłanych.

Art. 21. Do przedmiotów posyłkowych należą:

Listy z oznaczeniem na adresach pewnej wartości;

Wszelka korespondencya pieniężna i posyłkowa z przesyłającemi się przy nię listami.

Zdawanie przedmiotów posyłkowych, idących, tak z jednego z obustronnych Państw do drugiego, jak i dla dalszego przesłania tranzyto, będzie uskuteczniane na początek tylko bezpośrednio (art. 5), przez wymianę kart frachtowych pomiędzy Ruskiemi i Austryackimi miejscami pocztowymi (art. 7).

Względem przyjmowania i wydawania korespondencyi posyłkowej, należy stosować się do istniejących w każdym Państwie oddzielnych przepisów. — Ponieważ możność przewiezienia pocztą posyłek w kraju, do którego są adresowane, zależy od dopełnienia istniejących tam szczególnych przepisów względem rodzaju posyłek, przesyłanych w nich przedmiotów, zapakowania ich i t.d., albo téż względem formy, ilości i t.d. przesyłanych przy nich papierów, przeto oba Zarządy Pocztowe będą komunikowały sobie ciągle postanowienia tyczące się tego. Jeśli jakie z obustronnych pogranicznych miejsc pocztowych, przy zdawaniu mu posyłek, znajdzie opakowanie ich dla dalszego przesłania niedostatecznem, służy temu miejscu pocztowemu prawo nie przyjęcia tych posyłek dla odesłania dotąd, dopóki zdające miejsce pocztowe nie postara się o nowe zapakowanie ich podług przepisów.

Ruskie miejsca pocztowe wąż korespondencyą posyłkową na wagę Ruską, a Austryackie na wagę Wiedeńską.

Forszusa pocztowe (Postvorschüsse) dozwolone są tylko przy posyłkach, przesyłanych do Rosyjskich miejsc pocztowych, i przytem tylko takie, któremi zaspakajane są wydatki na przesłanie, kommisso-we, albo opłaty celne, w ogólności wydatki mające miejsce tylko przy posyłkach, oddawanych na pocztę przez kommissantów; forszus zaś,

правленийхъ, подаваемыхъ на почту комисіонерами; авансъ же, которымъ оплачивалась бы самая цѣнность товара, во взаимныхъ почтовыхъ сношеніяхъ не допускается.

Ст. 22. Съ посылочными отправленіями, подлежащими таможенной очисткѣ, поступаетъ по таможеннымъ правиламъ (ст. 8).

Русское и Австрійское Почтовое Управленіе не отвѣтствуютъ за правильность деклараціи.

Если посылка подана при неправильной деклараціи, то всѣ послѣдствія и закономъ опредѣленные взысканія упадутъ на по-
давателя.

Если посылка содержитъ въ себѣ предметы, коихъ ввозъ въ Россію запрещенъ таможеннымъ уставомъ, но они вѣрно показаны въ деклараціи, то посылка не конфискуется, а отсылается только отъ границы обратно.

Ст. 23. Посылочный портъ составляется изъ нижеслѣдующихъ платежей:

A. За посылки въ Австрію или обратно:

1) изъ Австрійскаго внутренняго порта за разстояніе отъ Австрійскаго приѣмнаго почтового мѣста до подлежащаго Австрійскаго исходнаго пограничнаго почтового мѣста; или наоборотъ: отъ подлежащаго Австрійскаго пограничнаго приѣмнаго почтового мѣста до мѣста назначенія въ предѣлахъ Австрійскаго почтового вѣдомства,

по таксѣ, установленной для Австрійской внутренней посылочной корреспонденціи.

2) изъ Русскихъ вѣсовыхъ денегъ отъ Русскаго пограничнаго съ Австрією почтового мѣста до мѣста назначенія въ Россіи, или обратно: отъ мѣста отправленія въ Россію до Русскаго пограничнаго съ Австрією почтового мѣста,

по таксѣ, установленной для Русской внутренней посылочной корреспонденціи.

B. За посылки, слѣдующія за предѣлы Австрійскаго вѣдомства въ другія Государства, принадлежащія къ Германскому Почтовому Союзу или обратно:

1) Изъ Германскаго союзнаго посылочнаго порта отъ приѣмнаго мѣста Почтового Союза до Австрійскаго исходнаго пограничнаго съ Россією почтового мѣста, или обратно отъ Австрійскаго приѣмнаго пограничнаго съ Россією почтового мѣста до мѣста назначенія въ предѣлахъ Почтового Союза,

по посылочной таксѣ Почтового Союза.

Австрійскими пограничными почтовыми мѣстами для посылочной корреспонденціи Германскаго Почтового Союза считаются, впродъ до измѣненій, какія потребуются обстоятельствами:

которымъ заплачена была сама стоимость товара, во взаимныхъ сношеніяхъ почтовыхъ не jest дозволенъ.

Art. 22. Z posyłkami, podlegającymi ekspedycji celnej, postępuje się podług przepisów celnych (art. 8).

Zarządy Pocztowe Ruski i Austriacki nie odpowiadają za rzetelność deklaracji.

Jeśli posyłka oddana jest na pocztę przy nierzetelnej deklaracji, wszelkie skutki i prawem postanowione kary dotyczą oddawcy.

Jeśli posyłka zawiera w sobie przedmioty, których przywóz do Rosji ustawą celną jest wzbroniony, lecz takowe w deklaracji rzetelnie są wykazane, posyłka nie podlega konfiskacie, lecz odsyła się tylko napowrót od granicy.

Art. 23. Porto posyłkowe składa się z opłat następujących:

A. Za posyłki do Austrii albo napowrót:

1) Z Austriackiego porta krajowego za odległość od Austriackiego przyjmującego miejsca pocztowego do właściwego Austriackiego wychodowego poграничного miejsca pocztowego; albo odwrotnie: od właściwego Austriackiego poграничного wychodowego miejsca pocztowego do miejsca przeznaczenia w obrębie Austriackiego wydziału pocztowego,

podług taksy, ustanowionej dla Austriackiej krajowej korespondencji posyłkowej.

2) Z Ruskiej opłaty wagowego od Ruskiego poграничного z Austrią miejsca pocztowego do miejsca przeznaczenia w Rosji, albo odwrotnie: od miejsca odesłania w Rosji do Ruskiego poграничного z Austrią miejsca pocztowego,

podług taksy, ustanowionej dla Ruskiej krajowej korespondencji posyłkowej.

B. Za posyłki, idące za obręb Austriackiego Wydziału Pocztowego do Państw innych, na leżących do Niemieckiego Związku Pocztowego, albo odwrotnie:

1) Z Niemieckiego związkowego porta posyłkowego od przyjmującego miejsca Związku Pocztowego do Austriackiego wychodowego poграничного z Rosją miejsca pocztowego, albo odwrotnie: od Austriackiego wychodowego poграничного z Rosją miejsca pocztowego do miejsca przeznaczenia w obrębie Związku Pocztowego,

podług taksy posyłkowej Związku Pocztowego.

Za Austriackie poграничные miejsca pocztowe dla korespondencji posyłkowej Niemieckiego Związku Pocztowego uważane są, do czasu zmian, jakich okoliczności wymagać będą:

а) *Щакова*,
для всей корреспонденции, идущей чрезъ Границу или Миха-
ловицы, въ оба пути.

б) *Броды*,
для всей корреспонденции, идущей чрезъ Тарногородъ, Тома-
шова или Радзивилова, въ оба пути.

в) *Боянъ*,
для всей корреспонденции идущей чрезъ Гусятинь или Ново-
селицу, въ оба пути.

2) изъ внутреннихъ русскихъ вѣсовыхъ, какъ въ пунктѣ
А. 2.

В. За посылки въ иностранныя, принадлежащія къ Гер-
манскому Почтовому Союзу, Государства, или обратно:

1) Изъ иностраннаго порта тѣхъ Государствъ;

2) Изъ Австрійскаго или Германскаго союзнаго порта отъ
границы Австрійскаго или Германскаго Союзнаго почтоваго округа
до подлежащаго Австрійскаго исходнаго пограничнаго почтоваго
мѣста, или обратно, отъ подлежащаго Австрійскаго приѣмнаго по-
граничнаго почтоваго мѣста, до границы Австрійскаго или Герман-
скаго Союзнаго почтоваго округа,

по таксѣ, установленной для посылокъ, слѣдующихъ изъ ино-
странныхъ Государствъ въ Австрію или Германскій Почтовый Со-
юзъ, или обратно;

3) изъ Русскихъ вѣсовыхъ по пункту А. 2.

Ст. 24. За посылки, поданныя въ Австрійскомъ погранич-
номъ почтовомъ мѣстѣ и адресованныя далѣе противулежащаго
русскаго пограничнаго почтоваго мѣста, какъ и за посылки, адре-
сованныя въ одно изъ Австрійскихъ пограничныхъ почтовыхъ мѣстъ,
но поданныя не въ противулежащемъ русскомъ пограничномъ поч-
товомъ мѣстѣ, взимается Австрійскій внутренній портъ по таксѣ,
установленной для кратчайшаго протяженія.

За посылки, поданныя въ Русскомъ пограничномъ почтовомъ
мѣстѣ и адресованныя далѣе противулежащаго Австрійскаго погра-
ничнаго почтоваго мѣста, какъ и за посылки, адресованныя въ одно
изъ пограничныхъ Русскихъ почтовыхъ мѣстъ, но поданныя не
въ противулежащемъ австрійскомъ пограничномъ почтовомъ мѣстѣ,
взимаются русскія вѣсовыя деньги также по таксѣ, установленной
для кратчайшаго протяженія.

Ст. 25. Относительно мѣстной посылочной корреспонденции
между обоюдными противулежащими пограничными почтовыми мѣ-
стами, устанавливаются слѣдующія правила:

а) *Szczakowa*,
для wszystkich posyłek, idących przez Granicę albo Michałowice,
w obie strony.

б) *Brody*,
для wszystkich posyłek, idących przez Tarnogród, Tomaszów albo
Radziwiłłów, w obie strony.

в) *Bojan*,
для wszystkich posyłek, idących przez Husiatyn albo Nowoselice,
w obie strony.

2) Z Ruskiej krajowej opłaty wagowego, jak w punkcie A. 2.

С. За посылки до Паństw zagranicznych, nie należących do Nie-
mieckiego Związku Pocztowego, albo odwrotnie:

1) Z porta zagranicznego tych Państw;

2) Z porta Austriackiego albo Związku Niemieckiego od grani-
cy okręgu pocztowego Austriackiego albo Związku Niemieckiego do
właściwego Austriackiego wychodowego pogranicznego miéjsca pocz-
towego, albo odwrotnie, od właściwego Austriackiego wchodowego po-
granicznego miéjsca pocztowego, do granicy okręgu pocztowego Austry-
ackiego lub Związku Niemieckiego,

podług taksy, ustanowionej dla posyłek idących z Państw zagra-
nicznych do Austrii lub Niemieckiego Związku Pocztowego, albo od-
wrotnie;

3) z Ruskiej opłaty wagowego podług punktu A. 2.

Art. 24. За посылки, oddane na pocztę w Austriackiem po-
granicznem miéjsku pocztowym i adresowane далѣе aniżeli do przeciw-
ległego Ruskiego pogranicznego miéjsca pocztowego, jakoteż i za po-
сылки, adresowane do jednego z Austriackich pogranicznych miéjsc
pocztowych, lecz oddane na pocztę nie w przeciwległym Ruskiem po-
granicznem miéjsku pocztowym, pobiera się Austriackie porto krajo-
we podług taksy, ustanowionej dla najkrótszej odległości.

За посылки, oddane na pocztę w Ruskiem pogranicznym miéjsku
pocztowym, i adresowane далѣе aniżeli do przeciwległego Austriackie-
go pogranicznego miéjsca pocztowego, jakoteż i za посылки, adresowa-
ne do jednego z pogranicznych Ruskich miéjsc pocztowych, lecz odda-
ne na pocztę nie w przeciwległym Austriackiem pogranicznym miéj-
scu pocztowym, pobiera się Ruska opłata wagowego także podług
taksy, ustanowionej dla najkrótszej odległości.

Art. 25. Względem miéjscowej korespondencji posyłkowej
pomiedzy obustronnemi przeciwległymi pogranicznymi miéjskami pocz-
towymi, stanowią się przepisy następujące:

За франкированные мѣстные почтовые отправления изъ Австрійскихъ пограничныхъ почтовыхъ мѣстъ и за нефранкированные мѣстные посыльные отправления въ эти мѣста, плата исчисляется самая низшая по Австрійской внутренней посылочной таксѣ за кратчайшее разстояніе.

За франкированные мѣстные посыльные отправления изъ Русскихъ пограничныхъ почтовыхъ мѣстъ и за нефранкированные мѣстные посыльные отправления въ эти мѣста, плата исчисляется самая низшая по Русской внутренней посылочной таксѣ за кратчайшее разстояніе.

Весь сборъ за мѣстную посылочную корреспонденцію, дѣлится между обоюдными почтовыми управленіями пополамъ.

Ст. 26. Посылки, отправляемыя изъ Австріи и Германскаго Почтового Союза въ Россію, или изъ Россіи въ Австрію и въ Германскій Почтовый Союзъ, могутъ быть:

- 1) Нефранкированы, или
- 2) Франкированы до подлежащаго пограничнаго мѣста, или же
- 3) Франкированы до мѣста назначенія.

Для того, чтобы по возможности облегчить вѣрное франкированіе до мѣста назначенія за границу, обоюдныя почтовые управленія сообщать другъ другу тарифныя исчисленія, въ которыхъ будутъ показаны отправления, преимущественно встрѣчающіяся между значительнѣйшими городами. Кромѣ того оба почтовыхъ управленія предпринять подвѣдомственнымъ имъ почтовымъ учрежденіямъ, чтобы въ тѣхъ случаяхъ, когда окажется невозможнымъ совершенно вѣрно исчислить сумму порта, прилагаемъ быть къ отправленію франковый ярлыкъ (Frankozettel), дабы отправление могло быть выдано получателю безъ всякаго отъ него платежа, а недозысканный портъ могъ бы быть дополнительно истребованъ, на основаніи безплатно возвращаемаго франковаго ярлыка, отъ послателя.

Пункты, до коихъ можетъ быть франкирована посылочная корреспонденція изъ Россіи въ иностранныя государства, не принадлежащія къ Германскому Почтовому Союзу, и степень примѣнимости при этомъ франковыхъ ярлыковъ (Frankozettel), будутъ опредѣлены взаимнымъ соглашеніемъ обоюдныхъ почтовыхъ управленій.

Посыльные отправления изъ иностранныхъ государствъ, не принадлежащихъ къ Германскому Почтовому Союзу, въ Россію, могутъ быть не франкированы, или франкированы до Австрійскихъ пограничныхъ пріемныхъ или исходныхъ почтовыхъ мѣстъ, или фран-

За посылки мѣстные frankowane z Austriackich pogranicznych miejsc pocztowych i za posyłki mѣстные niefrankowane do tych miejsc, opłata oblicza się najniższa podług Austriackiej krajowej taksy posyłkowej za najkrótszą odległość.

За посылки мѣстные frankowane z Ruskich pogranicznych miejsc pocztowych i za posyłki мѣстные niefrankowane do tych miejsc, opłata oblicza się najniższa podług Ruskiej krajowej taksy posyłkowej za najkrótszą odległość.

Cały dochód за мѣстную корреспонденцію посылkową, dzieli się na pół pomiędzy obustronne Zarządy Pocztowe.

Art. 26. Посылки, przesyłane z Austrii i Niemieckiego Związku Pocztowego do Rosyi, albo z Rosyi do Austrii i Niemieckiego Związku Pocztowego, mogą być:

- 1) Niefrankowane, albo
- 2) Frankowane do właściwego pogranicznego мѣсca pocztowego, albo też
- 3) Frankowane do мѣсca przeznaczenia.

Dla tego, aby ułatwić o ile można dokładne frankowanie do мѣсca przeznaczenia за границą, obustronne Zarządy Pocztowe komunikują sobie obrachowane taryfy, w których będą wykazane przesyłki, mające мѣсce głównie pomiędzy znaczniejszymi miastami. Oprócz tego оба Zarządy Pocztowe polecają podwładnym sobie мѣсcom pocztowym, aby w razach, gdy zupełnie dokładne obliczenie ilości porta pokaże się niemożliwem, dołączoną była do posyłki karta franco (Francozettel), iżby posyłka mogła być wydana odbierającemu bez żadnej opłaty, a nie dobrane porto mogłoby, na zasadzie zwróconej bezpłatnie kartki franco, być dodatkowo ściągnięte od oddawcy.

Do których punktów może być frankowaną корреспонденція посылkowa z Rosyi do Państw zagranicznych, nie należących do Niemieckiego Związku Pocztowego, oraz o ile przytém może być zrobionym użytek z kartek franco (Francozettel), będzie to postanowionem за wzajemnem porozumieniem się obustronnych Zarządów Pocztowych.

Посылки z Państw zagranicznych, nie zostających w Niemieckim Związku Pocztowym, do Rosyi, mogą być nie frankowane, albo frankowane do Austriackich pogranicznych wchodowych lub wychodowych miejsc pocztowych, albo frankowane do мѣсca przeznaczenia

кированы до мѣста назначенія, съ употребленіемъ также при этомъ въ случаѣ надобности, франковаго ярлыка (Frankozettel).

Ст. 27. Въ случаѣ утраты или поврежденія посылочнаго отправления, каждое Почтовое Начальство будетъ отвѣтствовать согласно правиламъ, по сему предмету существующимъ, или какія впредь будутъ установлены въ каждомъ Государствѣ, только до мѣста сдачи онымъ почтѣ другому, т. е. на томъ протяженіи, на которомъ каждое изъ означенныхъ Управленій обязано перевозить почты; при чемъ каждое изъ нихъ отвѣтствуетъ также за недобросовѣстность, упущенія и небрежность чиновниковъ и другихъ лицъ своего почтового состава.

Если утрата или поврежденіе случится внѣ Австрійскаго Почтового округа, въ вѣдомствѣ другого управленія, принадлежащаго къ Германскому Почтовому Союзу, то отвѣтственность за оныя опредѣляется по правиламъ, обязательнымъ для Германскаго Почтового Союза.

Когда же утрата или поврежденіе произойдетъ въ вѣдомствѣ Почтового Управленія, не принадлежащаго къ Германскому Почтовому Союзу, или по сдачѣ посылочнаго отправления частному учрежденію въ другомъ Государствѣ, Австрійское Почтовое Управленіе обязано употребить свое содѣйствіе къ истребованію вознагражденія, и именно въ размѣрѣ объявленной на тотъ конецъ цѣнности, точно такъ же, какъ бы оно сдѣлало для посылателя проживающаго въ Австріи.

Ст. 28. При обмѣнѣ посылочныхъ отправленій, Австрійскія почтовые мѣста исчисляютъ свой портъ и свои издержки на гульденъ и крейцеры Австр. достоинства (1 гульденъ = 100 крейцерамъ), а Русскому Почтовому Управленію причитающіяся въсовыя на серебряныя копѣйки (100 коп. = 1 рублю); Русскія же почтовые мѣста, напротивъ, исчисляютъ свои въсовыя и свои издержки на копѣйки, а Австрійскія, портовые деньги, на гульденъ и крейцеры Австр. дост. Если для взиманія въсовыхъ или портовыхъ потребуетъ переложеніе крейцеровъ на серебряныя копѣйки, или на оборотъ, то такое переложеніе должно быть производимо съ возможною точностью, согласно курсу договоренному для генеральнаго расчета.

Ст. 29. Генеральный расчетъ между Русскимъ и Австрійскимъ Почтовыми Управленіями будетъ производиться по кварталамъ года: со стороны Россіи — для Имперіи Императорскимъ С-Петербургскимъ Почтамтомъ; а для Царства Польскаго Варшавскимъ Почтамтомъ; а со стороны Австріи — Центральною Бухгалтерією путей сообщенія въ Вѣнѣ.

зъ узыциемъ также прытѣмъ, в разіе потребности, картки franco (Franco-zettel).

Art. 27. W razie uronienia albo uszkodzenia posyłki, każda Zwierzchność pocztowa będzie odpowiedzialną stosownie do przepisów w tym przedmiocie istniejących, lub jakie w przyszłości w każdym Państwie będą ustanowione, tylko do miéjsca zdania przez nią poczt innej, t. j. na téj przestrzeni, na której każdy z wymienionych Zarządów obowiązany jest przewozić poczty; przyczémъ każdy z nich odpowiada także за niesumienność, uchybienia i niedbalstwo swoich urzędników i innych do czynności przy poczcie użytych osób.

Jeżeli uronienie lub uszkodzenie nastąpi zewnątrz Austriackiego okręgu Pocztowego, w obrębie innego Zarządu, należącego do Niemieckiego Związku Pocztowego, odpowiedzialność за takowe określa się podługъ przepisów obowiązujących dla Niemieckiego Związku Pocztowego.

Gdy zaś uronienie lub uszkodzenie nastąpi w obrębie Zarządu Pocztowego, nie należącego do Niemieckiego Związku Pocztowego, albo po zdaniu posyłki przedsiębiorstwu prywatnemu w innym Państwie, Zarząd Pocztowy Austriacki obowiązany jest użyć swojego wpływu dla otrzymania wynagrodzenia, a mianowicie stosownie do zadeklarowanej w tym celu wartości, tak samo, jakby to uczynił dla oddawcy, mieszkającego w Austrii.

Art. 28. Przy wymianie posyłek, miéjsca pocztowe Austriackie obliczają: swoje porto i swoje wydatki na guldeny i krajcary waluty Austriackiej (1 gulden = 100 krajcarom), a przypadające dla Zarządu Pocztowego Ruskiego wagowe na kopiéjki srebrem (100 kop = 1 rub.); Ruski zaś miéjsca pocztowe, przeciwnie, swoje wagowe i swoją wydatki obliczają na kopiéjki, a porto Austriackie na guldeny i krajcary waluty Austriackiej. Jeżeli dla poboru wagowego albo porta zajdzie potrzeba zmiany krajcarów na kopiéjki srebrem, albo odwrotnie, zamiana taka powinna być uskutecznią z możliwą dokładnością, stosownie do kursu, umówionego dla obrachunku jeneralnego.

Art. 29. Obrachunek jeneralny między Zarządami Pocztowymi Ruskim i Austriackim będzie uskutecznianym kwartalnie: ze strony Rossyi — dla Cesarstwa przez CESARSKI Pocztamt Petersburgski, a dla Królestwa Polskiego przez Pocztamt Warszawski; a ze strony Austrii — przez Centralną Buchalteriją Kommunikacyj w Wiedniu.

Расчеты будутъ составляться на Австрійскую монету, а по-се-
му суммы въ Русскихъ деньгахъ будутъ перелагаемы на Австрій-
скія деньги, считая 1 рубль за одинъ гульденъ и шестьдесятъ крей-
церовъ Австрійскаго достоинства.

По окончаніи расчетовъ немедленно нѣбуютъ производиться
платежи, а именно:

а) векселями на С-Петербургъ или на Варшаву, смотря по
назначенію платежей, когда платежъ причитается Русскому Почто-
вому Управленію;

б) векселями на Вѣну, когда платежъ причитается Австрій-
скому Почтовому Управленію.

Издержки по производству платежей несетъ платящая сто-
рона.

Ст. 30. Корреспонденція между Его Величествомъ Импе-
раторомъ Всероссійскимъ и Членами Россійскаго Царствующаго
Дома, съ одной стороны, и Его Величествомъ Императоромъ Ав-
стрійскимъ и Членами Австрійскаго Царствующаго Дома, съ другой,
пересылается бесплатно.

Служебная переписка Россійскихъ полковъ съ ихъ Австрій-
скими почетными Шефами, а также Австрійскихъ полковъ съ ихъ
Россійскими почетными Шефами, равнымъ образомъ пользуется без-
платною пересылкою.

Кромѣ того бесплатно пересылается относящаяся вспомо-
чительно къ дѣламъ государственной службы корреспонденція между
обюродными присутственными мѣстами. Каждый отправляемый без-
платно казенный пакетъ долженъ быть запечатанъ казенною печатью
и на адресѣ, кромѣ означенія, что пакетъ по казенной надобности,
должно быть выставлено названіе того присутственнаго мѣста, изъ
котораго онъ отправленъ.

Ст. 31. Оба Почтовые Управленія будутъ наблюдать за тѣмъ,
чтобы во взаимныхъ сношеніяхъ исполнялись обоюдныя законопо-
ложенія и правила, охраняющія почтовую регалію. О нарушеніяхъ
учиненныхъ подданными одного Государства и обнаруженныхъ въ
другомъ Государствѣ, будетъ немедленно доводимо до свѣдѣнія по-
длежащаго Почтоваго Управленія, для поступленія по законамъ
каждаго Государства.

Ст. 32. Оба Почтовые Управленія будутъ строго наблюдать
за тѣмъ, чтобы почтовые чиновники, кондукторы, почталіоны и поч-
тари, находясь по должности въ предѣлахъ другаго Государства,
не нарушали мѣстныхъ таможенныхъ и пошлинныхъ уставовъ и не
способствовали другимъ въ нарушеніи оныхъ.

Rachunki będą sporządzane na monetę Austryacką, dla tego téż
summy w pieniądzech Ruskich będą zamieniane na pieniądze Austryac-
kie, rachując 1 rubel za jeden gulden i sześćdziesiąt krajcarów waluty
Austryackiej.

Po ukończeniu rachunków wypłaty mają być bezzwłocznie uiszc-
zane, a mianowicie:

a) przez weksle na Petersburg albo na Warszawę, podług prze-
znaczenia wypłat, gdy takowe przypadają dla Ruskiego Zarządu
Pocztowego;

b) przez weksle na Wiedeń, gdy wypłata należy się Austryac-
kiemu Zarządowi Pocztowemu.

Koszta uiszczenia wypłat ponosi strona płacąca.

Art. 30. Korrespondencya pomiędzy NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM
Wszech Rossyi i Członkami Rossyjskiego Domu Panującego, z jednej
strony, a Najjaśniejszym Cesarzem Austryackim i Członkami Austry-
ackiego Domu Panującego, z drugiej, przesyłana jest bezpłatnie.

Korrespondencya służbowa pułków Rosyjskich z ich Austryackie-
mi Szefami honorowymi, jako téż pułków Austryackich z ich Rosyjs-
kiemi Szefami honorowymi, korzysta również z bezpłatnego przesy-
łania.

Oprócz tego przesyła się bezpłatnie dotycząca wyłącznie intere-
su służby rządowej korrespondencya pomiędzy obu stronami władzami
rządowymi. Każda przesyłana bezpłatnie ekspedycja rządowa powin-
na być zapieczętowana pieczęcią rządową, a na adresie, oprócz wyka-
zania, że ekspedycja dotyczy interesu rządowego, powinna być wymie-
niona nazwa władzy rządowej wysyłającej.

Art. 31. Oba Zarządy Pocztowe czuwać będą nad tѣm, aby
we wzajemnych stosunkach wykonywane były obustronne prawa
i przepisy, ochraniające regalia pocztowe. O przekroczeniach, popeł-
nionych przez poddanych jednego Państwa, i wykrytych w drugimъ
Państwie, podawane będzie bezzwłocznie do wiadomości właściwego
Zarządu Pocztowego, dla postępowania podług praw każdego Państwa.

Art. 32. Oba Zarządy pocztowe będą ściśle czuwały nad tѣm,
aby urzędnicy pocztowi, konduktorzy, pocztyljoni i posłańcy pocztowi,
znajdując się z obowiązku służby w obrębie drugiego Państwa, nie
przekraczali miejscowych ustaw celnych i taryf poborowych i nie poma-
gali innym do przekroczenia takowych.

Ст. 33. При выпискѣ газетъ и другихъ повременныхъ изданій Русскими почтовыми учрежденіями изъ Австрійскихъ почтовыхъ учреждений, или Австрійскими почтовыми учрежденіями изъ Русскихъ почтовыхъ учреждений, цѣны за оныя будутъ назначаться не выше тѣхъ, за которыя каждое Почтовое Управленіе доставляетъ тѣ газеты и повременныя изданія внутри своего Государства.

Обоюдныя Почтовые Управленія будутъ сообщать другъ другу составленные на вышеизложенномъ основаніи прейсъ-куранты, съ указаніемъ условій подписки.

Требованіе газетъ и повременныхъ изданій будетъ производиться чрезъ слѣдующія почтовые учрежденія:

Со стороны Россіи, чрезъ почтовые учрежденія въ С.-Петербурѣ, Москвѣ, Ригѣ, Митавѣ, Вильнѣ, Одессѣ и Варшавѣ.

Со стороны Австріи, чрезъ Вѣнскую, Лембергскую и Краковскую гозетную экспедицію.

Обоюднымъ Почтовымъ Управленіямъ предоставляется входить въ соглашенія о назначеніи и другихъ мѣстъ, когда этого будутъ требовать измѣнившіяся обстоятельства.

Относительно сроковъ, на которые будетъ приниматься подписка, будутъ обязательны указанія въ прейсъ-курантахъ. Подписка на сроки болѣе короткіе, чѣмъ назначено въ прейсъ-курантахъ, вовсе приниматься не будетъ. Подписка на сроки болѣе продолжительныя будетъ приниматься только съ тѣмъ, чтобы срокъ ни въ какомъ случаѣ не простирался далѣе календарнаго года.

Расчетъ по всей газетной операціи между Россією и Австрією будетъ производиться обоюдными Почтовыми Управленіями и газетными экспедиціями, чрезъ которыя производится требованіе.

Платежи будутъ производиться по кварталамъ года векселями на Вѣну, немедленно по окончаніи расчетовъ. Въ счетъ имѣющихъ причитаться платежей, за каждый кварталъ производятся предварительныя уплаты.

Условіями настоящей статьи, а равно и 13-й ст. нисколько не ограничивается право обоимъ Правительствамъ запрещать въ своихъ владѣніяхъ пересылку и доставку предметовъ, означенныхъ въ поминутыхъ статьяхъ, если эти предметы не соотвѣтствуютъ законамъ и постановленіямъ, обусловливающимъ ихъ перевозку и распространеніе; а также запрещать вообще доставку или выдачу газетъ чрезъ почту.

Ст. 34. Независимо отъ договоренной въ ст. 13 и 19 настоящей Конвенціи, пересылка за границу издаваемыхъ въ Россіи газетъ и повременныхъ изданій подлѣ бандеролями за умѣренный

Art. 33. Przy zapisaniu gazet i innych pism periodycznych przez Ruskie miéjsca pocztowe z Austriackich miéjsc pocztowych, albo przez Austriackie miéjsca pocztowe z Ruskich miéjsc pocztowych, ceny ich będą stanowione nie wyższe od tych, za które każdy Zarząd Pocztowy dostarcza te gazety i pisma periodyczne wewnątrz swojego Państwa.

Obustronne Zarządy Pocztowe komunikować sobie będą sporządzone na powyższej zasadzie cenniki, ze wskazaniem warunków prenumeraty.

Zapisywanie gazet i pism periodycznych będzie uskuteczniane przez następujące miéjsca pocztowe:

Ze strony Rossyi: przez miéjsca pocztowe w Petersburgu, Moskwie, Rydze, Mitawie, Wilnie, Odessie i Warszawie.

Ze strony Austrii, przez ekspedycje gazet w Wiedniu, Lwowie i Krakowie.

Obustronnym Zarządom Pocztowym pozostawia się porozumiewanie względem wyznaczenia i innych miéjsc, gdy zmieniające się okoliczności wymagać tego będą.

Względem terminów, na które będzie przyjmowaną przedpłata, będą obowiązującymi objaśnienia w cennikach zamieszczone. Przedpłata na termina krótsze od wykazanych w cennikach, nie będzie wcale przyjmowaną. Przedpłata na termina dłuższe będzie przyjmowaną tylko z warunkiem, aby termin w żadnym razie nie przechodził za rok kalendarzowy.

Obraehunek z całej czynności gazetowej pomiędzy Rosyją a Austrią, będzie uskutecznianym przez obustronne Urzędy Pocztowe i ekspedycje gazet, za pośrednictwem których robione są zapisy.

Wyplaty będą uskuteczniane kwartalnie, przez weksle na Wiedeń, zaraz po ukończeniu obraehunków. Na rzecz mających się należec wyplat, za każdy kwartał uiszczane są zaliczenia.

Warunkami artykułu niniejszego, oraz art. 13, nie ogranicza się wcale prawo obydwóch Rządów wzbronienia w swych posiadłościach przesyłania i dostawy przedmiotów, wymienionych w artykułach rzeczonych, jeżeli przedmioty te nie odpowiadają prawom i postanowieniom, określającym warunki ich przewozu i upowszechnienia; jako téż prawo wzbronienia w ogólności dostawy lub wydawania gazet przez pocztę.

Art. 34. Niezależnie od umówionego w art. 13 i 19 niniejszej Konwencji, przesyłania za granicę wychodzących w Rossyi gazet i pism periodycznych w przepaskach za zniżoną opłatą, żądają-

портъ, желающимъ предоставляется также по своему усмотрѣнію, таковыя газеты выписывать чрезъ Русскія газетныя экспедиціи, или чрезъ газетную экспедицію въ Вѣнѣ.

По этому Императорско - Австрійское Почтовое Управление сообщить Императорскому Россійскому Почтовому Департаменту тарифъ пересылки за границу издаваемыхъ въ Россіи газетъ, а также будетъ сообщать ему своевременно всё могущія послѣдовать въ этомъ тарифѣ измѣненія.

Ст. 35. Экстрапочты, курьеры и эстафеты будутъ доставляемы до противуположающей пограничной почтовой станціи.

Почтовые Управленія будутъ сообщать другъ другу существующія у нихъ эстафетныя таксы. Каждое Управление платитъ за эстафеты, отправленныя подвѣдомственнымъ ему почтовыми мѣстами. Издержки за перевозку эстафетъ будутъ уплачиваемы при общемъ расчетѣ. Объявленіе цѣны предметовъ, отправляемыхъ съ эстафетою, не допускается. Въ случаѣ утраты эстафетнаго отправленія выдается тоже вознагражденіе, какое опредѣлено за утрату рекомендованнаго письма (ст. 12).

Ст. 36. Въ дополненіе къ сей Конвенціи Русское и Австрійское Почтовые Управленія примутъ посредствомъ ососободоговореннаго наказа, или же по взаимному письменному соглашенію, всё потребныя мѣры для обезпеченія согласнаго исполненія статей конвенціи.

Ст. 37. Настоящая Конвенція вступить въ дѣйствіе съ 1-го Марта ст. ст. (13-го Марта нов. ст.) 1866 года. Съ того же времени прекратится сила всѣхъ постановленій, прежде условленныхъ между обоими Почтовыми Управленіями.

Настоящая Конвенція будетъ обязательна до тѣхъ поръ, пока одна изъ Высшихъ договаривающихся Сторонъ не объявитъ, за годъ впередъ другой Сторонѣ желанія своего прекратить дѣйствіе оной.

Объявленіе это можетъ послѣдовать не иначе какъ къ 20 Декабрю ст. ст. (1 Январю нов. ст.) каждого года.

Ст. 38. Ратификаціи настоящей Конвенціи должны быть размѣнены въ теченіи четырехъ недѣль, въ Вѣнѣ.

Въ удостовѣреніе чего, обоюдные уполномоченные настоящую Конвенцію подписали въ двухъ экземплярахъ, съ приложеніемъ своихъ печатей. Учинено въ Вѣнѣ, 28 Января ст. ст. (9 Февраля нов. ст.) 1866 года.

(подписано) Графъ Эрнстъ Штикельбергъ (М. П.)

„ Графъ Александръ Менсдорфъ-Пульви. (М. П.)

cym dozwala się także podług swego uznania, takowe gazety zapisywać przez Ruskie ekspedycje gazet albo ekspedycją gazet w Wiedniu.

Dla tego Cesarsko-Austryacki Zarząd Pocztowy zakommunikuje CESARSKO-Rossyjskiemu Departamentowi Poczтовemu taryfę przesyłania za granicę gazet, w Rossyi wychodzących, jako téż komunikować mu będzie wcześniej wszelkie zmiany, w taryfie téj nastąpić mogące.

Art. 35. Ekstrapoczty, kurjery i sztafety będą przywożone do przeciwległej pogranicznej stacyi pocztowej.

Zarządy Pocztowe będą sobie komunikowały istniejące u nich taksy sztafetowe. Każdy Zarząd płaci za sztafety, wysłane przez podwładne mu miéjsca pocztowe. Koszta przewozu sztafet będą zaspakajane przy ogólnym obrachunku. Oznaczenie wartości przedmiotów, przesyłanych sztafetą, nie jest dozwolone. W razie uronienia przesyłki sztafetowej udziela się takie samo wynagrodzenie, jak za uronienie listu rekomendowanego (art. 12).

Art. 36. W uzupełnieniu téj Konwencyi, Ruski i Austryacki Zarządy Pocztowe przedsięwzją, za pośrednictwem oddzielnie umówionej instrukcyi, albo téż za wzajemném piśmienném porozumieniem się, wszelkie środki potrzebne dla zapewnienia zgodnego wykonania artykułów Konwencyi.

Art. 37. Niniejsza Konwencya wchodzi w wykonanie od 1 Marca st. st. (13 Marca now. st.) 1866 roku. Od tego téż czasu ustanie moc wszystkich postanowień, umówionych poprzednio między obydwoma Zarządami Pocztowemi.

Konwencya niniejsza będzie dotąd obowiązującą, dopóki jedna z Wysokich Stron umawiających się nie oznajmi, na rok naprzód innej Stronie życzenia swego uchylenia jéj ważności.

Oznajmienie to może nastąpić nie inaczej jak na 20-y Grudnia st. st. (1-y Stycznia now. st.) każdego roku.

Art. 38. Ratyfikacye niniejszej Konwencyi powinny być wymienione w ciągu czterech tygodni, w Wiedniu.

W dowód czego, obustronni Pełnomocnicy niniejszą Konwencyą podpisali w dwóch egzemplarzach, przy wyciśnięciu swoich pieczęci.

Działo się w Wiedniu, 28 Stycznia st. st. (9 Lutego now. st.) 1866 r.

(M. P.)

(podpisano) Hr. Ernest Stackelberg.

(M. P.)

(podpisano) Hr. Alex. Mensdorf-Pouilly.

Того ради, по довольномъ разсмотрѣніи сей Конвенціи, Мы приняли оную за благо, подтвердили и ратификовали, яко же сѣмъ за благо приедемъ, утверждаемъ и ратификуемъ, во всемъ ея содержаніи, общія Императорскія Нашия слова за Насъ, Наслѣдниковъ и Преемниковъ Нашия, что все постановленное въ означенной Конвенціи соблюдаемо и исполняемо будетъ ненарушимо. Въ увѣреніе чего, Мы сію Нашу Императорскую ратификацію Собственноручно подписавъ, повелѣли утвердить Государственною Нашею печатью. Данъ въ Ст.-Петербургѣ, Февраля двѣнадцатаго дня въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ шестьдесятъ шестое, Государствования же Нашего въ одиннадцатое.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано тако:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

(М. П.)

Контрасигнировалъ: Вице-Канцлеръ, Князь А. Горчаковъ.

Dla tego, po dostateczném rozważeniu téj Konwencyi, My przyjęliśmy ją za dobrą, zatwierdzili i ratyfikowali, jakoż niniejszém przyjmujemy za dobrą zatwierdzamy i ratyfikujemy w całém jej brzmieniu, ręcząc CESARSKIEM NASZEM słowem, za NAS, Następców i Dziedziców NASZYCH, że wszystko, co tylko w téj Konwencyi zastrzeżone zostało, będzie zachowywane i wypełniane niezmiennie. W dowód czego, My tę NASZĄ CESARSKĄ Ratyfikacją Własnoręcznie podpisawszy, rozkazaliśmy ją stwierdzić Państwa NASZEGO pieczęcią.

Dan w St. Petersburgu, dnia dwunastego Lutego, roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset sześćdziesiątego szóstego, Panowania zaś NASZEGO jedenastego.

Na oryginale Własną Jego CESARSKIĘJ Mości ręką podpisano tak:

„ALEXANDER“

(M. P.)

Kontrasygnował: Vice-Kanclerz Książę A. Gorczakow.

Божією Милостію

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ П-й,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКИЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКИЙ,

БЕЛИКИЙ КНЯЗЬ ФИНЛЯНДСКИЙ,

и проч., и проч., и проч.,

Указомъ Нашимъ 18 (30) Іюня 1866 г., Мы даровали греко-уніатскому духовенству въ Царствѣ Польскомъ прочное обезпеченіе. Желая вмѣстѣ съ тѣмъ открыть лицамъ духовнаго сословія греко-уніатскаго исповѣданія, а равно и другимъ русскимъ жителямъ холмскаго края, возможность воспитывать своихъ дочерей въ духѣ ихъ народности и вѣры, Мы повелѣли главному въ Царствѣ начальству принять мѣры къ учрежденію въ г. Холмѣ соотвѣтствующаго сей цѣли училища.

Разсмотрѣвъ представленныя, во исполненіе сего, Совѣтомъ Управленія Царства проектъ устава холмскаго училища для дѣвицъ греко-уніатскаго исповѣданія и штатъ сего училища, Мы, согласно заключенію Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, признали за благо оныя утвердить и вслѣдствіе того постановили и постановляемъ:

Статья 1. Прилагаемые при семъ уставъ и штатъ холмскаго греко-уніатскаго женскаго училища ввести въ дѣйствіе съ 30 Августа (11 Сентября) сего 1866 года.

Ст. 2. Потребныя на содержаніе училища расходы, по мѣрѣ открытія классовъ онаго, вносить въ финансовыя смѣты установленнымъ порядкомъ.

Ст. 3. Исполненіе сего Указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, поручаемъ Нашему Намѣстнику и Совѣту Управленія въ Царствѣ Польскомъ.

Данъ въ Петергофѣ, въ 29 Іюля (10 Августа) 1866 г.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Контрассигнировалъ: Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Н. Милотинъ.*

Вѣрно:

Статсъ-Секретарь, (подписаль) *Н. Милотинъ.*

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписаль) *А. Заборовскій.*

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій*
Правитель Канцеляріи, *Голевинскій.*

Число опубликованія, 18 (30) Ноября 1866 года.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ Петергофѣ, 29 Іюля (10 Августа) 1866 г.

Статсъ-Секретарь, (подп.) *Н. Милотинъ.*

Уставъ Холмскаго греко-уніатскаго женскаго училища.

ГЛАВА I.

Общая положенія.

Ст. 1. Холмское греко-уніатское женское училище имѣетъ цѣлю доставить воспитывающимся въ немъ дѣвицамъ религіозно-нравственное образованіе, въ духѣ ихъ вѣры и русской народности.

Ст. 2. Холмское женское училище предназначается для воспитанія дѣвицъ всѣхъ сословій греко-уніатскаго, а также православнаго исповѣданія. Для предоставленія средствъ недостаточнымъ родителямъ, преимущественно священно и церковно-служителямъ греко уніатскаго исповѣданія, воспитывать въ семъ заведеніи дочерей, полагается въ ономъ опредѣленное число казеннокоштныхъ воспитанницъ (статья 37). Независимо отъ казеннокоштныхъ, въ училище допускаются своекоштные воспитанницы, равно какъ и приходящія ученицы.

Ст. 3. Сообразно русской народности воспитанницъ сего заведенія, преподаваніе въ немъ происходитъ на русскомъ языкѣ и всѣ служащія въ немъ должны быть русскіе, греко-уніатскаго или православнаго исповѣданія.

Ст. 4. Холмское греко-уніатское женское училище, состоя подъ главнымъ начальствомъ Правительственной Комисіи Народнаго Просвѣщенія и подъ попечительствомъ Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, подчинено начальнику холмской учебной дирекціи.

Ст. 5. Инспекторъ холмской русской мужской гимназіи есть вмѣстѣ съ тѣмъ и инспекторъ холмскаго греко-уніатскаго женскаго училища и руководствуетъ учебною частію сего заведенія.

Ст. 6. Училище это состоитъ изъ 6-ти классовъ съ годичнымъ курсомъ и содержится на счетъ казны Царства.

ГЛАВА II.

Личный состав училища.

Ст. 7. При холмском греко-униатском женском училищѣ состоятъ слѣдующія должностныя лица: 1) главная воспитательница, 2) воспитательницы, 3) законоучитель, 4) учителя и учительницы, 5) врачъ, 6) экономъ и 7) писмоводитель.

Ст. 8. Главная воспитательница, избираемая изъ лицъ русскаго происхожденія, извѣстныхъ своею педагогическою опытностью, назначается Главнымъ Директоромъ Народнаго Просвѣщенія, по соглашенію съ Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и по представленію начальника холмской учебной дирекціи, для непосредственнаго заведыванія и управленія, подъ его руководствомъ, училищемъ по всѣмъ частямъ оного.

Ст. 9. Воспитательницы, избираемыя главною воспитательницею также изъ лицъ русскаго происхожденія, имѣющихъ свидѣтельства на званіе домашней учительницы, назначаются начальникомъ холмской учебной дирекціи, по соглашенію съ управляющимъ греко-униатскими дѣлами.

Ст. 10. Воспитательницы постоянно находятся при воспитанницахъ и наблюдаютъ за ихъ поведеніемъ и учебными занятіями въ классахъ и въ опытахъ, а также во время болѣзни или отсутствія учителя или учительницы занимаются съ воспитанницами, по указанію главной воспитательницы.

Ст. 11. Одна изъ воспитательницъ избирается главною воспитательницею ей въ помощницы; она утверждается въ этомъ званіи начальникомъ холмской учебной дирекціи, и во время болѣзни или отсутствія главной воспитательницы заступаетъ ея мѣсто въ управленіи заведеніемъ.

Ст. 12. Законоучитель, по представленію начальника учебной дирекціи, назначается Главнымъ Директоромъ Народнаго Просвѣщенія по соглашенію съ Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ, изъ священниковъ греко-униатскаго вѣроисповѣданія.

Ст. 13. Преподаваніе закона Божія ученицамъ православнаго исповѣданія поручается Главнымъ Директоромъ Народнаго Просвѣщенія законоучителю сего вѣроисповѣданія, по предварительномъ соглашеніи съ епархіальнымъ начальствомъ.

Ст. 14. Учителями въ холмское женское училище, по представленію инспектора сего училища, назначаются начальникомъ учебной дирекціи преподаватели мужскихъ холмскихъ русскихъ учебныхъ заведеній, а также, если окажется надобность, могутъ

быть назначаемы преподаватели и изъ постороннихъ лицъ греко-униатскаго или православнаго исповѣданія, имѣющихъ право обучать въ среднихъ учебныхъ заведеніяхъ.

Ст. 15. Къ преподаванію въ холмскомъ женскомъ училищѣ допускаются и учительницы. Онѣ назначаются порядкомъ, указаннымъ въ предъидущей статьѣ.

Ст. 16. Врачъ холмской русской мужской гимназіи есть вмѣстѣ съ тѣмъ и врачъ холмскаго греко-униатскаго женскаго училища, получающій по сей послѣдней должности добавочное жалованье, положенное по штату.

Ст. 17. Обязанности врача, кромѣ пользованія воспитанницъ и постоянной заботливости объ ихъ здоровьѣ, заключаются въ наблюденіи: а) чтобы въ училище не поступали воспитанницы, имѣющія тѣлесныя недостатки или болѣзни, препятствующія вступленію въ заведеніе, и б) чтобы въ помѣщеніи училища и въ распределеніи времени занятій воспитанницъ наблюдались, по возможности, гигиеническія условія. Врачъ обязанъ замѣчанія свои по симъ предметамъ представлять главною воспитательницею заведенія и предъявлять оныя педагогическому совѣту, для обсужденія и внесенія въ протоколы его засѣданій.

Ст. 18. Экономъ училища избирается главною воспитательницею и утверждается въ должности начальникомъ учебной дирекціи.

Ст. 19. На эконома возлагается непосредственное распоряженіе по хозяйственной части училища, подъ наблюденіемъ главной воспитательницы и одного изъ преподавателей, избраннаго въ помощь ей по этой части, на основаніи ст. 59. Экономъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, исполняетъ и обязанность смотрителя дома, занимаемаго училищемъ.

Ст. 20. Производство канцелярскихъ и счетныхъ дѣлъ лежитъ на писмоводителѣ, который назначается начальникомъ холмской учебной дирекціи, по представленію главной воспитательницы.

ГЛАВА III.

Учебно-воспитательная часть.

Ст. 21. Учебный курсъ холмскаго греко-униатскаго женскаго училища составляютъ слѣдующіе предметы:

1) Законъ Божій; катихизисъ, священная и церковная исторія и объясненія церковнаго богослуженія;

2) Русский языкъ и словесность: объяснительное чтеніе, выводъ грамматическихъ правилъ практическимъ путемъ, устный и письменный упражненія въ языкѣ, и ознакомленіе съ образцовыми произведеніями русской литературы;

3) Церковно-славянскій языкъ: чтеніе и письмо, ознакомленіе практическимъ путемъ съ грамматическими формами языка и съ славянскимъ счисленіемъ; чтеніе Св. писанія и богослужбныхъ книгъ, и упражненія въ переводахъ съ церковно-славянскаго на русскій языкъ;

4) Ариометика: ариометическія дѣйствія надъ цѣлыми и дробными количествами, какъ отвлеченными, такъ и именованными; отношенія и пропорціи и основанныя на нихъ правила; рѣшеніе задачъ преимущественно путемъ умственнаго счисленія и на счетахъ. Свѣдѣнія изъ геометріи, примѣнительно къ потребностямъ всенедельнаго быта;

5) Естественная исторія: наглядное объясненіе трехъ царствъ природы и ознакомленіе съ естественными произведеніями края и съ употребленіемъ ихъ въ земледѣліи, ремеслахъ и промышленности;

6) Физика и общія свѣдѣнія изъ космографіи;

7) Географія: главныя понятія изъ математической и физической географіи, краткое обзорное частей свѣта и географія Россійской Имперіи и Царства Польскаго;

8) Исторія: важнѣйшія эпохи древней, средней и новой исторіи въ біографическихъ очеркахъ главныхъ представителей этихъ эпохъ и исторія Россіи и Польши съ изложеніемъ исторіи церковной уніи;

9 и 10) Чистописание и рисованіе, послѣднее въ особенности въ примѣненіи къ правильному составленію узоровъ вышиванья;

11) Рукодѣлія: разные роды шитья, въ томъ числѣ шитье гарусомъ и золотомъ, кройка бѣлья и платья;

12) Церковное пѣніе, и

13) Практическія занятія домашнимъ хозяйствомъ и огородничествомъ.

Примѣчаніе. Сверхъ того, воспитанницы, по желанію родителей, могутъ обучаться: языкамъ нѣмецкому и французскому, музыкѣ и танцамъ, за особую плату, устанавливаемую педагогическимъ совѣтомъ училища, съ утвержденія начальника учебной дирекціи. Плата эта вносится главной воспитательницей, для найма учителей или учительницъ этихъ предметовъ.

Ст. 22. Объемъ преподаванія предметовъ учебнаго курса въ училищѣ опредѣляется особою инструкціею отъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 23. Число уроковъ по каждому предмету и распредѣленіе ихъ по классамъ означены въ приложенной къ сей статьѣ таблицѣ (см. приложение). Таблица эта, оставаясь неизмѣнною относительно общаго числа уроковъ по каждому предмету, можетъ однакоже подлежать измѣненіямъ въ распредѣленіи числа уроковъ cadaго предмета по классамъ, съ утвержденія Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 24. Время ежедневнаго начатія уроковъ въ училищѣ опредѣляется особою инструкціею отъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 25. Ученіе продолжается въ теченіи цѣлаго года, за исключеніемъ воскресныхъ и праздничныхъ дней и вакацій дѣтнихъ и зимнихъ, изъ коихъ на первыя назначается шесть недѣль, а на вторыя двѣ недѣли. Сверхъ того, ученіе прекращается на страстной и святой недѣлѣ.

Примѣчаніе. Воспитанницы могутъ быть отпускаемы въ дома родителей какъ на вакаціонное время, такъ и въ воскресные и праздничные дни, но не иначе, какъ на основаніи инструкціи, данной Главнымъ Директоромъ Народнаго Просвѣщенія по предварительному соглашенію съ Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 26. Учебный годъ, начинается 1 (13) Августа и оканчивается 15 (27) Іюня.

Ст. 27. По окончаніи учебнаго года, въ училищѣ происходитъ публичный актъ, на которомъ читается отчетъ о состояніи и дѣятельности этого заведенія за минувшій годъ, объявляются имена ученицъ, удостоенныхъ перевода въ высшіе классы, раздаются награды ученицамъ, отличившимся успѣхами и поведеніемъ, и аттестаты окончившимъ съ успѣхомъ полный курсъ ученицъ.

Ст. 28. Холмское греко-уніатское женское училище должно имѣть: 1) бібліотеку, состоящую: а) изъ книгъ, могущихъ способствовать обогащенію учащихся познаніями, и б) изъ книгъ, предназначенныхъ для употребленія учащимися; 2) необходимыя пособія для преподаванія физики и естественной исторіи; 3) достаточное количество географическихъ картъ, глобусовъ и рисунковъ; 4) ноты для церковнаго пѣнія, рисунки и узоры для шитья и другія принадлежности для женскихъ работъ, а также 5) огородъ, садъ и другія хозяйственныя принадлежности для практическихъ занятій воспитанницъ.

Ст. 39. Завѣдываніе всѣми учебными пособиями распределяется между воспитательницами и преподавателями училища по опредѣленію педагогическаго совѣта.

Ст. 40. Ближайшее наблюденіе за правильнымъ направлениемъ воспитанія въ училищѣ лежитъ на обязанности главной воспитательницы, которая, подѣ руководствомъ директора холмской учебной дирекціи, управляетъ училищемъ и своимъ наставленіемъ и примѣромъ пріучаетъ воспитанницъ къ порядку, труду и точному исполненію своихъ обязанностей. Само собою разумѣется, что частое пребываніе ея среди воспитанницъ есть главное условіе исполненія этой обязанности.

Ст. 41. Постоянный надзоръ за поведеніемъ и нравственностью воспитанницъ и руководство ихъ въ занятіяхъ, преимущественно во внѣклассное время, поручается воспитательницамъ.

Ст. 42. Воспитательницы дежурятъ поочередно; во время дежурства онѣ должны находиться при воспитанницахъ, помогать имъ, въ случаѣ надобности, въ приготовленіи классныхъ уроковъ, имѣть съ ними общій столъ и ночевать въ однихъ съ ними комнатахъ.

Ст. 43. Училищное помѣщеніе, качество и количество пищи, одежда, бѣлье, обувь и порядокъ въ образѣ жизни воспитанницъ должны быть соображаемы съ гигиеническими условіями.

Ст. 44. При училищѣ устраивается греко-уніатская церковь. Завѣдываніе ею поручается заведенію, который, вмѣстѣ съ тѣмъ, есть и ея настоятель.

Ст. 45. Для доставленія пособия заболѣвающимъ воспитанницамъ, при училищѣ находится больница, которая состоитъ въ завѣдываніи училищнаго врача.

ГЛАВА IV.

Воспитывающіяся.

Ст. 46. Воспитанницами на счетъ казны Царства въ холмское греко-уніатское женское училище принимаются преимущественно дочери недостаточныхъ священно и церковно-служителей греко-уніатскаго исповѣданія.

Ст. 47. Въ холмскомъ греко-уніатскомъ женскомъ училищѣ полагается 80 воспитанницъ на содержаніи отъ казны. Половина ежегодно открывающихся казеннокоштныхъ вакансій замѣщается Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ кандидатами изъ дочерей священно и церковно-служителей греко-уніат-

скаго исповѣданія, обратившихъ на себя вниманіе своими особенными заслугами; остальные за тѣмъ казеннокоштные вакансии предоставляются замѣщать начальнику холмской учебной дирекціи, по представленію педагогическаго совѣта училища, дочерьми лицъ какъ духовнаго и учительскаго, такъ равно и прочихъ званій греко-уніатскаго, а также православнаго исповѣданія, при чемъ принимаются въ соображеніе полезная дѣятельность и недостаточное состояніе родителей.

Ст. 48. Родители или лица, заступающія ихъ мѣсто, желающіе опредѣлить дѣтей въ училище, подаютъ о семъ прошеніе на имя главной воспитательницы заведенія, съ приложеніемъ метрическаго свидѣтельства о рожденіи и крещеніи. Медицинское же свидѣтельство о привитіи оспы дѣлается врачомъ училища.

Ст. 49. Пріемъ воспитанницъ бываетъ ежегодно передъ началомъ учебнаго курса. Если же откроется казеннокоштная вакансія, то она можетъ быть замѣщена пріемомъ новой воспитанницы и въ теченіи учебнаго года порядкомъ, указаннымъ въ 37-й статьѣ. Педагогическій совѣтъ училища по особо уважительнымъ причинамъ можетъ, съ разрѣшенія начальника холмской учебной дирекціи, дозволить также пріемъ въ теченіе учебнаго года своекоштныхъ воспитанницъ и приходящихъ ученицъ.

Ст. 50. Въ первый классъ училища принимаются дѣвочки не моложе двѣнадцати и не старше двѣнадцати лѣтъ, умѣющія читать и писать по русски, знающія главные молитвы и счисленіе. Въ остальные классы принимаются дѣвочки, имѣющія соотвѣтственные классу познанія и возрастъ.

Ст. 51. Съ каждой своекоштной воспитанницы взимается за ученіе и содержаніе въ училищѣ, по 120 рублей, а съ каждой приходящей ученицы за ученіе по двѣнадцати рублей въ годъ. Плата сія вносится въ казну Царства по полугодію, впередъ за всякое полугодіе. Не представившія въ теченіе первыхъ двухъ мѣсяцевъ cadaго полугодія квитанцію во взносѣ платы за ученіе увольняются изъ заведенія, но могутъ быть снова приняты по представленіи квитанціи во взносѣ платы за все полугодіе.

Ст. 52. Воспитанницы носятъ однообразную одежду по формѣ установленной Правительственною Коммисією Народнаго Просвѣщенія; вольноприходящія же ученицы могутъ носить платья и не установленной формы.

Ст. 53. Правила о дисциплинарныхъ взысканіяхъ съ воспитанницъ и приходящихъ ученицъ училища составляются педагогич-

ческимъ совѣтомъ училища и утверждаются, по представленіи начальника учебной дирекціи, Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія, при чемъ высшую степень наказанія составляетъ исключеніе изъ заведенія, каковому наказанію ученицы подвергаются лишь по опредѣленію педагогическаго совѣта и съ утвержденія начальника холмскаго учебнаго дирекціи.

Ст. 44. Въ концѣ каждаго учебнаго года воспитанницы подвергаются испытанію изъ всего пройденнаго въ теченіи года, и по результатамъ этого испытанія удостоиваются перевода въ высшіе классы.

Ст. 45. Отчеты для опредѣленія степени познаній воспитанницъ устанавливаются особою инструкціею отъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 46. Воспитанницы первыхъ 5-ти классовъ, отличныя по поведенію и оказавшія весьма удовлетворительные успѣхи въ русскомъ языкѣ и въ большей части другихъ учебныхъ предметовъ, награждаются книгами. Число наградъ для каждаго класса опредѣляется Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 47. Воспитанницы, пробывшія въ одномъ классѣ два года и не удостоенныя за тѣмъ перевода въ слѣдующій классъ, увольняются изъ заведенія. Впрочемъ, по особенно-уважительнымъ причинамъ, воспитанницы могутъ оставаться въ одномъ классѣ и болѣе двухъ лѣтъ, но не иначе, какъ по опредѣленію педагогическаго совѣта. Казеннокоштыя воспитанницы въ этомъ случаѣ не лишаются казеннаго содержанія.

Ст. 48. Окончательныя испытанія воспитанницъ училища производятся въ присутствіи инспектора, главной воспитательницы и по крайней мѣрѣ двухъ членовъ педагогическаго совѣта, на основаніи правилъ, утвержденныхъ Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 49. Воспитанницы, окончившія съ успѣхомъ полный курсъ ученія въ училищѣ, получаютъ аттестаты за подписью членовъ педагогическаго совѣта и съ приложеніемъ печати учебнаго заведенія. Сверхъ того, для награды отличившимся изъ нихъ по ученію и поведенію и оказавшимъ основательныя познанія въ русскомъ языкѣ, назначаются медали, золотыя и серебряныя, число которыхъ опредѣляется Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

ГЛАВА V.

Педагогическій Совѣтъ.

Ст. 50. Для обсужденія вопросовъ, относящихся къ учебной и воспитательной части холмскаго греко-уніатскаго женскаго училища, состоитъ при ономъ педагогическій совѣтъ.

Ст. 51. Педагогическій совѣтъ составляютъ, подъ предѣтельствомъ инспектора училища, главная воспитательница и всѣ лица, служащія при заведеніи по части учебной и воспитательной, а также училищный врачъ; послѣдній приглашается въ засѣданія совѣта по усмотрѣнію предсѣдателя, собственно по вопросамъ, касающимся гігіены, и имѣетъ голосъ совѣтательный.

Ст. 52. Предметы занятій педагогическаго совѣта суть:

- 1) приемъ воспитанницъ и переводъ ихъ изъ класса въ классъ;
- 2) опредѣленіе на основаніи статьи 37, кандидатокъ на казеннокоштыя вакансіи, кромѣ вакансій, замѣщеніе которыхъ предоставлено, по той же статьѣ, Главному Директору Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ;
- 3) выдача аттестатовъ воспитанницамъ, съ успѣхомъ окончившимъ полный курсъ ученія;
- 4) опредѣленіе наградъ воспитанницамъ, отличившимся поведеніемъ, прилежаніемъ и успѣхами;
- 5) избраніе каждые два года, изъ членовъ педагогическаго совѣта училища, секретаря оного и лица для завѣдыванія библіотекою училища, а также двухъ членовъ: одного преподавателя, а другаго — воспитательницы въ хозяйственный комитетъ;
- 6) выборъ учебныхъ руководствъ, равно какъ и книгъ для библіотеки, а также составленіе правилъ о порядкѣ храненія и выдачи книгъ изъ библіотеки;
- 7) выборъ и приобрѣтеніе другихъ учебныхъ пособій;
- 8) разсмотрѣніе и одобреніе программъ преподаванія по каждому предмету;
- 9) опредѣленіе платы съ воспитанницъ, желающихъ обучаться необязательнымъ предметамъ;
- 10) разсмотрѣніе росписанія еженедѣльныхъ уроковъ по классамъ, составляемаго инспекторомъ, къ началу учебнаго года;
- 11) разсмотрѣніе годовыхъ отчетовъ по учебно-воспитательной части, составляемыхъ инспекторомъ училища;
- 12) составленіе правилъ о дисциплинарныхъ взысканіяхъ съ учащихся;

13) обсужденіе болѣе важныхъ проступковъ воспитанницъ и опредѣленіе мѣръ взыскапія съ виновныхъ, и

14) изысканіе и обсужденіе мѣръ, клонящихся къ улучшенію учебной и воспитательной частей заведенія.

Ст. 53. Заключенія педагогическаго совѣта по предметамъ, означеннымъ въ пунктахъ 2, 3, 4, 5 и 9, должны быть представляемы на утвержденіе начальника учебной дирекціи; заключенія же по пунктамъ 6, 8, 11, 12 и 14, представляются начальнику учебной дирекціи для испрошенія разрѣшенія Правительственной Комисіи Народнаго Просвѣщенія.

Примѣчаніе 1. Выборъ учебныхъ руководствъ по закону Божію греко-уніатскаго вѣроисповѣданія одобряется Главнымъ Директоромъ Народнаго Просвѣщенія, по соглашенію съ Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Примѣчаніе 2. Годичные отчеты, упоминаемые въ пунктѣ 11-мъ статьи 52-ой, представляются въ Правительственную Комисію Народнаго Просвѣщенія въ двухъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ препровождается къ Главному Директору Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 54. Педагогическій Совѣтъ собирается въ теченіи учебнаго времени по крайней мѣрѣ два раза въ мѣсяцъ, но въ случаѣ надобности, или по заявленію главной воспитательницы о необходимости собранія совѣта по части воспитательной, онъ можетъ быть созываемъ, по предложенію предсѣдателя, и чаще.

Ст. 55. Для обсужденія дѣлъ въ совѣтѣ требуется присутствіе не менѣе двухъ третей его членовъ.

Ст. 56. Дѣла рѣшаются въ совѣтѣ по большинству голосовъ. При равенствѣ голосовъ, голосъ предсѣдателя даетъ перевѣсъ.

Ст. 57. Протоколы засѣданій совѣта представляются начальнику учебной дирекціи. Въ случаѣ разногласія членовъ, если меньшинство пожелаетъ, мнѣніе оного доводится до свѣдѣнія начальника учебной дирекціи.

ГЛАВА VI.

Хозяйственная часть.

Ст. 58. Непосредственное распоряженіе по хозяйственной части холмскаго греко-уніатскаго женскаго училища, подъ контролемъ хозяйственнаго комитета, поручается эконому заведенія, который, вмѣстѣ съ тѣмъ, исполняетъ и обязанности смотрителя дома.

Ст. 59. Хозяйственный комитетъ училища составляютъ, подъ предсѣдательствомъ главной воспитательницы, помощница ея, одна воспитательница и одинъ изъ преподавателей училища, на котораго возлагается обязанность помогать главной воспитательницѣ въ наблюденіи за хозяйственными распоряженіями эконома по заведенію. Послѣдніе два выбираются педагогическимъ совѣтомъ училища изъ своей среды и утверждаются, по его представленію, начальникомъ холмской учебной дирекціи.

Ст. 60. Предметы записей хозяйственнаго комитета училища суть:

- 1) составленіе ежегодной сметы на содержаніе училища;
- 2) заключеніе условій на поставку и постройку необходимыхъ для заведенія вещей, и свидѣтельствованіе всего, доставляемаго по симъ условіямъ;
- 3) принятіе изъ казначейства суммы на содержаніе училища;
- 4) наблюденіе за правильнымъ употребленіемъ училищныхъ суммъ и ежемѣсячное свидѣтельствованіе прихода - расходныхъ книгъ, равно какъ и наличныхъ суммъ;
- 5) утвержденіе представляемаго экономомъ и одобреннаго врачомъ заведенія еженедѣльнаго распредѣленія блюдъ;
- 6) ежегодная повѣрка инвентаря заведенія;
- 7) разсмотрѣніе годоваго отчета по хозяйственной части, представляемаго главной воспитательницею;
- 8) наблюденіе за исправностію и чистотою училищнаго зданія, и
- 9) изысканіе и обсужденіе мѣръ къ улучшенію хозяйственной части.

Ст. 61. Заключенія хозяйственнаго комитета по предметамъ, означеннымъ въ пунктахъ предвѣдущей статьи 2 и 7, представляются на утвержденіе начальнику холмской учебной дирекціи; заключенія же по пунктамъ 1, 6 и 9, представляются симъ послѣднимъ въ Правительственную Комисію Народнаго Просвѣщенія.

Примѣчаніе. Годовой отчетъ, упоминаемый въ пунктѣ 7-мъ статьи 60-й, представляется въ Правительственную Комисію Народнаго Просвѣщенія въ двухъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ препровождается къ Главному Директору Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ.

Ст. 62. Хозяйственный комитетъ собирается одинъ разъ въ недѣлю, а въ случаѣ надобности, по предложенію предсѣдательницы, можетъ быть созываемъ и чаще.

Ст. 63. Веденіе протоколовъ хозяйственнаго комитета всей счетной части возлагается на письмоводителя училища.

Ст. 64. Для обсуждения дѣлъ въ комитетѣ требуется присутствіе не менѣе трехъ членовъ его.

Ст. 65. Дѣла рѣшаются въ комитетѣ по большинству голосовъ. При равенствѣ голосовъ перевѣсъ даетъ голосъ председателя.

ГЛАВА VII.

Права и преимущества холмскаго греко-униатскаго женскаго училища

Ст. 66. Холмское греко-униатское и женское училище имѣетъ свою печать съ гербомъ Царства и съ надписью: „Холмское греко-униатское женское училище.“

Ст. 67. Холмское греко-униатское женское училище освобождается отъ употребленія гербовой бумаги и отъ уплаты штемпельныхъ пошлинъ по совершаемымъ, какъ отъ имени его, такъ и въ пользу его, актамъ, и вообще по всѣмъ касающимся до него дѣламъ.

Ст. 68. Посылаемые подъ печатью сего заведенія officialныя бумаги и посылки принимаются на почту, на основаніи общихъ, установленныхъ по сему предмету для казенныхъ пакетовъ, правилъ.

Ст. 69. Зданія, занимаемыя холмскимъ греко-униатскимъ женскимъ училищемъ въ отношеніи къ освобожденію ихъ отъ квартирной повинности, какъ денежной, такъ и натуральной, а равно и отъ другихъ податей, подчиняются существующимъ по сему предмету въ Царствѣ Польскомъ постановленіямъ, относительно всѣхъ вообще казенныхъ зданій.

Ст. 70. Лица, служащія въ холмскомъ греко-униатскомъ женскомъ училищѣ, пользуются эмеритальными правами, предоставленными служащимъ по учебной части въ Царствѣ Польскомъ, за исключеніемъ писмоводителя и эконома, которые, въ отношеніи къ эмеритурѣ, пользуются правами и преимуществами, предоставленными служащимъ по гражданской части въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 71. Воспитанницамъ, окончившимъ курсъ въ холмскомъ греко-униатскомъ женскомъ училищѣ съ аттестатами, и оказавшимъ основательныя познанія въ русскомъ языкѣ и въ большей части другихъ предметовъ, Правительственная Коммисія Народнаго Просвѣщенія, по надлежащемъ удостовѣреніи въ ихъ доброй

нравственности, можетъ предоставить право на званіе домашней учительницы.

Ст. 72. Настоящій уставъ долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ. Всѣ несогласія съ симъ уставомъ постановленія и распоряженія, отменяются.

Главный Начальникъ собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, (подписаль) *Н. Милотинъ.*

Върно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписаль) *А. Заборовскій.*

Върно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій.*

Правитель Канцеляріи, *Голевинскій.*

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Въ Петергофѣ,
29 Юля (10 Августа) 1866 года.

Подписалъ: Статсъ-Секретарь, *Н. Милотинъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *Н. Милотинъ.*

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписалъ) *А. Заборовскій.*

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій.*
Правитель Канцеляріи, *В. Голевинскій.*

ШТАТЪ

ХОЛМСКАГО ГРЕКО-УНИАТСКАГО ЖЕНСКАГО УЧИЛИЩА.

№	Наименованіе статей расхода	Число лицъ	Жалованье		Классы должностей	Эмеритальныя права.
			Одному	Всѣмъ		
			Руб.	и Коп.		
1	Инспектору добавочнаго жалованья	1	250	—	250	VI
2	Главной воспитательницѣ (при казенной квартирѣ и общемъ съ воспитанницами столѣ)	1	1000	—	1000	—
3	Воспитательницамъ (при казенныхъ квартирахъ и общемъ съ воспитанницами столѣ)	6	360	—	2160	—
4	Законоучителю греко-униатскаго исповѣданія (онъ же и настоятель училищной церкви)	1	800	—	800	—
5	Штатнымъ учителямъ, преподающимъ русскій и церковно-славянскій языки и словесность	2	1200	—	2400	VIII

по учебной службѣ.

№	Наименованіе статей расхода	Число лицъ	Жалованье		Классы должностей	Эмеритальныя права
			Одному	Всѣмъ		
			Руб.	Сер. и Коп.		
6	Учительницѣ руководѣлій	1	400	—	400	—
7	На вознагражденіе за уроки по прочимъ предметамъ, полагая за каждый урокъ отъ 75 коп. до 1 руб., кромѣ уроковъ чистописанія и рисованія, за которые полагается отъ 45 до 60 коп., за каждый	—	—	—	2840	—
8	На уроки церковнаго пѣнія	—	—	—	250	—
9	На вознагражденіе врачу	—	—	—	200	—
10	Эконому (онъ же и смотритель зданія)	1	600	—	600	IX
11	Письмоводителю (онъ же и бухгалтеръ)	1	500	—	500	IX
12	Добавочнаго жалованья: Преподавателю, состоящему членомъ хозяйственнаго комитета	1	365	—	365	—
	Одной изъ воспитательницъ, по званію помощницы главной воспитательницы	1	150	—	150	—
	Одному изъ учителей, по званію секретаря педагогическаго совѣта	1	75	—	75	—
	Одному изъ членовъ педагогическаго совѣта за завѣдываніе бібліотекою	1	50	—	50	—
13	Кастеляницѣ (она же учитъ воспитанницъ мытью бѣлья)	1	150	—	150	—
14	На содержаніе 80 воспитанницъ	80	120	—	9600	—
15	На содержаніе училищной церкви и на вознагражденіе причетника	—	—	—	200	—
16	На бібліотеку	—	—	—	300	—
17	На учебныя пособія, награды воспитанницамъ и на классныя принадлежности	—	—	—	500	—
18	На канцелярскія принадлежности и на наемъ писца	—	—	—	350	—
19	На лекарства	—	—	—	200	—
20	На наемъ прислуги, въ томъ числѣ и фельдшерницы, на отопленіе и освѣщеніе зда-	—	—	—	—	—

№	Наименованіе статей расхода	Число лицъ	Жалованье		Классы должностей	Эмери- тальныя права
			Одному	Всѣмъ		
			Руб.	п Коп.		
	нія, на мытье бѣлья воспи- танницъ, на ремонтъ зда- нія, содержаніе чистоты въ немъ и на доставку во- ды, на ремонтъ мебели и столовой и кухонной по- суды.	—	—	4755	—	
21	На содержаніе сада и на на- емъ садовника	—	—	200	—	
22	На непредвидимые расходы.	—	—	300	—	
	Итого	—	—	28595	—	

Примѣчаніе 1. Вознагражденіе преподавателя закона Божія православнаго исповѣданія въ Холмскомъ греко-униатскомъ женскомъ училищѣ производится изъ особой суммы ассигнуемой по смѣтѣ Коммисіи Народнаго Просвѣщенія. Вознагражденіе это опредѣляется по числу уроковъ.

Примѣчаніе 2. Уроки одного изъ штатныхъ учителей Холмскаго греко-униатскаго женскаго училища, съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія могутъ быть раздѣляемы между учителями холмскихъ мужскихъ среднихъ учебныхъ заведеній, съ вознагражденіемъ сихъ преподавателей соразмѣрно числу уроковъ изъ положеннаго по штату оклада.

Подписаль: Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Н. Малютинъ.*

Вѣрно:

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписаль) *А. Волковъ.*

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписаль) А. Заборовскій.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій.*

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голевинскій.*

Приложеніе къ ст. 23.

ТАБЛИЦА

ЧИСЛА НЕДѢЛЬНЫХЪ УРОКОВЪ.

Предметы	Классы						Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I	II	III	IV	V	VI	
Закоуъ Божій греко-униатскаго исповѣданія	3	3	3	3	3	3	18
Русскій языкъ и словесность.	6	5	4	4	4	4	27
Церковно-славянскій языкъ.	2	2	2	2	"	"	8
Арифметика и свѣдѣнія изъ геометріи	3	3	3	3	2	2	16
Естественная исторія.	"	2	2	2	"	"	6
Физика и общія свѣдѣнія изъ космографіи	"	"	"	"	3	4	
Всеобщая географія	"	2	3	2	"	"	
Географія Россійской Имперіи и Царства Польскаго.	"	"	"	2	3	2	7
Всеобщая исторія	"	"	2	2	3	3	10
Исторія Россіи в Польшѣ.	"	"	"	2	4	4	10
Числосчисаніе	5	4	2	"	"	"	11
Рисованіе	"	"	2	2	2	2	8
Руководствія	5	5	5	6	6	6	33
Итого	24	26	28	30	30	30	168

Примѣчаніе 1-е. Уроки церковнаго пѣнія полагаются въ послѣобѣденное время, по 2 раза въ недѣлю, для каждаго класса.

Примѣчаніе 2-е. Занятія воспитанницъ домашнимъ хозяйствомъ происходятъ въ неклассное время, подъ руководствомъ главной воспитательницы, или ея помощницы, а огородничествомъ воспитанницы занимаются въ лѣтнее время, въ свободные отъ уроковъ часы, подъ руководствомъ садовника.

Примѣчаніе 3-е. Уроки нѣмецкаго и французскаго языкомъ а также музыки и танцевъ, преподаются для желающихъ

въ послѣобѣденное время, за особую плату, вносимую родителями воспитанницъ.

Подписаль: Главный Начальникъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, (подписаль) *Н. Милотинъ*.

Вѣрно:

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписаль) *А. Волковъ*.

Вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря, (подписаль) *А. Заборовскій*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій*.

Правитель Канцеляріи, *В. Голевинскій*.

СПИСОКЪ ВЫСОЧАЙШИМЪ УКАЗАМЪ

И ПОСТАНОВЛЕНИЯМЪ,

заключающимся въ 65-мъ Томъ Дневника Законовъ.

I. Высочайшие Указы.

	Страница.
1. Указъ вмѣстѣ съ уставомъ о питейномъ сборѣ въ Царствѣ Польскомъ :	6
отъ 7 (19) Юня 1866 г.	
2. Указъ о рекрутскомъ наборѣ въ Царствѣ Польскомъ въ 1866 г.	122
отъ 25 Юля (6 Августа) 1866 г.	
3. Указъ о бѣломъ греко-уніатскомъ духовенствѣ въ Царствѣ Польскомъ	196
отъ 18 (30) Юня 1866 г.	
4. Указъ о пожалованіи дѣйствительному статскому совѣтнику Гильфердингу, въ вѣчное и потомственное владѣніе фольварка Ельмбецинъ.	218
отъ 21 Юня (3 Юля) 1866 г.	
5. Указъ вмѣстѣ съ уставомъ о Варшавскомъ институтѣ глухонѣмыхъ и слѣпыхъ	238
отъ 28 Юля (10 Юля) 1866 г.	
6. Указъ о пожалованіи наслѣднику генералъ - лейтнанта Герштенцвейга, внуку его, Александру, въ вѣчное и потомственное владѣніе, фольварка Столавка-мала	270
отъ 28 Юля (10 Юля) 1866 г.	
7. Указъ предоставляющій гминнымъ судамъ приговаривать виновныхъ за маловажные проступки къ денежнымъ штрафамъ, не свыше 10-ти р. с.	276
отъ 5 (17) Юля 1866 г.	
8. Указъ и Высочайше утвержденныя временныя правила для составленія, разсмотрѣнія, утвержденія и исполненія общей фивансовой и частныхъ смѣтъ управленій Царства Польскаго	280
отъ 10 (22) Августа 1866 г.	
9. Указъ и Высочайше утвержденныя правила о взысканіяхъ за нарушеніе устава о питейномъ сборѣ въ Царствѣ	

SPIS UKAZÓW NAJWYŻSZYCH

I POSTANOWIEŃ,

zawartych w Dzienniku Praw w Tomie 65.

I. UKAZY NAJWYŻSZE.

	Stronnica.
1. Ukaz Najwyższy wraz z Ustawą o akcyzie od trunków w Królestwie Polskiem	7
z dnia 7 (19) Czerwca 1866 r.	
2. Ukaz Najwyższy o poborze do wojska w Królestwie Polskiem w roku 1866.	123
z dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) 1866 r.	
3. Ukaz Najwyższy o świeckiem greko-unickiem duchowieństwie w Królestwie Polskiem.	197
z dnia 18 (30) Czerwca 1866 r.	
4. Ukaz Najwyższy nadający Rzeczywistemu Radcy Stanu Hilferding, w wieczne i dziedziczne posiadanie, folwark Elzbiecin.	219
z dnia 21 Czerwca (3 Lipca) 1866 r.	
5. Ukaz Najwyższy wraz z Ustawą o Instytucie głuchoniemych i ociemniałych w Warszawie.	239
z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1866 r.	
6. Ukaz Najwyższy nadający spadkobiercy Generała-Lejtnanta Gersztencwejga, wnukowi jego Alaksandrowi, w wieczne i dziedziczne posiadanie, folwark Stoławka-mała	271
z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1866 r.	
7. Ukaz Najwyższy dozwalający Sądom Gminnym skazywać winnych na kary pieniężne, nie wyższe nad 10 rs.	277
z dnia 5 (17) Lipca 1866 r.	
8. Ukaz i Najwyżej zatwierdzone przepisy tymczasowe dla ułożenia, rozpoznania, zatwierdzenia i wykonania ogólnego budżetu Skarbowego i pojedynczych budżetów Władz Królestwa Polskiego.	281
z dnia 10 (22) Sierpnia 1866 r.	
9. Ukaz Najwyższy wraz z przepisami o karach za przekroczenia Ustawy o dochodzie od trunków w Królestwie Polskiem	

- Польскомъ и о судопроизводствѣ по симъ дѣламъ. 320
отъ 11 (23) Августа 1866 г.
10. Указъ о пожалованіи генералъ-адъютанту графу Бергъ,
въ вѣчное и потомственное владѣніе фольварковъ: Квѣ-
циски и Карклины 354
отъ 5 (17) Іюля 1866 г.
11. Указъ о пожалованіи генералъ-адъютанту графу Лидерсу,
въ вѣчное и потомственное владѣніе фольварка Кумовъ
и Поболовице 362
отъ 5 (17) Іюля 1866 г.
12. Указъ о пожалованіи генералъ-адъютанту барону Корфу
3-му, и другимъ 7-ми генераламъ, въ вѣчное и потом-
ственное владѣніе казенныхъ фольварковъ 368
отъ 5 (17) Іюля 1866 г.
13. Указъ о пожалованіи генералъ-майору Тухолкѣ, въ вѣчное
и безусловное владѣніе казеннаго фольварка Тополя
Брулевска и другихъ 378
отъ 19 (31) Іюля 1866 г.
14. Почтовая Конвенція, заключенная между Россією и Ав-
стрією, въ Вѣнѣ 28 Января (9 Февраля) 1866 г. 404
15. Указъ и Высочайше утвержденный уставъ Холмскаго гре-
ко-уніатскаго женскаго училища 451
отъ 29 Іюля (10 Августа) 1866 г.

II. Постановления Учредительнаго Комитета
въ Царствѣ Польскомъ.

1. Постановление объ иностранныхъ хлѣбопашцахъ водво-
рившихся въ Царствѣ Польскомъ до изданія Высочай-
шихъ Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. 162
отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1866 г.
2. Постановление о процентахъ съ ликвидационнаго капитала,
причитающихся лицамъ неполноправнымъ 166
отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1866 г.
3. Постановление о вступленіи казны Царства въ права кти-
торства при приходскихъ монастырскихъ костелахъ
въ Красникѣ и т. п. 178
отъ 30 Апрѣля (12 Мая) 1866 г.
4. Постановление о поземельномъ налогѣ и подымной съ шар-
варковымъ сборомъ 180
отъ 30 Апрѣля (12 Мая) 1866 г.

- и о судовѣмъ в томъ предметѣ поступованіи. 371
z dnia 11 (23) Sierpnia 1866 r.
10. Ukaz Najwyższy nadający Jenerał - Adjutantowi Hrabie-
mu Berg wiecznemi czasy na dziedzictwo, folwarki Skarbo-
we Kwieciszki i Karkliny 355
z dnia 5 (17) Lipca 1866 r.
11. Ukaz Najwyższy nadający Jenerał-Adjutantowi Hr. Lüders,
wiecznemi czasy na dziedzictwo, folwarki Kumów i Pobolo-
wice. 363
z dnia 5 (17) Lipca 1866 r.
12. Ukaz Najwyższy nadający Jenerał-Adjutantowi Baronowi
Korf 3-u i innym 7-miu Jenerałom, w wieczne i dziedziczne
posiadanie, folwarki rządowe 369
z dnia 5 (17) Lipca 1866 r.
13. Ukaz Najwyższy nadający Jenerał-Majorowi Tuchołka, na
własność, folwark rządowy Topola Królewska i inne. . . . 379
z dnia 19 (31) Lipca 1866 r.
14. Konwencya Poczтовая, zawarta między Rosyją i Austryją,
w Wiedniu d. 28 Stycznia (9 Lutego) 1866. 405
15. Uказъ и Высочайше утвержденный уставъ Холмскаго гре-
ко-уніатскаго женскаго училища. 451
отъ 29 Іюля (10 Августа) 1866 г.

II. POSTANOWIENIA KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO
W KRÓLESTWIE POLSKIÉM.

1. Postanowienie o rolnikach cudzoziemcach osiedlonych w Kró-
lestwie Polskiem przed wydaniem Ukazów Najwyższych z d.
19 Lutego (2 Marca) 1864 r. 163
z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1866 r.
2. Postanowienie o procentach od kapitału likwidacyjnego dla
właścicieli zupełnej zdolności prawnej nie mających. . . . 167
z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1866 r.
3. Postanowienie o prawach Skarbu do kollatoryi przy parafjal-
nych kościołach klasztornych w Kraśniku i t. p. 179
z dnia 30 Kwietnia (12 Maja) 1866 r.
4. Postanowienie o podatku gruntowym tudzież podymnego
z opłatą szarwarkową. 181
z dnia 30 Kwietnia (12 Maja) 1866 r.

5. Постановление объ усадьбах поступающих въ собствен-
ность горныхъ рабочихъ 184
отъ 4 (16) Мая 1866 г.
6. Постановление о переводѣ на имя казны Царства супре-
сционныхъ и по-Галиційскихъ капиталовъ 188
отъ 14 (26) Мая 1866 г.
7. Постановление объ устройствѣ штабинской земледѣльческо-
фабричной институціи 222
отъ 4 (16) Іюня 1866 г.
8. Постановление о приведеніи въ дѣйствіе Высочайше утвер-
жденнаго дополнительнаго штата Польскаго Банка по
ликвидационной операціи 226
отъ 4 (16) Іюня 1866 г.
9. Постановление объ уплатѣ крестьянами за лѣсъ, растущій
на лѣсныхъ отпадкахъ 232
отъ 4 (16) Іюня 1866 г.
10. Постановление объ учрежденіи опеки надъ крестьянами. 382
отъ 30 Іюня (12 Іюля) 1866 г.
11. Постановление о пониженіи нормы вознагражденія вла-
дѣльцевъ за упраздненія крестьянскія повинности,
болѣе чѣмъ на 40% 386
отъ 8 (20) Іюня 1866 г.
12. Постановление о преобразованіи среднихъ учебныхъ заве-
деній въ Царствѣ Польскомъ 388
отъ 13 (25) Августа 1866 г.
13. Постановление о порядкѣ отмѣны приговоровъ гминныхъ
судовъ по дѣламъ судебно-полицейскимъ 394
отъ 13 (25) Іюля 1866 г.

III. Постановленія Совета Управленія Царства.

1. Постановление о занятіи пространства земли принадле-
жащаго къ колоніи Мрозы, подъ постройку Варшавско-
Тереспольской желѣзной дороги 154
отъ 8 (20) Апрѣля 1866 г.
2. Постановление о занятіи пространства земли принадле-
жащаго мѣщанамъ г. Цеглова, подъ постройку Варшав-
ско-Тереспольской желѣзной дороги. 158
отъ 15 (27) Апрѣля 1866 г.
3. Постановление о выдачѣ ссудъ изъ городскихъ капиталовъ
на постройку или починку домовъ. 168
отъ 29 Апрѣля (11 Мая) 1866 г.
4. Постановление о занятіи пространства земли принадлежа-
щаго къ дер. Косы, подъ постройку Варшавско-Терес-
польской желѣзной дороги 192
отъ 17 (29) Мая 1866 г.

КОНЕЦЪ.

5. Postanowienie o osadach przechodzących na własność robo-
tników górniczych. 18
z dnia 4 (16) Maja 1866 r.
6. Postanowienie o przepisaniu na imię Skarbu Królestwa kapi-
tałów supymowanych i po-Galicyskich. 189
z dnia 14 (26) Maja 1866 r.
7. Postanowienie o urządzeniu Instytucyi rolniczo-fabrycznej
w Sztabinie. 223
z dnia 4 (16) Czerwca 1866 r.
8. Postanowienie wprowadzające w wykonanie Najwyżej za-
twierdzony dodatkowy etat Banku Polskiego na operacyę
likwidacyjną. 227
z dnia 4 (16) Czerwca 1866 r.
9. Postanowienie o opłacie przypadającej od włościan za drze-
wo na odpadkach leśnych. 233
z dnia 4 (16) Czerwca 1866 r.
10. Postanowienie o urządzeniu opieki po włościanach 383
z dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1866 r.
11. Postanowienie o obniżaniu normy wynagrodzenia dla dziedzic-
ów za zniesione powinności włościańskie, o więcej jak 40% 387
z dnia 8 (20) Czerwca 1866 r.
12. Postanowienie o zreorganizowaniu średnich zakładów nau-
kowych w Królestwie Polskiem 389
z dnia 13 (25) Sierpnia 1866 r.
13. Postanowienie o porządku uchylania wyroków Sądów Gmin-
nych 395
z dnia 13 (25) Lipca 1866 r.

III. POSTANOWIENIA RADY ADMINISTRACYJNEJ KRÓLESTWA.

1. Postanowienie o zajęciu przestrzeni gruntu do kolonji Mrozy
należącego, pod budowę drogi żelaznej Warszawsko-Teres-
polskiej 155
z dnia 8 (20) Kwietnia 1866 r.
2. Postanowienie o zajęciu przestrzeni gruntu do miasta Cegło-
wa należącego, pod budowę téżże drogi żelaznej 159
z dnia 15 (27) Kwietnia 1866 r.
3. Postanowienie o udzielaniu pożyczek z funduszów miejskich
na budowę i restauracyę domów 169
z dnia 29 Kwietnia (11 Maja) 1866 r.
4. Postanowienie o zajęciu przestrzeni gruntu, należącego do wsi
Kosy, pod budowę drogi żelaznej Warszawsko-Terespolskiej. 193
z dnia 17 (29) Maja 1866 r.

KONIEC.

